

Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі

«Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы»

ШЖҚ РМК

2016 жылға арналған

**Өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастрын
жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолу**

2017 жыл

МАЗМҰНЫ

Кіріспе	4
1. Жалпы мәліметтер	6
1.1 Өндіріс және тұтыну қалдықтары саласындағы мемлекеттік саясат	6
1.2 Қалдықтарды басқару саласындағы Қазақстан Республикасының іс-шаралары.....	7
2. Өндіріс және тұтыну қалдықтары	14
2.1 Республика бойынша жалпы ақпарат	14
2.2 Республика полигондары бойынша статистика	18
2.3 Қалдықтарды өңдеу технологиясы	20
3. Медициналық қалдықтар	30
3.1 Жалпы ақпарат	30
3.2 Кәдеге жарату әдістері	31
3.3 Республика бойынша медициналық қалдықтар статистикасы	29
4. Жойылуы қиын органикалық лаастауыштар	33
4.1 ЖҚОЛ ұсынатын қауіптілік	33
4.2 Стокгольм конвенциясы	34
4.3 ЖҚОЛ көздері	35
4.4 Республика бойынша ЖҚОЛ статистикасы	35
5. Республикада қалдықтарды басқару бойынша аймақтардағы жағдай	43
5.1 Ақмола облысы	43
5.2 Ақтөбе облысы	51
5.3 Алматы облысы	57
5.4 Атырау облысы	62
5.5 Шығыс Қазақстан облысы	66
5.6 Жамбыл облысы	84
5.7 Батыс Қазақстан облысы	99
5.8 Қарағанды облысы	102
5.9 Қостанай облысы	108
5.10 Қызылорда облысы	127
5.11 Маңғыстау облысы	130
5.12 Павлодар облысы	134
5.13 Солтүстік Қазақстан облысы	138
5.14 Оңтүстік Қазақстан облысы	142
5.15 Алматы қ	156
5.16 Астана қ.	159
6. Қалдықтарды өңдеу секторының инвестициялық тартымсыздығы	162
7. Қалдықтардың мемкадастры бойынша ҚОҚ БАЖ АЖ талдау	163
7.1 Табиғат пайдаланушылар санын талдау	163
7.2 Полигондарды талдау және қалдықтарды орналастыру	165
8. Қорытынды	168
8.1 Қалдықтарды бөлек жинауды енгізу	168
8.2 ҚТҚ кәдеге жарату және өңдеу бойынша кәсіпорынды дамыту жағдайлары	169
8.3 Қалдықтардың мемкадастры жүйесін жетілдіру бойынша қорытындылар мен ұсыныстар.....	170

БЕЛГІЛЕУЛЕР МЕН ҚЫСҚАРТУЛАР

ҚМК	Қалдықтардың мемлекеттік кадастры
ҚТҚ	Қатты тұрмыстық қалдықтар
ЖҚОЛ	Жойылуы қиын органикалық ластауыштар
ҚР ЭК	Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі
АЖ	Ақпараттық жүйе
ҚОҚ БАЖ	Қоршаған ортаны қорғаудың бірыңғай ақпараттық жүйесі
ҚР	Қазақстан Республикасы
ӨҚ	Өндірістік қалдықтар
ӨКМ	Өндірушілердің кеңейтілген міндеттемелері
ТҚП	Төменгі қысым полиэтилені
ЖҚП	Жоғарғы қысым полиэтилені
ЭЭЖҚ	Электронды және электрлі жабдықтардың қалдықтары
ЭЖ	Электронды жабдықтар

Кіріспе

Ақпараттық қолдаудың мемлекеттік деңгейдегі рөлі тиісті деректер базасын жинауға, қалыптастыруға, сақтауға, өзектендіруге, өңдеуге мүмкіндік беретін есептеудің әртүрлі жүйесін шешу болып танылады. Осы жүйелерді енгізу және қызмет жасау жүйенің есеп объектісі мен субъектісін, жүйе құрылымын, ақпарат құрамын, құрамындағы рәсімдік мәселелерді анықтайтын құжаттар пакетімен реттеледі. Осылайша, жүйелі тәсіл басқарудың әртүрлі деңгейін біріктіретін бір ақпараттар ағынын бірыңғай әдістеме негізінде қамтамасыз етеді.

Қалдықтарды басқару саласында негізгі оның тікелей жүретін объектілері туралы мәліметтер мен олардың қасиеттері есебімен қалдықтардың өмірлік циклын сипаттайтын аралас ақпарат болып табылады. Кез келген бөлікте қалдықтармен жұмыс істеу көрінісін алуға мүмкіндік беретін есептеу жүйесі ретінде Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің 2017 жылғы 9 қаңтардағы № 212–III заң деректерінің анықтамасына сәйкес Өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастры қалдықтармен жұмыс істеудің барлық кезеңдерінде көрініс табуы және мемлекеттік органдардың, мүдделі жеке және заңды тұлғалардың қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз етуге қатысты технологиялық, экономикалық, құқықтық және басқа шешімдерді бағалауды жобалау үшін, сонымен қатар қалдықтардың жалпы мемлекеттік кешенді есебін жүргізуді қамтамасыз ету мақсатында қарастырылуы қажет.

Өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастрын (бұдан әрі - Шолу) жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолудың 2016 жылға негізгі мақсаттары болып мыналар табылады:

- 1) өндіріс және тұтыну қалдықтарының түзілу, көму, кәдеге жарату, өңдеу және залалсыздандыру көлемін анықтау;
- 2) қандай деңгейдегі қалдықтардың көп көлемде түзілуін қадағалау;
- 3) қай облыста қалдықтардың көп көлемде түзілуін қадағалау;
- 4) облыстар бойынша жинақталған, көмілген және кәдеге жаратылған өндіріс және тұтыну қалдықтарына салыстырмалы талдау жүргізу;
- 5) қалдықтарды орналастыру объектілері, сонымен қатар олардың орналасуы туралы нақты ақпарат алу.

Шолудың негізгі бөлігі үш бөлімнен тұрады.

Бірінші бөлімде қалдықтардың жалпы мемлекеттік кешенді есебінің республика бойынша жалпы ақпараты көрсетіледі. Өндіріс және тұтыну қалдықтары полигондары бойынша қалдықтарды орналастыру объектілеріне орналастырылған, түзілген, келіп түскен, өңделген, залалсыздандырылған, кәдеге жаратылған, тараптық ұйымдарға берілген қалдықтарға статистика жүргізіледі. Сонымен қатар қалдықтарды өңдеу технологиялары бойынша ақпарат, республика бойынша медициналық қалдықтар мен ЖҚОЛ жалпы ақпарат келтіріледі.

Екінші бөлім республикада қалдықтарды басқару бойынша аймақтық жағдайға арналған. Әрбір аймақ бойынша (14 облыс және республикалық маңызы бар 2 қала) өндіріс және тұтыну қалдықтары бойынша ақпарат көрсетіледі, аймақтар бойынша негізгі бөлімнен талаптар ұсынылады. Кеңістікті орналасуды көрсету арқылы 15 ірі табиғат пайдаланушының мәліметтері бойынша (қалдықтардың түрлері бойынша, олардың түзілуі және физико-химиялық құрамы, компонентті құрамы, сандық және сапалық көрсеткіштері, сақтаудың техникалық, гидрогеологиялық және экологиялық шарттары, оларды пайдалану технологиялары мен залалсыздандыру) талдау жүргізіледі. Облыстар, қалалар, аудандар бойынша полигондар мен қалдықтарды орналастыру орындарына; қалдықтарды кәдеге жарату және өңдеу бойынша жобаларды жүзеге асыруға қалдықтарды өңдеу секторына

инвестицияның тартылмауына және қаржы қаражатының болмауына (жетіспеуіне) салыстырмалы талдау жүргізіледі. Сонымен қатар ҚМК бойынша ҚОҚ БАЖ АЖ сүйемелдеу шеңберінде деректер базасындағы табиғат пайдаланушылар санының өсуіне талдау жасалады.

Үшінші бөлімде ҚМК жүйесін жетілдіру бойынша қорытындылар мен ұсыныстар, бағдарламаны басқа мемлекеттік органдардың бағдарламалық өнімдерімен біріктіру, бөлек жинауды енгізу бойынша жүйелі және кешенді шараларды жүргізу, ҚТҚ кәдеге жарату және өңдеу бойынша кәсіпорындарды дамыту үшін жағдайлар жасау ұсынылған.

Шолуда түзілген, басқа кәсіпорындардан келіп түскен, өңделген, залалсыздандырылған, орналастырылған, тараптық кәсіпорындарға берілген қалдықтардың көлемі туралы деректер ҚОҚ БАЖ жүйесінде кәсіпорындармен ұсынылған қалдықтарды түгендеу бойынша есептер негізінде құрылды.

1. Жалпы мәліметтер

1.1 Өндіріс және тұтыну қалдықтары саласындағы мемлекеттік саясат

Қалдықтармен жұмыс істеу саласында Қазақстанның саясаты коммуналдық қалдықтарды бөлек жинау және сұрыптауды енгізу арқылы шағын және орта бизнес кәсіпорындарында ҚТҚ-ны өңдеуді дамытуға бағытталған.

Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласындағы мемлекеттік саясат негіздері Қазақстан Республикасы Президентінің 1996 жылғы 30 сәуірдегі Жарлығымен Экологиялық қауіпсіздік Тұжырымдамасында бекітілген. 1997 жылы «Қоршаған ортаны қорғау туралы» заң қабылданды. Елде 2007 жылдан бастап қабылдануы елдің қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы маңызды кезеңі болып табылатын Қазақстан Республикасының №212-III ҚРЗ Экологиялық кодексі қолданысқа енгізілді. ҚР 2003 жылғы 10 ақпандағы №389-II заңымен Қазақстан «Қауіпті қалдықтарды трансшекаралық тасымалдау және оларды аулаққа шығаруды бақылау туралы Базель конвенциясына қосылды. Қазақстан Республикасы 2001 жылғы 23 мамырда ЖҚОЛ туралы Стокгольм конвенциясына қол қойды және оны 2007 жылғы 7 маусымдағы «Орнықты органикалық ластауыштар туралы Стокгольм конвенциясын ратификациялау туралы» №259 заңымен ратификациялады және 2007 жылы 9 қыркүйекте Конвенция тарапы болды. 2007 жылы 20 наурызда Қазақстан халықаралық саудадағы жеке қауіпті химиялық заттар мен пестицидтерге қатысты алдын ала келісімге негізделген рәсім туралы Роттердам конвенциясын ратификациялады.

Қазақстан Республикасында қоршаған ортаны қорғау саласындағы мемлекеттік саясат негіздері Қазақстан Республикасы Президентінің 1996 жылғы 30 сәуірдегі жарлығымен Экологиялық қауіпсіздік Тұжырымдамасында бекітілген.

Осылайша, Қазақстан Республикасы табиғи ортаны сақтауға бағытталған әлемдік қоғамдастық алдында белгіленген міндеттерді орындауда және қалдықтарды басқару саласында халықаралық стандарттардың сақталуына біздің мемлекеттің бейім екендігін куәландыратын біршама маңызды халықаралық құқықтық актілерге қосылды.

2013 жылы Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаев Қазақстанның «жасыл экономикаға» көшу бойынша тұжырымдамасын бекітті. Тұжырымдамамен ҚТҚ-ның қолданыстағы шешімдерін жүзеге асырудағы талап етілетін негізгі іс-шаралар анықталады атап айтқанда: қалдықтарды бөлек жинауды енгізу, ҚТҚ өңдеу деңгейінің мониторингі және оның индикаторлары анықталды, инвестицияларды тартудың механизмдерін әзірлеу; қалдықтарды жинау, өңдеу және кәдеге жарату, қалдықтарды өңдеу бойынша кәсіпорынды ынталандыру шығындар бөлігін жабу мақсатында өндірушілердің (импортерлер) кеңейтілген жауапкершілік қағидаларын енгізу.

Қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі принциптері болып мыналар табылады:

- адам денсаулығын қорғау, табиғи қоршаған ортаны қорғаудың немесе биологиялық әртүрлілікті сақтаудың жағдайын қолдау және қалпына келтіру;
- қоғамның орнықты дамуын қамтамасыз ету мақсатында қоғамның экологиялық және экономикалық мүдделерінің ғылыми негізделген үйлесімділік;
- аз қалдықты және қалдықсыз технологияларды жүзеге асыру мақсатында жаңа ғылыми-техникалық жетістіктерді пайдалану;
- қалдықтар санын азайту мақсатында материалды-шикізат ресурстарын кезеңді өңдеу;

- қалдықтар көлемін азайту және оларды шаруашылық айналымға тарту мақсатында қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы қызметті экономикалық реттеу әдістерін пайдалану;
- ҚР заңнамасына сәйкес қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы ақпаратқа қол жеткізу.

1.2 Қалдықтарды басқару саласындағы Қазақстан Республикасының іс-шаралары

ҚР қалдықтармен жұмыс істеу саласындағы мемлекеттік саясатты жүзеге асыру мақсатында, мақсатты бағдарламаларды, қалдықтардың түзілуін нормалау, орналастыру және төлем лимиттерін белгілеудің бірқатар заңнамалық актілерін әзірледі және қабылдады.

Қалдықтарды басқару бойынша мәселелерді реттеудің алғашқы қадамы 2007 жылы ҚР ЭК қабылдау болды. Аталған заңнама Қазақстандағы қалдықтарды басқарудың бір немесе бірнеше аспектілерін қамтитын бірнеше ұлттық бағдарламалар мен стратегиялық жоспарларда көрініс тапты. Оларға мыналар жатады:

1. 2004-2015 жж. арналған Экологиялық қауіпсіздіктің тұжырымдамасы принциптерді, стратегиялық мақсаттарды, міндеттерді, қамтамасыз ету механизмдерін және биологиялық әртүрлілікті сақтаудың міндетті жағдайында адам үшін қолайлы тіршілік ортасының оңтайлы деңгейін қолдауды айқындайды. Оның негізіне өндірісті оңтайлы дамыту базасында адамдардың өмірі үшін қолайлы жағдай жасау, табиғи ресурстар мен қоршаған ортаны қорғауды рационалды пайдаланудың стратегиясы қамтылған.

2. 2010-2014 жж. «Жасыл даму» салалық бағдарламасы Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 1 ақпандағы «Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейін дамуының стратегиялық жоспары туралы» №922 қаулысын жүзеге асыру мақсатында және Мемлекет басшысының қыркүйек және қазан айларында Батыс Қазақстан және Шығыс Қазақстан облыстарына келу барысында берілген тапсырмаларын орындау шеңберінде әзірленген. Бағдарлама экономикалық өсімнен ресурстарды пайдалану және экономикалық салдарлар арасындағы тәуелділікті жоюды қарастыратын «жасыл экономиканың» прогрессивті принципін қолдануға болжанған. Сонымен қатар халықаралық қатынастарды дамыту, қоршаған ортаны қорғау және табиғат пайдалануды ғылыми қамтамасыз ету, қоршаған орта және табиғи ресурстар мониторинг жүйесі, экологиялық білім беру, ағарту және халықтың ақпараттандырылуын арттыру бойынша іс-шаралар анықталды. Бағдарлама салааралық сипатқа және парниктік газдар шығарындылары, атмосфералық ауаның ластануы, экологиялық апат аймағы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, өндіріс және тұтыну қалдықтары, су ресурстарына ие болды. Көгалдандыру және басқалармен қоса алғанда көптеген мәселелерді кешенді шешуге мүмкіндік берді.

3. ҚР «жасыл экономикаға» көшу тұжырымдамасы Президенттің Қазақстан халқына Жолдауы «Қазақстан - 2050» жаңа стратегиясында айтылды. Тұжырымдама Қазақстан халқының өмір сапасын, әл ауқатын арттыру арқылы жаңа форматтағы экономикаға көшу мақсатымен терең жүйелі жаңаруына және қоршаған орта және табиғи ресурстардың тозуына жүктемені азайтуда әлемнің 30-дан астам дамыған елдерінің қатарына кіруі үшін негіз болады.

Елдің алдында тұрған «жасыл экономикаға» көшудің негізгі басым міндеттеріне мыналар жатады:

1) ресурстарды пайдаланудың тиімділігін арттыру (су, жер, биологиялық және т.б.) және оларды басқару;

- 2) қолданыстағы және жаңа инфрақұрылым құрылысын жаңарту;
- 3) қоршаған ортаға қысымды жеңілдетудің рентабельді жолдары арқылы қоршаған орта сапасы және халықтың әл-ауқатын арттыру;
- 4) ұлттық қауіпсіздікті, сонымен қатар су қауіпсіздігін арттыру.

Тұжырымдамаға сәйкес «жасыл экономикаға» көшу шаралары мына бағыттар бойынша жүзеге асырылады: су ресурстарын орнықты пайдалану, орнықты және өнімділігі жоғары ауыл шаруашылығын дамыту, энергияны үнемдеу және энергияның тиімділігін арттыру, электр энергетиканы дамыту, қалдықтарды басқару жүйесін, ауаның ластануын азайту және сақтау, және экожүйелерді тиімді басқару.

Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуін қамтамасыз ету мақсатында 2013 жылғы 31 шілдедегі ҚР Үкіметінің №750 қаулысымен 2013-2020 жылдарға арналған Тұжырымдаманы жүзеге асыру бойынша іс-шаралар жоспары бекітілді. Іс-шаралар жоспарына сәйкес Астана және Алматы қалаларында тұрғын үй қорында ҚТҚ бөлек жинау бойынша пилотты жоба басталды.

Бүгінде 24 қалада және ірі ауылдық елді мекендерде бөлек жинау: Ақмола (Көкшетау қ., Щучье, Степногор, Атбасар аудан орталықтары, Бурабай кенті), Ақтөбе (Ақтөбе, Алға қалалары, Шұбарқұдық кенті), Алматы (Талдықорған), Атырау (Атырау қ., Қызылқоға ауданы), Жамбыл (Тараз қ.), Батыс Қазақстан (Орал қ.), Қарағанды (Қарағанды қ., Теміртау қ.), Қостанай қ. (Қостанай, Рудный қ., Жетіқара, Затобыл кенті), Маңғыстау (Ақтау қ.), Солтүстік Қазақстан (Петропавл қ.), Оңтүстік Қазақстан (Шымкент қ.) облыстарында, Астана қаласында енгізілуде. Ақмола, Ақтөбе, Алматы, Батыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай, Солтүстік Қазақстан облыстарында, Астана және Алматы қалаларында олардың түзілу көздерінен ҚТҚ бөлек жинау деңгейленіп енгізілуде. Сұрыптау жолақтары тек Қарағанды (Қарағанды, Теміртау қалаларында), Маңғыстау (Жаңаөзен қ.), Шығыс Қазақстан (Семей қ.), Батыс Қазақстан (Орал қ.) облыстарында, Астана қаласында орнатылған. .

Ақмола және Алматы облыстарының 17 қаласы мен 2 елді мекенінде 23 объектіде қалдықтарды сұрыптау және өңдеу бойынша құрылыс, сонымен қатар Астана қаласы мен Маңғыстау облысының Жаңаөзен қаласындағы қолданыстағы қоқысты қайта өңдейтін зауыттарға жаңарту жұмыстары жүргізілуде.

Сонымен, Ақмола облысының Көкшетау қаласында ҚТҚ полигонымен қоқысты қайта сұрыптайтын бекет құрылысына жобалық-сметалық құжаттама әзірленді. Құрылыстың болжамды құны – 2,2 млрд. теңге.

Ақтөбе облысында 2016 жылы Әкімдікпен «Ақтөбе» ӘКК АҚ және «Союз Гранд» ЖШС арасында қоқыс сұрыптайтын кешен құрылысын салу бойынша шарт жасалды. Кешеннің толық қуаттылықпен шығуы 2017 жылдың қазанына жоспарланған. Кешен қалдықтарды 40%-ға дейін өңдейтін болады. Қазіргі таңда, жер учаскесін жоспарлау жасалды, іргетасы салынды, құрылыс материалдарын сатып алу және жеткізілу жұмыстары жүргізілуде. Инвестиция көлемі 500,0 млн. теңгені құрайды.

Қалдықтармен жұмыс істеу мәселелерін шешу бойынша жұмыс сондай-ақ аудандық деңгейде жүргізілуде. Сонымен, Ембі қаласында «Болат» ЖШС-да қалдықтарды нығыздап-орайтын, шыны ыдыстарды үгітетін, қағаздан экомақта және аула сыпырғыштарын дайындайтын цехтары бар қоқыс сұрыптайтын қондырғы жобасы әзірленді.

Алматы облысында қатты және сұйық қалдықтарды өңдейтін «ЭкосервисАрман» ЖШС қазақ-түрік бірлескен кәсіпорнының құрылысы салынды. Кәсіпорынның болжамды құны – тәулігіне 50 мың тонна (резеңке, пластик, пайдаланылған майлар, шиналар). Кәсіпорында іске қосу-реттеу жұмыстары жүргізіледі.

ҚТҚ өңдеу бойынша жоба «ADAL DAMU CAPITAL» ЖШС-да әзірлену үстінде. Кәсіпорынның жобалық қуаттылығы – жылына 60 мың тонна. Жоба 3 кезеңнен тұрады: 1-ші кезеңде 2016 жылы ҚТҚ сұрыптау үшін қоқыс сұрыптаушы кешенді және қайталама шикізатты өндіру цехын пайдалануға енгізу жоспарланды; 2-ші кезеңде – органикалық фракциялардың ҚТҚ өңдеу бойынша биогаз кешені құрылысы. Газдың өндіріс қуаттылығы жылына 18 мың тонна; 3-ші кезеңде – органикалық қалдықтардан биогумусты өндіру үшін вермифабрика құрылысы.

Іле ауданында инвестор «Таза ЖерМПК» ЖШС-ға қоқыс өңдеу зауытының құрылысына 2 га жер бөлінген, Талғар ауданында инвестор «Зеймур» ЖШС-ға ҚТҚ сұрыптау және өңдеу бойынша зауыт құрылысы» жобасын жүзеге асыру үшін 27,0 га жер учаскесі бөлінді және әрі қарай «Зеймур» ЖШС-мен ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.

Жамбыл, Еңбекші қазақ, Есіл аудандарында ҚТҚ сұрыптау, өңдеу және жою бойынша 4 өнеркәсіп кешенінің құрылысы қарастырылады. Жобалық-сметалық құжаттама құрылыс кешені үшін жергілікті бюджеттен 20 млн. теңге бөлінді.

Атырау облысында Атырау қаласында қоқыс сұрыптау кешені құрылысын салу қарастырылады. Жергілікті бюджеттен 70 млн. теңге қаржы бөлінді. Құрылысты қаржыландыру кешені 2018-2020 жылы Дүниежүзілік банкімен жүзеге асырылады.

Шығыс Қазақстан облысында Өскемен және Семей қалаларында қоқыс сұрыптайтын қондырғы мәселелері қарастырылуда. ҚТҚ полигоны мен қоқыс сұрыптаушы зауыт құрылысы үшін Өскемен қаласында жер учаскесі (30 га) бөлінді.

Қазіргі таңда, мемлекеттік-жеке серіктестік шеңберінде бірлескен жобаларды жүзеге асыру үшін инвесторлар іздестірілуде.

Жамбыл облысында энергетика, жаңартылатын ресурстар мен энергия тиімділігі саласындағы кешенді қызметтерді ұсынудың бастамашысы латвия компаниясы болып табылатын ҚТҚ қайта өңдеу бойынша зауыт құрылысының жобасы қарастырылуда. Жоба жобалау сатысында. Сонымен қатар REDWAVE неміс компаниясының технологиясы бойынша зауыт құрылысына қатысты келіссөздер жүргізілуде.

2015 жылы Батыс Қазақстан облысының Ақсай қаласында «ГринАқсай» ЖШС-мен салынған қоқыс сұрыптау желілерін пайдалануға енгізу қарастырылған. Алайда, қаржылық қиыншылықтарға байланысты қызмет тоқтатылды.

2015 жылы қоқыс сұрыптайтын және қоқыс өңдейтін кешендермен ҚТҚ жаңа полигон құрылысына техникo-экономикалық негіздеме әзірлеу басталды, жергілікті бюджет қаржысынан 20,32 млн. теңге бөлінді. Сондай-ақ Орал қаласының әкімдігімен Орал қаласы ҚТҚ полигонынан биогаз алумен инвестициялық жобаны жүзеге асыру бойынша «Doganova» фин компаниясының өкілдерімен келіссөздер жүргізілуде.

Қостанай облысының әкімдігімен Қостанай қаласында қоқыс сұрыптайтын желі құрылысының (қолмен сұрыптау) ШЖА, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Үкіметімен жасалған келісім шеңберінде Дүниежүзілік банкпен жобаны қаржыландыру мүмкіндігі туралы мәселе талқылануда.

2014 жылы Еуропалық қалпына келтіру және даму банкімен «Қызылорда қаласындағы қатты тұрмыстық қалдықтарды кәдеге жарату» бірлескен жобасын жүзеге асыру туралы меморандумға қол қойылды. Жобамен Қызылордада ҚТҚ механикалық сұрыптау және биологиялық өңдеуді құрылысын құру, жаңа полигон құрылысы сондай-ақ ескі полигонды қалпына келтіруді қарастырылады.

Маңғыстау облысының әкімдігімен Ақтау қаласында ҚТҚ кәдеге жарату зауытының құрылысы мәселесі талқылануда. Жобалық құжаттаманы әзірлеу 2017-2018 жылдарға көзделген.

Павлодар облысының әкімдігімен Павлодар қаласының әкімдігі мен ATENA Environment Management ЖШС арасында Павлодар облысы аумағында тұрмыстық қалдықтарды өңдеу бойынша зауыт құрылысына қатысты инвестициялық жобаларды жүзеге асыру үшін тиісті шараларды қабылдауға бағытталған ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды. Қазіргі таңда ATENA Environment Management ЖШС-мен бизнес жоспар жасалды және ҚТҚ өңдеудің біршама экономикалық тиімді технологияларды анықтауға қатысты жұмыс жүргізіледі. Сондай-ақ қазіргі таңда «СибИнвестГруп» ОҚБ әлеуетті инвесторларымен келіссөздер жүргізілуде. Ұсынылған технологиялардың бірі қалдықтарды биоотынға айналдыруды жүзеге асыру.

Облыс аудандарында қалдықтарды сұрыптау және өңдеу саласын дамыту мақсатында Оңтүстік-Қазақстан облысының әкімдігімен электр энергиясын алу арқылы ҚТҚ пайдаланылмайтын фракцияны сұрыптау және жағуды қарастыратын жобаны жүзеге асыру бойынша отандық және шетелдік инвесторлармен (Қытай, Оңтүстік Корея, Польша) келіссөздер жүргізіледі.

Алматы қаласында «Тәртіп» АҚ өз қаражаты есебінен қоқысты қайта жүктеу орны мен қоқысты сұрыптайтын кешен құрылысын ұйымдастыруды жоспарлайды.

«Госпа су» ЖШС «Kaukointernational» компаниясымен Алматы қаласының биогазды алу және оны жылу және электр энергиясын қайта өңдеумен кәріздік тазарту құрылғыларының тұнбалық алаңдарында құқық өңдейтін зауыт құрылысы мәселесі бойынша талқылануда. ТЭН жобасы әзірленді.

Іле ауданының Междуречинск ауылдық округінің полигонында өңдеуге жатпайтын қалдықтарды жағу бойынша (оның ішінде медициналық) зауыт құрылысы мәселесі бойынша Кореяның Districh Heating Engineering Co.LTD шетелдік компанияларымен келіссөздер жүргізілуде. ҚТҚ энергия өндіру бойынша жобаның бизнес жоспары әзірленді. Сондай-ақ қалдықтарды биомеханикалық өңдеу және сұрыптау технологиялары бойынша қоқыс өңдейтін зауыт құрылысы бойынша Redwave Waste GmbH Австралиялық компаниямен келіссөздер жүргізілуде.

Қалдықтарды жинау, өңдеу және кәдеге жарату инфрақұрылымын құру мақсатында Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне түзетулер енгізілді атап айтқанда, өндірушілердің (импортерлердің) кеңейтілген міндеттемелері енгізілді. 2016 жылдың шілдесінен бастап құрамында сынабы бар шамдар мен приборларды, түсті және қара металдарды, құймалы, қорғасын-қышқыл батареяларды, электронды және электр жабдықтарын полигондарда көмуге тыйым салынды; 2019 жылдың 1 қаңтарынан бастап макулатураны, картонды және қағаз қалдықтарын, шыны сынықтарын, пластмасса, пластик, полиэтилен және полиэтиленерефталат қаптауыштарын, құрылыс материалдарының қалдықтарын полигондарда көмуге тыйым салыну туралы заң күшіне енеді.

Сондықтан 2019 жылға дейін көрсетілген қалдықтарды өңдеудің инфрақұрылымын дайындау қажет (ҚТҚ бөлек жинауды, сұрыптауды, өңдеуді енгізу, логистиканы құру).

ҚТҚ жинау және өңдеу саласын дамытудың бірден бір механизмі ӨКМ болып табылады. 2016 жылдан бастап автомобильдер және оның компоненттеріне ӨКМ, 2017 жылдан бастап коммуналдық қалдықтардың 40-50%-ын құрайтын электр жабдықтары (бұдан әрі - ЭЖ) және қаптауышқа (пластмасса, қағаз, шыны, металл) енгізілді. 2018 жылдан бастап қаптауыш және ЭЖ өндірушілер мен импортерлерден төлем алу жоспарлануда. Қазіргі таңда ӨКМ операторымен төлем сомасын есептеу үшін зерттеу жұмыстары жүргізілуде.

Өнім (тауар) қалдықтарды жинауды, кәдеге жаратуды және өңдеуді жүзеге асырушы компания үшін ӨКМ жататындар, ӨКМ операторларымен қалдықтарды жинау және өңдеу

төлем шығындарын өтейді. Мысалы, 2016 жылы шиналарды өңдеу бойынша зауыттар өтемақы ретінде 540,0 млн. теңге, пайдаланылған майларды өңдеу бойынша кәсіпорындар – 84,7 млн. теңге, аккумулятор өңдеушілер – 1 029,0 млн. теңге төленді. Кәдеге жарату үшін ескі автокөлік құралдарын өткізуші жеке және заңды тұлғаларға 849,138 млн. теңге төленді.

Министрлікпен қалдықтарды жинау, тасымалдау, өңдеуді, қаптауды және ЭЖ ұйымдастыруға ӨКМ операторымен 1390,5 млн.теңге және 592,4 млн. теңге бөлу келісілді. Сәйкесінше, 700 млн. теңгеге жуық құрамында сынабы бар шамдар мен батареяларды жинау үшін шамамен 2 мың контейнер дайындалды және жергілікті атқарушы органдарға беру қарастырылды.

Сондай-ақ, 2017 жылы 45 мың ШКҚ жинауды қамтамасыз ету жоспарланған яғни, заңды және жеке тұлғалардан кәдеге жарату үшін ШКҚ сатып алуға 3 300 млн. теңге бөлу қарастырылуда. Қазіргі таңда 2017 жылдың 1 тоқсанында қабылданған ШКҚ көлемі 24 мың бірліктен астам.

Қазіргі таңда республикада өнімнің 20 дан астам түрін шығаратын қайталама шикізатты қайта өңдейтін 130 кәсіпорын жұмыс істейді: пластиктен, металдан, ағаштан, шыныдан, қағаздан, резеңке ұнтағынан, резинотехникалық бұйымдардан, биогаздан, тыңайтқыштан. Кәсіпорындар санының ұлғайғаны байқалады мысалы, шиналарды өңдейтін және кәдеге жаратушы кәсіпорындар 5 тен 13 ке, пайдаланылған майлар 2 ден 8 ге дейін. Ағымдағы жылы тағы 6 кәсіпорынды пайдалануға беру жоспарлануда. 2017 жылы ӨКМ қаптаушы және ЭЖ енгізілгендігін ескере отырып, оларды өңдеу бойынша кәсіпорын санының өсуі күтілуде.

Осылайша, егер 2016 жылдың соңына дейін жинау 10, сұрыптау 9 қалада жүзеге асырылған болса 2017 жылдың 1 жарты жылында бөлек жинау 14 елді мекенде ал, сұрыптау 8 қалада және ірі елді мекендерде енгізілді. Кәсіпорындардың саны 115 тен 134 ке ұлғайды. 2016 жылдың 12 айында ҚТҚ сұрыптау және өңдеу үлесі – 2,6% болса, 2017 жылдың 6 айында ол 7,75%-ға дейін ұлғайды.

Экологиялық заңнама нормаларын жүзеге асыру бойынша шараларды қабылдау мақсатында 2019 жылдан бастап полигондарда қалдықтардың кейбір түрлерін оның ішінде азық-түлік қалдықтарын көмуге тыйым салу, биогаздан электр энергиясын шығарумен биоерігіш қалдықтарды өңдеу, электрді үнемдеу желілеріне қосу бойынша жобаларды жүзеге асыру мүмкіндігі қарастырылады.

Сонымен қатар бөлшек саудада полиэтилен пакеттерді қолдануды, қоғамдық тамақтану орындарында бір реттік пластик ыдыстарды көп рет қолданылатын ыдыстармен ауыстыру бойынша деңгейлеп шектеу мәселесі қарастырылады. Тұжырымдаманың орындалу шеңберінде елде 2016 жылдың 1 қаңтарынан бастап әрекет ететін ӨКМ операторын құру іс-шарасы маңызды болып табылады.

2015 жылы ПХД экологиялық қауіпсіз жұмыс істеу жүйесін құру шеңберінде «Қазақстанда ПХД басқарудың кешенді жоспарын әзірлеу және орындау» БҰҰДБ жобасы аяқталды. Жоба ПХД қауіпсіз жұмыс істеу бойынша нормативті базасын әзірледі, оның шеңберінде 360 кәсіпорын ПХД жабдықтарын түгіндеуге кірісті. Сондай-ақ жоба шеңберінде 33 трансформатордың 80 тонна (Республиканың төрт кәсіпорны) және 2400 конденсатор 150 тонна (Республиканың алты кәсіпорны) ПХД майы кәдеге жаратылды.

ҚР Президентінің 2012 жылғы 28 қыркүйектегі № 399 қаулысына сәйкес ЖҚОЛ (жойылуы қиын органикалық ластауыштар) жою проблемалары бойынша жобаларды жүзеге асыру үшін 2012 жылдың 22 қарашасынан бастап күшіне енген Қазақстан Республикасы аумағының орманды жерлерін көбейту жобасын дайындауға грант бөлу туралы Қазақстан Республикасы және Қайта Құру және Халықаралық Даму Банкі арасында Келісімге қол қойылды.

Байланысты Грант шеңберінде Дүниежүзілік банктің «Тұрақты органикалық ластауыш қалдықтарын жою және Қазақстанда олармен ластанған аумақтарды қалпына келтіру» жобасын жүзеге асыруға қатысты министрліктің 155 бюджеттік бағдарламасы бойынша Шығыс Қазақстан облысының жаңа учаскесінде зауыт құрылысының техникалық-экономикалық негіздемесіне түзету және аяқтау бойынша жұмыстар жүргізілді.

Сондай-ақ, Қазақстанда «Ұлттық орындалу жоспарын жанарту, Қазақстанда медициналық қалдықтарды ұлттық жоспарлау мен тиімді басқару үдерісіне тұрақты органикалық ластауыштарды басқаруды интеграциялау» БҰҰДБ/ҒЭЖ ҚОСРМ жобасы жүзеге асырылуда.

Іске асырылу мерзімі 2014-2017 жылдар, жобаның негізгі мақсаты: Қазақстанда медициналық қалдықтарды тиімді пайдалануды ілгерілету арқылы байқаусызда пайда болатын жойылуы қиын органикалық ластауыштар мен қоршаған орта экологиясы үшін басқа барлық ластауыштар шығарындыларын азайту, сонымен қатар Стокгольм Конвенциясы бойынша оның сәйкес міндеттерінің орындалуына елде жәрдем көрсету міндеттемелерін орындауда елде ықпал ету.

ҚР ЭК 143-бабының 8 тармағына сәйкес ғарыш мониторингі – ғарыш қызметі саласындағы уәкілетті орган жүзеге асыратын функциялауды ұйымдастыруды, ғарыштан Жерді қашықтықтан аймақтау құралын пайдалану арқылы қоршаған ортаның жағдайын бақылау жүйесі.

2015 жылғы 8 сәуірдегі қалдықтарды орналастыру орындарының мониторингі мәселесі бойынша Қауіпсіздік кеңесінің хаттамалық тапсырмасын жүзеге асыруда Энергетика министрлігі «Қазақстан Ғарыш Сапары» ҰК» АҚ бірлесіп «Астана қаласы және оған іргелес аумақтарда, өнеркәсіп кәсіпорындарында қалдықтарды орналастыру орындарының мониторингі» пилоттық жобасы бастамашылық жасалды және іске асырылды.

Жобаны жүзеге асыру барысында 2015 жылдың қыркүйегінен бастап спутникпен қашықтықтан аймақтау көмегімен Астана қаласы және оған іргелес аумақтарда, сонымен қатар өнеркәсіп кәсіпорындарда мониторинг жүргізілді.

Жоғары биіктік рұқсатымен алынған ғарыш суреттері ҚТҚ үйінділерін сенімді сәйкестендіруге және олардың өсу динамикасын бағалауға мүмкіндік берді.

Картографиялау міндеттерін анықтау, қалдықтардың әр түрін қоймалау мониторингі – қоршаған ортаны қорғау саласындағы біршама өзекті мәселенің бірі. Бір жағынан қалдық орындарының ландшафттың барлық компоненттеріне физикалық, химиялық және биологиялық ластанудың елеулі теріс әсеріне ал, екінші жағынан техногенді тәуекелдердің өсуі және табиғи кешендердің эстетикалық құндылықтарының күрт азаюы есебінен халықтың өмір сүру сапасының төмендеуіне байланысты болып отыр.

Проблеманың толық, өзекті, шұғыл көрінісін беретін іс жүзіндегі жалғыз ақпарат көзі және бұл ретте аталған проблеманы шешу үшін минимизацияланған қаржылық, уақытша, еңбек шығындар ғарыштан ЖҚА заманауи деректері болып табылады. Қалдықтарды қоймалау орындарының мониторингі біршама тиімді әдістемесі сөзсіз заманауи компьютерлік технологияларға нақты айтқанда ЖҚА және ГАЗ деректерін өңдеу құралдарына келіп тіреледі. Ғарыш суреттері таңдамалы жер үсті бақылауымен сондай-ақ қолданыстағы электронды карталармен, рельефтің цифрлы моделдерімен басқа ақпарат көздерімен үйлесуде шұғыл анықтау, картографиялау және қалдықтарды орналастыру орындарының мониторингі үшін негіз бола алады.

Суреттердің талдаулары мен жердің беткі алаңдық зерттеулерден алынған деректер нәтижесінде үш санат бойынша Министрлікпен классификацияланған қалдықтарды орналастыруда санкция берілмеген 137 учаске анықталды:

I санат – қатты тұрмыстық қалдықтар учаскелері – 515 033 м².

II санат – қалдықтармен ластанған аумақтар – 6 719 028 м².

III санат – техногенді бүлінген ландшафттар – 9 685 684 м².

ҚР Энергетика министрлігімен 2017 жылға арналған ғарыш мониторингінің нәтижесі күтілуде.

ҚР Энергетика министрлігі Дүниежүзілік банкімен бірлесіп Қостанай, Көкшетау және Алматы қалаларында жүзеге асырылатын «Астана, Алматы, облыс орталықтарында ҚТҚ кәдеге жарату және басқару бойынша жоба» жүзеге асырылады.

2015 жылғы 27 мамырдағы ҚР Энергетика министрлігімен мақұлданған 2015 жылы 29 мамырдағы №375 Қалдықтарды басқару саласындағы өзара қарым-қатынас туралы меморандумына сәйкес Корея Республикасының Қоршаған ортаны қорғау министрлігімен ҚР Энергетика министрлігінің сайтында орналасқан Қостанай, Көкшетау және Алматы қалаларында қалдықтарды басқаруды жақсартудың бас жоспарын дайындау жұмыстары аяқталды.

2. Өндіріс және тұтыну қалдықтары

2.1 Республика бойынша жалпы ақпарат

Заманауи қоғамды дамыту барысында өндіріс қуатын және өндірістік қатынастарын жетілдіруде урбанизацияланған аумақтар мен оларға іргелес жерлердегі өндіріс және тұтыну қалдықтарының жиналуы орын алды.

Бұрын тұтыну қалдықтары табиғи ортаның өмірлік циклының табиғи элементі ретінде тамақ фракциясы шіритіндіктен арнайы айналымды және кәдеге жаратуды қажет етпеді. Қоғамда өнеркәсіптердің құрылып дамуына байланысты қалдықтардың басым бөлігін жасанды компоненттер құрайтын болды. Полигондардағы қалдықтардың фракцияларының жасанды компоненттері шірімей жерді, суды және ауаны улайды. Осыған байланысты, адамзатқа жасанды компоненттерді, қайталама шикізат алу, адамның тіршілік ету әрекетінде қайталама шикізатты пайдалану бойынша технологияларды қолдану мәселелерін шешу қажет.

ҚР Қауіпті қалдықтарды және оларды тасымалдау, кәдеге жарату, сақтау және көму мақсаттары үшін жоюды бақылау туралы Базель конвенциясына сәйкес қауіпті қалдықтардың 3 деңгейі анықталды:

- 1) Жасыл - G индексі;
- 2) Янтарь - A индексі;
- 3) Қызыл - R индексі.

2016 жылы пайда болған қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі ҚОҚ БАЖ қалдықтарын түгендеу бойынша есептері 2.1.1-ші кестеде ұсынылған.

2.1.1-ші кесте 2016 жылы түзілген қалдықтардың көлемі

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Қалдықтар көлемі
1	Қауіпті қалдықтар	тонна	151 391 128,211
2	Құрамында сынабы бар шамдар	килограмм	186 747,576
3	Радиоактивті қалдықтары	тонна	127 869,230
4	Қауіпті емес қалдықтар	тонна	169 556 443,200
5	Автокөлік	дана	128,000

Көзі: ҚОҚ БАЖ, қалдықтарды түгендеу жөніндегі есебі

Қауіптілік деңгейлері бойынша 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемі, сонымен қатар жалпы көлемнен пайыздық мөлшерде 2.1.2-ші кестеде көрсетілген:

2.1.2-ші кесте. Қауіптілік деңгейлері бойынша 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемі

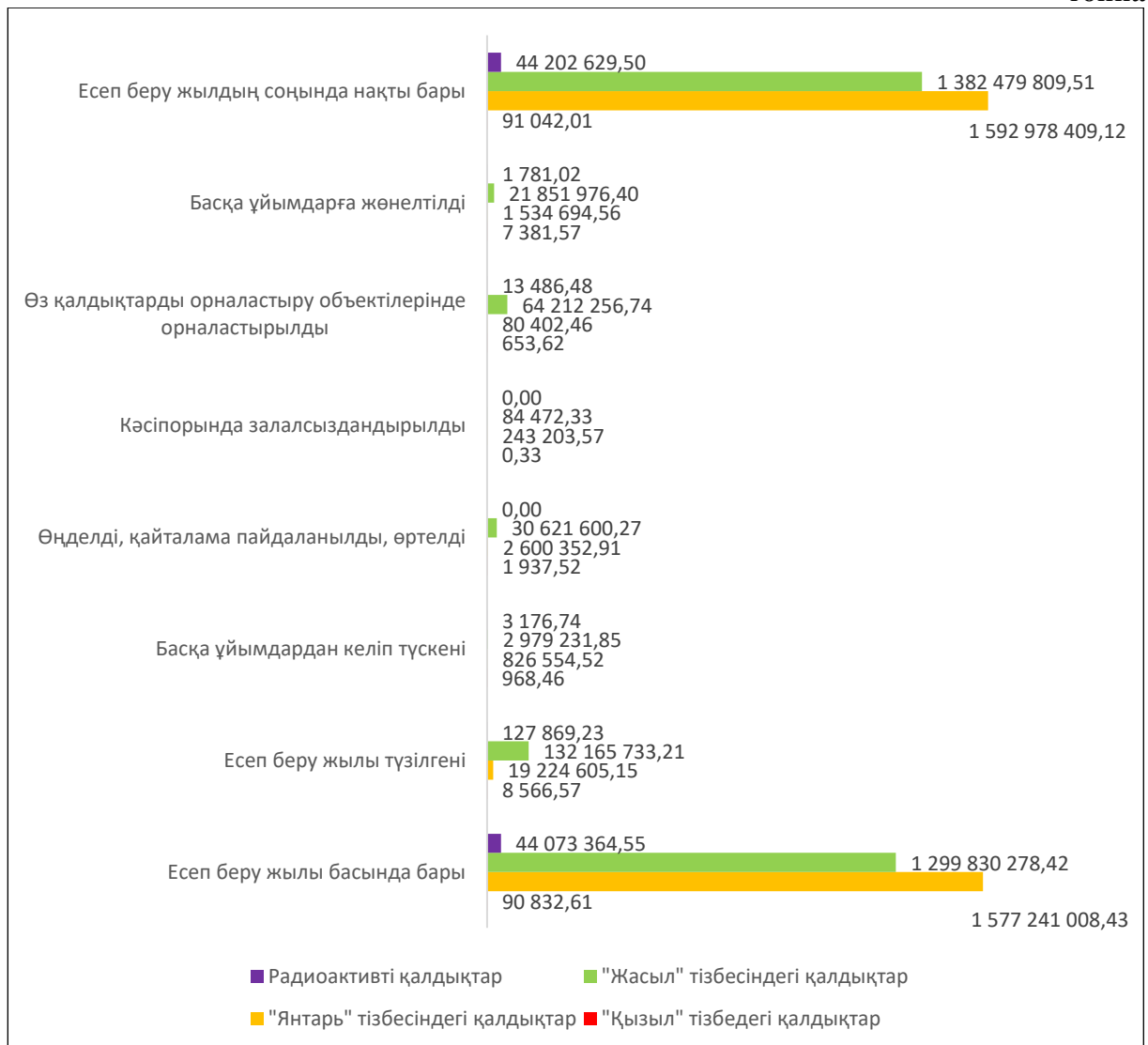
р/с №	Қауіптілік деңгейі	Көлемі, мың т	көлемі, %-бен
1	Жасыл түсті	132 151 052,649	87,3
2	Янтарь түсті	19 231 508,992	12,70
3	Қызыл түсті	8 566,570	0,0056

Көзі: ҚОҚ БАЖ, қалдықтарды түгендеу жөніндегі есебі

Есеп 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың қозғалысы 2.1.1-ші диаграммада көрсетілген.

2.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы қауіпті қалдықтардың көлемі және қозғалысы

тонна

Көзі: ҚОҚ БАЖ, қалдықтарды түгендеу жөніндегі есебі

2.1.2-ші кестеде және 2.1.1-ші диаграммада мына қалдықтардың көлемі көрсетілмеген: ҚОҚ БАЖ-да олардың көлемі киллограмдар мен даналармен көрсетілетіндіктен мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса қалдықтары, полиэтилен және құрамында сынабы бар шамдар. Көрсетілмеген қалдықтардың көлемі туралы ақпарат 2.1.1-ші кестеде орналастырылған.

2016 жылы ҚОҚ БАЖ есептік деректері бойынша түзілген қауіпті емес қалдықтардың жалпы санынан басқа қалдықтардың да негізгі үлесін байқауға болады. Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің м.а. 2016 жылғы 29 шілдедегі «Қалдықтарды түгендеу жөніндегі есеп нысанын және оны толтыру жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» № 352 бұйрығына (бұдан әрі – ҚР ЭР №352 бұйрығы) сәйкес басқа қалдықтар болып қалдықтарды түгендеу бойынша қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкінің 1-40 жолдарындағы белгіленбеген қалдықтар табылады.

2.1.3-ші кесте. Қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтардың түрлері

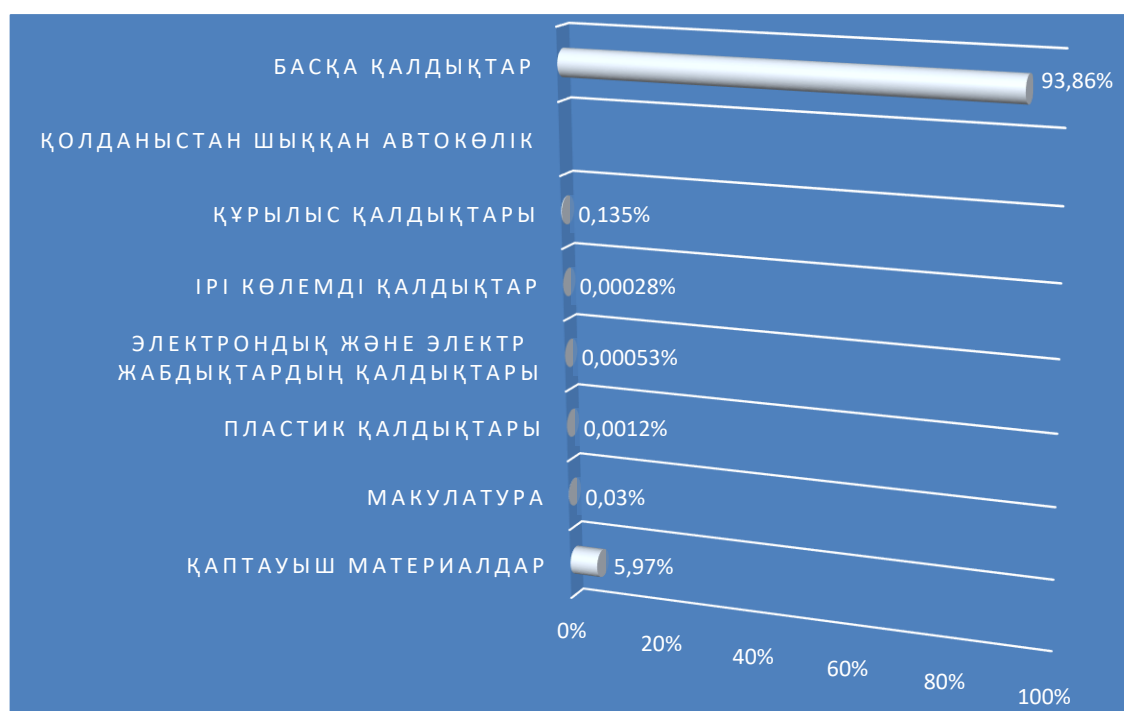
жол №	Қалдықтардың түрлері
1.	Қаптауыш материалдар:
2.	қағаз және картон қаптауыш
3.	пластикті және пластмасса қаптауыштар
4.	шыны ыдыстар (шыны сынықтары)
5.	ағаш қаптауыштар
6.	металл қаптауыштар
7.	2-6 жолдарда белгіленбеген басқа қаптауыш материалдар
8.	Макулатура:
9.	қағаз
10.	картон
11.	аралас
12.	Пластик қалдықтары:
13.	қатты пластик
14.	жұмсақ пластик
15.	төменгі қысымды полиэтилен (ТҚП)
16.	жоғарғы қысымды полиэтилен (ЖҚП)
17.	1-16 жолдарда белгіленбеген пластиктің өзге қалдықтары
18.	Электрондық және электр жабдық қалдықтары:
19.	ірі көлемді тұрмыстық жабдық
20.	ұсақ көлемді тұрмыстық жабдық
21.	ақпараттық технологиялар және телекоммуникациялар жабдығы
22.	тұтыну жабдығы
23.	жарық беру жабдығы
24.	электр және электрондық құралдар
25.	19-24 жолдарда белгіленбеген басқа электрондық және электр жабдық қалдықтары
26.	ірі көлемді қалдықтар
27.	жиһаз
28.	керамика (раковиналар, унитаздар)
29.	27-28 жолдарда белгіленбеген басқа ірі көлемді қалдықтар
30.	Құрылыс қалдықтары:
31.	құрылыстың ағаш қалдықтары
32.	бетон бұйымдарының сынықтары
33.	темір бұйымдарының сынықтары
34.	керамикалық құбырлардың сынықтары
35.	кірпіш сынықтары
36.	құрылыстың, ғимарат және имаратты қиратудың аралас қалдықтары

жол №	Қалдықтардың түрлері
37.	31-36 жолдарда белгіленбеген басқа құрылыс қалдықтары
38.	Қолданыстан шыққан автокөлік (дана):
39.	бөлшектеуден кейінгі (корпус)
40.	бөлшектелмеген

2.1.2-ші диаграммада «Басқа қалдықтар» қалдық түрлерін қауіпті емес қалдықтардың негізгі үлесін құрайтын түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемі көрініс табады. Бұл табиғат пайдаланушылардың басым бөлігі қауіпті емес қалдықтарды толық көлемде бөлек жинамайтындығын және сәйкесінше оларды «Басқа қалдықтар» кестесіне қоятынымен түсіндіріледі.

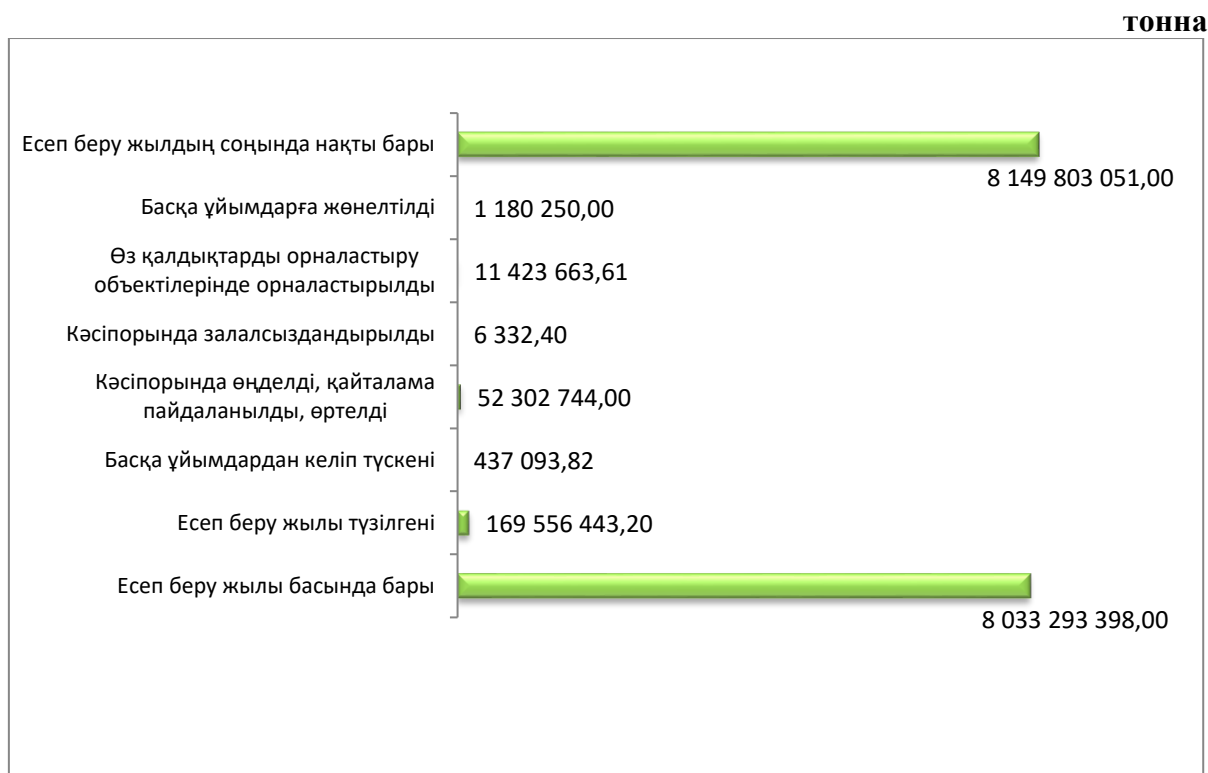
2.1.2-ші диаграмма. 2016 жылға қауіпті емес қалдықтарды құрайтын үлесі.

Көзі: ҚОҚ БАЖ

2.1.2-ші диаграммада пайдаланудан шығып қалған көлік көлемі туралы ақпарат жоқ. Аталған ақпарат аймақтар бойынша тараудың 5-ші бөлімінде сипатталады.

2.1.3-ші диаграмма. 2016 жылға қауіпті емес қалдықтардың көлемі және қозғалысы

Көзі: ҚОҚ БАЖ, қалдықтарды түгендеу жөніндегі есебі

2.1.3-ші диаграммаға сәйкес кәсіпорында пайдаланылған, қайталама пайдаланылған, жағылған қауіпті емес қалдықтардың үлесі олардың түзілу көлемі есепті жылда 30,77%-ды, кәсіпорындардағы залалсыздандырылған қауіпті емес қалдықтардың үлесі 0,0037%-ды құрайды.

2.2 Республика полигондары бойынша статистика

2016 жылы ҚР ҚОҚ БАЖ деректері бойынша қалдықтарды орналастырудың 13 836 объектісі бар оның ішінде ҚТҚ полигондары – 2 181, ӨҚ – 359 және уақытша орнастырылған қалдықтар – 11 296 есептелген. 2.2.1-ші кесте орналастыру объектілерінің түрлері мен берілген есептер саны бойынша объектілер саны туралы ақпаратты көрсетеді.

2.2.1-ші кесте

Облыс	ҚТҚ полигондар саны	ҚТҚ полигондары бойынша есептер	Өндіріс полигондарының саны	Өндіріс полигондары бойынша есептер	Уақытша сақтау объектілері	Уақытша сақтау объектілері бойынша есептер
Ақмола облысы	92	19	51	5	920	737
Ақтөбе облысы	20	6	23	11	272	190

Облыс	ҚТҚ полигондар саны	ҚТҚ пологондары бойынша есептер	Өндіріс полигондарының саны	Өндіріс полигондары бойынша есептер	Уақытша сақтау объектілері	Уақытша сақтау объектілері бойынша есептер
Алматы облысы	28	0	5	3	449	263
Атырау облысы	71	21	15	8	349	167
Батыс Қазақстан облысы	219	11	17	2	891	489
Жамбыл облысы	200	11	26	4	262	164
Қарағанды облысы	166	32	23	5	625	435
Қостанай облысы	438	65	12	8	1834	1230
Қызылорда облысы	158	5	14	3	286	134
Маңғыстау облысы	65	9	38	13	719	168
Оңтүстік Қазақстан облысы	219	3	33	1	233	140
Павлодар облысы	137	11	12	4	609	369
Солтүстік Қазақстан облысы	121	34	11	3	1883	1241
Шығыс Қазақстан облысы	133	15	70	27	1047	610
Астана қ.	108	14	5	3	513	356
Алматы қ.	6	6	4	2	403	271
ЖИЫНЫ:	2181	262	359	102	11296	6964

Көзі: ҚОҚ БАЖ

ҚТҚ-мен ӨҚ полигондарының саны, сонымен қатар ҚОҚ БАЖ көрсетілген уақытша сақтау объектілері нақты емес, «Қалдықтар кадастры» бөлімінің «Қалдықтарды орналастыру объектілері» қосымшасының талдау нәтижелері бойынша кейбір уақытша сақтау объектілері ҚТҚ және ӨҚ полигондарына жатады. Сонымен қатар, ҚР ЭМ Қалдықтарды басқару департаментінің деректеріне сәйкес (02.02.2017 ж. №19-02-773 шығыс хат) 2016 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша республикада ҚТҚ-ның 3943 объектісі оның ішінде, жалпы көлемінің 15%-ын құрайтын тиісті жобалық және рұқсат берудің 590 құжаты бар.

2.3 Республика бойынша қалдықтарды өңдеу технологиясы

Қалдықтарды басқару саласындағы Қазақстанның саясаты қайталама шикізаттан өнім алумен қалдықтарды қайта өңдеу секторын дамытуға бағытталған. Аталған саясат Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылдың 30 мамырындағы Қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының «жасыл» экономикаға көшу концепциясында (бұдан әрі – Концепция) көрініс табады.

Елде шикізат әр алуан түрлерін кәдеге жарату және өңдеу бойынша ондаған кәсіпорын жұмыс істейді: қағаз, пластик, шыны, пайдаланылған шиналар, электронды, медициналық, құрамында сынабы бар және басқа қалдық түрлері. Сонымен қатар өнеркәсіп өнімдерін өндіруде шикізат қалдықтары мен материалдарын өңдеумен айналысатын кәсіпорындар бар. 2.3.1-ші кестеде ҚР қолданылатын облыстар бойынша қалдықтарды өңдеу бойынша толық ақпараттық технология көрсетілген.

2.3.1-ші кесте. Қалдықтарды өңдеу бойынша технология тізбесі

Ақмола облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Пластик (ПЭТ-ыдыс, ПЭТ- қаптауыш, пластмасса)	«LS Kokshetau» кәсіпорны, Көкшетау қ.	Қайталама шикізат
2	Полиэтилен	«LS Kokshetau» кәсіпорны, Көкшетау қ.	Қайталама шикізат
3	Макулатура (қағаз, картон)	«LS Kokshetau» кәсіпорны, Көкшетау қ.	Қайталама шикізат
4	Шыны	«LS Kokshetau» кәсіпорны, Көкшетау қ.	Қайталама шикізат
5	Резеңке	«Жасыл Жер СТ» ЖШС, Степногор қ.	Резеңке үгінділері
6	Металдар (металл сынықтары, алюминий банкілері)	«LS Kokshetau» кәсіпорны, Көкшетау қ.	Шикізат

Ақтөбе облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Пластик (ПЭТ-ыдыс, ПЭТ- қаптауыш, пластмасса)	«Тенуса» ЖШС, Ақтөбе қ. «Импорт мастер» ЖШС, Ақтөбе қ. , «Коканд лтд» ЖШС, Ақтөбе қ.	Люктер, инженерлік желілерге арналған сақиналар
2	Резеңке	«ЭкоВторТехРесурс» ЖШС, Ақтөбе қ. «Ақтөбе» ЖШС, Ақтөбе қ.	Тротуар тақтайшалары, резеңке еден жабындылары, резеңке үгінділері
3	ЭЭЖҚ	«Алекс Асу» ЖШС, Ақтөбе қ.	Фракциялар бойынша бөлу
4	Кен байытудың шлам сақтағыштары	Италиев К.А. Ақтөбе қ.	Қосымша концентрат 0-0,5мм

Алматы облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Пластик (ПЭТ-ыдыс, ПЭТ- қаптауыш, пластмасса)	«КазПэтПолимер» ЖШС, Алматы облысы, Қапшағай қ.	Қайталама ПЭТ гранулдап өндіру
2	Макулатура (қағаз, картон)	«Kagazy Recycling» ЖШС, Қарасай ауданы, Абай а.	Қағаз және картон бұйымдар
3	Шыны	«САФ» АҚ	Шыны ыдысты өндіру
4	Резеңке	«Утиль Экосервис» ЖШС	резеңке үгінділері
5	Аккумуляторлар	«Қайнар АКБ» ЖШС, Талдықорған қ.	Аккумуляторлар
6	Макулатура (қағаз, газеттер, кітаптар)	«Маолин» Компаниясы	Қағаз өндіру

Атырау облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Пластик (ПЭТ-ыдыс, ПЭТ- қаптауыш, пластмасса)	«Вест Дала» ЖШС, Махамбет ауданы «Спецавтобаза» ЖШС, Атырау қ. «Татищева Айжан» ЖК, Атырау қ. «Ажғалиев Ж.» ЖК Атырау қ. «Қайдаров А.» ЖК, Атырау қ. «Жаманғарина» ЖК, Атырау қ.	Қайталама шикізат
2	Полиэтилен	«Вест Дала» ЖШС, Махамбет ауданы «Спецавтобаза» ЖШС, Атырау қ.	Қайталама шикізат
3	Макулатура (қағаз, картон)	«Вест Дала» ЖШС, Махамбет ауданы «Татищева Айжан» ЖК, Атырау қ. «Ажғалиев Ж.» ЖК Атырау қ. «Қайдаров А.» ЖК, Атырау қ. «Жаманғарина» ЖК, Атырау қ.	Қайталама шикізат
4	Шыны	«Спецавтобаза» ЖШС, Атырау қ.	Қайталама шикізат
5	Резеңке	«Вест Дала» ЖШС, Махамбет ауданы	Қайталама шикізат
6	Металдар (металл сынықтары, алюминий банкілер)	«Вест Дала» ЖШС, Махамбет ауданы	Қайталама шикізат
7	ЭЭЖҚ	«Алекс Асу» ЖШС, Атырау қ.	Өңдеу және кәдеге жарату
8	Аккумуляторлар	«Вест Дала» ЖШС, Махамбет ауданы	Қайталама шикізат
9	Мұнайшлам, бұрғылау шламы, мазутталған топырақ	«Жылыой Болашақ» ЖШС, Атырау облысы, Жылыой ауданы, Құлсары қ.	Бакойл биопрепаратын қолдану арқылы кәдеге жарату және залалсыздандыру
10	Мұнайшлам, бұрғылау шламы, мазутталған топырақ	«Caspian Ecology» ЖШС	Мұнайдеструктор-КазБио препаратын қолдану арқылы кәдеге жарату және залалсыздандыру

Шығыс Қазақстан облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Пластик (ПЭТ-ыдыс, ПЭТ- қаптауыш, пластмасса)	«Семейпластком» ЖШС, Семей қ.	Сантехникалық бұйымдарды - полиэтилен полипропилен құбырларды және олардың үлгілік бөліктерін өндіру -
2	Полиэтилен	«Вотчель С.А.» ЖК, Семей қ.	Полиэтиленнен бұйымдар өндіру
3	Макулатура (қағаз, картон)	«Бұқтырма Сервис» ЖШС, Жаңа Бұқтырма а. «Бұқтырма» ПИТК, Жаңа Бұқтырма а.	Қайталама шикізат
4	Шыны	«Бұқтырма Сервис» ЖШС, Жаңа Бұқтырма а. «Бұқтырма» ПИТК, Жаңа Бұқтырма а.	Қайталама шикізат
5	Резеңке (пайдаланылған шиналар және резеңке техникалық бұйымдар)	«Бұқтырма Сервис» ЖШС, Жаңа Бұқтырма а. «Бұқтырма» ПИТК, Жаңа Бұқтырма а.	Қайталама шикізат
		«Чистые горизонты» ЖШС, Өскемен қ.	Пиролизді отын
		«Ж. Құрылыс Компаниясы» ЖШС, Семей қ.	Резеңке үгінділері
6	ЭЭЖҚ	ШҚ «Аймақтық экологиялық демеркуризация орталығы» (сынап шамдар), Өскемен қ., «Табиғат - Өскемен» ЖШС (сынап шамдар), Өскемен қ.	Жинау және демеркуризация
7	Аккумуляторлар	«Семей Сплав» ЖШС, Семей қ.	ұнтақталған, қайталама полипропилен
		«Прогресс Вторресурсы» ЖШС, Өскемен қ.	Қорғасын балқымаларын, жұмсақ қорғасындарды шығару
8	Пайдаланылған майлар	«Чистые горизонты» ЖШС, Өскемен қ.	Пиролизді отын
9	Тамақ қалдықтары	«Бұқтырма Сервис» ЖШС, Жаңа Бұқтырма а. «Бұқтырма» ПИТК, Жаңа Бұқтырма а.	Қайталама шикізат
10	Тоқыма	«Бұқтырма Сервис» ЖШС, Жаңа Бұқтырма а. «Бұқтырма» ПИТК, Жаңа Бұқтырма а.	Қайталама шикізат
11	Ағаш қалдықтары	«Бұқтырма Сервис» ЖШС, Жаңа Бұқтырма а. «Бұқтырма» ПИТК, Жаңа Бұқтырма а.	Қайталама шикізат

Жамбыл облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Полиэтилен	Хастал-оглы ЖК, Тараз қ.	Сыртқы қаптаманы және кәріз құбырларын шығару
2	Макулатура (қағаз, картон)	Шахристан ЖК, Тараз қ. Долина ЖК, Тараз қ.	Дәретхана қағазын шығару
3	ЭЭЖҚ	«ТаразТехноРесурс» ЖШС, Тараз қ.	Келесі өңдеуден шығару
4	Пайдаланылған майлар	«ЭкоТехСтандарт» ЖШС Тараз қ.	Пиролиз
5	Күшәла мен қорғасынның суда ерімейтін сульфид жиынтықтары	«Қазфосфат» ЖЖФЗ Тараз қ.	Рудотермиялық пештерде ОФК қалдықтарын кәдеге жарату
6	Ізбес-сода шламы	«Қазфосфат» ЖЖФЗ Тараз қ.	Сары фосфорды алу арқылы шлам жинақтағыштан фосфор шламын кәдеге жарату
7	Коттрель шаңы	«Қазфосфат» ЖЖФЗ Тараз қ.	Фосфор шикізатын кен байыту ретінде кәдеге жарату

Батыс Қазақстан облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Пластик (ПЭТ-ыдыс, ПЭТ- қаптауыш, пластмасса)	«Антей» ЖШС, Зеленов ауданы	Полимирлерден люктерді, қыш тақтайшаларды және жабынқыштарды, кәріз люктерін, тротуар және қаптайтын қыш тақтайшалар шығару
		«ЭКО-плюс» ЖШС, Орал қ.	Тротуар қыш тақтайшалар
		«Глухова Л.М.» ЖК, Орал қ.	Қайталама шикізат
		«Туранпромресурс» ЖШС, Орал қ.	Гранулдар
2	Полиэтилен	«ЭКО-плюс» ЖШС, Орал қ. «Глухова Л.М.» ЖК, Орал қ.	Қайталама шикізат
3	Макулатура (қағаз, картон)	«ЭКО-плюс» ЖШС, Орал қ. «ВТС Уральск» ЖШС, Орал қ. «Борисов Д.Г.» ЖК, Орал қ. «Куксова Е.М.» ЖК, Орал қ. «Глухова Л.М.» ЖК, Орал қ. «Усенов А» ЖК, Орал қ.	Қайталама шикізат
4	Шыны	«ЭКО-плюс» ЖШС, Орал қ.	Қайталама шикізат

5	Резеңке (пайдаланылған шиналар және резеңке техникалық бұйымдар)	«Губер С», ЖК, Орал қ. «Арктур» ЖШС, Орал қ.	Резеңке үгінділері
6	Металдар (металл сынықтары, алюминий банкілер)	«ЭКО-плюс» ЖШС, Орал қ.	Қайталама шикізат
7	ЭЭЖҚ	«Туранпромресурс» ЖШС, Орал қ.	Фракциялар бойынша бөлу
		«Талап» АҚ, Орал қ. (сынап шамдар)	Демеркуризация
8	Су негізіндегі бұрғылау шламы	«СТН» ЖШС, Орал қ.	Техногенді топырақ

Қарағанды облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Пластик (ПЭТ-ыдыс, ПЭТ- қаптауыш, пластмасса)	«ТТК» ЖШС, Теміртау қ.	Кәріздік люктер
		«ГорКомТранс» ЖШС, Қарағанды қ.	Қайталама шикізат, ПЭТ-қауыдары
		«Элоим – ЛТД» ЖШС, Қарағанды қ.	Қайталама шикізат
2	Полиэтилен	«ТТК» ЖШС, Теміртау қ.	Қайталама шикізат
		«ГорКомТранс» ЖШС, Қарағанды қ.	Қайталама шикізат
3	Макулатура (қағаз, картон)	«ТТК» ЖШС, Теміртау қ.	Қайталама шикізат
		«ГорКомТранс» ЖШС, Қарағанды қ.	Қайталама шикізат
4	Шыны	«ГорКомТранс» ЖШС, Қарағанды қ.	Қайталама шикізат
5	Резеңке (пайдаланылған шиналар және резеңке техникалық бұйымдар)	«Ecoindustry» ЖШС, Қарағанды қ.	Резеңке үгінділері
		«КазРемШина» ЖШС, Қарағанды қ.	Қайталама шикізат
		«Промотход Казахстан», Қарағанды қ.	Қайталама шикізат
6	Металдар (металл сынықтары, алюминий банкілер)	Теміртау түстімет МӨК, Теміртау қ.	Қайталама алюминий
		«ТТК» ЖШС, Теміртау қ.	Қайталама шикізат
		«ГорКомТранс» ЖШС, Қарағанды қ.	Қайталама шикізат
7	ЭЭЖҚ	«Промотход Казахстан» ЖШС, Қарағанды қ. (сынап шамдар)	Қайталама шикізат
8	Аккумуляторлар	«Промотход Казахстан» ЖШС, Қарағанды қ.	Қайталама шикізат
9	Құрамында сынабы бар қалдықтар	«Инновация» ЖШС, Қарағанды қ.	Демеркуризациялау нәтижесінде пайда болған сынап сульфиті аз еритін болып табылады
10	Болатты балқытатын конверторлы шлак	«Лира» фирмасы ЖШС, Қарағанды қ.	Деректер жоқ
11	Тұрақты/қатты қалдықтар (залалсыздандырылған)	«Чистый дом» фирмасы ЖШС, Қарағанды қ.	Деректер жоқ

	шыны сынап қалдықтары)		
11	Майлы шүберек, үгінділер, жоңқа	«Промотход Казахстан» ЖШС, Қарағанды қ.	Жоғары температурада жағу
12	Мазутталған топырақ	«Промотход Казахстан» ЖШС, Қарағанды қ.	Термодеструкция
		«Баджранг» ЖШС	Зиянсыз тазаланған топырақ
13	Мұнай шламы	«Промотход Казахстан» ЖШС, Қарағанды қ.	Термодеструкция
14	Пайдаланылған майлар	«Промотход Казахстан» ЖШС, Қарағанды қ.	Жоғары температурада жағу
		«Трек», ЖШС, Теміртау қ.	Регенерация
15	Спирт негізіндегі мұнай өнімдерінің және еріткіштердің қалдықтары	«Промотход Казахстан» ЖШС, Қарағанды қ.	Жоғары температурада жағу
16	Лак бояуларының қалдықтары және олардан босаған ыдыстар	«Промотход Казахстан» ЖШС, Қарағанды қ.	Жоғары температурада жағу
17	Автомобиль сүзгілері	«Промотход Казахстан» ЖШС, Қарағанды қ.	Жоғары температурада жағу
18	Медициналық қалдықтар, мерзімі өтіп кеткен дәрі-дәрмектер	«Промотход Казахстан» ЖШС, Қарағанды қ.	Жоғары температурада жағу
		«Реквием С» ЖШС, Қарағанды қ.	Жоғары температуралы пиролиз
19	Жеке қорғаныш құралдарының қалдығы (ЖКҚ)	«Промотход Казахстан» ЖШС, Қарағанды қ.	Жоғары температурада жағу
20	Қағаздар мен картон қалдықтары	«Промотход Казахстан» ЖШС, Қарағанды қ.	Үгіту
21	ҚТҚ	«ТТК» ЖШС Теміртау қ.	Қайталама шикізат
22	Доменді шлак	«Водоканал строй» ЖШС, Қарағанды қ.	Қалдықсыз технология бойынша жылу ұстағвш минералды тақтайшаларды өндіру
23	«Арселор Миттал Теміртау» АҚ конверторлы цехы мен болатты балқытатын шлак үйінділерінің қалдықтары	«Мицар – 73» ЖШС, Қарағанды қ.	Деректер жоқ

Қостанай облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Пластик (ПЭТ-ыдыс, ПЭТ- қаптауыш, пластмасса)	«S.M.F. – System» тоқылмаған мата фабрикасы» ЖШС, Қостанай қ.	Геотоқыма өндіру
		«ИЛИН" ЖШС, Лисаковск қ.	Өңдеуге сұрыптау және беру
2	Полиэтилен	«Тазалық-2012» ЖШС, Қостанай қ.	Геоторлар, тексеру құдықтарының люктері
		«S.M.F. – System» тоқылмаған мата фабрикасы» ЖШС, Қостанай қ.	оқшаулау материалдары
3	Макулатура (қағаз, картон)	«СОЦСЕРВИС» ЖШС, Жетіқара қ.	Өңдеуге сұрыптау және беру
		«Лисаковск картон-қағаз кешені» ЖШС, Лисаковск қ.	Қағаз өнімдерін өндіру
		«Kagazy Recycling» Филиалы, Қостанай қ.	Қайталама шикізат. Алматыға өңдеуге жіберу
4	Шыны	«Атамекен 4+» ЖШС, Қостанай қ.	Шыны жынықтары мен шыны ыдыстарын жинау
5	Резеңке (пайдаланылған шиналар мен резеңке техникалық бұйымдар)	«Эколайнспорт» ЖШС, Қостанай қ.	Резеңке үгіндісі
		«КазШинСервис» ЖШС, Рудный қ.	Резеңке үгіндісі
		«Агротехмаш» ЖШС, Қостанай қ.	Резеңке үгіндісі
6	ЭЭЖҚ	«Эколайнспорт» ЖШС, Қостанай қ. «Салем KZ» ЖШС, Лисаковск қ. (сынап шамдар)	Демеркуризация
7	Пайдаланылған майлар	«Эколайнспорт» ЖШС, Қостанай қ.	
8	Тамақ қалдықтары	«Караман - К» ЖШС, Қарасу ауданы	Биогаз, электроэнергия
9	Құрамында сынабы бар шамдарды демеркуризациялау қалдықтары	«Экосфера+К» ЖШС, Лисаковск қ.	Деректер жоқ

Қызылорда облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Пластик (ПЭТ-ыдыс, ПЭТ- қаптауыш, пластмасса)	«Ибрайхан және К-ЛТД» ЖШС	Тротуар қыш тақтайшалары, жабынқыш
2	Резеңке	«Smart Rubber» ЖШС «ТемирЖас-Групп» ЖШС	Шлангтер және резеңке үгінділері
3	ЭЭЖҚ	«ЭКО-Н Сервис» ЖШС (құрамында сынабы бар қалдықтар)	Демеркуризация
4	Майлы шүберек	«Ибрайхан және К-ЛТД» ЖШС	Деректер жоқ
5	Медициналық қалдықтар	«Ибрайхан және К-ЛТД» ЖШС	Деректер жоқ

Маңғыстау облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	ЭЭЖҚ	«МАЭК - Қазатомпром» (құрамында сынабы бар қалдықтар) ЖШС «Eco-operating» құрамында сынабы бар қалдықтар ЖШС	Демеркуризация
2	Құрамында мұнайы бар ағынды сулар	«Eco-operating» ЖШС, Ақтау қ.	Шлам, регенирленген май
3	Бұрғы шламы	АФ ООО «ЗапКазПлюс Холдинг», Ақтау қ.	Нейтралды топырақ
4	Пайдаланылған бұрғы ерітінді		

Павлодар облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Макулатура (қағаз, картон)	«Павлодар картон-рубериод зауыты» АҚ	Дәретхана қағазы, рулонды, кровелді материалдар және картонды-қағаз бұйымдар
		«Гофротара зауыты» ЖШС	Қағаз бұйымдар, горффра бұйымдар
2	Резеңке	«Inter Rubber Recycling ЖШС «Қазақстантрактор» ҚӨ ЖШС	Резеңке үгінділері резеңке үгінділері
3	Металдар (металл сынықтары, алюминий банкілер)	«Казвторчермет» ӨҰҚ АҚ «Кастинг» ӨФ ЖШС «KSP Steel» ӨҚ ЖШС	Металды өңдеу Металды өңдеу Металды өңдеу
4	ЭЭЖҚ	«Резон» Фирма ЖШС (құрамында сынабы бар қалдықтар) «ЭлектроТрансРеелто» ЖШС	Демеркуризация Демеркуризация
5	Ағаш қалдықтары	«Павлодар картон-рубериод зауыты» АҚ	

Солтүстік Қазақстан облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Пластик (ПЭТ-ыдыс, ПЭТ- қаптауыш, пластмасса)	«Трусов С.С.» ЖК «ВторПластПолимер» ЖШС «Габдрашитов С.Х.» ЖК	Қайталама шикізат
2	Полиэтилен	«Жуков Сергей Иванович» ЖК «Радуга» ЖШС	Полиэтилен бұйымдары
3	Макулатура (қағаз, картон)	«Elean.kz» ЖШС Айсин ЖК	Майлықтар, дәретхана қағазы, қағаз сүлгілер
		«Коломойцев М.Е.» ЖК	Қайталама шикізат
4	Резеңке	«Soltustik Rubber Recycling» ЖШС «СтройЭлектроСервис» фирмасы	Резеңке тақтайша, Резеңке үгінділері
5	Металдар (металл сынықтары, алюминий банкілері)	«Трусов С.С.» ЖК «ВторПластПолимер» ЖШС	Қайталама шикізат

6	ЭЭЖҚ	«Апатты қызмет» ӨК (құрамында сынабы бар шамдар) «СтройЭлектроСервис» фирмасы (оргтехника)	Демеркуризация, жіктеу
7	Пайдаланылған майлар	«СтройЭлектроСервис» фирмасы	
8	Ағаш қалдықтар	«Elean.kz» ЖШС Ахмутдинов ЖК «Компания Углежог» ЖШС	Пеллеттер, брикеттер, жаңқалар, еуроағаш ағаш көмірі

Оңтүстік Қазақстан облысы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Пластик (ПЭТ-ыдыс, ПЭТ- қаптауыш, пластмасса)	«Союз Plast» ЖШС «Технология-21» ЖШС	Қайталама шикізат
2	Полиэтилен	«Технология-21» ЖШС	Қайталама шикізат
3	Макулатура (қағаз, картон)	«Технология-21» ЖШС	Қайталама шикізат
4	Шыны	«Технология-21» ЖШС	Қайталама шикізат
5	Резеңке	«Экошина» ЖШС	Резеңке теміржол төсеніштері
		«Технология-21» ЖШС	Қайталама шикізат
6	Металдар (металл сынықтары, алюминий банкілер)	«Технология-21» ЖШС	қайталама шикізат

Астана қаласы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Пластик (ПЭТ-ыдыс, ПЭТ- қаптауыш, пластмасса)	«KazRecycleService» ЖШС	Экомақта
2	Полиэтилен	«KazRecycleService» ЖШС	Қайталама шикізат
3	Макулатура (қағаз, картон)	«KazRecycleService» ЖШС	Қайталама шикізат
4	Шыны	«KazRecycleService» ЖШС	Қайталама шикізат
5	Резеңке	«Kazakhstan RUBBER RECYCLING» (шиналар) ЖШС	Резеңке үгінділері
		«СтройЭлектроСервис» фирмасы	Қайталама шикізат
		«KazRecycleService» ЖШС	Қайталама шикізат
6	Металл сынықтары (металл сынықтары, алюминий банкілер)	«KazRecycleService» ЖШС	Қайталама шикізат
7	ЭЭЖҚ	«ADAL SERVICE» (сынап шамдар) ЖШС	Демеркуризация Демеркуризация

		«НТП КазЭкотех Астана» (сынап шамдар) ЖШС «Ртутьная безопасность» ЖК (сынап шамдар) «KPM Service Trade» ЖШС (оргтехника) «Астана-Пайдалану» ЖШС «СтройЭлектроСервис» фирмасы (оргтехника, сынап шамдар)	Демеркуризация Үгіту Демеркуризация Демеркуризация Жіктеу
8	Пайдаланылған майлар	«СтройЭлектроСервис» фирмасы	Қайталама шикізат

Алматы қаласы

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Кәсіпорын атауы	Шығарылатын өнімнің атауы
1	Пластик (ПЭТ-ыдыс, ПЭТ- қаптауыш, пластмасса)	Электр қондырғы бұйымдары зауыты «Союз Plast» ЖШС	Пластик үгінділері
		«Бірлесу» ЖАҚ	Тоқылмаған материалдар
2	Полиэтилен	Электр қондырғы бұйымдары зауыты Полимертара ЖШС	Пластмасса бұйымдары
3	Макулатура (қағаз, картон)	«Карина Trading» ЖШС	Майлықтар, дәретхана қағазы, қағаз сүлгілер
		«Қағаз зауыты» ЕШ ЖШС	Қағаз бұйымдар
4	Металдар (металл сынықтары, алюминий банкілер)	«Кастинг» ЖШС Алматыфторгүстімет ЖШС Казферросталь ЖШС	Металдарды қайта балқыту
5	ЭЭЖҚ	Алматыэкологострой МҚК(сынап шамдар) Сынап плюс ЖШС (сынап шамдар)	Демеркуризация
		TechnikDestroy ЖШС (оргтехника) «Қызыл Бел» ЖШС	Пластик материалдарын жасау
6	Макулатура (қағаз, газеттер, кітаптар)	«Маолин» Компаниясы	Қағаз өндіру

Көзі: ҚР Энергетика министрлігінің ресми интернет-ресурсы және ҚР ЭМ Қалдықтарды басқару департаментімен ұсынылған деректер

3. Медициналық қалдықтар

3.1 Жалпы ақпарат

Медициналық қалдықтарды қадағалаушы Қазақстанның қолданыстағы құқықтық жүйесі Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің м.а. 2015 жылғы 24 ақпандағы №127 бұйрығымен бекітілген «Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 28 ақпандағы №176 бұйрығымен бекітілген «Өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинауға, пайдалануға, қолдануға, залалсыздандыруға, тасымалдауға, сақтауға және көмуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын енгізу жолымен жүзеге асырылады.

Жоғарыда аталған санитарлық қағидалар медициналық қызмет көрсету үдерісінде және медициналық қозғалыстарды жүргізу кезінде түзілетін медициналық қалдықтарды анықтайды.

ҚР Ұлттық экономика министрінің м.а. 2015 жылғы 24 ақпандағы №127 бұйрығымен бекітілген «Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларына сәйкес (бұдан әрі – №127санқағ) медициналық қалдықтар 5 санатқа бөлінеді:

- 1) **қауіпті емес қалдықтар** – қауіпті қасиеттерге ие емес қалдықтар – А сыныбы;
- 2) **эпидемиологиялық қауіпті қалдықтар** – инфекцияланған және әлеуетті инфекцияланған қалдықтар (қанмен және басқа да биологиялық сұйықтықтармен ластанған материалдар және аспаптар, заттар, патологоанатомиялық қалдықтар, органикалық операциялық қалдықтар: ағзалар, тіндер, инфекциялық бөлімшелердің тамақ қалдықтары, патогендігі III-IV топтардың микроорганизмдерімен жұмыс істейтін микробиологиялық, клиникалық-диагностикалық зертханалардың, фармацевтикалық, иммундық биологиялық өндірістердің қалдықтары, виварийлердің биологиялық қалдықтары, пайдалануға жарамсыз тірі вакциналар) – Б сыныбы;
- 3) **төтенше эпидемиологиялық қауіпті қалдықтар** – инфекциялық аурулармен ауыратын науқастармен жанасқан, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласында төтенше жағдайлардың пайда болуына алып келуі мүмкін және аумақты санитариялық қорғау бойынша іс-шараларды жүргізуді талап ететін материалдар, патогендігі I-II топтардың микроорганизмдерімен жұмыс істейтін зертханалардың, фармацевтикалық және иммундық биологиялық өндірістердің қалдықтары, фтизиатриялық стационарлардың емдеу-диагностикалық бөлімшелерінің қалдықтары, анаэробты инфекциялы пациенттердің қалдықтары, туберкулез қоздырғыштарымен жұмысты жүзеге асыратын микробиологиялық зертханалардың қалдықтары) – В сыныбы;
- 4) **токсикологиялық қауіпті қалдықтар** – пайдалануға жатпайтын қалдықтар (дәрілік, оның ішінде цитостатиктер, диагностикалық, дезинфекциялау құралдары), құрамында сынап бар заттар, аспаптар мен жабдық, фармацевтикалық өндірістердің шикізаттары мен өнімдерінің қалдықтары, жабдықты, көлікті, жарықтандыру жүйелерін пайдалану қалдықтары) – Г сыныбы;
- 5) **радиоактивті қалдықтар** – құрамында Қазақстан Республикасының атом энергиясын пайдалану саласындағы заңнамаларымен белгіленген, радиоактивті заттар үшін регламенттелген мәннен асатын мөлшерде және концентрацияда радиоактивті заттар бар қалдықтар – Д сыныбы.

Сыныптарға бөлу медициналық қалдықтарды кәдеге жаратудың ерекшеліктерін ескеруге мүмкіндік береді. Қорытындысында олардың халыққа оның ішінде медициналық персонал үшін қауіптілігін төмендетеді.

Кез келген медициналық мекеме медициналық қалдықтарды кәдеге жарату жоспарын әзірлеуге мұқтаж. Бұл үдерісті ұйымдастыру санитарлы-эпидемиологиялық қабағалау ұйымдарымен қатаң бақыланады.

3.2 Кәдеге жарату әдістері

Медициналық қалдықтарды кәдеге жаратудың негізгі әдістері мынадай үлгіде көрініс табады:

- қаптарға жинау (медициналық қалдықтар олардың сыныбына қарай кәдеге жарату үшін қаптар болады);
- қалдықтарды дезинфекциялау;
- қалдықтарды (инсенирация) жағу;
- арнайы полигондарға шығару және басқалар.

Алайда, ҚР ЭК 301-бабына сәйкес полигондарда оның ішінде медициналық қалдықтарды (құқық нормасы 01.01.2019 ж. бастап әрекет етеді) көмуге тыйым салынған.

Медициналық қалдықтарды жинау, уақытша сақтау және шығару денсаулық сақтау объектіде қабылданған қалдықтармен жұмыс сызбаға сәйкес мыналар қарастырылады:

- 1) түзілген қалдықтардың сапалы және санды құрамы;
- 2) қалдықтарды жинау тәртібі;
- 3) залалсыздандырудың (зиян қылу) қолданылу әдістері және қалдықтарды жою;
- 4) персоналды қалдықтармен жұмыс кезінде эпидемиялық қауіпсіздік ережелеріне гигиеналық оқыту.

Қалдықтарды жинау үшін бір реттік, су өтпейтін қаптар, дорбалар, металл және пластикті ыдыстар, жинау және қауіпсіз кәдеге жаратуға арналған контейнерлер пайдаланылады.

Әрбір сыныпты жинау үшін әртүрлі таңбалаудағы (А сынып қалдықтарына – ақ, Б-сары, В-қызыл, Г-қара) пакеттер, контейнерлер, ыдыстар пайдаланылады. Қауіпті қалдықтарды жинау үшін металл және пластик сыйымдылықтар тығыз жабылады (№127санқағ).

3.3 Республика бойынша медициналық қалдықтар статистикасы

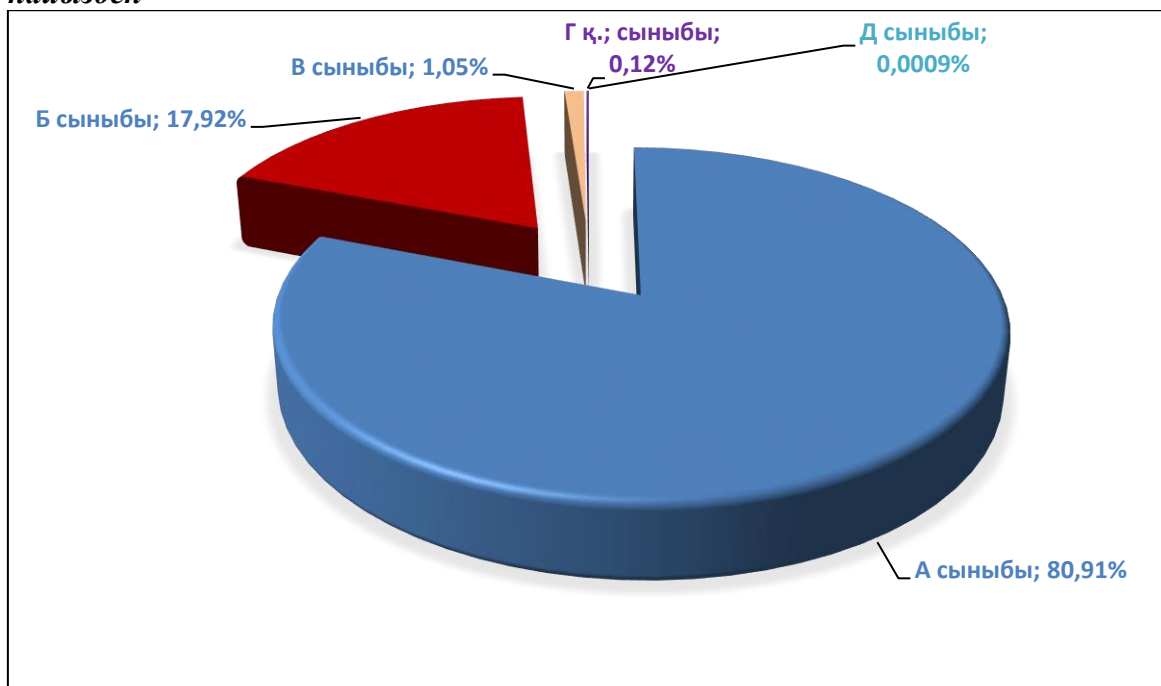
ҚОҚ БАЖ қалдықтар кадастрының деректері бойынша 2016 жылы 48 050 656 кг медициналық қалдық пайда болды. Қауіптілік сыныптары бойынша медициналық қалдықтардың көлемі 3.3.1-ші кестеде көрініс табады.

3.3.1-ші кесте. 2016 жылы республика бойынша түзілген медициналық қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қауіптілік сыныбы	Өлшем бірлігі	Саны
1	А сыныбы	кг	38 926 831
2	Б сыныбы	кг	8 619 517
3	В сыныбы	кг	504 308
4	Г сыныбы	кг	-
4.1.	приборлар	дана	75 650
4.2.	қатты	кг	58 645,4
4.3.	сұйық	л	429
5	Д сыныбы	кг	429

Көзі: А, Б, В сыныптары бойынша – ҚОҚ БАЖ, Г, Д сыныптары бойынша деректер ҚР ЭМ Қалдықтарды басқару департаментімен ұсынылды

3.3.1-ші диаграмма. 2016 жылы түзілген медициналық қалдықтардың көлемдері, пайызбен

Көзі: ҚОҚ БАЖ

3.3.1-ші диаграммада көрсеткендей республикада медициналық қалдықтарды үстем үлесі А сыныпқа жатады. Сонымен қатар диаграммада тек Г сыныптағы медициналық қалдықтар келтірілген.

4. Жойылуы қиын органикалық ластауыштар

4.1 ЖҚОЛ ұсынатын қауіптілік

Жойылуы қиын органикалық ластауыштар термині химиялық қосылыстардың кең спектрін қамтиды.

ЖҚОЛ – ыдырауға төзімді, биожинақтағыштығымен сипатталатын және ауа, су және көшпелі түрлері арқылы трансшекаралық таралу объектісі болып табылатын, сондай-ақ құрлық экожүйелерінде және су экожүйелерінде жинақтала келіп, өздерінің шығарынды көздерінен алыс қашықтықта шөгетін, тірі организмдердің иммундық, эндокриндік жүйесінің бұзылуына және онкологиялық ауруларды қоса алғанда, түрлі ауруларға алып келетін неғұрлым қауіпті органикалық қосылыстар;

ЖҚОЛ ауа, су және көшпелі жануарлар түрлерімен алыс қашықтыққа өтуі мүмкін. Ауыл шаруашылығындағы және өнеркәсіптегі жәндіктер мен басқа да зиянкестерді құрту үшін пайдаланылады. Олар сонымен қатар өнеркәсіп үдерісі барысында жану өнімдерінің жанама түрінде кездейсоқ өндіріледі.

ЖҚОЛ ерекше сипаттағы мына проблемаларды туындатады:

- олар **қоршаған ортада** өзі толықтай шірігенше **сақталады**;
- ЖҚОЛ көздерінен мыңдаған километр **алыс қашықтықтағы** аудандарға, тіпті жер шарының барлық бөлігіне **жетеді**;

- көпшілігі тағаммен, ауыз сумен немесе сіңірілетін ауамен бірге тірі ағзалардың **тіндерінде жиналады**; олар адамдар мен жануарлардың майлы тіндерінде, тағамдарда фондық деңгейде он мыңдаған есе жоғарылау арқылы концентрацияға жетіп жинақталатын үрдіске ие;

- **шірімейді**;

- олар көбінесе әлемнің суық аймақтарында жинақталу нәтижесінде **баяу бұға айналады**;

- **суда аз ериді және майларда (май) жақсы ериді**, сондықтан тірі ағзалардың майлы тіндерінде шоғырлануға бейім.

Жануарлардағы белгілі ЖҚОЛ әсерін зерттеу нәтижелері бойынша салдарлар қатарына мыналар жатады: туа біткен кемістіктер, обыр аурулары, иммундық және репродуктивті жүйе қызметінің бұзылуы. Мысалы: әлемдік тәжірибеде ЖҚОЛ әсерінен итбалық, дельфин және белуха сияқты теңіз сүт қоректілерінің популяциясының шұғыл төмендегені белгілі.

Қоршаған орта мен адамға ЖҚОЛ әсеріне байланысты және осы қауіпті химикаттарды пайдалануға және өндіруге тыйым салу арқылы тәуекелді азайтуға болады. Алайда, кейбір ЖҚОЛ көптеген елдер үшін маңызды рөл атқаруы жалғасуда және ЖҚОЛ толық бас тарту үшін қоғамның әлеуметтік және экономикалық дамуына зиян келтіретін проблемаларды шешуге мүмкіндік беретін альтернативті уытты емес заттарды табу қажет.

ЖҚОЛ әсер салдарынан адамдарда, сонымен қатар жануарларда да обыр ауруларының, эндокринді жүйенің бұзылуына, дамудағы ақаулардың және тіпті ақыл ес қабілетінің төмендеуіне алып келуі мүмкін. Әсіресе адам ағзасы үшін қиын жағдай болып табылатын жолдас арқылы ұрық және сәби, емшек сүтімен емдеу процесінде және дамудың бастапқы басқа сатыларында ЖҚОЛ әсерге ұшырайды.

Баршаға мәлім ЖҚОЛ – бұл хлорорганикалық қосылыстар. Оларға жататындар:

- ДДТ гексахлорциклогексан, альдрин, дильдрин, эндрин, хлордан, гептахлор, мирекс, гексахлорбензол және токсафен сияқты пестицидтер;

- полихлорированных бифенилов (ПХБ) сияқы индустриалды химиялық заттар;

- өнеркәсіптің жанама өнімдері – диоксиндер мен фурандар.

4.2 Стокгольм конвенциясы

Жойылуы қиын органикалық ластауыштар туралы Стокгольм конвенциясы ұзақ уақыт кезеңінде өзгеріске ұшырамаған халықтың денсаулығы мен қоршаған ортаны химикаттардан қорғау жөніндегі жаһандық келісім болып табылады.

Аталған конвенция 2001 жылы 22 мамырда қабылданды және 2004 жылдың 17 мамырынан бастап күшіне енді. 2013 жылдың қыркүйегіндегі жағдай бойынша Конвенция Тараптары Армения, Әзірбайжан, Беларусь, Грузия, Қазақстан, Қырғызстан, Молдова Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан және Украина болып табылады.

ЖҚОЛ азайтуды, сонымен қатар нәтижесінде өндіруді, пайдалануды, шығарындылары мен сақтауды толықтай тоқтату міндеттерін қоятын Стокгольм конвенциясы Қазақстанмен 2007 жылдың маусымында ратификацияланды.

Стокгольм конвенциясы бойынша ЖҚОЛ 12 затты құрайды және олар мынадардан тұрады:

1) пестицидтер: альдрин; дильдрин; эндрин; гептахлор; ДДТ; мирекс; токсафен; хлордан; гексахлорбензол (сонымен қатар өнеркәсіп ЖҚОЛ және өндіріс қалдықтары болып табылады).

2) өнеркәсіп заттары (полихлорленген дифенилдер – ПХД) – бұл ЖҚОЛ барлық қасиетіне ие өнеркәсіпте пайдаланылатын химиялық заттар.

3) жанама өнімдер (диоксиндер мен фурандар).

2011 жылдың 25-29 мамырында Женева қаласында өткен бесінші жиналысында Тараптардың конвенцияға қатысушылары техникалық эндосульфан және оның изомерлерін (жеке ерекшеліктерімен) тізімге қосу бойынша Стокгольм конвенциясының А қосымшасының түзетуін қабылдады.

Осылайша Стокгольм конвенциясына 22 зат кіреді: альдрин; дильдрин; эндрин; гептахлор; ДДТ; мирекс; токсафен; хлордан; гексахлорбензол; ПХД; ПХДД; ПХДФ; альфа-гексахлорциклогексан; тетра- және пента-бромдифенилді эфирлер; гекса- және гептабромдифенилді эфирлер; хлордекон; гексабромдифенил; линдан; перфтороктан сульфон қышқылы және оның тұздары; альфа және бета-гексахлорциклогексан; пентахлорбензол; эндосульфан.

Конвенцияға сәйкес жойылуы қиын органикалық ластауыштарды пайдалануға тыйым салынуы, оларды өндіру тоқтатылуы және барлық қорлар жойылуы қажет. Сонымен қатар ЖҚОЛ-ды Конвенцияға қосылған елдердің шекарасы арқылы тасымалдауға тыйым салынады. Конвенция қатысушы елдерге тыйым салынған немесе оларды пайдалануға шектеу қойылған заттар тізіміне жаңа химикаттарды қосуға мүмкіндік береді.

Алайда, елдердің талаптары мен мүмкіндіктерін ескере отырып конвенцияның қағидасына сәйкес болған жағдайда мысалы безгекпен күрес үшін ДДТ пайдалануды жалғастыру қажет.

Конвенция күшіне енгеннен кейін қатысушы елдер белгіленген қадамдардың алдын алуға міндетті:

- бір химикаттарды өндіруге және пайдалануға тыйым салынуы ал кейбір химикаттарды шектеу қажет;

- тыйым салынған және ескірген химикаттар үйінділерін тазалау қажет. Олардың көбі қауіпті жағдайларда сақталады, суды, жануарларды және адамдарды улайды;

- екі жыл ішінде елдің конвенция шеңберінде өзіне алған міндеттемелерді орындауы тиіс жоспарын әзірлеуі қажет;

- конвенцияға қосылған заттардың қасиеттерін ұқсас жаңа химикаттарды өндіру және пайдалануды тоқтатуға тырысу қажет.

4.3 ЖҚОЛ көздері

ЖҚОЛ ластану көзі хлороорганикалық заттардың әртүрлі көлеміндегі қоршаған ортаға табиғи жолмен немесе антропогенді әсер арқылы таратылатын кез келген объекті және аумақ болып табылады. Бұл ЖҚОЛ өндіру бойынша немесе осы заттарды құрамымен қалдықтарды шығаратын кәсіпорын болуы мүмкін. Көбінесе ластану химия өнеркәсібінің кәсіпорындарымен жүзеге асырылады. Пайдалану мерзімі өтіп кеткен пестицид қорлары ластанудың басқа көзін көрсетеді.

Көлік те ЖҚОЛ-мен қоршаған ортаны ластанудың басты көздері санатының бір бөлігіне жатады. Қалдықтарды жинауға рұқсат етілген орындар мен кенеттен пайда болған қоқыстар уытты заттардың маңызды көздері болып табылады. Көптеген жағдайларда ерекше қауіпті көздер қалдықтарды жағатын зауыттар болып табылады.

Әрбір елдің экономикалық даму, салалық мамандандырылу деңгейіне, дәстүрлеріне және т.б. байланысты өзінің ЖҚОЛ пайда болуының ерекше көздері болады. Ауыл шаруашылығы дамыған елдердің маңызды проблемасы пестицид қорлары болып табылады. Химиялық, металлургиялық өнеркәсібі және материалдар шығару дамыған елдерде қоршаған ортаға көп мөлшерде диоксиндер, фурандар және басқа да ЖҚОЛ шығарылады. Негізінен барлық жерде тұрмыстық қалдықтарды өңдейтін және жағатын кәсіпорын ластанудың қауіпті көзі болып табылады. Қалдықтарды жағу диоксиндермен ластанудың басты көзі деп танылған.

Қазақстанда ЖҚОЛ өндірілмейді. ЖҚОЛ ластанудың негізгі көздері ауыл шаруашылығында, құрамында ЖҚОЛ бар жабдықтарда, технология өнеркәсібінде пайдалану, диоксиндер мен фурандарды кездейсоқ шығарындыларға, ашық жағу үдерісінде диоксиндер мен фурандардың пайда болуына алып келетін ескірген және пайдалануға жарамсыз пестицидтер (оның ішінде ЖҚОЛ қасиеттеріне ие) болып табылады.

Қазақстанның алдында бұрынғы көмілген ЖҚОЛ пестицидтерді алу және жою міндеті тұр. Пестицидтерді жоюға қосымша олардан босаған ыдыстарды кәлеге жарату мәселесін шешу қажет. Ыдыстар шаруашылық мақсаттарда – тамақ және су өнімдерін сақтау үшін пайдаланатындықтан (білмегендік салдарынан) халықтың денсаулығына айтарлықтай қауіп төндіреді.

4.4 Республика бойынша ЖҚОЛ статистикасы

Республикада құрамында ЖҚОЛ бар қалдықтар ҚОҚ БАЖ АЖ талдау нәтижелері бойынша негізінен трансформаторлармен, конденсаторлармен, тыңайтқыштармен, пестицидтердің ыдыстарымен ұсынылған. Төмендегі 4.4.1 және 4.4.2-ші кестелерде ескірген, ластанған, пайдалануға жарамсыз пестицидтер, сонымен қатар пестицидтерді көмуге арналған полигондар/қорымдар бойынша ақпарат ұсынылды.

4.4.1-ші кесте. Ескірген, ластанған, пайдалануға жарамсыз пестицидтер

р/с №	Пестицидтің орналасқан орны (ауылдық округ, аудан, қала)	Саудалық атауы препараттық пішіні	Өндіруші, өндірген жылы (жеткізілуі)	Саны, кг/л	Пестицид сипаттамасы	Пестицидтер иесі	Сақталу жағдайы (қанағаттанарлық, қанағаттанарлықсыз)
Ақмола облысы / (саны: 2)							
1	Атбасар ауданы, Атбасар қаласы -2	Минералды тыңайтқыштар	Белгіленбеген	5 000 000 кг	Топырақпен араласқан минералды тыңайтқыштардың қалдықтары	«Сельхозхимия» бұрынғы қоймасы	Қанағаттанарлықсыз
2	Есіл ауданы Сұрған станциясы	Минералды тыңайтқыштар	Белгіленбеген	990 000 кг	Топырақпен араласқан минералды тыңайтқыштардың қалдықтары	Иесіз	Қанағаттанарлықсыз
Атырау облысы / (саны: 2)							
3	Атырау қаласының (Махамбет ауданы) Махамбет тас жолы бойынша 5 км	Әртүрлі	Белгіленбеген	-	Қаптарда, пластмасса қанастрлерде	Жұманалиев Дәулет ЖК	Қанағаттанарлықсыз
4	Құрманғазы ауданы, Еңбекші а/о, Қошалақ ж.п.	ГХЦГ дуст	Белгіленбеген	-	Қаптарда	-	Қанағаттанарлықсыз
Қостанай облысы / (саны:9)							
5	Денисов ауданы, Некрасовка а.	Авадекс	Белгіленбеген	1 100 литр	Металл қаністрлерде	Белгіленбеген	Қанағаттанарлық

р/с №	Пестицидтің орналасқан орны (ауылдық округ, аудан, қала)	Саудалық атауы препараттық пішіні	Өндіруші, өндірген жылы (жеткізілуі)	Саны, кг/л	Пестицидтің сипаттамасы	Пестицидтердің иесі	Сақталу жағдайы (қанағаттанарлық, қанағаттанарлықсыз)
6	Денисов ауданы, Некрасовка а.	Пентатиурам	Белгіленбеген	620 кг	Қағаз қаптар	Белгіленбеген	Қанағаттанарлық
7	Денисов ауданы, Некрасовка а.	Пентатиурам	Белгіленбеген	775 кг	Темір кіші бөшкелер	Белгіленбеген	Қанағаттанарлық
8	Денисов ауданы, Некрасовка а.	Семерон	Белгіленбеген	60 кг	Полиэтилен қаптар	Белгіленбеген	Қанағаттанарлық
9	Денисов ауданы, Некрасовка а.	Белгісіз у (атауы оқылмайды)	Белгіленбеген	775 кг	Пластик канистрлер	Белгіленбеген	Қанағаттанарлық
10	Денисов ауданы, Некрасовка а.	Альто	Белгіленбеген	30 кг	Темір кіші бөшкелер	Белгіленбеген	Қанағаттанарлық
11	Денисов ауданы, Некрасовка а.	2, 4 Гербицид тобы (шамамен)	белгіленбеген	250 кг	Темір бөшкелер	Белгіленбеген	Қанағаттанарлық
12	Алтынсарин ауданы, Докучаевка а.	Пестицидтер мен минералды тыңайтқыштардың қоспасы	Белгіленбеген	81 400 кг	Қоспа	Белгіленбеген	-
13	Жетіқара ауданы, Большевик а/о, Тургеневка а.	Белгісіз у (атауы оқылмайды)	Белгіленбеген	3 000 л	Темір бөшкелер	Белгіленбеген	-
Павлодар облысы / (саны: 1)							
14	Павлодар қ. Ленин кентінің ауылдық аймағы	Пестицидтер мен минералды тыңайтқыштардың жермен аралас қоспасы	Белгісіз	70-150 (топырақтың қазумен бірге)	Белгісіз	Иесіз	Қанағаттанарлықсыз

р/с №	Пестицидтің орналасқан орны (ауылдық округ, аудан, қала)	Саудалық атауы препараттық пішіні	Өндіруші, өндірген жылы (жеткізілуі)	Саны, кг/л	Пестицидтің сипаттамасы	Пестицидтердің иесі	Сақталу жағдайы (қанағаттанарлық, қанағаттанарлықсыз)
Шығыс Қазақстан облысы / (саны: 23)							
15	Аягөз ауданы, Аягөз қ.	Симазин 50% т.ш.	Белгіленбеген	2 500	4 сынып, 1300-4000	«Достар» ЖШС	Қанағаттанарлықсыз
16	Аягөз ауданы, Аягөз қ.	Протразин 50% т.ш.	Белгіленбеген	2 500	4 сынып, 1300-4000	«Достар» ЖШС	Қанағаттанарлықсыз
17	Аягөз ауданы, Аягөз қ.	Фосулен 50% т.ш.	Белгіленбеген	1 000	4 сынып, 4900	«Достар» ЖШС	Қанағаттанарлықсыз
18	Зырян ауданы, Березовское а.	ТМТД,80% т.ш.	Белгіленбеген	480	3 сынып, 865	«Лад» қ/ш	Қанағаттанарлық
19	Зырян ауданы, Березовское а.	Гезагард 50, т.ш.	Белгіленбеген	120	4 сынып, 1800-5500	«Лад» қ/ш	Қанағаттанарлық
20	Үржар ауданы, Келдімұрат а/о Благодарное ауылы	Метафос 40% э.к.	Белгіленбеген	350	2 сынып/ 15-35	Иесіз	Қанағаттанарлықсыз
21	Үржар ауданы, Науалы а/о Науалы ауылы	Пестицидтердің топырақпен қоспасы	Белгіленбеген	50 000	1 сынып	Иесіз	Қанағаттанарлықсыз
22	Шемонайха ауданы, Волчанский а/о, Волчанка а.	Трефлан 72% э.к.	Белгіленбеген	100	4 сынып, 10000	«Улбинское-Ш» ЖШС	-
23	Шемонайха ауданы, Волчанский а/о, Волчанка а.	ТМТД 80% т.ш.	Белгіленбеген	200	3 сынып, 865	«Улбинское-Ш» ЖШС	Қанағаттанарлық

р/с №	Пестицидтің орналасқан орны (ауылдық округ, аудан, қала)	Саудалық атауы препараттық пішіні	Өндіруші, өндірген жылы (жеткізілуі)	Саны, кг/л	Пестицидтің сипаттамасы	Пестицидтердің иесі	Сақталу жағдайы (қанағаттанарлық, қанағаттанарлықсыз)
24	Шемонайха ауданы, Волчанский а/о, Волчанка а.	Гранозан т.ш.	Белгіленбеген	5	1 сынып, 30-50	«Улбинское-Ш» ЖШС	Қанағаттанарлық
25	Шемонайха ауданы, Волчанский а/о, Волчанка а.	Байлетон 25 5 т.ш.	Белгіленбеген	100	3 класс, 583-363	«Улбинское-Ш» ЖШС	«Улбинское-Ш» ЖШС
26	Шемонайха ауданы, Волчанский а/о, Волчанка а.	Витатеурвм 50% т.ш.	Белгіленбеген	50	3 сынып, 400	«Улбинское-Ш» ЖШС	Қанағаттанарлық
27	Шемонайха ауданы, Волчанский а/о, Волчанка а.	Фенилмеркурацетат т.ш.	Белгіленбеген	25	3 сынып, 17-60	«Улбинское-Ш» ЖШС	Қанағаттанарлық
28	Шемонайха ауданы, Волчанский а/о, Волчанка а.	Белгісіз құрамдағы пестицидтер қоспасы	Белгіленбеген	1000	1 сынып	«Улбинское-Ш» ЖШС	Қанағаттанарлық
29	Семей қ., Новобаженов а/о, Новобоженовка а.	Иллоксан, 36% к.э.	Белгіленбеген	-	4 сынып, 550-1500	Иесіз	Қанағаттанарлық
30	Семей қ., Новобаженов а/о, Новобоженовка а.	Семерон 25% т.ш.	Белгіленбеген	-	4 сынып, 1500	Иесіз	Қанағаттанарлық
31	Семей қ., Новобаженов а/о, Новобоженовка а.	Таңбасы жоқ у/х	Белгіленбеген	270		Иесіз	Қанағаттанарлық

р/с №	Пестицидтің орналасқан орны (ауылдық округ, аудан, қала)	Саудалық атауы препараттық пішіні	Өндіруші, өндірген жылы (жеткізілуі)	Саны, кг/л	Пестицидтің сипаттамасы	Пестицидтердің иесі	Сақталу жағдайы (қанағаттанарлық, қанағаттанарлықсыз)
32	Риддер қ. Пригородный а/о, Пригородное а.	«Арецерид» 60% т.ш.	1987 ж. жасалған	270	4 сынып, 669	КТ «Мошаров және К»	Қанағаттанарлық
33	Риддер қ. Пригородный а/о, Пригородное а.	«Хомецин» 80% т.ш.	1987 ж. жасалған	336	4 сынып, 400	КТ «Мошаров және К»	Қанағаттанарлық
34	Риддер қ. Пригородный а/о, Пригородное а.	«Гранозан» 80% т.ш.	1987 ж. жасалған	60	1 сынып 10-70	КТ «Мошаров және К»	Қанағаттанарлықсыз
35	Риддер қ. Пригородный а/о, Пригородное а.	«Байлетон» 25% т.ш.	04.1987ж. жасалған	150	3 сынып 583-363	КТ «Мошаров и К»	Қанағаттанарлық
36	Риддер қ. Пригородный а/о, Пригородное а.	«Витатиурам» 50% т.ш.	1986 ж. жасалған	105	3 сынып 400	КТ «Мошаров и К»	Қанағаттанарлық
37	Риддер қ. Пригородный а/о, Пригородное а.	Белгісіз құрам қоспасы	Будапешт қ.	310	1 сынып	КТ «Мошаров и К»	Қанағаттанарлық

Көзі: ҚОҚ БАЖ

4.4.2-ші кесте. Полигондар/қорымдар туралы ақпарат

р/с №	Қойманың орналасқан орны (ауылдық округ, аудан, қала)	Полигонның жағдайы, (сыйымдылығы, кг/л)		Қорымның жағдайы		Полигон, қорым иесі (телефондары)	Сақталған пестицидтер көлемі (кг/л және ыдыс (дана)
		Әрекет етуші (бастапқы енгізілуі)	Жабылуы (қашан)	Әрекет етуші (бастапқы енгізілуі)	Жабылуы (қашан)		
Ақмола облысы / (саны: 3)							
1	Ақмола облысы, Зеренді ауданы, Симферополь а/о, «Эко-Гарант» ЖШС			2004 ж.		«Эко-Гарант» ЖШС, тел. 8 71632 26-32-54, 8 71632 33 33 66	
2	Ақмола облысы, Степногор қ. «Жасыл жер СТ» ЖШС, 3 өндіріс аймағы, У 225 корпус			2011 ж.		«Жасыл жер СТ» ЖШС, тел. 8 71645 6 12 99	
3	Ақмола облысы, Еңбекшілдер ауданы, Краснофлот а/о, Дальний а.				2005 ж.	«СК және Компания» ЖШС Семізбаев Қадыр Жалқыбайұлы	
Алматы облысы / (саны: 2)							
4	Іле ауданы, Ақши а/о			2009 ж.		«Ақшиагросервис» ЖШС тел. 8 727 57 2 41 04	3 580 кг, ыдыс 118542
5	Көксу ауданы, Мұқыр а/о			2009 ж.		«Ақшиагросервис» ЖШС тел. 8 727 572 41 04	ыдыс 5796 дана

р/с №	Қойманың орналасқан орны (ауылдық округ, аудан, қала)	Полигонның жағдайы, (сыйымдылығы, кг/л)		Қорымның жағдайы		Полигон, қорым иесі (телефондары)	Сақталған пестицидтер көлемі (кг/л және ыдыс (дана)
		Әрекет етуші (бастапқы енгізілуі)	Жабылуы (қашан)	Әрекет етуші (бастапқы енгізілуі)	Жабылуы (қашан)		
Батыс Қазақстан облысы / (саны: 2)							
6	Тасқала		1989 ж.		1989 ж.	Мерей а/о	
7	Орал қ.		2011 ж.		2011 ж.	жоқ	11 400
Қарағанды облысы / (саны: 3)							
8	Абай ауданы, Есенгелді а/о				1988 ж.	Есенкелді а/о әкімдігі, тел. 8 7215 96 21 05	96 000 кг
9	Бұхар-Жырау ауданы				1974 ж.	Үш төбе а/о әкімдігі тел. 8 7215 429201, 8 7215 429612	152 879 кг
10	Жаңарқа ауданы, Жұмажанов а/о				1991 ж.	Уақытша иесіз	20000 кг
Қостанай облысы / (саны: 1)							
11	Наурызым ауданы, Дәмді а/о,	2005 ж.	-	2005 ж.	-	«Шаруа» ЖШС тел: 8 7142 21 20 42	3 092,13 496

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5. Қалдықтарды басқару бойынша аймақтардағы жағдай

Қазақстан кең көлемде табиғи-географиялық әлеуетке ие. Республика әлемде алып жатқан – 2 724 902 км² ауданы бойынша тоғызыншы орынды алады. Қазіргі таңда Қазақстанда 14 облыс бар: Ақмола, Алматы, Ақтөбе, Шығыс Қазақстан, Атырау, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай, Қызылорда, Маңғыстау, Павлодар, Солтүстік Қазақстан, Оңтүстік Қазақстан және республикалық маңызы бар екі қала – Астана және Алматы.

Төменде облыстар бойынша қалдықтарды басқаруға қатысты аймақтардағы жағдай көрсетілген.

5.1 Ақмола облысы

5.1.1 Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Ақмола облысы Қазақстанның солтүстік бөлігінде орналасқан және Қостанай, Солтүстік-Қазақстан, Павлодар және Қарағанды облыстарымен шектеседі. Аумақ 146,2 тыс. км² құрайды. Облыста облыстық маңызы бар 2 қала – Көкшетау және Степногорск, 17 селолық аудан, аудандық бағыныстағы 8 қала, 5 кент және 253 селолық округ бар. Аумақтың басым бөлігін нашар бөлшектенген далалар, ұсақ шоқылықтар, жазықтықтар және өзенді алқаптар, таулар, ормандар қамтып жатыр.

ҚОҚ БАЖ есептілік кезеңі бойынша Ақмола облысында қауіпті және қауіпті емес қалдықтарға түгендеу жүргізу бойынша 761 есеп рәсімделді және қабылданды оның ішінде 408 есеп «Ақмола облысы бойынша экология департаменті» РММ-мен, 353 есеп табиғат пайдаланушылар мен қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру немесе жою бойынша операцияларды орындайтын субъектілердің өздігімен енгізілді. 2016 жылы ҚОҚ БАЖ ұсынылған пайда болған қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.1.1.1 және 5.1.1.2-ші кестелерде көрініс табады.

5.1.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	6 276,728
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	51 340,854
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	6 125,767
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	1 767 848,307

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.1.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	408,832
2	Макулатура	тонна	710,890
3	Пластик қалдықтары	тонна	141,683
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	55,397
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	46,170
6	Құрылыс материалдары	тонна	943,718
7	Қолданыстан шығып қалған автокөлік	дана	15,00
8	Басқа қалдықтар	тонна	201 646,433

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ м.а 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

«Ақмола облысы бойынша экология департаменті» РММ-мен ұсынылған хатқа (15.06.2017 ж. №01-21/1560 шығыс хат) сәйкес Ақмола облысының аумағында ҚТҚ 35 полигоны мен жылжымайтын объектіге құқық белгілеуші құжаттары бар қауіпті өндірістік қалдықтарды көмудің екі полигоны есептелген.

Ауданы, қуаттылығы және иелері көрсетілген полигондар бойынша толық ақпарат 5.1.1.3 және 5.1.1.4-ші кестелерде орналастырылған.

5.1.1.3-ші кесте. Ақмола облысы бойынша қауіпті ӨҚ қауіпті полигондары

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, м ³
1	«Эко Гарант» ЖШС	Зеренді ауданы	9,2	300 000 м ³
2	«Эко Бизнес» ЖШС	Степногор қ.	6,0	-

5.1.1.4-ші кесте. Ақмола облысы бойынша ҚТҚ полигондары

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, м ³
1	«Тазалық» ШЖҚ МҚК	Көкшетау қ.	36,45	1 200 000
2	«Тазалық» ШЖҚ МҚК	Красный Яр а.	8,33	500 000
3	«Степногор-Тазалық» ЖШС	Степногор қ.	13,33	275 470
4	«Орехова С.Ю.» 12 ЖК	Жарқайың ауданы, Валиханово а.	9,5	15 060
5	«Коммунсервис» МКК «ТКШ, ЖК және АЖ бөлімі» ММ	Жарқайың ауданы, Державинск қ.	5,55	520 000
6	«Астық қоймалары» ЖШС өкілдігінің «№5 нан базасы»	Жарқайың ауданы	2,00	22 736
7	«Интернационал-Астана» ЖШС	Жарқайың ауданы	15,20	450
8	«ТҮМ Атбасар коммуналды қызметтер сервисі» ЖШС (Атбасар ауданы әкімдігінің жанындағы «Атбасар су» ШЖҚ МКК	Атбасар қ., Атбасар ауданы	79,00	472 666

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, м ³
9	«Ақан Құрманов» ЖШС	Атбасар ауданы	10,00	182 286
10	«Аграрное» ЖШС	Атбасар ауданы	3,00	27 954
11	«Жақсы Су Арнасы» ШЖҚ МКК	Жақсы ауданы	10,00	5336
12	«Шұңқыркөл» ЖШС	Жақсы ауданы, Чапаев а/о, Чапаев а.	6,00	3 320
13	«Белағаш» ЖШС	Жақсы ауданы, Белағаш а/о, Белағаш а.	6,00	21 998
14	«Труд» ЖШС	Жақсы ауданы, Киевский а/о, Киевское а.	6,00	7 891,2
15	«Новокиенка» ЖШС	Жақсы ауданы, Жаңақима а/о, Новокиенк а.	9,00	18 153
16	«Жаңа-Жол» ЖШС	Жақсы ауданы, Жаңа кима а/о, Қима а.	6,00	3 753
17	«Қаражон» ЖШС	Жақсы ауданы, Қызылсай а/о, Кировское а.	6,00	2 121
18	«Подгорное-1» ЖШС	Жақсы ауданы, Подгорновский а/о, Подгорное а.	9,00	23 464
19	«Запорожье» ЖШС	Жақсы ауданы	10,00	18 961
20	«Жасыбай XXI» ЖШС	Есіл ауданы, Жасыбай а.	0,40	16 427
21	«Заречный» ЖШС	Есіл ауданы	4,2972	79 256 м ³
22	«Алтын Дән» АҚ	Есіл ауданы	4,2972	81 425
23	«Есіл қалакомшар» ШЖҚ МКК	Есіл ауданы	7,0004	325 308,8
24	«Эко-Жәрдем» ШЖҚ МКК (бұрынғы «Жылусервис» ШЖҚ МКК)	Ерейментау қ.	9,00	265 005
25	«Семізбай У» ЖШС	Еңбекшілдер ауданы	0,50	3 289,63
26	«Бауманское-07» ЖШС	Егіндікөл ауданы	22,83	28 660
27	«Горняк» ПИК	Сандықтау ауданы	1,40	38 934.535

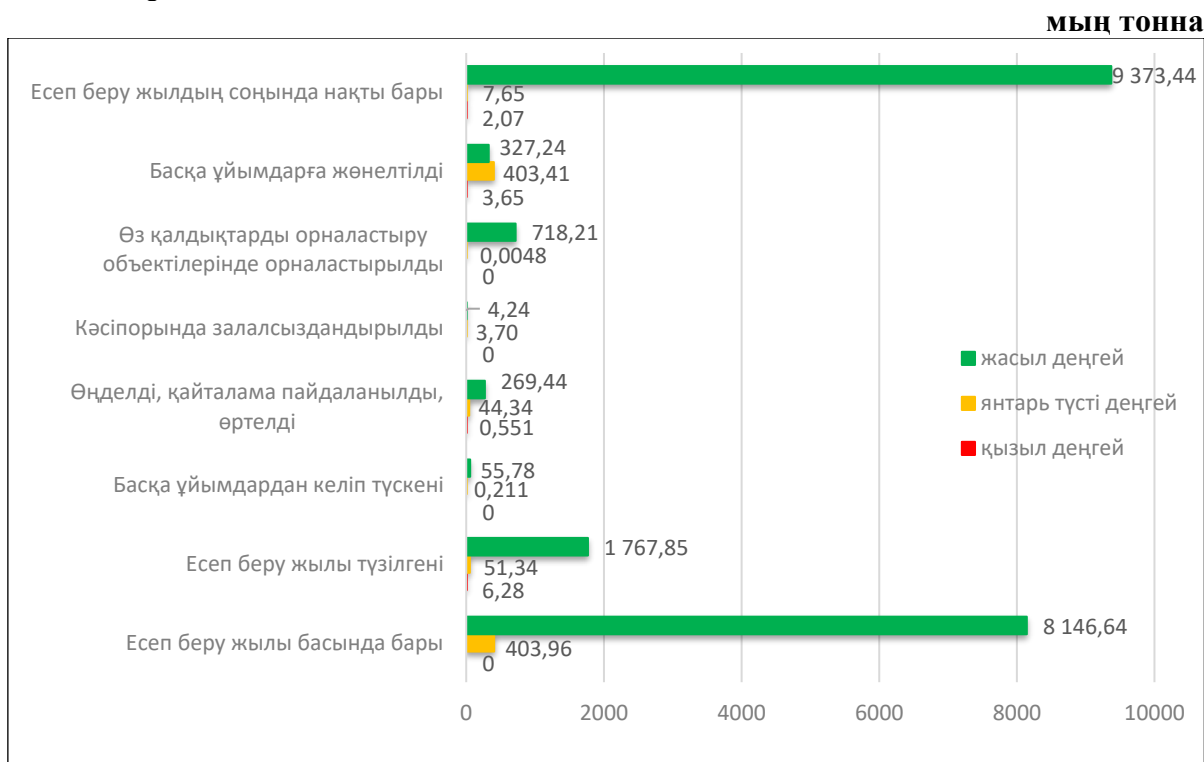
р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, м ³
28	«Балкашинский коммунальщик» ЖШС	Сандықтау ауданы	8,00	9 850
29	«Свободное» ЖШС	Сандықтау ауданы	5,00	18 880
30	«Мәдениет» ЖШС	Сандықтау ауданы	8,00	454
31	«Байдалы» ЖШС	Сандықтау ауданы	8,00	21 820
32	«Шортанды су» ШЖҚ МКК	Шортанды ауданы	10,00	20 000
33	«Қосшы коммуналдық қызметі» ШЖҚ МКК	Целиноград ауданы	9,00	249 515,38
34	«Салов К.С.» ЖК	Астрахан ауданы, Жалтыр а.	8,80	255 281
35	«Жалтыр Тас» ЖШС	Бұланды ауданы, Капитоновка а	10,00	1 390 620 м ³

«Ақмола облысы бойынша экология департаменті» РММ деректері (15.06.2017 ж. №01-21/1560 шығыс хат) бойынша өндірістік қалдықтар негізгі өзінің массасында техногенді-минералды түзілген қалдықтармен (аршылған жыныстар, кен байыту қалдықтары) және өнеркәсіп кәсіпорындарының күлқожы ұсынылған.

5.1.1.5-ші кесте. 2016 жылғы Ақмола облысында өндірістік қалдықтардың ең көп мөлшерін құрайтын кәсіпорындар

р/с №	Кәсіпорын атауы	Қалдықтардың түрлері	Көлемі, тонна
1	«Altyntau Kokshetau» АҚ	Аршылған жыныстар мен кен байыту қалдықтары	27 894 257
2	«Өркен-Атансор» өкілдігінің «Өркен» ЖШС	Аршылған жыныстар	2 410 035
3	«RG GOLD» ЖШС	Аршылған жыныстар	5 597,859
4	«Алексеевский доломит кеніші» ССТӨБ» АҚ филиалы	Аршылған жыныстар	182 772,00
5	«СГХК» ЖШС	Кен байыту қалдықтары	656 244,20
6	«Қазақалтын» ТМК» АҚ	Аршылған жыныстар мен кен байыту қалдықтары	572 919,00
7	«ЕПК Степногорск» АҚ	Шлам қалдықтары	2 212,00
8	«Степногор ЖЭО» ЖШС	Күлқож	391 598,00
9	«Көкшетау Жылу» ШЖҚ МКК	Күлқож	114 372,80
10	«Шаңтөбе Энергокомплекс» ЖШС	Күлқож	4859,48
11	«Он Олжа» ЖШС	Аршылған жыныстар мен кен байыту қалдықтары	322 500,00

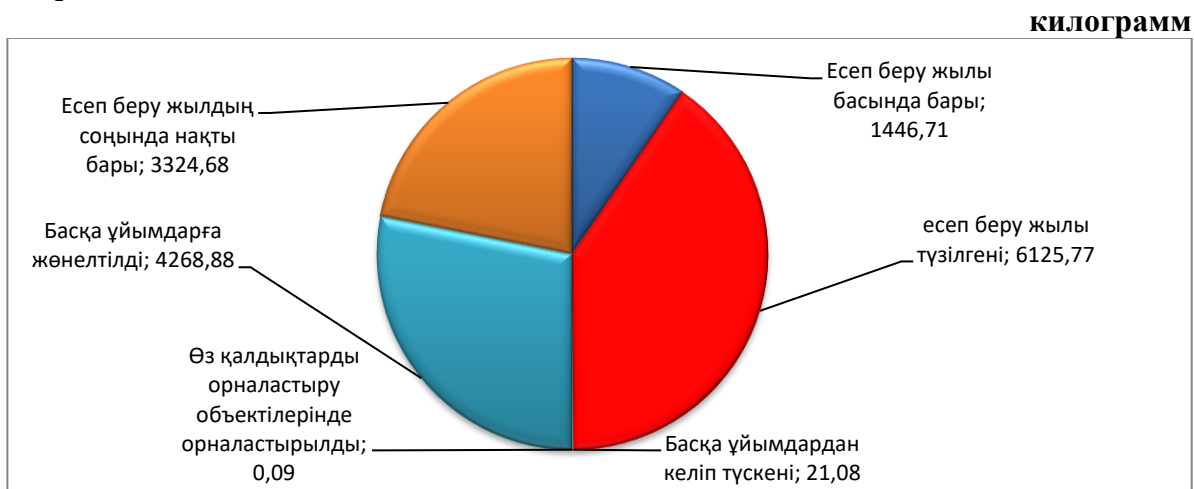
5.1.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы Ақмола облысы бойынша қауіпті қалдықтардың көлемі мен қозғалысы

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.1.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу бойынша есепте басқа бірлік өлшемдерде (кг, дана) көрсетілуіне байланысты құрамында сынабы бар шамдар, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен, радиоактивті қалдықтары бар приборлар қалдықтар, ампулалық көздердің көлемі енгізілмеген. Ақмола облысында құрамында сынабы бар шамдармен жұмысқа 5.1.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.1.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.1.2 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Ақмола облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылғы сыныптар бойынша медицина қалдықтарының көлемі төменде кестеде көрсетілген.

5.1.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі

р/с №	Жылы	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	501 172 кг	161 892 кг	61 762 кг	приборлар (дана) – 3241 қатты (кг.) – 308,11 сұйық (л) – 0,10	0 кг
2	2016	482 380 кг	146 696 кг	56 300 кг	приборы (дана) – 2885 қатты (кг.) – 12 сұйық (л.) - 0	0 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы түзілген медициналық қалдықтардың көлемі төмендеді.

Құрамында жойылуы қиын органикалық ластауыштары бар қалдықтар аймақта келесідей болып: конденсатормен, пестицидтердің ыдыстарымен, ескірген, пайдалануға жарамсыз пестицидтермен ұсынылған. Ақмола облысының аумағында ҚМК мәліметтері бойынша ҚОҚ БАЖ-да ЖҚОЛ-дың 12 конденсаторы есептеледі, жинақталған ЖҚОЛ 360 кг құрайды. Барлық конденсаторлар пайдалануға берілген. Конденсаторлар «СМЗ» ЖШС тиесілі және екі объектіге бөлініп берілген. Олар: «ЕПК Степногорск» АҚ, ТОО «Степногор тау-кен химия комбинаты» ЖШС.

Ескірген, тыйым салынған, пайдалануға жарамсыз пестицидтердің орналасқан жері ҚОҚ БАЖ-да екі ауданда белгіленген. Атбасар ауданы, Атбасар-2 қаласы және Есіл ауданының Сұрған станциясы. Пестицидтер сонымен қатар, полигондар-қорымдар бойынша толық ақпарат осы шолудың 4-ші бөлімінің 4.4.1. және 4.4.2-ші кестелерінде ұсынылды. 5.1.2.2 және 5.1.2.3-ші келесі кестелерде көмілген пестицидтер, пестицидтерден босаған ыдыстар туралы ақпарат бар.

5.1.2.2-ші кесте. Көмілген пестицидтер туралы ақпарат

р/с №	Пестицид атауы, препарат пішіні, өндіруші	Иесі	Қорымның орналасқан орны	Пестицид саны, (кг/л)
1	Пентахлор қалдығы	«Эко-Гарант» ЖШС (2012 ж.)	Ақмола облысы Зеренді ауданы, Симфиропольское а.	6100 кг
2	Пестицидтерден босаған ыдыстар (улы химикаттар) - 600 гр. Канистрлер, қаптар	«Эко-Гарант» ЖШС (2012 ж.)	Ақмола облысы Зеренді ауданы, Симфиропольское а.	Канистрлер – 180 дана
3	Протразин қалдықтары	«Эко-Гарант» ЖШС(15.01.2016 ж.)	Ақмола облысы Зеренді ауданы, Симфиропольское а.	500 кг

р/с №	Пестицид атауы, препарат пішіні, өндіруші	Иесі	Қорымның орналасқан орны	Пестицид саны, (кг/л)
4	Витатиурам	«Жасыл-Жер СТ» ЖШС (2012 ж.)	Ақмола облысы, Степногор қаласы	4 620 кг

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.1.2.3-ші кесте. Пестицидтерден босаған ыдыс бойынша ақпарат

р/с №	Ыдыстың орналасқан орны	Ыдыс түрі	Пестицидті өндіруші (ел, фирмасы)	Ыдыс иесі	Бюджетті ыдыс саны, дана/кг
1	Ақкөл	пластикті	Джедзиянг Синьнун Кемикал Ко. Лтд., Китай	РБ	45
2	Ақкөл	пластикті	Цянгуся Янгнонг Кемикал Ко. Лтд, Китай	РБ	45
3	Ақкөл	пластикті	Ресей, «Щелково Агрохим» АҚ	РБ	45
4	Аршалы	пластикті	Наньцин Эссенс Файн-Кемикал Со., Лтд, Китай	РБ	50
5	Аршалы	пластикті	БАСФ СЕ, Германия	РБ	51
6	Астрахан	пластикті	Германия, БАСФ СЕ	РБ	7
7	Астрахан	пластикті	Қытай, Цянгуся Янгнонг Кемикал Ко. Лтд.	РБ	7
8	Атбасар	пластикті	Наньцин Эссенс Файн-Кемикал Со., Лтд, Китай	РБ	43
9	Атбасар	пластикті	Наньцин Эссенс Файн-Кемикал Со., Лтд, Китай	РБ	43
10	Атбасар	пластикті	Джедзиянг Синьнун Кемикал Ко. Лтд. ,Китай	РБ	43
11	Атбасар	пластикті	Цянгуся Янгнонг Кемикал Ко. Лтд, Китай	РБ	43
12	Бұланды	пластикті	Наньцин Эссенс Файн-Кемикал Со., Лтд, Китай	РБ	37
13	Бұланды	пластикті	БАСФ СЕ, Германия	РБ	37
14	Бұланды	пластикті	Цянгуся Янгнонг Кемикал Ко. Лтд, Китай	РБ	37
15	Бурабай	пластикті	Ресей, «Щелково Агрохим» АҚ	РБ	74
16	Бурабай	пластикті	БАСФ СЕ, Германия	РБ	74
17	Егіндікөл	пластикті	Ресей, «Щелково Агрохим» АҚ	РБ	91
18	Егіндікөл	пластикті	БАСФ СЕ, Германия	РБ	91

р/с №	Ыдыстың орналасқан орны	Ыдыс түрі	Пестицидті өндіруші (ел, фирмасы)	Ыдыс иесі	Бюджетті ыдыс саны, дана/кг
19	Егіндікөл	пластикті	Цянгсу Янгнонг Кемикал Ко. Лтд, Қытай	РБ	91
20	Еңбекшілдер	пластикті	Ресей, «Щелково Агрохим» АҚ	РБ	80
21	Еңбекшілдер	пластикті	БАСФ СЕ, Германия	РБ	80
22	Ерейментау	пластикті	Джедзиянг Синьнун Кемикал Ко. Лтд., Қытай	РБ	7
23	Ерейментау	пластикті	Цянгсу Янгнонг Кемикал Ко. Лтд, Қытай	РБ	7
24	Есіл	пластикті	Ресей, «Щелково Агрохим» АҚ	РБ	95
25	Есіл	пластикті	Наньцзин Эссенс Файн-Кемикал Со. Лтд, Қытай	РБ	95
26	Есіл	пластикті	Джедзиянг Синьнун Кемикал Ко. Лтд. , Қытай	РБ	95
27	Есіл	пластикті	БАСФ СЕ, Германия	РБ	95
28	Есіл	пластикті	Цянгсу Янгнонг Кемикал Ко. Лтд, Қытай	РБ	95
29	Жақсы	пластикті	Джедзиянг Синьнун Кемикал Ко. Лтд., Қытай	РБ	96
30	Жақсы	пластикті	Ресей, «Щелково Агрохим» АҚ	РБ	96
31	Жақсы	пластикті	Цянгсу Янгнонг Кемикал Ко. Лтд, Қытай	РБ	96
32	Жақсы	пластикті	БАСФ СЕ, Германия	РБ	96
33	Жарқайың	белгіленбеген	Ресей, «Щелково Агрохим» АҚ	РБ	350
34	Жарқайың	белгіленбеген	Наньцзин Эссенс Файн-Кемикал Со. Лтд, Қытай	РБ	350
35	Жарқайың	белгіленбеген	Цянгсу Янгнонг Кемикал Ко. Лтд, Қытай	РБ	350
36	Жарқайың	пластикті	Джедзиянг Синьнун Кемикал Ко. Лтд. Қытай	РБ	350
37	Зеренді	пластикті	Ресей, «Щелково Агрохим» АҚ	РБ	40
38	Зеренді	пластикті	Кеминова А/С, Дания	РБ	40
39	Қорғалжын	пластикті	Наньцзин Эссенс Файн-Кемикал Со. Лтд, Қытай	РБ	63
40	Қорғалжын	пластикті	БАСФ СЕ, Германия	РБ	63
41	Қорғалжын	пластикті	Джедзиянг Синьнун Кемикал Ко. Лтд., Қытай	РБ	63

р/с №	Ыдыстың орналасқан орны	Ыдыс түрі	Пестицидті өндіруші (ел, фирмасы)	Ыдыс иесі	Бюджетті ыдыс саны, дана/кг
42	Қорғалжын	пластикті	Цянгсу Янгнонг Кемикал Ко. Лтд, Қытай	РБ	63
43	Сандықтау	пластикті	Наньцзин Эссенс Файн-Кемикал Со. Лтд, Қытай	РБ	38
44	Сандықтау	пластикті	БАСФ СЕ, Германия	РБ	38
45	Целиноград	пластикті	Ресей, «Щелково Агрохим» АҚ	РБ	168
46	Целиноград	пластикті	Сингента Кроп Протекшн АГ, Швейцария	РБ	168
47	Целиноград	пластикті	Наньцзин Эссенс Файн-Кемикал Со. Лтд, Қытай	РБ	168
48	Целиноград	пластикті	Цянгсу Янгнонг Кемикал Ко. Лтд, Қытай	РБ	168
49	Целиноград	пластикті	БАСФ СЕ, Германия	РБ	168
50	Шортанды	пластикті	БАСФ СЕ, Германия	РБ	12
51	Шортанды	пластикті	Цянгсу Янгнонг Кемикал Ко. Лтд, Қытай	РБ	12
52	Шортанды	пластикті	Ресей, «Щелково Агрохим» АҚ	РБ	12
53	Көкшетау	пластикті		РБ	278

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.2 Ақтөбе облысы

5.2.1.Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Ақтөбе облысы Қазақстанның батыс бөлігінде орналасқан. Облыс аумағы 300 629 км², Қазақстан ауданының 11%-ын құрайды. Солтүстігінде Ресейдің Орынбор облысымен, солтүстік-шығысында - Қостанай облысымен, оңтүстік-шығысында – Қарағанды және Қызылорда облыстарымен, оңтүстігінде – Өзбекстанның Қарақалпақстан Республикасымен, оңтүстік-батысында - Маңғыстау облысымен, батысында – Атырау облысымен, солтүстік-батысында – Батыс Қазақстан облысымен шектеседі. Облысқа 12 әкімшілік аудан, 8 қала (Ақтөбе, Алға, Жем, Қандыағаш, Темір, Хромтау, Шалқар, Ембі), қалалық типтегі 4 кент жатады.

ҚОҚ БАЖ есептілік кезеңі бойынша Ақтөбе облысында қауіпті және қауіпті емес қалдықтарға түгендеу жүргізу бойынша 761 есеп рәсімделді және қабылданды оның ішінде 208 есеп «Ақтөбе облысы бойынша экология департаменті» РММ-мен, 188 есеп табиғат пайдаланушылар мен қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру немесе жою бойынша операцияларды орындайтын субъектілердің өздігімен енгізілді. 2016 жылы ҚОҚ БАЖ ұсынылған түзілген қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.2.1.1 және 5.2.1.2-ші кестелерде көрініс табады.

5.2.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемдері

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	26,844
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	100 477,872
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	2 156,939
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	741 924,997

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.2.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемдері

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	408,832
2	Макулатура	тонна	710,890
3	Пластик қалдықтары	тонна	141,683
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	55,397
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	46,170
6	Құрылыс материалдары	тонна	943,718
7	Қолданыстан шығып қалған автокөлік	дана	15,00
8	Басқа қалдықтар	тонна	201 646,433

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ.а 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

«Ақтөбе облысы бойынша экология департаменті» РММ-мен ұсынылған хатқа (20.06.2017 ж №01-05-9/1646 шығыс хат) сәйкес Ақтөбе облысының аумағында ҚТҚ 13 полигоны мен жылжымайтын объектіге құқық белгілеуші құжаттары бар қауіпті өндірістік қалдықтарды көмудің 15 полигоны есептелген.

Ауданы, қуаттылығы және иелері көрсетілген полигондар бойынша толық ақпарат 5.2.1.3 және 5.2.1.4-ші кестелерде орналастырылған.

5.2.1.3-ші кесте. Ақтөбе облысы бойынша қауіпті ӨҚ полигондары

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Құрылғының атауы және қуаттылығы
1	«Баймар Групп» ЖШС	Темір ауданы, Кеңкияқ а.	10,00	УЗГ-1М
2	«Ақтөбе НГС» ЖШС	Мұғалжар ауданы, Северная Трува	8,016	УЗГ-1МЖ, УЗГ-1М, МЛТП-1
3	«Таза Дала Ком» ЖШС	Темір ауданы, Шұбарши а.	15,00	термодесорбционды құрылғы
4	«АқтөбеЭко Центр» ЖШС	Мұғалжар ауданы, Әлібекмола к/о	15,00	УЗГ-1М 6 тн/сағ дейін

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Құрылғының атауы және қуаттылығы
5	«Эко-Техникс» ЖШС	Мұғалжар ауданы	10,00	мпу HZS50
6	«XXI ғасыр экологиялық технологиялары»	Байғанин ауданы, Ащы а/о	10,00	6 тн/сағ дейін УЗГ-1М 2 қондырғысы, шаруашылық тұрмыстық ағызуларды кәдеге жаратудың көзі
7	«Реал Ракурс» ЖШС, Темірлан, Ембі	Мұғалжар ауданы, Жаңажол к/о, Әлібекмола к/о	15,00	КУ-01М
8	«Ақжар Ойл АС» ЖШС	Байғанин ауданы, Жарқамыс а.	10,00	УПО-1Т
9	«L.Scarti» ЖШС	Мұғалжар ауданы	7,35	«УЗГ-1МГЖ»
10	«ХимПромСервис Ақтобе» ЖШС	Темір ауданы	8,00	Искра-4.
11	«Таза Табиғат АН» ЖШС	Байғанин ауданы	10,00	CARMIX 3.5TT
12	«ЖанЭкоСервис» ЖШС	Темір ауданы, Сарыкөл а.	15,00	4-х сатылы механикалық газарту
13	«Куzyлоу Eco Profile» ЖШС	Шалқар ауданы, Бозой а.	10,00	Унифицирленген турбодекантер ТД-УН-10
14	«Кучум» ЖШС	Мұғалжар ауданы, Северная Трува	10,00	-
15	«НакСервис-Ақтобе» ЖШС	Темір ауданы, Бөшенкөл а.	-	КУБ-120

5.2.1.4-ші кесте. Ақтобе облысы бойынша ҚТҚ полигондары

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Жиналған қалдықтар көлемі, мың. т
1	«Ақтобе Таза Қала» ЖШС	Ақтобе облысы	60,2	1951,992
2	«Трумова И» Алға қ.	Ақтобе облысы	2,0	82,40
3	«Экологиялық технологиялар» ЖШС	Ақтобе облысы	1,115	4,40
4	«ЖЕС» ЖШС	Ақтобе облысы	1,0	49,97
5	«Реал Ракурс» ЖШС	Ақтобе облысы	21,1	55,00
6	«СНПС АМГ» АҚ	Ақтобе облысы	3,0	12,145
7	«Қазақ Ойл Ақтобе» ЖШС	Ақтобе облысы	2,0	5,60
8	«Ақтобе НГС» ЖШС	Ақтобе облысы	1,0	-
9	«Кеңқияқ-СК» КМК	Ақтобе облысы	2,0	152,083
10	«ТазаДалаКом» ЖШС	Ақтобе облысы	1,8	3,80
11	«Шалқар ТКШ» ММ	Ақтобе облысы	2,0	93,06
12	«Темір-Тазалық» ЖШС	Ақтобе облысы	2,25	0,018
13	«Нұр-Сапар» ЖШС	Ақтобе облысы	-	0,035

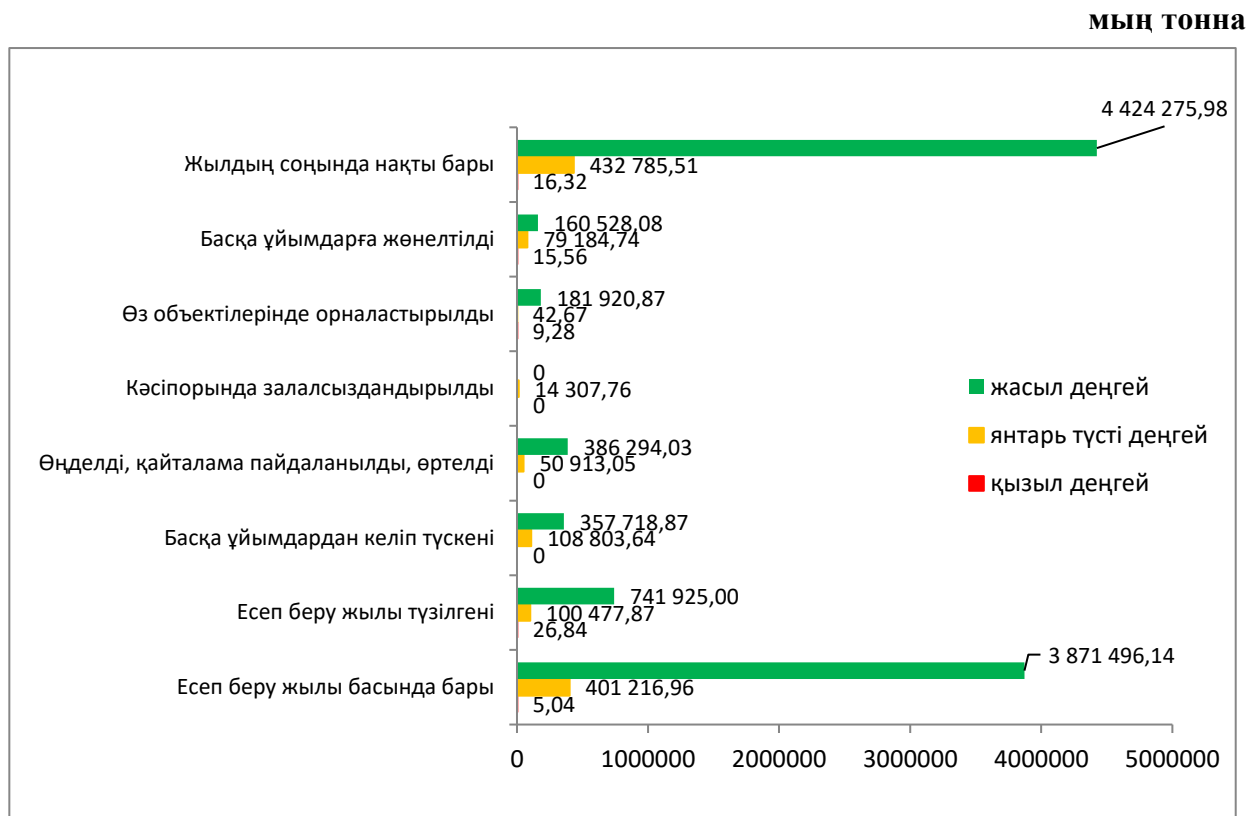
«Ақтөбе облысы бойынша экология департаменті» РММ деректері (20.06.2017 ж. №01-05-9/1646 шығыс хат) бойынша өндірістік қалдықтар негізгі өзінің массасында техногенді-минералды түзілген қалдықтармен (аршылған жыныстар, кен байыту қалдықтары) және өнеркәсіп кәсіпорындарының күлқожы ұсынылған.

5.2.1.5-ші кесте. 2016 жылғы Ақтөбе облысында өндірістік қалдықтардың ең көп мөлшерін құрайтын кәсіпорындар

р/с №	Кәсіпорын атауы	Қалдықтардың түрлері	Көлемі, тонна
1.	«Коппер технолоджи» ЖШС	Жарамды аршылған жыныстар	4 889 627,00
		Жарамсыз аршылған жыныстар	11 499 995,00
		Аралас жыныстар	362 300,00
		Майлы шүберек, өңделген сүзгілер	2,55
		Пайдаланылған шиналар	257,79
2.	«КазГеоРуд» ЖШС	Аршылған жыныстар	26 646 790,00
3.	«Восход хром» ЖШС	Кен сақтағыштар	105 300,00
		ҚТҚ	21,82
4.	«Ақтөбе мыс компаниясы» ЖШС	Кен сақтағыштар	4 822 078,00
		Аршылған жыныстар	115 120,00
5.	Дон тау-кен байыту комбинаты – «Қазхром ТҰК» АҚ ф-лы	Аралас жыныстар	513,17
		Кесек қалдықтар	1 002,65
		Шламдар	711,76
		ПХД қалдықтары	14,86
		Пайдаланылған аккумуляторлар	12,67
		Пайдаланылған майлар	149,79
		Аспирациялық шаң	9 699,91
		Мыс қалдықтары және сынықтары	14,01
		Пайдаланылған шиналар	320,50
		Металл сынықтары	6 923,09
		ҚТҚ	211,60
6.	Ақтөбе ферроқорытпа зауыты «Қазхром ТҰК» АҚ ф-лы	ПХД қалдықтары	9,28
		Пайдаланылған аккумуляторлар	13,19
		Пайдаланылған майлар	70,47
		Мазутталған топырақ	25,76
		Аспирациялық шаң	11 53
		Пайдаланылған шиналар	88,05
		Ылғалды газ тазалағыш шламы	15 285,37
		Қара металл үгінділері	19,26
		Қара металл сынықтары	5 201,77
		Шыны сынықтары	0,25
		Поливинилхлорид полимерлері (кабельді окшаулау)	0,38
		ж/у феррохромды балқытудағы шлак және сүзілген шаң	425 022,32
		ж/у феррохромды балқытудағы шлак және сүзілген шаң	23 882,74
		ж/у феррохромды балқытудағы шлак және сүзілген шаң	133 476,56

р/с №	Кәсіпорын атауы	Қалдықтардың түрлері	Көлемі, тонна
		Графитті кокса және битумның (графитті электродтар) анодты қалдықтары	17,40
		ФС15Г өндіру шлагы	210,90
		Пайдаланылған ауа сүзгілері	6,70
		Ультрасүзгілеу қондырғыларының сүзгілеу элементтері	1,50
		ЭФМ 1000 5К бесмикронды сүзгілері	1,00
		Электродты дәнекерлеу күйігі	5,42
		Ізбес шаңы (газ тазалағыш шаңы)	2 031,42
		Ізбес шаңы (аспирациялық шаң)	595,19
		Отқа төзімді қалдықтар	596,75
		Электролитті бейтараптайтын қалдықтар	0,03
		ҚТҚ	598,84
		Ылғалды газ тазалағыш шламы	15 285,37
7.	«ҚазТрансОйл» ЖК АҚ	Пайдаланылған майлар	7,84
		Мазутталған топырақ	9,53
		Мұнай шламы	46,35
		Аллюминий қалдықтары және сынықтары	59,73
		Пластмасса және полиэтилен қалдықтары	1,46
		Пайдаланылған шиналар	7,92
		ҚТҚ	218,96
8.	«КМК Мұнай» Ақ	Пайдаланылған майлар	2,10
		Мазутталған топырақ	3 500,00
		Мұнай шламы	840,80
9.	«Урихтау оперейтинг» ЖШС	Мазутталған топырақ	218,00
10.	«Каспий мұнай ТМЕ» АҚ	Пайдаланылған сілті ерітіндісі	78,95
		ҚТҚ	25,00
11.	«Казхатуркмунай» ЖШС	Пайдаланылған майлар	20,00
		Мұнай шламы	321,00
		Тұнба шөгіндісі	4,00
12.	«Сағыз Петролеум компани» ЖШС	Пайдаланылған майлар	12,80
		Мазутталған топырақ	208,00
13.	«Тетис арал газ» ЖШС	Пайдаланылған майлар	6,32
		ЖПО	842,25
14.	СНПС	Пайдаланылған аккумуляторлар	1,57
		Пайдаланылған майлар	159,55
		Мазутталған топырақ	9 794,40
		Электродпен күйдіру	435,00
		Пайдаланылған шиналар	16,90
		Күкірт	65 907,00
		Металл сынықтары	601,43
		Құрылыс қалдықтары	115,00
15.	ККБК «Великая стена» ЖШС	Пайдаланылған майлар	8,10
		Пайдаланылған бұрғылау шламы	9 764,50

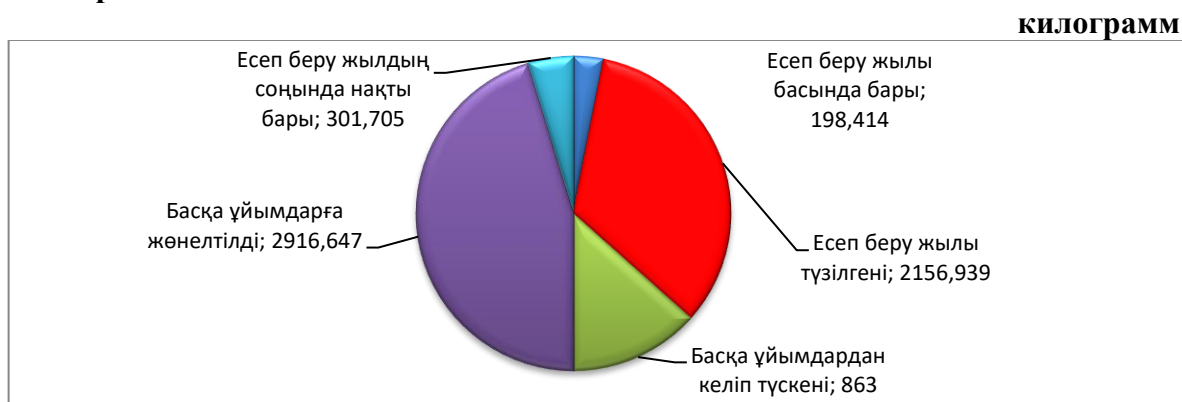
5.2.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы Ақтөбе облысы бойынша қауіпті қалдықтардың көлемі мен қозғалысы

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.2.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу бойынша есепте басқа өлшем бірліктерінде (кг, дана) көрсетілуіне байланысты құрамында сынабы бар шамдар, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен, радиоактивті қалдықтары бар приборлар қалдықтар, ампулалық көздердің көлемі енгізілмеген. Ақтөбе облысында құрамында сынабы бар шамдармен жұмысқа 5.2.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.2.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.2.2 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Ақтөбе облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылғы сыныптар бойынша медицина қалдықтарының көлемі төменде кестеде көрсетілген.

5.2.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі

р/с №	Жылы	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	660 900 кг	465 012 кг	11 675 кг	приборлар (дана) – 3241 қатты (кг.) – 308,11 сұйық (л) – 0,10	0 кг
2	2016	468 044 кг	263 401 кг	8 739 кг	приборлар (дана) – 2885 қатты (кг.) – 12 сұйық (л.) - 0	0 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы түзілген А, Б, В сыныптары бойынша медициналық қалдықтардың көлемі төмендеді Г сыныбы бойынша (приборлар мен қатты қалдықтар) ұлғайды.

Қалдықтар құрамында ЖҚОЛ бар қалдықтар аймақта конденсатормен, аккумуляторлық газ тазалағыштармен, құрамында ПХД бар жабдықтармен ұсынылған. Ақтөбе облысының аумағында ҚМК мәліметтері бойынша ҚОҚ БАЖ-да ЖҚОЛ-дың 98 конденсаторы, 5 трансформаторы (4 бос, 1 кернеулі) 2 майлы қосқыш, 1 аккумуляторлық газ тазалағыш есептеледі, жинақталған ЖҚОЛ жалпы көлемі 28 640 кг құрайды. Барлық конденсаторлар пайдалануға берілген. Конденсаторлар «АЗХС» АҚ және «Атырау мұнай өңдеу зауыт» ЖШС-не (53 дана) тиесілі.

Ақтөбе облысы бойынша пестицидтер, сонымен қатар полигондар-қорымдар бойынша толық ақпарат ұсынылған жоқ.

5.3 Алматы облысы

5.3.1.Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Алматы облысы Қазақстанның Қазақстан Республикасының оңтүстік-шығысында орналасқан және батысында Жамбыл облысымен, солтүстік-батысында Қарағанды облысымен, солтүстік-шығысында Шығыс Қазақстан облысымен шектеседі.

ҚОҚ БАЖ есептілік кезеңі бойынша Алматы облысында қауіпті және қауіпті емес қалдықтарға түгендеу жүргізу бойынша 280 есеп рәсімделді және қабылданды оның ішінде 61 есеп «Алматы облысы бойынша экология департаменті» РММ-мен, 219 есеп табиғат пайдаланушылар мен қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру немесе жою бойынша операцияларды орындайтын субъектілердің өздігімен енгізілді. 2016 жылы ҚОҚ БАЖ ұсынылған пайда болған қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.3.1.1 және 5.3.1.2-ші кестелерде көрініс табады.

5.3.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	4,000
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	12 301,736
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	491,675
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	472 328,775

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.3.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	10 097 197,740
2	Макулатура	тонна	2 155,924
3	Пластик қалдықтары	тонна	147,676
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	0,989
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	0,815
6	Құрылыс материалдары	тонна	491,466
7	Қолданыстан шығып қалған автокөлік	дана	12,00
8	Басқа қалдықтар	тонна	5480,587

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ М.а 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

«Алматы облысы бойынша экология департаменті» РММ-мен ұсынылған хатқа (14.06.2017 ж. №04-17/1146 шығыс хат) сәйкес Алматы облысының аумағында жылжымайтын объектіге құқық белгілеуші құжаттары бар ҚТҚ 8 полигоны есептелген.

Алматы облысы бойынша экология департаментімен өндіріс қалдықтары полигондары бойынша мәліметтер ұсынылған жоқ. ҚТҚ полигондары бойынша ақпарат 5.3.1.3-ші кестеде орналастырылған.

5.3.1.3-ші кесте. Алматы облысы бойынша ҚТҚ полигондары

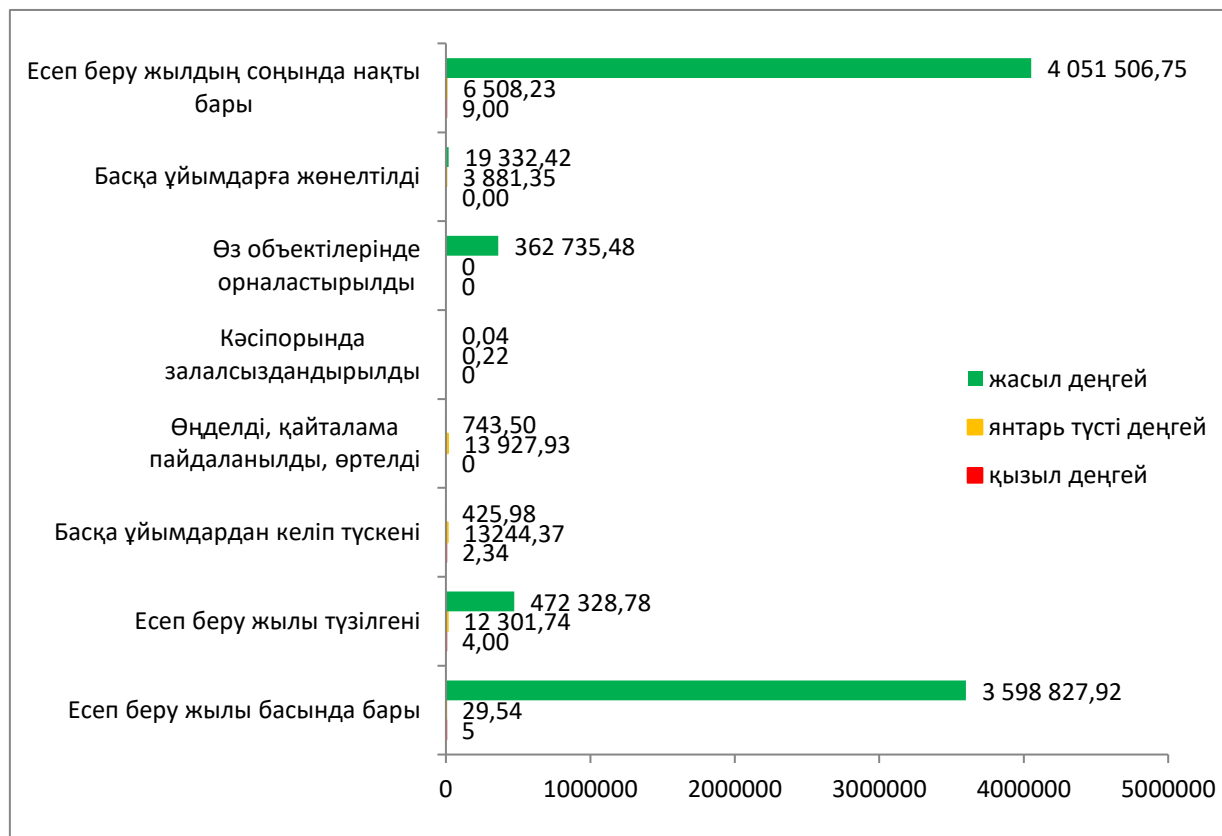
р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, м ³
1	Қарасай ауданы әкімдігі	Қарасай ауданы	57,7276	523 500
2	Іле ауданы әкімдігі	Іле ауданы	34,30	9 200
3	Әкімдік	Талдықорған қ.	25,00	275 470
4	Әкімдік	Қапшағай қ.	19,40	40 000
5	Әкімдік	Алакөл ауданы, Достық ст.	2,00	6 000
6	Әкімдік	Қаратал ауданы	30,00	4 950
7	Әкімдік	Көксу ауданы	6,00	6 410
8	Әкімдік	Балқаш ауданы, Бақанас а.	2,40	2 800

«Алматы облысы бойынша экология департаменті» РММ (14.06.2017 ж. №04-17/1146 шығыс хат) деректері бойынша өндірістік қалдықтар негізгі өзінің массасында түзілген техногенді-минералды қалдықтармен (аршылған жыныстар, кен байыту қалдықтары) және өнеркәсіп кәсіпорындарының күлқожы ұсынылған.

5.3.1.4-ші кесте. 2016 жылғы Алматы облысында өндірістік қалдықтардың ең көп мөлшерін құрайтын кәсіпорындар

р/с №	Кәсіпорын атауы	Қалдықтардың түрлері	Көлемі, тонна
1	«АлЭС» АҚ ЖЭО-3	Күлқож	333 190
2	«Текелі Энерго кешені» ЖШС	Күлқож	26 894,3
3	«Текелі тау-кен өңдеу кешені» ЖШС	Кен байыту қалдықтары	19,3 млн м ³
4	«Талдықорған жылу сервис» ШЖҚ МКК МКК	Күлқож	25 217,3

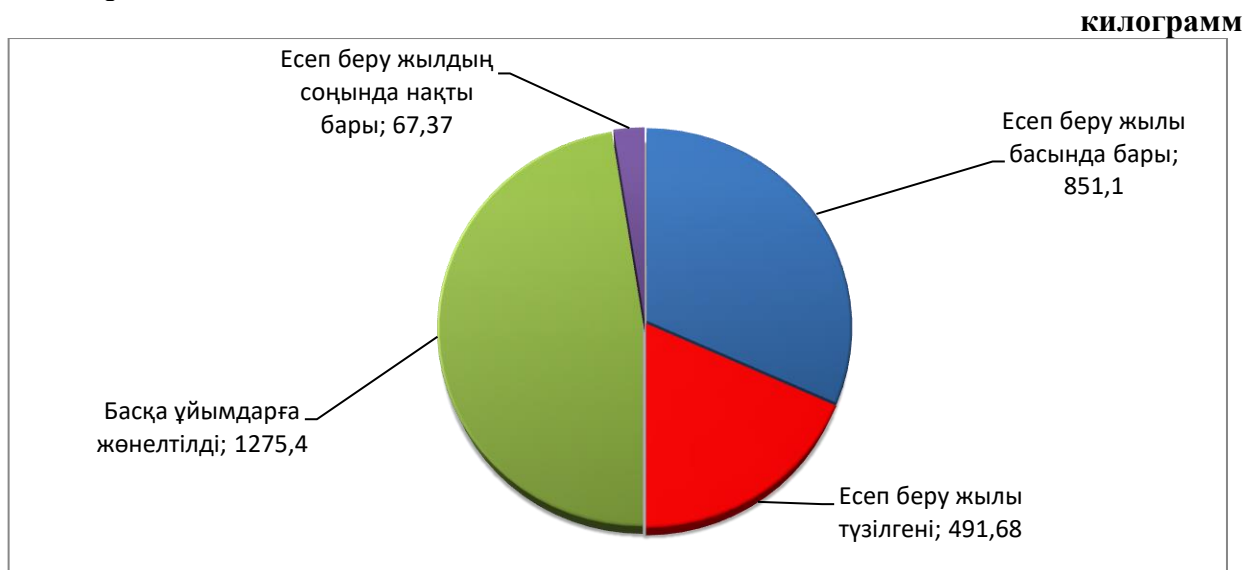
5.3.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы қауіпті қалдықтардың көлемі мен қозғалысы мың тонна

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: 5.3.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу бойынша есепте басқа бірлік өлшемдерде (кг, дана) көрсетілуіне байланысты құрамында сынабы бар шамдар, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен, радиоактивті қалдықтары бар приборлар қалдықтар, ампулалық көздердің көлемі енгізілмеген. Алматы облысында құрамында сынабы бар шамдармен жұмысқа 5.2.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.3.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.3.2 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Алматы облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылғы сыныптар бойынша медицина қалдықтарының көлемі төменде кестеде көрсетілген.

5.3.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі.

р/с №	Жылы	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	1 679 596 кг	306 347 кг	35 812 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 2672 сұйық (л) – 0	0 кг
2	2016	1 488 701 кг	407 437 кг	26 719 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 19383 сұйық (л) – 0	0 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы пайда болған А, В сыныптары бойынша медициналық қалдықтардың көлемі төмендеді Г сыныбы бойынша (қатты) ұлғайды.

Құрамында жойылуы қиын органикалық ластауыштары бар қалдықтар аймақта конденсатормен, пестицидтердің ыдыстарымен, ескірген, пайдалануға жарамсыз пестицидтермен ұсынылған. Алматы облысының аумағында ҚМК мәліметтері бойынша қаптар, бөшкелер, канистрлер, трансформаторлар олардағы жинақталған ЖҚОЛ көлемі 8730 кг құрайды. Барлық конденсаторлар пайдалануға берілген. Трансформаторлар «Талдықорған аудандық пайдалану бөлігі» ММ тиесілі және екі объектіге бөлініп берілген. Олар: «Талдықорған аудандық пайдалану бөлігі» ММ, «Степногор тау-кен-химия комбинаты» ЖШС.

Пестицидтерден босаған ыдыстарды және көмілген пестицидтер туралы ақпарат келесі 5.3.2.2 және 5.3.2.3-ші кестелерде берілген.

5.3.2.2-ші кесте. Көмілген пестицидтер туралы ақпарат

р/с №	Пестицидтің атауы, препаратты пішіні, өндіруші	Иесі	Қорымның орналасқан орны	Пестицидтің көлемі, кг	Пестицид қанша жыл сақталады (күні)
1	Тегам а.к. өндірушісі белгісіз	«Ақши-агросервис» ЖШС	Ақши а/о, Іле ауданы	1 500	наурыз 2009 ж. - сәуір 2017 ж.
2	Симазин а.к. өндірушісі белгісіз	«Ақши-агросервис» ЖШС	Ақши а/о, Іле ауданы	500	наурыз 2009 ж. - сәуір 2017 ж.
3	Зиазин а.к. өндірушісі белгісіз	«Ақши-агросервис» ЖШС»	Ақши а/о, Іле ауданы	1 580	22.04.2011 ж.- 25.04.2017 ж.

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.3.2.3-ші кесте. Пестицидтерден босаған ыдыстары бойынша ақпарат

р/с №	Ыдыстың орналасқан орны	Ыдыстың түрі	Пестицидті өндіруші (ел, фирмасы)	Ыдыстың иесі	Бюджеттік ыдыстың көлемі, дана/кг
1	«Ақши Агросервис» АҚ	Қаптар, бөшкелер, канистрлер	-	ҚР АШМ АӨК мемлекеттік инспекция КАИ Алматы облыстық аумақтық инспекциясы және оның аумақтық бөлімшелері	76 332
2	Іле, Ақши	Қаптар, бөшкелер, канистрлер	-	ҚР АШМ АӨК мемлекеттік инспекция КАИ Алматы облыстық аумақтық инспекциясы және оның аумақтық бөлімшелері	76 332
3	«Ақши Агросервис» АҚ	-	ЖАҚ фирма тамыз Ресей	«Алматы облыстық санитарлы-ветеринарлық дезинфекция отряды» ЖШС	982
4	Іле, Ақши	-	ЖАҚ фирма тамыз Ресей	«Алматы облыстық санитарлы-ветеринарлық дезинфекция отряды» ЖШС	982

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.4 Атырау облысы

5.4.1. Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Батысында Ресейдің Астрахань облысымен шектессе, солтүстігінде және солтүстік-шығысында Батыс Қазақстан облысымен, шығысында - Ақтөбе облысымен, оңтүстік – шығысында Маңғыстау облысымен шектеседі. Аумақ 118,631 мың км² құрайды. Облыста облыстық маңыздағы бір қала – Атырау қаласы, 7 аудан, 2 қала, 15 кент және 56 ауылдық округ бар.

ҚОҚ БАЖ есептілік кезеңі бойынша Атырау облысында қауіпті және қауіпті емес қалдықтарға түгендеу жүргізу бойынша 170 есеп құрылды және 169 қабылданды оның ішінде барлық 170 есеп табиғат пайдаланушылар мен қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру немесе жою бойынша операцияларды орындайтын субъектілердің өздігімен енгізілді. 2016 жылы ҚОҚ БАЖ ұсынылған түзілген қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.4.1.1 және 5.4.1.2-ші кестелерде көрініс табады.

5.4.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	8,920
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	129 793, 826
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	6 990,150
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	88 862, 364

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.4.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемдері

№ р/с	Қалдықтар түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	269,965
2	Макулатура	тонна	698,454
3	Пластик қалдықтары	тонна	195,353
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	5,890
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	0,000
6	Құрылыс материалдары	тонна	63 343,909
7	Қолданыстан шығып қалған автокөлік	дана	0,000
8	Басқа қалдықтар	тонна	110 842,010

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ м.а. 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

Ауданы, қуаттылығы және иелері көрсетілген ҚТҚ және қауіпті ӨҚ полигондар бойынша толық ақпарат 5.4.1.3 және 5.4.1.4-ші кестелерде орналастырылған.

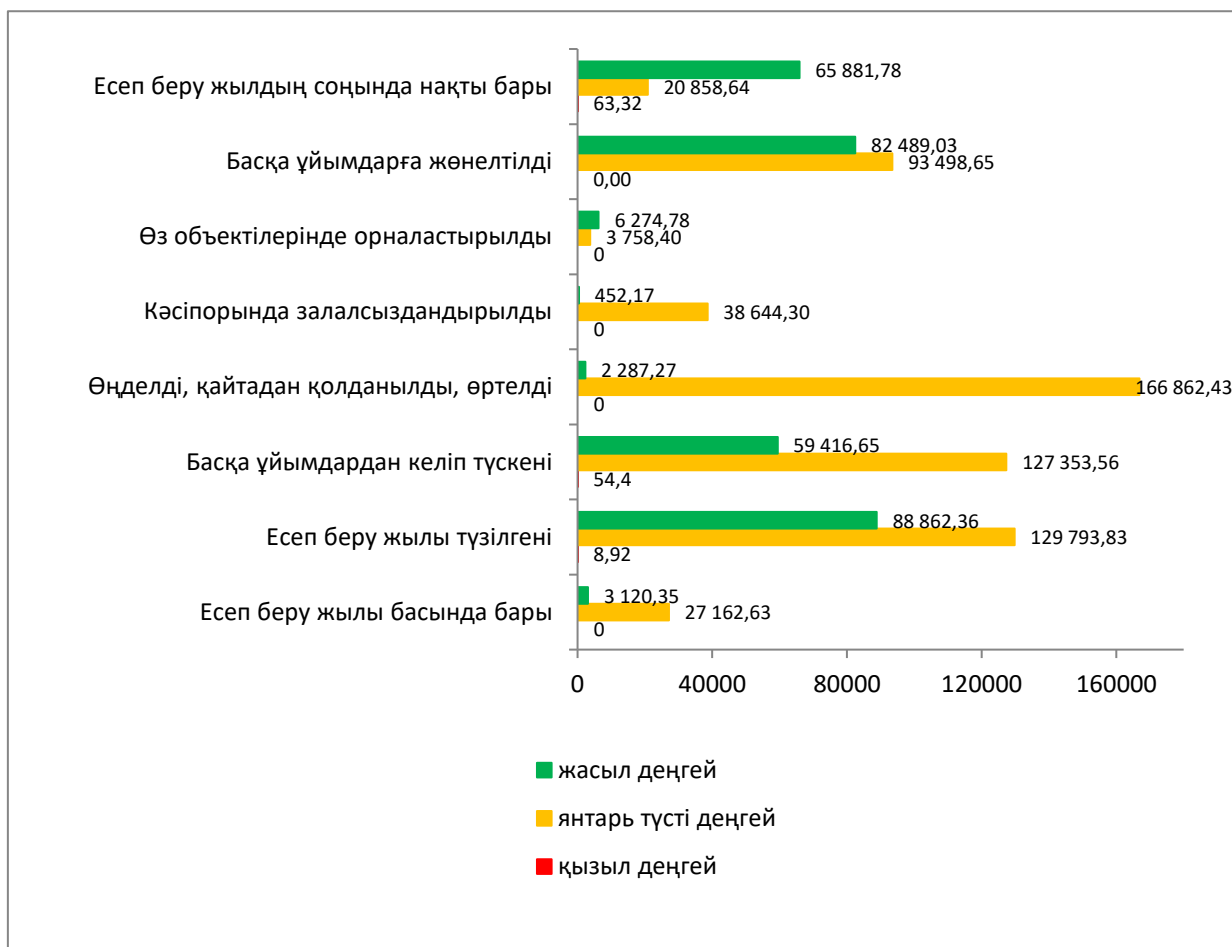
5.4.1.3-ші кесте. Атырау облысы бойынша ҚП қауіпті полигондар

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га
1	«Промэкология» ЖШС	Құлсары қ.	10,62
2	«Smart-Oil» ЖШС	Құлсары қ.	3,00
3	«Теңізшевройл» ЖШС	Жылыой ауданы	2,56
4	Атырау мұнайөңдеу зауыты	Атырау қ.	12,25
5	«Апасо» ЖШС	Жылыой ауданы	15,11
6	«Эко-Техник» ЖШС	Құлсары қ.	0,67
7	«Эко-Техник» ЖШС	Жылыой ауданы	27,12
8	«Эко-Техник» ЖШС	Индер ауданы	7,84
9	«Қазтрансойл» АҚ	Махамбет ауданы	10,00
10	«Caspian ecology» ЖШС	Махамбет ауданы	10,00
11	«West Dala» ЖШС	Қарабатан	30,00
12	Атырау жылу электр орталығы	Атырау қ.	0,88
13	«Потенциал Ойл» ЖШС	Исатай ауданы	0,68
14	«Қазтрансойл» АҚ	Құлсары қ.	1,00
15	«West Dala» ЖШС	Қызылқоға ауданы	10,00

5.4.1.4-ші кесте. Атырау облысы бойынша ҚТҚ полигондары

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, м ³
1	«Қызылқоға аудандық тұрғын үй-коммуналды шаруашылық, жолаушы тасымалы және автомобиль жолдары бөлімі» ММ	ҚТҚ полигон Қаракөл ауылы	6,00	684,449
2	«Қызылқоға аудандық тұрғын үй-коммуналды шаруашылық, жолаушы тасымалы және автомобиль жолдары бөлімі» ММ	ҚТҚ полигон Қарабау а.	4,00	581,061
3	«Қызылқоға аудандық тұрғын үй-коммуналды шаруашылық, жолаушы тасымалы және автомобиль жолдары бөлімі» ММ	ҚТҚ полигон Тасшағыл а.	2,00	831,027
4	«Қызылқоға аудандық тұрғын үй-коммуналды шаруашылық, жолаушы тасымалы және автомобиль жолдары бөлімі» ММ	ҚТҚ полигон Жангелдин а.	4,00	702,158

5.4.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы қауіпті қалдықтардың көлемі мен қозғалысы
МЫҢ ТОННА

Көзі. ҚОҚ БАЖ

5.4.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу бойынша есепте басқа бірлік өлшемдерде (кг, дана) көрсетілуіне байланысты құрамында сынабы бар шамдар, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен, радиоактивті қалдықтары бар приборлар қалдықтар, ампулалық көздердің көлемі енгізілмеген. Атырау облысында құрамында сынабы бар шамдармен жұмысқа 5.4.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.4.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.4.2. Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Атырау облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылғы сыныптар бойынша медицина қалдықтарының көлемі төменде кестеде көрсетілген.

5.4.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі, кг

р/с №	Жылы	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	248 726 кг	171 885 кг	141 980 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 2672 сұйық (л) – 0	0 кг
2	2016	15 498 кг	138 000 кг	23 890 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 19383 сұйық (л) – 0	0 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы пайда болған медициналық қалдықтардың көлемі төмендеді.

Атырау облысының аумағында ҚМК мәліметтері бойынша ҚОҚ БАЖ-да ЖҚОЛ құрамындағы қалдықтар бойынша деректер жоқ. Ескірген, тыйым салынған, пайдалануға жарамсыз пестицидтердің орналасқан жері ҚОҚ БАЖ-да екі ауданда белгіленген: Атырау қаласы, Махамбет ауданы, Махамбет тас жолында 5 км-де, және Құрманғазы ауданы, Еңбекші а/о, Қошалақ кентінде белгіленген. Ескірген, тыйым салынған, пайдалануға жарамсыз пестицидтер бойынша толық ақпарат 5.4.2.4 -ші кестеде ұсынылды.

5.4.2.4-ші кесте. Ескірген, тыйым салынған, пайдалануға жарамсыз пестицидтер бойынша ақпарат

р/с №	Пестицидтердің орналасқан орны	Саудалық атауы, препаратты пішіні	көлемі кг/л	Пестицидтер сипаттамасы	Пестицидтер иесі	Сақталу жағдайы
1	Атырау қаласының Махамбет тас жолы 5 км-де, (Махамбет ауданы)	әртүрлі	-	Қаптарда, пластмасса канистрлерде	ЖК Жұманалиев Дәулет	қанағаттанарлықсыз
2	Құрманғазы ауданы, Еңбекші а/о, Қошалақ ж.к.	ГХЦГ дусты	-	Қаптарда	-	қанағаттанарлықсыз

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.5 Шығыс Қазақстан облысы

5.5.1. Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Шығыс Қазақстан облысы Қазақстанның үш облысымен Павлодар, Алматы және Қарағанды облыстарымен, Қызайдың бір аймағымен, Ресейдің екі аймағымен шектеседі. Облыста барлығы 15 аудан, 10 қала, 3 кент, 752 ауылдық елді мекен бар. 226 км² құрайды.

ҚОҚ БАЖ есептілік кезеңі бойынша Шығыс Қазақстан облысында қауіпті және қауіпті емес қалдықтарға түгендеу жүргізу бойынша 656 құрылды және қабылданды, оның ішінде 589 есеп Шығыс Қазақстан облысының экология департаменті» РММ-мен енгізілді ал, 67 есеп табиғат пайдаланушылар мен қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру немесе жою бойынша операцияларды орындайтын субъектілердің өздігімен енгізілді. 2016 жылы ҚОҚ БАЖ ұсынылған пайда болған қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.5.1.1 және 5.2.1.2-ші кестелерде көрініс табады.

5.5.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	0
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	122 183,723
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	1 777,852
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	2 338 732,167

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.5.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Бірлік өлшемі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	648,315
2	Макулатура	тонна	925,264
3	Пластик қалдықтары	тонна	303,958
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	4,056
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	1,000
6	Құрылыс материалдары	тонна	5 234,119
7	Қолданыстан шығып қалған автокөлік	дана	15,000
8	Басқа қалдықтар	тонна	2 650 162,300

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ М.а 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

«Шығыс Қазақстан облысы бойынша экология департаменті» РММ-мен 20.06.2017 ж. ұсынылған №04-28/3185 шығыс хатқа сәйкес Шығыс Қазақстан облысының аумағында құқық белгілеуші құжаттары бар 21 ҚТҚ полигоны есептелген.

Ауданы, қуаттылығы және иелері көрсетілген полигондар бойынша толық ақпарат 5.5.1.3-ші кестеде орналастырылған.

5.5.1.3-ші кесте. Шығыс Қазақстан облысы бойынша ҚТҚ полигондары

р/с №	Аудан және қала атаулары	Елді-мекендер саны, дана	ҚТҚ полигондар саны			Пайдалану мерзімі	Полигонның қуаттылығы
			барлығы	заңдалған	заңдалмаған		
1	Зырян қаласы	1	1	1	-	1991 ж бастап.	688 246 м ³
2	Жаңа Бұқтырма а.	2	1	1	-	2011 ж бастап	1,5 тыс.тонн
3	«Дигорос» ЖШС, . Серебрянск қ.	1	1	1		2002 ж.. бастап жобасыз , 2004 ж. жоба дайындалған	12 000 т/жыл
4	«Эталон» ЖШС, Риддер қ.	10	1	1	-	27 жыл	350 000
5	Глубоков ауданы, Глубокое ауылы	42	17	8	9	1995 ж., жоба 2030 ж. дейін дайындалған	75 537 000 м ³

2016 жылға арналған қалдықтардың мемлекеттік кадастрын жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолу

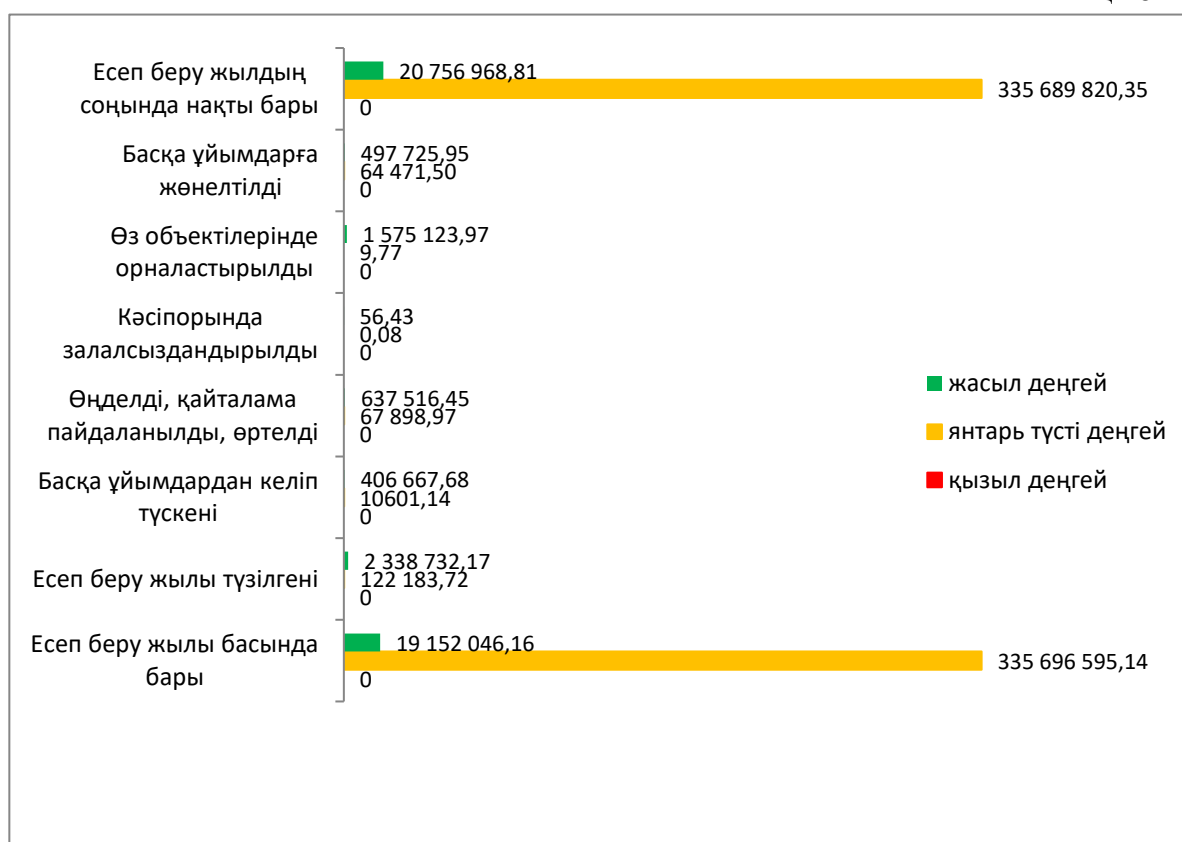
р/с №	Аудан және қала атаулары	Елді-мекендер саны, дана	ҚТҚ полигондар саны			Пайдалану мерзімі	Полигонның қуаттылығы
			барлығы	заңдалған	заңдалмаған		
6	«Өскеменспецкоммунтранс» ЖШС, Өскемен	1	1	1	-	1957 ж. бастап	Жобасыз
7	«Шем-Комхоз» ЖШС, Шемонайха ауданы	38	1	1	-	2006 ж. бастап	500 000 тонна
8	Қатонқарағай ауданы	50	5	-	5	-	-
9	Ұлан ауданы	47	13	-	13	2000 ж. бастап	
10	Тарбағатай ауданы	60	60	-	60		
11	Зайсан ауданы	9	9	1	8	2011 ж. бастап (полигонды пайдалану мерзімі 15 жыл)	30 345,86 м3/жыл
12	Күршім	53	-	-	-	-	-
13	Курчатов қаласы	1	1	1	-	2009 ж. бастап	135,248
14	Семей қаласы	18	18	1	17	1998 ж. бастап	500,0
15	Үржар ауданы	52	52	-	52	Мәлімет жоқ	Мәлімет жоқ
16	Бородулиха ауданы	65	65	-	65	Мәлімет жоқ	Мәлімет жоқ
17	Аягөз ауданы	24	24	2	22	2008 ж. бастап	120,0 тыс. т
18	Көкпекті ауданы	56	56	-	56	Мәлімет жоқ	Мәлімет жоқ
19	Абай ауданы	12	12	1	11	2016 ж. бастап	120 тыс. т.
20	Жарма ауданы	67	67	1	66	2014 ж. бастап	120,0
21	Бесқарағай ауданы	30	30	-	30	Мәлімет жоқ	Мәлімет жоқ
Барлығы ШҚ аймағы бойынша		314	110	15	95		
Барлығы Семей аймағы бойынша		325	325	6	319		
БАРЛЫҒЫ ШҚО бойынша		639	435	21	414		

«Шығыс Қазақстан облысы бойынша экология департаменті» РММ деректері (20.06.2017 ж. № 04-28/3185 шығыс хат) бойынша өндірістік қалдықтар негізгі өзінің массасында өнеркәсіп кәсіпорындарының күлқожы ұсынылған.

5.5.1.4-ші кесте. 2016 жылғы Шығыс Қазақстан облысында өндірістік қалдықтардың ең көп мөлшерін құрайтын кәсіпорындар

Кәсіпорын атауы	Қалдықтардың түрлері	Көлемі, тонна
«Қаражыра» АҚ, ШҚО	Қатты тұрмыстық қалдықтар	540,000
	Күлқож қалдықтары	1 269,264
«Бақыршық тау-кен өндіру кәсіпорыны» ЖШС	Күлқож қалдықтары	2 132,000
	Құрылыс қалдықтары	7 612,000
«Гордорстрой» ЖШС	Шығарылатын газдарды тазалау кезіндегі барботажды шаң сүзлігеу шламы	603,829
	Күлқож қалдықтары	276,000
	Пайдаланылған сүзгілеу жүктемесі	276,000
МКМ «Теплокоммунэнерго» ММ «ТКШ бөлімі»	Күлқож қалдықтары	84 685,900
«Kazakhstan Solar Silicon» Өскемен қ.	Пульпа	3 214,394

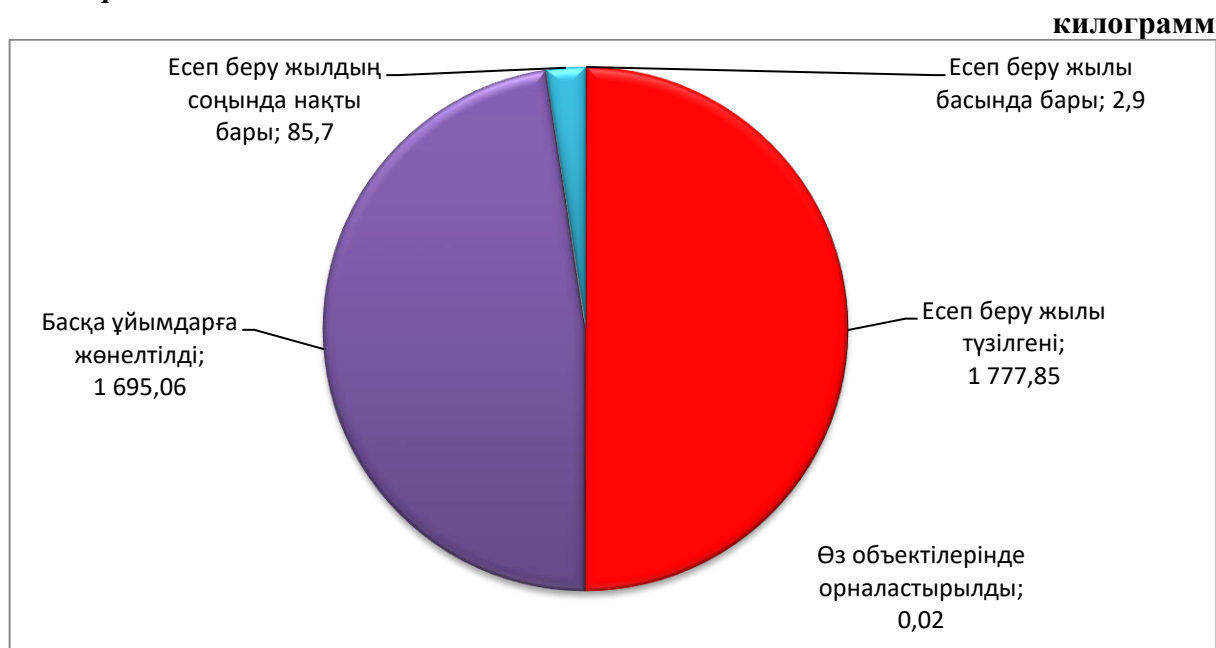
5.5.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы қауіпті қалдықтардың көлемі мен қозғалысы мың тонна

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.5.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу бойынша есепте басқа бірлік өлшемдерде (кг, дана) көрсетілуіне байланысты құрамында сынабы бар шамдар, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен, радиоактивті қалдықтары бар приборлар қалдықтар, ампулалық көздердің көлемі енгізілмеген. Шығыс Қазақстан облысында құрамында сынабы бар шамдармен жұмысқа 5.5.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.1.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс көлемдері

Көзі: БАЖ ҚОҚ

5.5.2 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Шығыс Қазақстан облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылғы сыныптар бойынша медицина қалдықтарының көлемі төменде кестеде көрсетілген.

5.5.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі

р/с №	Жылы	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	7 971 000 кг	970 737 кг	27 572 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 2672 сұйық (л) – 0	0 кг
2	2016	296 891 кг	295 074 кг	19 128 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 19383 сұйық (л) – 0	0 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы түзілген медициналық қалдықтардың көлемі төмендеді.

Құрамында ЖҚОЛ бар қалдықтар аймақта конденсатормен, пестицидтердің ыдыстарымен, ескірген, пайдалануға жарамсыз пестицидтермен ұсынылған. Шығыс Қазақстан облысының аумағында ҚМК мәліметтері бойынша ҚОҚ БАЖ-да ЖҚОЛ-дың 14 908 конденсаторы есептеледі, жинақталған ЖҚОЛ 93 741 900 кг құрайды. 43 конденсатор Өскемен қаласы әкімдігі «Өскемен Водоканал» ШЖҚ КМК-ға, 14 865 конденсатор Семей ядролық полигонына және мөлшерлі көлемі 92 850 000 кг құрайтын ПХД ластанған грунт «Өскемен конденсатор зауыты» ЖШС-ға тиесілі.

Пестицидтер, сонымен қатар полигондар-қорымдар бойынша толық ақпарат осы шолудың 4-ші бөлімінің 4.4.1. және 4.4.2-ші кестелерінде ұсынылды. 5.5.2.2. және 5.5.2.3-ші кестелерде көмілген пестицидтер, пестицидтерден босаған ыдыстар туралы ақпарат бар.

5.5.2.2-ші кесте. Көмілген пестицидтер туралы ақпарат

р/с №	Пестицидтің атауы, препаратты пішіні, өндіруші	Иесі	Қорымның орналасуы	Пестицид мөлшері (кг/л)	Пестицидтің сақталу мерзімі
1	Антио, 40% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	200	2000 ж. бастап
2	Вовотокс, 18% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	5 475	2000 ж. бастап
3	ДДТ	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 180	2000 ж. бастап а
4	Карбафос, 50% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	20	2000 ж. бастап
5	Кельтан, 20% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	2 080	2000 ж. бастап
6	Омайт, 30% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	113	2000 ж. бастап
7	ДД препараты	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 049	2000 ж. бастап

р/с №	Пестицидтің атауы, препаратты пішіні, өндіруші	Иесі	Қорымның орналасуы	Пестицид мөлшері (кг/га)	Пестицидтің сақталу мерзімі
8	Полихлорпинен, 65%	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	475	2000 ж. бастап
9	Тиодиан, 35% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	137	2000 ж. бастап
10	Фозалан, 35% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	755	2000 ж. бастап
11	Хлорофос, 80% т.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 876	2000 ж. бастап
12	Эфилрсульфонат, 30% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	10	2000 ж. бастап
13	Аграл	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	20	2000 ж. бастап
14	Арцерид, 60% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	209	2000 ж. бастап
15	Байлетон, 25% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 830	2000 ж. бастап
16	Бордо коспасы	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	30	2000 ж. бастап
17	Каратан, 25% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 295	2000 ж. бастап

р/с №	Пестицидтің атауы, препаратты пішіні, өндіруші	Иесі	Қорымның орналасуы	Пестицид мөлшері (кг/л)	Пестицидтің сақталу мерзімі
		двизион жерлерде			
18	Мыс купоросы	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	100	2000 ж. бастап
19	Немагон, 20%	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	40	2000 ж. бастап
20	Поликарбацин, 80%	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	231	2000 ж. бастап
21	Күкірт	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	782	2000 ж. бастап
22	Тилт, 25% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	100	2000 ж. бастап
23	Тиазон, 85% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	240	2000 ж. бастап
24	Фундазол, 50% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	3	2000 ж. бастап
25	Хомецин, 80% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	3 383	2000 ж. бастап
26	Цинеб, 80% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	3 489	2000 ж. бастап

р/с №	Пестицидтің атауы, препаратты пішіні, өндіруші	Иесі	Қорымның орналасуы	Пестицид мөлшері (кг/л)	Пестицидтің сақталу мерзімі
27	Витавакс, 75% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 075	2000 ж. бастап
28	Витатиурам, 80% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 192	2000 ж. бастап
29	Гранозан, 1,8 -2,3 % с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	290	2000 ж. бастап
30	Пентатиурам, 50% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 400	2000 ж. бастап
31	ТМТД, 80% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	309	2000 ж. бастап
32	Фенилмеркурацетат, 1,8	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 600	2000 ж. бастап
33	Формалин, 40% в.р.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	141	2000 ж. бастап
34	Алирокс, 80% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	600	2000 ж. бастап
35	Базарган, 48% в.р.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	230	2000 ж. бастап
36	Бетанал, 15,9% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	20	2000 ж. бастап

р/с №	Пестицидтің атауы, препаратты пішіні, өндіруші	Иесі	Қорымның орналасуы	Пестицид мөлшері (кг/л)	Пестицидтің сақталу мерзімі
		двизион жерлерде			
37	Дезормон, 72% в.р.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	550	2000 ж. бастап
38	Дикотекс, 72% в.р.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	780	2000 ж. бастап
39	Зеазин, 50% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	720	2000 ж. бастап
40	Нитран, 30% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	300	2000 ж. бастап
41	Нитрофен, 60%	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	5 296	2000 ж. бастап
42	Октапон, 43% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	30	2000 ж. бастап
43	Пенитран, 33% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	360	2000 ж. бастап
44	Полидим, 45% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	200	2000 ж. бастап
45	Прометрин, 50% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 369	2000 ж. бастап

р/с №	Пестицидтің атауы, препаратты пішіні, өндіруші	Иесі	Қорымның орналасуы	Пестицид мөлшері (кг/л)	Пестицидтің сақталу мерзімі
46	Пропазин, 50% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	34	2000 ж. бастап
47	Пропанит, 50% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	90	2000 ж. бастап
48	Пропахлор, 65% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 240	2000 ж. бастап
49	Протразин, 50% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	2 995	2000 ж. бастап
50	Рамрод, 65% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 240	2000 ж. бастап
51	Семерон, 25% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 600	2000 ж. бастап
52	Симазин, 80% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	3 454	2000 ж. бастап
53	Трефлан, 24% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	1 660	2000 ж. бастап
54	Триаллат, 40% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген дивизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	2 340	2000 ж. бастап
55	Трифлураллин, 24% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	990	2000 ж. бастап

р/с №	Пестицидтің атауы, препаратты пішіні, өндіруші	Иесі	Қорымның орналасуы	Пестицид мөлшері (кг/л)	Пестицидтің сақталу мерзімі
		двизион жерлерде			
56	Фосулен, 50% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	3 000	2000 ж. бастап
57	Фюзилат, 12,5% с.п.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	7	2000 ж. бастап
58	Эптам, 72% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	2 700	2000 ж. бастап
59	Эрадикан, 72% к.э.	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	792	2000 ж. бастап
60	Белгісіз пестицидтер	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	35 306	2000 ж. бастап
61	Тур	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	600	2000 ж. бастап
62	Биопрепараттар	Бұрынғы стратегиялық белгіленген двизион жерлерде	ШҚО, Жарма ауданы, Солнечный а.	4 362	2000 ж. бастап
63	Байлетон, 25% с.п.	УМЗ АҚ үйінді сақтағышы	ШҚО, Өскемен қ.	4 490	2000 ж. бастап
64	Протразин, 50% с.п.	УМЗ АҚ үйінді сақтағышы	ШҚО, Өскемен қ.	300	2000 ж. бастап
65	ТМТД, 80% с.п.	УМЗ АҚ үйінді сақтағышы	ШҚО, Өскемен қ.	60	2000 ж. бастап
66	Топырақ	УМЗ АҚ үйінді сақтағышы	ШҚО, Өскемен қ.	2 100	2000 ж. бастап

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.5.2.3-ші кесте. Пестицидтерден босаған ыдыстар бойынша ақпарат

р/с №	Ыдыстың орналасуы (ауылдық округ, аудан, қала)	Ыдыс түрі			Ыдыс түрі бойынша саны, дана/кг			Пестицидті өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс иесі	Бюджетті ыдыс саны, дана/кг
		Қағаз	Металды	Пластик	Қағаз	Металлды	Пластик			
1	Абай ауданы, Қарауыл а/о, Қарауыл а.	4					4	Абай ауданы әкімдігі	4	
2	Аягөз ауданы, Аягөз ауданы			81			81	Аягөз ауданы әкімдігі		
3	Аягөз ауданы, Аягөз ауданы	45		168	45		168	Аягөз ауданы әкімдігі	213	
4	Аягөз ауданы, Аягөз ауданы	115		139	115		139	Аягөз ААИ	254	
5	Бесқарағай ауданы, Бесқарағай а/о, Бесқарағай а.	1		64	1		64	Бесқарағай ауданы әкімдігі	65	
6	Бородулиха ауданы, Новошкульбинский а/о, Новая Щульба а.	2		348	2		348	Бородулиха ауданы әкімдігі	350	
7	Глубоков ауданы, Глубокое а.	0		429	0		429	Глубоков ауданы әкімдігі	429	
8	Жарма ауданы, Қалбатау а/о, Жаңаөзен а., «Арго» ш/қ	47		479	47		479	Жарма ауданы әкімдігі	526	
9	Зайсан ауданы, Зайсан қ.	400		912	400		912	Зайсан ауданы әкімдігі	1 312	
10	Зырянов ауданы, Березовское а.			393			393	«Лад» ш/қ		
11	Зайсан ауданы, Соловьев а/о, Соловьев а.			64			64	«Соловьевские Нивы и К» ЖШС, Кужуханов К.А.	-	

2016 жылға арналған қалдықтардың мемлекеттік кадастрын жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолу

р/с №	Ыдыстың орналасуы (ауылдық округ, аудан, қала)	Ыдыс түрі			Ыдыс түрі бойынша саны, дана/кг			Пестицидті өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс иесі	Бюджетті ыдыс саны, дана/кг
		Қағаз	Металды	Пластик	Қағаз	Металлды	Пластик			
12	Зырянов ауданы, Соловьев а/о, Соловьев а.			306			306		«Элита» ш/қ	-
13	Зырянов ауданы, Чапаев а/о, Снегирево а.			20			20		«Снегиревское» ЖШС, Литувев В.А.	-
14	Зырянов ауданы, Чапаев а/о, Чапаев а.			1 184			1 184		«Нивы Чапаево» ЖШС, Бугубаев Ж.К.	-
15	Зырянов ауданы, Никольск а/о, Никольск а.			8			8		«Бородино» ЖШС	-
16	Зырянов ауданы, Никольск а/о, Никольск а.			170			170		«Никольск-1» ЖШС, Сагадиев Н.М.	-
17	Зырянов ауданы, Парыгин а/о, Парыгино а.			226			226		«Онищенко» ш/қ, Онищенко Н.И.	-
18	Зырянов ауданы, Парыгин а/о, Парыгино а.			270			270		«Саша» ш/қ, Поросятъев В.И.	-
19	Зырянов ауданы, Парыгин а/о, Парыгино а.			250			250		«Восток Рекорд» ш/қ, Дмитриев А.И.	-
20	Зырянов қ.			33			33		Зырян ауданы әкімдігі	33
21	Катонқарағай, Солонов а/о, Солоновка а.			21			21		Катонқарағай ААИ	21
22	Көкпекті ауданы, Көкпекті ауылы	100		2 591	100		2 591		Көкпекті ауданы әкімдігі	2 691
23	Күршім ауданы, Күршім а/о, Күршім а.	137		419	137		419		Күршім ауданы әкімдігі	556
24	Тарбағатай ауданы, Екпін а/о, Аққала а.	194		247	194		247		Тарбағатай ауданы әкімдігі	441

2016 жылға арналған қалдықтардың мемлекеттік кадастрын жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолу

р/с №	Ыдыстың орналасуы (ауылдық округ, аудан, қала)	Ыдыс түрі			Ыдыс түрі бойынша саны, дана/кг			Пестицидті өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс иесі	Бюджетті ыдыс саны, дана/кг
		Қағаз	Металды	Пластик	Қағаз	Металлды	Пластик			
25	Ұлан ауылы, Багратион а/о, Привольное а.	420	56	1 687	420	56	1 687		Ұлан ауданы әкімдігі	2 163
26	Үржар ауданы, Үржар а.			1 260	-		1 260		Үржар ауданы әкімдігі	1 260
27	Үржар ауданы, Үржар а.			1 609	100		1 609		Үржар ауданы әкімдігі	1 709
28	Үржар ауданы, Үржар а.	229		40	229		40		ҚР АШМ АӨК «Үржар ААИ» ММ	269
29	Шемонайха ауданы, Вавилон а/о, Қамысты а., «Камышинское-2» ЖШС			227			227		Шемонайха ауданы әкімдігі	227
30	Шемонайха ауданы, Зевакин а/о, Үбі а. «ВК Житница» ЖШС			283			283		Шемонайха ауданы әкімдігі	283
31	Шемонайха ауданы, Разин а/о, Қызыл Шемонайха а. «Белокаменское» ЖШС			122			122		Шемонайха ауданы әкімдігі	122
32	Шемонайха ауданы, Жоғарғы Үбі а/о, Жоғарғы Үбі а., «Медиа Плюс» ш/қ			162			162		Шемонайха ауданы әкімдігі	162
33	Шемонайха ауданы, Жоғарғы Үбі а/о, Жоғарғы Үбі а «Медиа Плюс» ЖШС			112			112		«Медиа Плюс» ЖШС	-
34	Шемонайха ауданы, Зевакин а/о,			109			109		«Убинское Ш» ЖШС	-

2016 жылға арналған қалдықтардың мемлекеттік кадастрын жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолу

р/с №	Ыдыстың орналасуы (ауылдық округ, аудан, қала)	Ыдыс түрі			Ыдыс түрі бойынша саны, дана/кг			Пестицидті өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс иесі	Бюджетті ыдыс саны, дана/кг
		Қағаз	Металды	Пластик	Қағаз	Металлды	Пластик			
	Үбі а, «Убинское Ш» ЖШС									
35	Шемонайха ауданы, Зевакин а/о, Үбі а, «Убинское Ш» ЖШС			76					Шемонайха ауданы әкімдігі	76
36	Шемонайха ауданы, Каменев а/о, Рулиха а, «Рулиха» ЖШС			170			170		Шемонайха ауданы әкімдігі	170
37	Шемонайха ауданы, Жоғарғы Үбі а/о, Жоғарғы Үбі а, «Защита – Верх-Уба» ЖШС			69			69		Шемонайха ауданы әкімдігі	69
38	Шемонайха ауданы, Первомай к/э, Жаңа Ильинка а., «Ново- Ильинское» ЖШС			27			27		Шемонайха ауданы әкімдігі	27
39	Шемонайха ауданы, Первомай к/э, Жаңа Ильинка а., «Ново- Ильинское» ЖШС			102			102		«Ново -Ильинское» ЖШС	-
40	Шемонайха ауданы, Выдрихин а/о, Выдриха а., «Выдрихинское» ЖШС			117			117		Шемонайха ауданы әкімдігі	117
41	Шемонайха ауданы, Октябрь а/о, Октябрьское а., «Воробьев Н және К» ш/к			300			300		Шемонайха ауданы әкімдігі	300

р/с №	Ыдыстың орналасуы (ауылдық округ, аудан, қала)	Ыдыс түрі			Ыдыс түрі бойынша саны, дана/кг			Пестицидті өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс иесі	Бюджетті ыдыс саны, дана/кг
		Қағаз	Металды	Пластик	Қағаз	Металлды	Пластик			
42	Шемонайха ауданы, Октябрь а/о, Октябрьское а «Воробьев Н и К» ш/қ			430			430		«Воробьев Н и К» ш/қ	-
43	Шемонайха ауданы, Каменев а/о,. Коневска а., «Коневское» ЖШС			40			40		«Коневское» ЖШС	-
44	Шемонайха ауданы, Первомай к/э, Барашки а. «Феденева А.М.» ш/қ			101			101		Шемонайха ауданы әкімдігі	101
45	Шемонайха ауданы, Вавилон а/о, Сугатовск а., «Сугатовское» ЖШС			297			297		Шемонайха ауданы әкімдігі	297
46	Шемонайха ауданы, Зевакин а/о, Зевакино а., «Иртыш- Танур плюс» ЖШС			18			18		Шемонайха ауданы әкімдігі	18
47	Шемонайха ауданы, Зевакин а/о, Зевакино а, «Сизиков и К» ЖШС			28			28		Шемонайха ауданы әкімдігі	28
48	Өскемен қ.			4			4	Қытай. «Моер Кемсайенс К» ЛТД	Өскемен ҚАИ	4
49	Өскемен қ.			1			1	ҚР, Агрохимия ЖШС	Өскемен ҚАИ	1

2016 жылға арналған қалдықтардың мемлекеттік кадастрын жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолу

р/с №	Ыдыстың орналасуы (ауылдық округ, аудан, қала)	Ыдыс түрі			Ыдыс түрі бойынша саны, дана/кг			Пестицидті өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс иесі	Бюджетті ыдыс саны, дана/кг
		Қағаз	Металды	Пластик	Қағаз	Металлды	Пластик			
50	Өскемен қ.			8			8	Германия «WILLOWO OD GMBH»	Өскемен ҚАИ	8
51	Семей қ.			81			81		Семей ҚАИ	81
52	Риддер қ., Пригородное а.			7			7		-	7

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.6 Жамбыл облысы

5.6.1. Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Жамбыл облысы Қазақстан Республикасының оңтүстігінде орналасқан. Облыстың әкімшілік орталығы -Тараз қаласы. Облыс 144 264 км² алып жатыр. Облыста 10 аудан бар. Географиялық катынастағы облыс аумағының басым бөлігі жазықтықты.

ҚОҚ БАЖ есептілік кезеңі бойынша Жамбыл облысында қауіпті және қауіпті емес қалдықтарға түгендеу жүргізу бойынша 193 есеп құрылды және қабылданды, оның ішінде 11 есеп Жамбыл облысының экология департаменті» РММ-мен енгізілді ал, 182 есеп табиғат пайдаланушылар мен қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру немесе жою бойынша операцияларды орындайтын субъектілердің өздігімен енгізілді. 2016 жылы ҚОҚ БАЖ ұсынылған түзілген қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.6.1.1 және 5.6.1.2-ші кестелерде көрініс табады.

5.6.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	3,139
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	184 350,578
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	1 016,091
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	1 519 158,601

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.6.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	387,302
2	Макулатура	тонна	453,954
3	Пластик қалдықтары	тонна	18,200
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	82,817
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	0,212
6	Құрылыс материалдары	тонна	707,329
7	Қолданыстан шығып қалған автокөлік	дана	0,00
8	Басқа қалдықтар	тонна	4 502 244,437

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ м.а 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

«Жамбыл облысы бойынша экология департаменті» РММ-мен ұсынылған хатқа (15.06.2017 ж. №03-01/1046 шығыс хат) сәйкес Жамбыл облысының аумағында ҚТҚ 168 полигоны мен өндірістік қалдықтардың 22 полигоны есептелген. Ауданы, қуаттылығы және иелері көрсетілген полигондар бойынша толық ақпарат 5.6.1.3 және 5.6.1.4-ші кестелерде орналастырылған.

5.6.1.3-ші кесте. Жамбыл облысы бойынша қауіпті ӨҚ полигондар

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы
1	«Қазфосфат» ЖШС ЖФ ЖЖФЗ, Жамбыл облысы, Жамбыл ауданы	Жамбыл облысы, Жамбыл ауданы	14,70	
2	«Қазфосфат» ЖШС ЖФ ЖЖФЗ, Жамбыл облысы, Жамбыл ауданы	Жамбыл облысы, Жамбыл ауданы	1,05	
3	«Қазфосфат» ЖШС ЖФ ЖЖФЗ, Жамбыл облысы, Жамбыл ауданы	Жамбыл облысы, Жамбыл ауданы	35,43	
4	«Қазфосфат» ЖШС ЖФ ЖЖФЗ, Жамбыл облысы, Жамбыл ауданы	Жамбыл облысы, Жамбыл ауданы	2,10	
5	«Қазфосфат» ЖШС ЖФ Минералды тыңайтқыштар, Тараз қ.	Тараз қ.	25,00	5850,0 мың м3
6	«Қазфосфат» ЖШС ЖФ, Қаратау ТКӨК, Жаңатас қ.	Жаңатас қ.	255,60	
7	«Химпром 2030» ЖШС, Тараз қ.	Тараз қ.	27,40	
8	«Химпром 2030» ЖШС, Тараз қ.	Тараз қ.	3,00	
9	«Химпром 2030» ЖШС, Тараз қ.	Тараз қ.	9,12	
10	«Химпром 2030» ЖШС, Тараз қ.	Тараз қ.	0,79	
11	«Химпром 2030» ЖШС, Тараз қ.	Тараз қ.	23,00	
12	«Химпром 2030» ЖШС, Тараз қ.	Тараз қ.	13,50	
13	«Химпром 2030» ЖШС, Тараз қ.	Тараз қ.	1,30	
14	«Ақбақай КБК» ААҚ, Жамбыл облысы, Мойынқұм ауданы	Жамбыл облысы, Мойынқұм ауданы	5,50	
15	«Ақбақай КБК» ААҚ, Жамбыл облысы, Мойынқұм ауданы	Жамбыл облысы, Мойынқұм ауданы	16,00	
16	«Ақбақай КБК» ААҚ, Жамбыл облысы, Мойынқұм ауданы	Жамбыл облысы, Мойынқұм ауданы	20,00	
17	«Ақбақай КБК» ААҚ, Жамбыл облысы, Мойынқұм ауданы	Жамбыл облысы, Мойынқұм ауданы	1,14	
18	«Ақбақай КБК» ААҚ, Жамбыл облысы, Мойынқұм ауданы	Жамбыл облысы, Мойынқұм ауданы	1,20	
19	«Ақбақай КБК» ААҚ, Жамбыл облысы, Мойынқұм ауданы	Жамбыл облысы, Мойынқұм ауданы	0,20	
20	«Қазақмыс корпорациясы» АҚ, «Шатыркуль» кеніші, Жамбыл облысы, Шу ауданы	Жамбыл облысы, Шу ауданы	72,00	
21	«Амангелді Газ» АҚ, Жамбыл облысы, Талас ауданы	Жамбыл облысы, Талас ауданы	1,50	
22	«Қазфосфат» ЖШС ЖФ Минералды тыңайтқыштар, Тараз қ.	Тараз қ.	28,00	6 675,0 мың м3

5.6.1.4-ші кесте. Жамбыл облысы бойынша ҚТҚ полигондары

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның жобалық қуаттылығы
1	«Бірлікүстем с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Бірлікүстем а.	1,0	675,0
2	«Көкқайнар а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Көкқайнар а.	1,0	474,6
3	«Жаңақоғам с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Көктобе а.	1,0	789,0
4	«Д. Қонаев а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Д. Қонаев а.	2,0	1 592,4
5	«Шоқпар а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Шоқпар а.	1,2	196,5
6	«Төле би а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Төле би а.	5,0	5 166,0
7	«Тасөткел с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Тасөткел а.	1,0	318,6
8	«Алға с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Алға а.	1,5	815,7
9	«Алға с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Жайсан а.	0,5	161,1
10	«Өндіріс а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Абай а.	1,0	459,3
11	«Қорағаты с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Мойынқум а.	1,0	603,9
12	«Ақсу а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Ақсу а.	2,0	477,6
13	«Ақсу а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Оразалы батыр ат. а.	1,0	339,3
14	«Ақтөбе с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Ақтөбе а.	1,0	367,5
15	«Дулат с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Бәйдібек а.	1,2	231,0
16	«Балуан Шолақ с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Балуан Шолақ а.	1,2	524,4
17	«Ескішу с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Белбасар а.	2,0	760,8
18	«Ескішу с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Енбекши а.	1,0	214,8
19	«Бірлік с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Бірлік а.	2,0	879,6
20	«Далақайнар әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Далақайнар а.	3,0	417,0
21	«Жаңажол а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Жаңа жол а.	1,0	832,8
22	ҚТҚ полигоны, Шу қ.	Жамбыл облысы, Шу ауданы, Шу қ.	3,0	10 798,9

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның жобалық қуаттылығы
23	«Қасық а/о әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Қасық а.	3,0	1 131,45
24	«Степнов а/о әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Степное а.	3,0	1 216,21
25	«Қаракемер а/о әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Қаракемер а.	1,98	1 216,21
26	«Алға а/о әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Көкадыр а.	0,3	74,17
27	«Қақпатас а/о әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Қақпатас а.	1,0	464,40
28	«Сарыбұлақ а/о әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Сарыбұлақ а.	2,0	834,9
29	«Сарыбұлақ а/о әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Қайнар а.	2,0	1 071,87
30	«Алға а/о әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Мүзбел а.	0,3	102,17
31	«Ауқатты ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Қызылсай а.	1,5	425,61
32	«Қаракемер ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Керу а.	1,98	158,00
33	«Масанчи ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Масанчи а/о	5,0	3 458,88
34	«Ауқатты ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Ауқатты а.	3,2	1 991,88
35	«Ауқатты ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Рисполе а.	1,5	279,03
36	«Алға ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Алға а.	0,51	271,70
37	«Кенен ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Кенен а.	2,0	993,02
38	«Отар ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Отар а.	2,75	1 732,26

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның жобалық қуаттылығы
39	«Қордай ауданы Қарасу ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Қарасу а.	2,2	1 237,02
40	«Қордай ауданы Қарасу ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Өтеген а.	1,0	434,79
41	«Қордай ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл облысы, Қордай ауданы, Қордай а.	7,5	9 900,00
42	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Тереңөзек а.	1,0	768,24
43	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Луговое к.	1,0	568,80
44	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Каменка а.	1,0	813,60
45	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Құмарық а.	1,0	792,72
46	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Жаңатұрмыс а.	1,0	925,20
47	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Ақыртөбе а.	1,0	908,28
48	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы,	1,0	806,40

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның жобалық қуаттылығы
	коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Өрнек а.		
49	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Көгершін а.	1,0	1 183,68
50	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Көкдөнен а.	1,0	693,00
51	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Қорағаты а.	1,0	337,68
52	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Қызылшаруа а.	1,0	551,16
53	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Юбилейное а.	1,0	404,64
54	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Қайыңды а.	1,0	328,68
55	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Көкарық а.	1,0	307,44
56	«Тереңөзек ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Шолақ-Қайыңды а.	1,0	122,70

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның жобалық қуаттылығы
57	«Құмарық ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Қаракемер а.	1,0	297,00
58	«Т.Рысқұлов ауданы Құмарық ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Алғабас а.	1,0	176,70
59	«Тереңөзек ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Көкарық а.	1,0	190,50
60	«Т.Рысқұлов ауданы Құлан ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Құлан а.	5,0	15 000,00
61	«Өрнек а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Абжапар а.	1,0	269,64
62	«Өрнек а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Жарлысу а.	1,0	408,60
63	«Т.Рысқұлов ауданы Ақыртөбе ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Малдыбай а.	1,0	219,24
64	«Т.Рысқұлов ауданы Көкдөнен ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Жақсылық а.	1,0	676,10
65	«Т.Рысқұлов ауданы әкімшілігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Қорағаты а.	1,0	337,68
66	«Т.Рысқұлов ауданы Қорағаты с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Тойқұдық а.	1,0	26,25
67	«Т.Рысқұлов ауданы Қорағаты с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Мамыртөбе а.	1,0	60,46
68	«Т.Рысқұлов ауданы Қорағаты с/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Аққайнар а.	1,0	75,99
69	«Т.Рысқұлов ауданы Қайыңды а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Сөгеті а.	0,5	122,30
70	«Т.Рысқұлов ауданы Қайыңды а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Т. Рысқұлов ауданы, Мамай а.	0,5	84,30
71	«Қарабугет с/о әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынкүм ауданы, Қарабөгет а.	2,0	207,19

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның жобалық қуаттылығы
72		Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Құмөзек а.	2,0	310,19
73		Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Сарыөзек	1,5	160,49
74	«Қызылтас ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Қызылту а.	1,0	374,19
75		Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Назарбеков А. а.	1,0	168,29
76	«Мирненский селолық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Мирный к.	2,0	365,99
77	«Жамбыл ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Жамбыл а.	2,0	523,19
78	«Ақсүйек ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Ақсүйек к.	2,0	519,69
79	«Хантау кенттік округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Хантау к.	1,5	405,59
80		Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Кияқты к.	0,5	164,39
81	«Бірлік ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Бірлік а.	3,0	1 323,89
82	«Мыңарал ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Мыңарал а.	1,0	681,59
83	«Күшаман ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Күшаман а.	1,0	237,69
84	«Қылышбай ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Қылышбай а.	2,0	383,79
85	«Кеңес ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Кеңес а.	1,2	792,89
86	«Ақбай ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Ақбакай к.	2,0	619,89
87	«Мойынқұм ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Мойынқұм а.	2,0	3 617,59

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның жобалық қуаттылығы
88	«Ұланбел ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Ұланбел а.	2,0	486,79
89	«Биназар ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Биназар а.	1,0	578,29
90	Мойынқұм ауданы «Шығанақ ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Шығанақ а.	2,0	1 172,69
91		Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Бұрыл-Байтал ст.	0,51	82,39
92		Жамбыл обл., Мойынқұм ауданы, Байтал а.	0,5	68,09
93	«Талас ауданы Ойық ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Ойық а.	3,0	548,40
94	«Талас ауданы Ойық ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Сейілбек а.	1,0	87,30
95	«Талас ауданы Ойық ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Тұрымқұл а.	1,0	85,50
96	«Талас ауданы Аққұм ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы Аққұм а.	3,0	435,60
97	«Талас ауданы Кызылауит ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Ақтөбе а.	1,0	34,80
98	«Талас ауданы Кызылауит ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Кызылауит а.	3,0	549,30
99	«Талас ауданы Үшарал ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Арал а.	0,5	63,90
100	«Талас ауданы Үшарал ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Ақатай а.	0,5	54,60
101	«Талас ауданы Үшарал ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Әбілда би а.	0,5	12,90
102	«Талас ауданы Үшарал ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Үшарал а.	1,5	519,60
103	«Талас ауданы Шәкіров ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Тамабек а.	1,0	168,00
104	«Талас ауданы Шәкіров ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Шәкіров а.	2,0	462,00
105	«Талас ауданы Бостандық ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Бостандық а.	2,0	492,30
106	«Талас ауданы Бостандық ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Талапты а.	2,0	154,30

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның жобалық қуаттылығы
107	«Талас ауданы Қасбұлақ ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Қасқабұлақ а.	0,35678	303,60
108	«Талас ауданы Кеңес ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Бөлтірік а.	1,0	360,00
109	«Талас ауданы Кеңес ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Көшек батыр а.	1,0	210,00
110	«Талас ауданы Қаратау ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Қарой а.	1,5	120,00
111	«Талас ауданы Қаратау ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Есейхан а.	2,0	344,01
112	«Талас ауданы Ақкөл ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Ақкөл а.	2,6	690,90
113	«Талас ауданы Тамды ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Тамды а.	3,0	441,00
114	«Талас ауданы Берікқара ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Қожақапар а.	1,0	210,00
115	«Талас ауданы Көктал ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Көктал а.	1,0	255,30
116	«Талас ауданы Берікқара ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Талас ауданы, Майтөбе а.	2,0	450,00
117	Талас ауданы әкімшілігінің «Таза Қала» шаруашылық жүргізу құқығында КМК	Жамбыл обл., Талас ауданы, Қаратау қ.	10,0	16 326,00
118	«Сарысу ауданы Игілік ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Өндіріс	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Өндіріс а.	3,0	406,65
119	«Сарысу ауданы Игілік ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Игілік а.	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Игілік а.	3,0	425,25
120	«Сарысу ауданы Түркістан ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Арыстанды а.	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Арыстанды а.	2,0	147,75
121	«Сарысу ауданы Түркістан ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Үшбас а.	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Үшбас а.	2,0	65,55
122	«Сарысу ауданы Түркістан ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Бүркітбаев а.	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Бүркітбаев а.	2,0	269,55
123	«Сарысу ауданы Жаңаталап ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Ұйым а.	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Ұйым а.	2,0	306,45
124	«Сарысу ауданы Жаңаталап ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Жаңаталап а.	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Жаңаталап а.	2,0	227,85

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның жобалық қуаттылығы
125	«Сарысу ауданы Досбол ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Досбол а.	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Досбол а.	1,5	109,05
126	«Сарысу ауданы Досбол ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Шағалалы а.	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Шағалалы а.	1,5	81,75
127	«Сарысу ауданы Досбол ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Көкдала а.	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Үлкен Көкдала	1,0	52,05
128	«Сарысу ауданы Досбол ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Әбілда а.	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Әбілда а.	1,0	51,75
129	«Сарысу ауданы Тоғызкент ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Тоғызкент а.	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Майлықөл а.	2,0	576,75
130	«Сарысу ауданы Қамқалы ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Жайлаукөл а.	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Жайлаукөл а.	2,0	140,85
131	«Сарысу ауданы Қамқалы ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ, Қамқалы а.	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Қамқалы а.	2,0	64,65
132	«Сарысу ауданы Қамқалы ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Шығанақ а.	2,0	122,85
133	«Сарысу ауданы Жаңаарық ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Ақтоғай а.	2,0	262,05
134	«Сарысу ауданы Жаңаарық ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, У.Сыздықбайұлы а.	2,0	270,15
135	«Сарысу ауданы Байқадам ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Байқадам а.	3,0	1 636,95
136	«Сарысу ауданы Жайылман ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Қызылдиқан а.	1,5	142,65
137	«Сарысу ауданы Жайылман ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Жайылма а.	2,0	832,35
138	«Сарысу ауданы Жайылман ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Маятас а.	1,5	124,05
139	Сарысу ауданы «Жаңатас қаласы әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Сарысу ауданы, Түркістан а/о	5,0	7 333,30
140	«Жуалы ауданы Боралдай ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Көлтоған а.	2,0	1 022,19

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның жобалық қуаттылығы
141	«Жуалы ауданы Нұрлыкент ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Нұрлыкент а.	1,6	1 419,39
142	«Жуалы ауданы Шақпақ ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Шақпақ ата а.	1,0	1 595,49
143	«Жуалы ауданы Билікөл ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Қарабастау а.	1,5	764,69
144	«Жуалы ауданы Жетітөбе ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Шыңбұлақ а.	1,5	1 169,09
145	«Жуалы ауданы Қызылжар ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Қызылжар а.	1,0	945,29
146	«Жуалы ауданы Ақтөбе ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Бәйтерек а.	1,0	1 062,09
147	Жуалы ауданы әкімшілігінің «Жасыл-Жуалы» шаруашылық жүргізу құқығында КМК	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Дикан а	7,0	6 500,49
148	«Жуалы ауданы Күреңбел ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Күреңбел а.	1,0	914,89
149	«Жуалы ауданы Қарасаз ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Көктас а.	1,5	1 359,59
150	«Жуалы ауданы Қошқарата ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Қошқарата а.	1,5	659,89
151	«Жуалы ауданы Тоғызтарау ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Тоғызтарау а.	3,0	322,39
152	«Мыңбұлақ ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ ҚТҚ полигоны Көкбастау а., Талапты а.	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Мыңбұлақ а.	2,0	1 742,16
153	«Көкбастау а/о әкімінің аппараты» Теріс а.	Жамбыл обл., Жуалы ауданы, Бақалы а.	1,0	1 275,39
154	«Меркі ауданы Ойтал ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Меркі ауданы, Ойтал а.	1,5	3 761,69
155	«Меркі ауданы Кеңес ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Меркі ауданы, Кеңес а.	1,5	1 013,89
156	«Меркі ауданы Сұрат ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Меркі ауданы, Сұрат а.	1,0	1 035,99
157	«Меркі ауданы «Андас батыр» ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Меркі ауданы, Андас батыр а.	2,0	720,69

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның жобалық қуаттылығы
158	«Меркі ауданы Ақтоған ауылдық округі әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Меркі ауданы, Ақтоған а.	1,0	1 349,19
159	«Меркі ауданы Ақермен а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Меркі ауданы, Ақермен а.	1,5	472,80
160	«Меркі ауданы Тәтті а/о әкімінің аппараты» КММ	Жамбыл обл., Меркі ауданы, Тәтті а.	1,5	534,27
161	«Аспара а/о әкімінің аппараты» ММ, Аспара а.	Жамбыл обл., Меркі ауданы, Аспара а.	2,0	322,60 2,0
162	«Жаңатоған а/о әкімінің аппараты» ММ	Жамбыл обл., Меркі ауданы, Қостоған а.	1,5	758,40
163	«Жасыл-Меркі» ЖШС	Жамбыл обл., Меркі ауданы, Қостоған а.	5,4	10 298,84
164	«Алди и К» ЖШС, Байзақ ауданы	Жамбыл обл., Байзақ ауданы, Сарыкемер а.	3,0	11 003,43
165	«Жасыл Ел-Тараз» ЖШС	Жамбыл обл., Жамбыл ауданы, Көлқайнар а/о	30,0	74 464,00
166	«Амангелді газ» ЖШС	Жамбыл обл., Талас ауданы	1,5	-
167	«Қазфосфат» ЖШС ЖФ Минералды тыңайтқыштар,	Тараз қ. Ниетқалиев к.	3,2	125,00 тыс.м ³
168	«Қазфосфат» ЖШС ЖФ ЖЖФЗ,	Жамбыл обл., Жамбыл ауданы	4,0	-

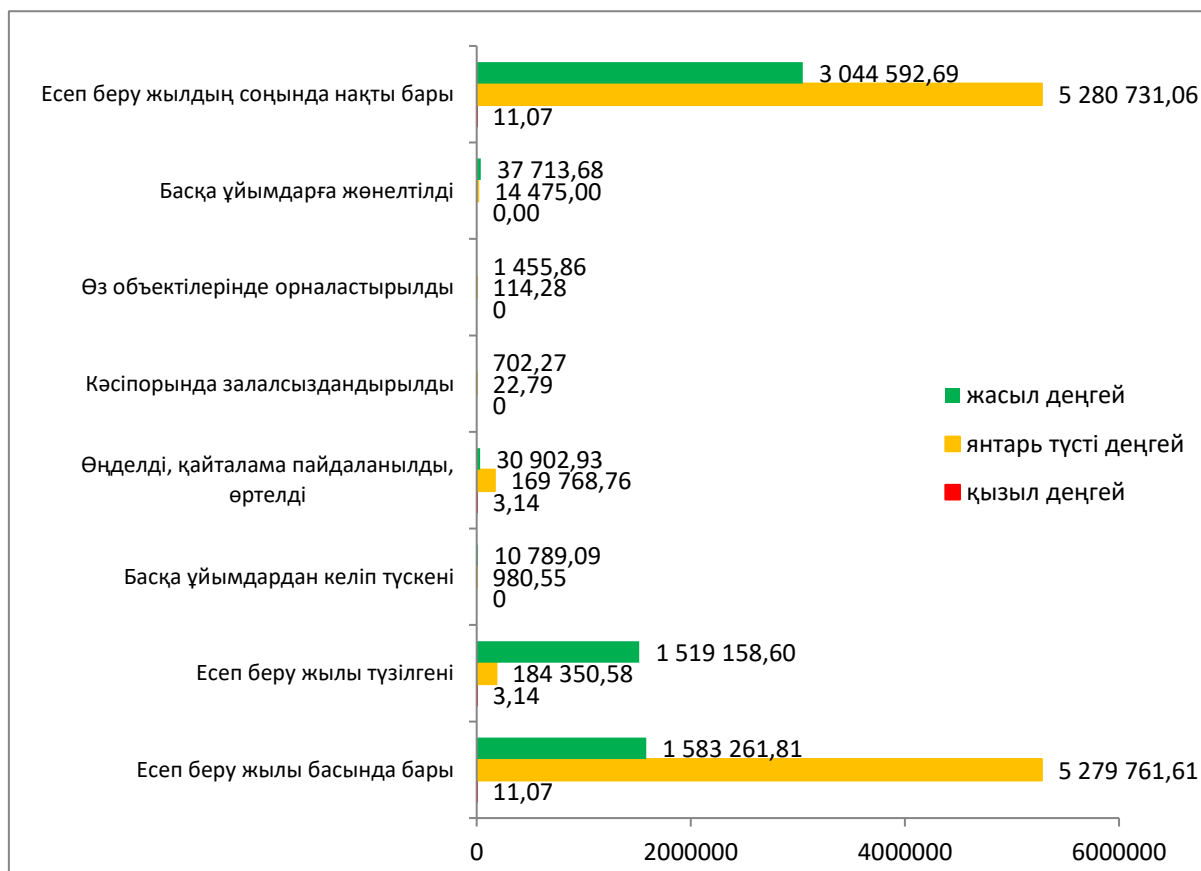
«Жамбыл облысы бойынша экология департаменті» РММ деректері (15.06.2017 ж. №03-01/1046 шығыс хат) бойынша түзілген қауіпті қалдықтармен басты бөлігі химиялық және тау кен өнеркәсібіне жатады.

5.6.1.5-ші кесте. 2016 жылы Жамбыл облысында экономикалық қызмет түрлері бойынша түзілген қауіпті қалдықтардың көлемі

№ р/с	Экономикалық қызмет түрі	Қауіпті қалдықтардың көлемі, мың тонна	Қауіпті қалдықтардың көлемі, %
1	Тау кен өндіру өнеркәсібі	32,005	1,879
2	Жылу энергетика пайдалы қазбаларды өндіру	0,102	0,006
3	Өңдеу өнеркәсібі	0,242	0,014
4	Химия өнеркәсібі	172,580	10,132
5	Металлургия өнеркәсібі және дайын металл бұйымдарын өндіру	13,337	0,783
6	Құрылыс	0,117	0,007

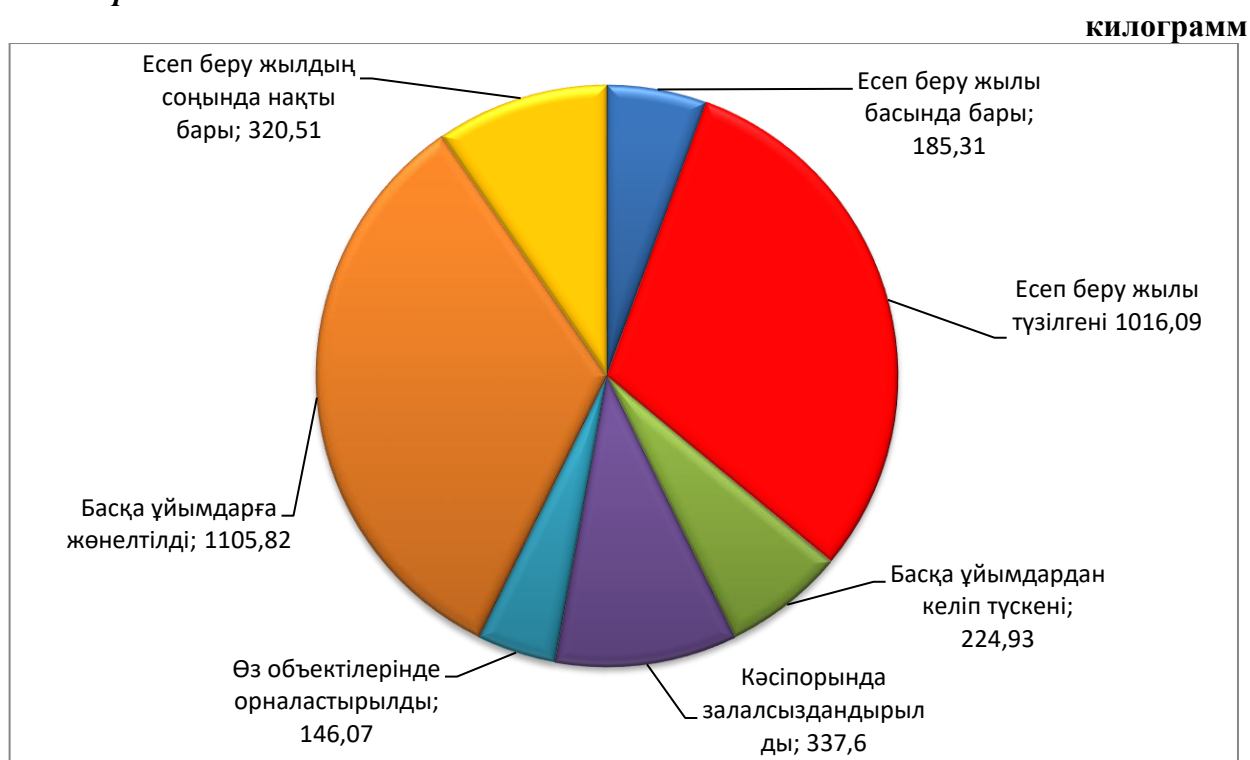
5.6.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы қауіпті қалдықтардың көлемі мен қозғалысы
МЫҢ ТОННА

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.6.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу бойынша есепте басқа бірлік өлшемдерде (кг, дана) көрсетілуіне байланысты құрамында сынабы бар шамдар, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен, радиоактивті қалдықтары бар приборлар қалдықтар, ампулалық көздердің көлемі енгізілмеген. Жамбыл облысында құрамында сынабы бар шамдармен жұмысқа 5.6.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.6.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.6.1 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Алматы облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы пайда болды. 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылғы сыныптар бойынша медицина қалдықтарының көлемі төменде кестеде көрсетілген.

5.6.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі

№ р/с	Жылы	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	1 277 811 кг	66 849 кг	44 262 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 2672 сұйық (л) – 0	0 кг
2	2016	918 210 кг	271 609 кг	32 556 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 19383 сұйық (л) – 0	0 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы А және В сыныптар бойынша түзілген медициналық қалдықтардың көлемі төмендеді ал, Б және Г сыныптары бойынша (приборлар) ұлғайды.

Жамбыл облысы бойынша ҚОҚ БАЖ-да құрамында ЖҚОЛ бар қалдықтарға қатысты ақпарат жоқ.

5.7 Батыс Қазақстан облысы

5.7.1 Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Батыс Қазақстан облысы Қазақстан Республикасының солтүстік-батысында орналасқан және Қазақстанның екі облысымен және Ресейдің бес облысымен: солтүстікте – Ресей Федерациясының Орынбор облысымен, шығысында - Қазақстан Республикасының Ақтөбе облысымен, оңтүстігінде – Қазақстан Республикасының Атырау облысымен және Ресей Федерациясының Астрахан облысымен, батысында – Ресей Федерациясының Волгоград және Саратов облыстарымен, солтүстік-батысында – Ресей Федерациясының Самар облысымен шектеседі. Аумағы – 151 339 км².

ҚОҚ БАЖ есептілік кезеңі бойынша Батыс Қазақстан облысында қауіпті және қауіпті емес қалдықтарға түгендеу жүргізу бойынша 521 есеп құрылды және қабылданды, оның ішінде 107 есеп Батыс Қазақстан облысының экология департаменті» РММ-мен енгізілді ал, 414 есеп табиғат пайдаланушылар мен қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру немесе жою бойынша операцияларды орындайтын субъектілердің өздігімен енгізілді. 2016 жылы ҚОҚ БАЖ ұсынылған түзілген қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.7.1.1 және 5.7.1.2-ші кестелерде көрініс табады.

5.7.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	0
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	65 091,168
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	4 855,894
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	29 047,890

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.7.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	15 574,660
2	Макулатура	тонна	986,968
3	Пластик қалдықтары	тонна	53,876
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	334,996
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	23,019
6	Құрылыс материалдары	тонна	1 605,270
7	Қолданыстан шығып қалған автокөлік	дана	32,000
8	Басқа қалдықтар	тонна	2 374,674

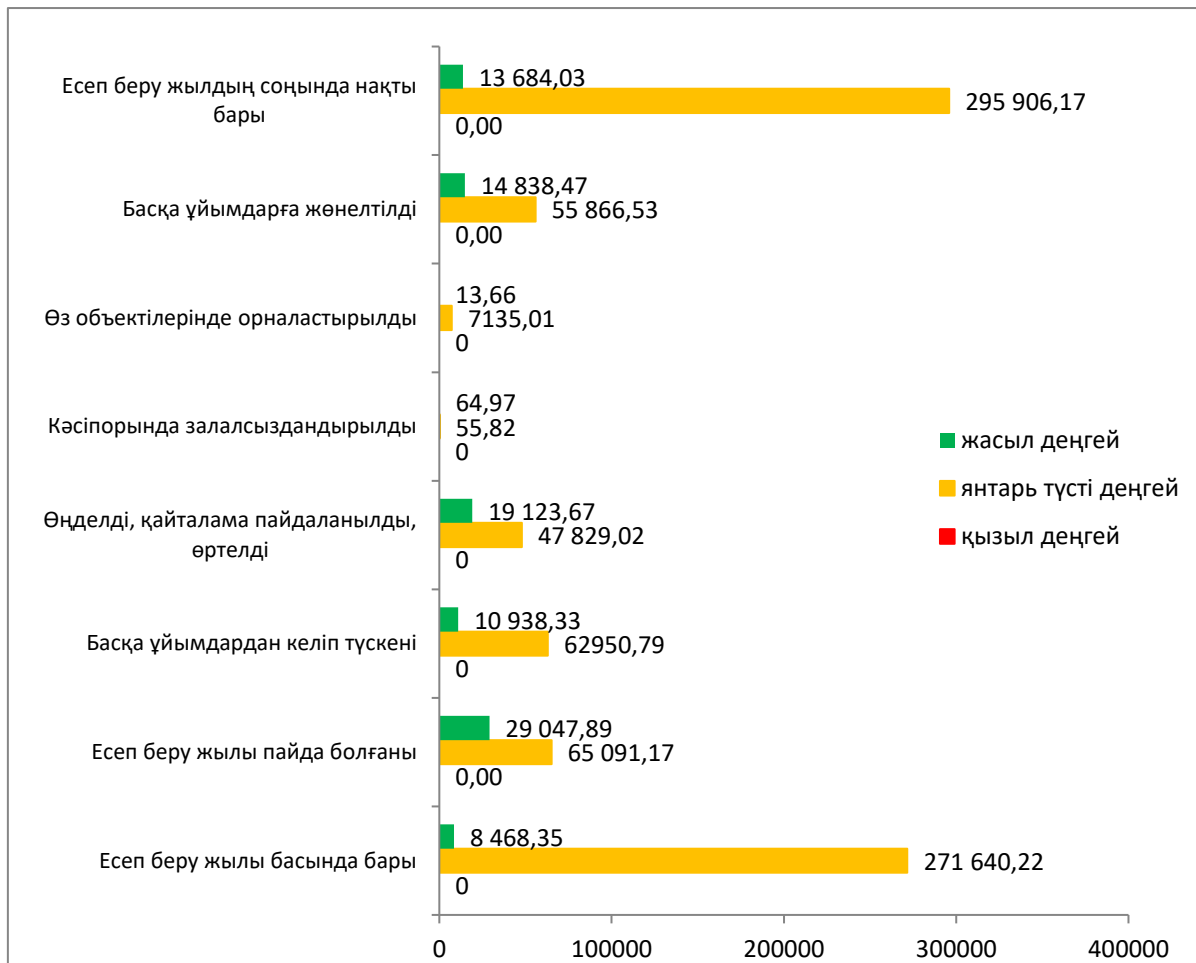
Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ.а 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

ҚОҚ БАЖ жүйесіне сәйкес Батыс Қазақстан облысы аумағында ҚТҚ 187 полигоны есептелген.

5.7.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы Ақмола облысы бойынша қауіпті қалдықтардың көлемі мен қозғалысы

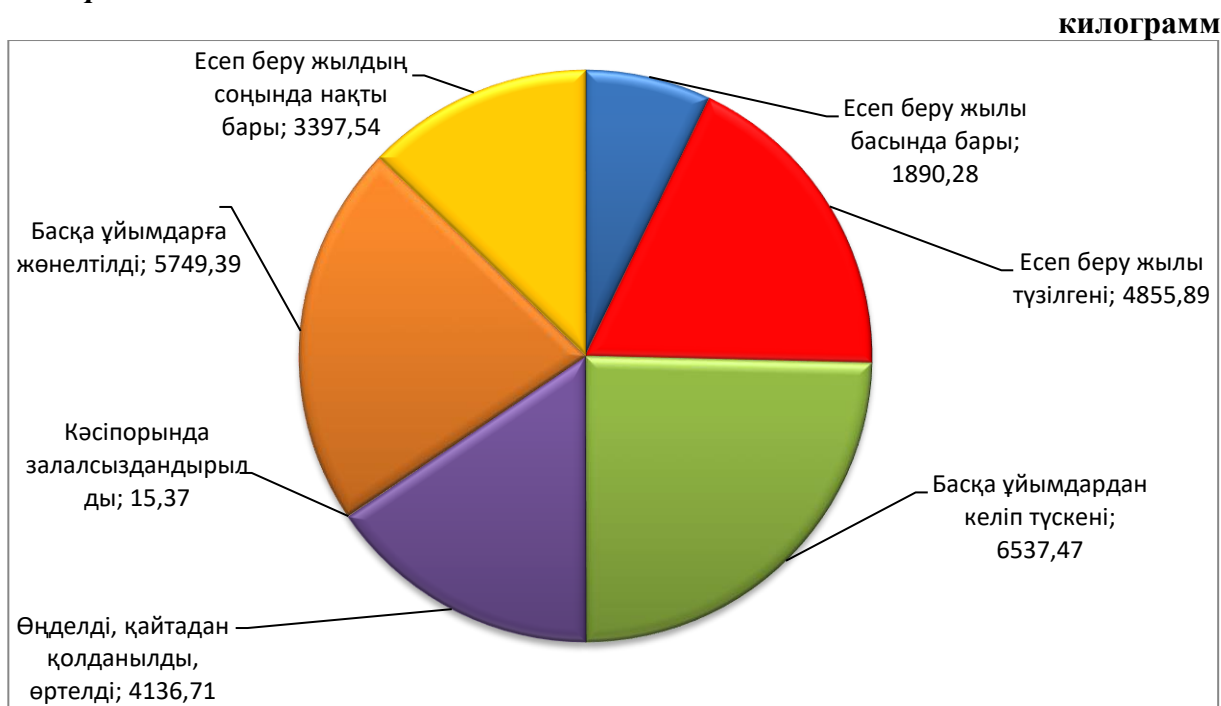
МЫҢ ТОННА

Көзі. ҚОҚ БАЖ

5.7.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу бойынша есепте басқа бірлік өлшемдерде (кг, дана) көрсетілуіне байланысты құрамында сынабы бар шамдар, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен, радиоактивті қалдықтары бар приборлар қалдықтар, ампулалық көздердің көлемі енгізілмеген. Батыс Қазақстан облысында құрамында сынабы бар шамдармен жұмысқа 5.7.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.7.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.7.2 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Алматы облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылғы сыныптар бойынша медицина қалдықтарының көлемі төменде кестеде көрсетілген.

5.7.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі

р/с №	Жылы	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	3 080 228 кг	851 266 кг	7 289 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 2672 сұйық (л) – 0	0 кг
2	2016	1 671 604 кг	1 653 818 кг	28 324 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 19383 сұйық (л) – 0	0 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы түзілген медициналық қалдықтардың А сыныбы бойынша көлемі төмендеді ал, Б, В және Г сыныптары бойынша (приборлар, қатты) ұлғайды.

ҚОҚ БАЖ деректері бойынша Батыс Қазақстан облысы аумағында пестицидтерге арналған екі қорым бар. Пестицидтер, сонымен қатар полигондар-қорымдар бойынша толық ақпарат осы шолудың 4-ші бөлімінің 4.4.1. және 4.4.2-ші кестелерінде ұсынылды. 5.7.2.2-ші кестеде көмілген пестицидтер, пестицидтерден босаған ыдыстар туралы ақпарат бар.

5.7.2.2-ші кесте. Көмілген пестицидтер туралы ақпарат

р/с №	Пестицидтің атауы, препаратты пішіні, өндіруші	Көмілу орны	Пестицидтің көлемі, (кг/л)
1	Бөрлі	Орал қ.	150
2	Киров а/о	Орал қ.	150
3	Зелёновский а/о	Орал қ.	4800
4	Красновский а/о	Орал қ.	150
5	Чесноковский а/о	Орал қ.	150
6	Чувашинский а/о	Орал қ.	100
7	Переметнинский а/о	Орал қ.	100
8	Зеленовский а/о	Орал қ.	300
9	Железновский а/о	Орал қ.	1000
10	Первосоветский а/о	Орал қ.	3000
11	Теректі а/о	Орал қ.	4950
12	Шаған а/о	Орал қ.	1500
13	Федоровский а/о	Орал қ.	400
14	Долинный а/о	Орал қ.	300
15	Төңкеріс а/о	Орал қ.	200
16	Анкатинский а/о	Орал қ.	500
17	Покатиловский с/о	Орал қ.	2050
18	Шыңғырлау а/о	Орал қ.	1000
19	Ақбұлақ а/о	Орал қ.	200
20	Қарағаш а/о	Орал қ.	800
21	Орал қ.	Орал қ.	500
22	Круглозерновский к/о	Орал қ.	500

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.8 Қарағанды облысы

5.8.1 Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Қарағанды облысы Қазақстанның орталық аумағында орналасқан және жаңа шекараның 427 982 км² (Қазақстан аумағының жалпы ауданының 15,7 %-ы) құрайды. Солтүстігінде Ақмола, солтүстік-шығысында – Павлодар, шығысында – Шығыс Қазақстан, оңтүстік-шығысында – Алматы, оңтүстігінде – Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан және Қызылорда, батысында - Ақтөбе, солтүстік-батысында – Қостанай облыстарымен шектеседі.

ҚОҚ БАЖ есептілік кезеңі бойынша Қарағанды облысында қауіпті және қауіпті емес қалдықтарға түгендеу жүргізу бойынша 487 есеп құрылды және қабылданды, оның ішінде 85 есеп «Қарағанды облысының экология департаменті» РММ-мен енгізілді ал, 402 есеп табиғат пайдаланушылар мен қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру немесе жою бойынша операцияларды орындайтын субъектілердің өздігімен енгізілді. 2016 жылы ҚОҚ БАЖ ұсынылған түзілген қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.8.1.1 және 5.8.1.2-ші кестелерде көрініс табады.

5.8.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	1 481,092
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	4 304 183,484
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	457,184
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	11 992 723,461

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.8.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	4 524,853
2	Макулатура	тонна	313,901
3	Пластик қалдықтары	тонна	173,190
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	104,057
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	18,108
6	Құрылыс материалдары	тонна	56 960,284
7	Қолданыстан шығып қалған автокөлік	дана	30,000
8	Басқа қалдықтар	тонна	17 021,561

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ.а 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

«Қарағанды облысы бойынша экология департаменті» РММ-мен ұсынылған хатқа (16.06.2017 ж. № 1773/1-7 шығыс хат) сәйкес Қарағанды облысының аумағында ҚТҚ 202 полигоны (полигондар мен үйінділер) оның ішінде, 185 экологиялық талаптар мен санитарлық-гигиеналық нормаларға сәйкес келмейді, ҚТҚ 17 полигонның құқық қорғаушы құжаттары бар. ҚТҚ полигондары бойынша толық ақпарат 5.8.1.3-ші кестеде орналастырылған.

5.8.1.3-ші кесте. Қарағанды облысы бойынша ҚТҚ полигондары

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Полигонның қуаттылығы мың тонна
1	«ГорКомТранс» ЖШС Қарағанды қ.	Қарағанды қ.	2 395,765
2	«Қарағанды-Ресайклинг» ЖШС	Қарағанды қ.а	216,075
3	«Полигон» ЖШС, Жезқазған қ. әкімдігі	Жезқазған қ.	575
4	«Тұрғын-үй коммуналды қайт қалыптастыру басқармасы» КММ	Приозерск қ.	236,5
5	«Абаттандыру» ЖШС	Саран қ.	584,844
6	«СатСаулет» ЖШС	Сәтбаев қ.	1500

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Полигонның қуаттылығы мың тонна
7	«Гордорсервис-Т» ЖШС	Теміртау қ.	8 222,8
8	«Горкомхоз» ЖШС	Шахтинск қ.	135
9	«Абай Көркем» ЖШС	Абай қ.	453,55
10	«Ақтоғайлы а/о әкімінің аппараты» ММ	Ақтоғай ауданы	353,600
11	Зикиров ЖК	Бұқар жырау ауданы Доскей а.	975
12	Зикиров ЖК	Бұқар жырау ауданы Көкпекті а.	975
13	«GIS СОМ» ЖШС	Ақтау а.	3000
14	Даутов ЖК	Қарағайлы а.	57
15	«Осакаров а/о әкімінің аппараты» ММ	Осакаров а.	291,948
16	«Ақсу-Аюлы а/о әкімінің аппараты» ММ	Ақсу-Аюлы а/о	13,56
17	«Ақжал а/о әкімінің аппараты» ММ	Шет ауданы	-

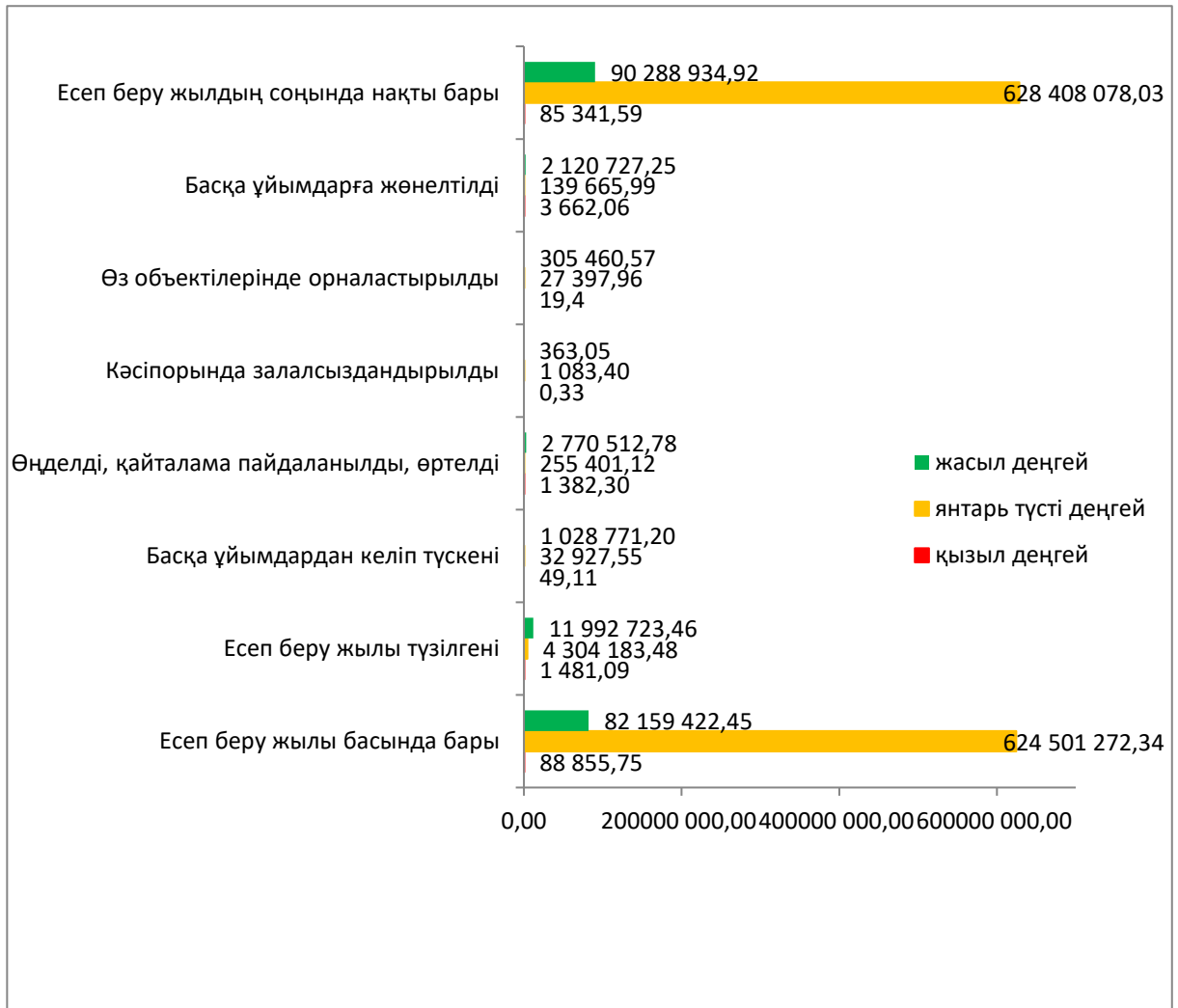
«Қарағанды облысы бойынша экология департаменті» РММ ұсынылған деректері (16.06.2017 ж. №1773/1-7 шығыс хат) бойынша түзілген қауіпті қалдықтардың басым көпшілігі тау кен өндіру, металлургия және жылу энергетика өнеркәсібіне жатады.

5.8.1.4-ші кесте. 2016 жылғы Қарағанды облысында өндірістік қалдықтардың ең көп мөлшерін құрайтын кәсіпорындар

р/с №	Экономикалық қызмет түрі	Қауіпті қалдықтар көлемі, мың тонна	Қауіпті қалдықтар көлемі, %
1	Ауыл шаруашылығы, орман шаруашылығы және балық шаруашылығы	10, 2	0,05
2	Тау кен өндірісі өнеркәсібі	2 310,0	12,9
3	Жылу энергетикасы	11 162, 79	62,8
4	Металлургия өнеркәсібі және дайын металлургиялық бұйымдарды өндіру	4 304, 18	24,2

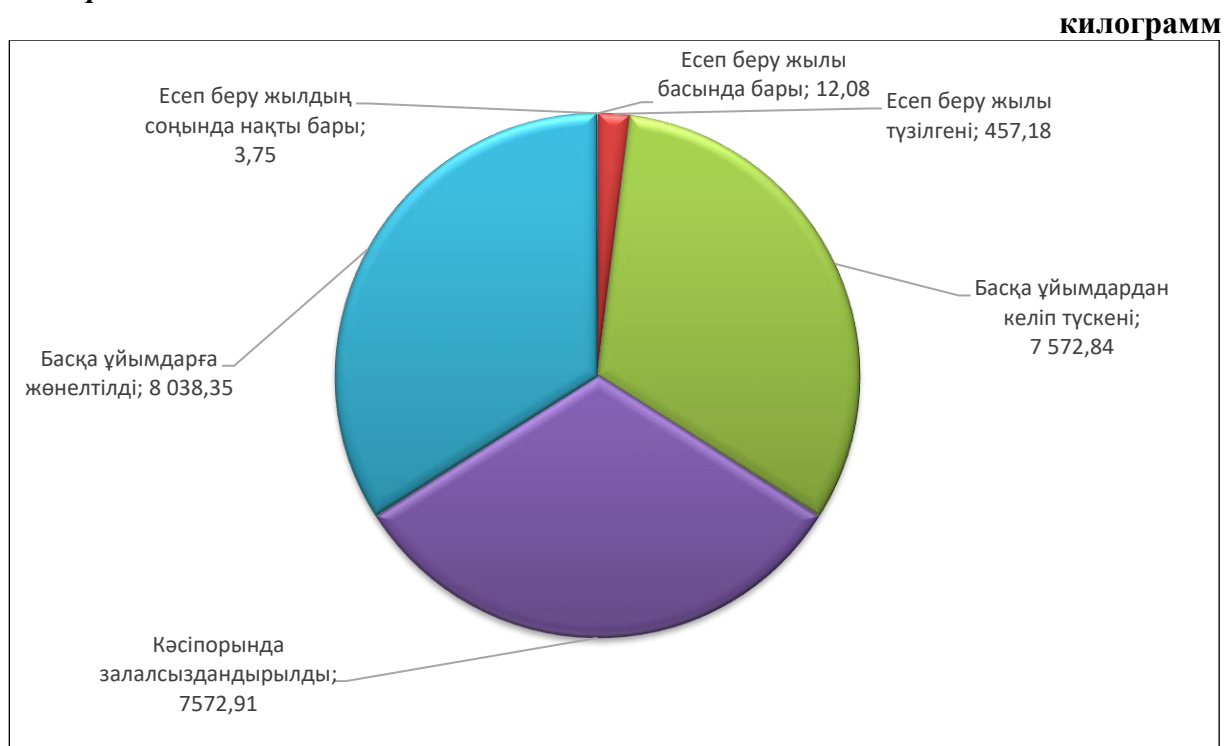
5.8.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы қауіпті қалдықтардың көлемі мен қозғалысы
МЫҢ ТОННА

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.8.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу бойынша есепте басқа бірлік өлшемдерде (кг, дана) көрсетілуіне байланысты құрамында сынабы бар шамдар, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен, радиоактивті қалдықтары бар приборлар қалдықтар, ампулалық көздердің көлемі енгізілмеген. Қарағанды облысында құрамында сынабы бар шамдармен жұмысқа 5.8.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.8.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.8.2 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Алматы облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылғы сыныптар бойынша медицина қалдықтарының көлемі төменде кестеде көрсетілген.

5.8.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі

р/с №	Жылы	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	1 190 118 кг	515 986 кг	7 390 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 2672 сұйық (л) – 0	0 кг
2	2016	1 374 361 кг	1 031 633 кг	16 189 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 19383 сұйық (л) – 0	0 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы түзілген медициналық қалдықтардың көлемі ұлғайды.

Қарағанды облысының аумағында ҚМК мәліметтері бойынша ҚОҚ БАЖ-да бұрынғы Балқаш-9 әскери объектісінің аумағында («Дарьял-У» радиолокациялы станция), орналасқан құрамында ПХД конденсаторлары бар 182 контейнер (шамамен 5 946 конденсатор), 1 бос контейнер, құрамында ПХД қалдықтары бар 3 контейнер (шүберек, пайдаланылған арнайы киім, адсорбент қалдықтары және т. б.) есептелген. Сонымен қатар салмағы 276 030 кг құрайтын 114 трансформатор бар, оның ішінде 49 бағаналы

трансформатор пайдаланудан шығарылып тасталды. Олар: «АрселорМиттал Теміртау» АҚ-ға тиесілі (барлығы 25 трансформатордан ағып кеткен), салмағы 8 356 кг болатын «Новацинк» ЖШС тиесілі 2 трансформатор мен майлы қосқыш 4 бірлігі, «Промотход Казахстан» ЖШС құрамында ЖҚОЛ қалдықтар қоймасында 8 356 кг құрайтын 2 қосқыш және 2 трансформатор ЖҚОЛ қалдықтары сақталған, «Литейлі зауыттардың өндірістік бірлестіктері» ЖШС иелігіндегі салмағы 2 555 кг құрайтын ЖҚОЛ жинақталған көлемімен 1 трансформатор және 73 конденсатор бар.

Келесі кестелерде көмілген пестицидтер, пестицидтерден босаған ыдыстар туралы ақпарат бар.

5.8.2.2-ші кесте. Көмілген пестицидтер туралы ақпарат

р/с №	Пестицид атауы, препаратты пішіні, өндіруші	Иесі	Қорымның орналасқан орны	Пестицид мөлшері (кг/л)
1	Гранозан, Меркуран, Фундазол, Вофатокс, Амин тұзы, Хлорофос, ДДТ	Жабық сақталатын, аудандық коммуналдық меншік	Абай ауданы, Есенгелді а/о	96 000 кг
2	Гранозан, Меркуран, Фундазол, Вофатокс, Амин тұзы, Хлорофос, ДДТ	Жабық сақталатын, аудандық коммуналдық меншік	Бұқар-Жырау ауданы, Үштөбе а/о	153 000
3	Гранозан, Меркуран, Фундазол, Вофатокс, Амин тұзы, Хлорофос, ДДТ	Жабық сақталатын, аудандық коммуналдық меншік	Жаңаарқа ауданы, Жұмажанов а/о	20 000

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.8.2.3-ші кесте. Пестицидтерден босаған ыдыстар бойынша ақпарат

р/с №	Ыдыстың орналасуы	Ыдыс түрі	Пестицид өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс иесі	Бюджетті ыдыс саны, дана/кг,
1	Жаңаарқа ауданы, Атасу а.	пластикті	Қытай (Цянгуе Янгнонг Кемикал, Вилловоод Лтд, Наньцзин Эссенс Файн Кемикал, Чина Крон Протекшн компани, Джздзинянг Синонг Кемикал), Қазақстан («Щелково Агрохим КЗ» ЖШС)	Жаңаарқа ААИ	212 дана / 190,8 кг
2	Нұра ауданы, Киевка а.	пластикті		РБ Нұра ААИ	26 дана / 23,4 кг
3	Ұлытау ауданы, Ұлытау а.	пластикті		Нұра ААИ	197 дана
4	Шет ауданы, Ақсу-Аюлы а.	пластикті			177,3 дана
5	Қаражал қ.	пластикті	Қытай (Цянгуе Янгнонг Кемикал, Вилловоод Лтд, Наньцзин Эссенс Файн Кемикал, Чина Крон Протекшн	Қаражал ААИ	16 дана / 14,4 кг

р/с №	Ыдыстың орналасуы	Ыдыс түрі	Пестицид өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс иесі	Бюджетті ыдыс саны, дана/кг,
			компани, Джздзинянг Синонг Кемикал), Қазақстан («Щелково Агрохим КЗ» ЖШС)		

Көзі: ҚОҚ АТО

5.9 Қостанай облысы

5.9.1 Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Қостанай облысы Қазақстанның солтүстік бөлігінде орналасқан және Қазақстан Республикасының төрт облысымен (Ақтөбе, Қарағанды, Ақмола және Солтүстік Қазақстан) және Ресей Федерациясының төрт облысымен (Орынбор, Челябині, Қорған) шектеседі. Аумақ 196,001 мың км² құрайды. Облыста 16 аудан және облысқа бағынысты 4 қала бар.

ҚОҚ БАЖ есептілік кезеңі бойынша Қостанай облысында қауіпті және қауіпті емес қалдықтарға түгендеу жүргізу бойынша 1351 есеп құрылды және қабылданды, оның ішінде 124 есеп Қостанай облысының экология департаменті» РММ-мен енгізілді ал, 1104 есеп табиғат пайдаланушылар мен қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру немесе жою бойынша операцияларды орындайтын субъектілердің өздігімен енгізілді. 2016 жылы ҚОҚ БАЖ ұсынылған пайда болған қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.9.1.1 және 5.9.1.2-ші кестелерде көрініс табады.

5.9.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Бірлік өлшемі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	4,761
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	11 637 587,855
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	4 647,451
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	69 222 537,428

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.9.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемдері

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	495,831
2	Макулатура	тонна	498,671
3	Пластик қалдықтары	тонна	10,082
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	9,987
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	32,999
6	Құрылыс материалдары	тонна	3 340,883
7	Қолданыстан шығып қалған автокөлік	дана	3,000
8	Басқа қалдықтар	тонна	130 191 517,800

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ М.а 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

«Қостанай облысы бойынша экология департаменті» РММ деректері бойынша облыс аумағында ҚТҚ 310 полигон есептелген.

Ауданы, қуаттылығы және иелері көрсетілген полигондар бойынша толық ақпарат 5.9.1.3-ші кестеде орналастырылған.

5.9.1.3-ші кесте. Қостанай облысы бойынша ҚТҚ полигондары

р/с №	Полигон	Орналасу орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, тонна
1	«Северный» ҚТҚ полигоны	Қостанай қ.	30,9345	900 000
2	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	10,438	474
3	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	2	19,2
4	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	2	15,6
5	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	1	8,4
6	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	2	15,2
7	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	4	48
8	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	1	12,8
9	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	2	17
10	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	1	9
11	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	1	10,2
12	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	2	16,2
13	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	3	25,8
14	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	2	16,4
15	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	3	38,6
16	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	2	19
17	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	1	9,6
18	ҚТҚ полигоны	Арқалық қ.	3	41,2
19	ҚТҚ полигоны	Лисаковск қ.	0,8	1000
20	ҚТҚ полигоны	Лисаковск қ.	22,9	70
21	ҚТҚ полигоны	Лисаковск қ.	26,1	560
22	ҚТҚ полигоны	Рудный қ.	50	2 500 000
23	ҚТҚ полигоны	Рудный қ.	5,5	27 500
24	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	0,4	400
25	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	2	2 000
26	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	0,1	100
27	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	6	6 000
28	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	6	6 000
29	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	2	2 000
30	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	2	2 000
31	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	3,6	3 600
32	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	0,4	400
33	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	4,5	4 500
34	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	2	2 000
35	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	9	9 000
36	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	0,4	400
37	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	3	3 000

р/с №	Полигон	Орналасу орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, тонна
38	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	1	1 000
39	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	0,4	400
40	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	0,4	400
41	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	1,5	1 500
42	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	1,2	1 200
43	ҚТҚ полигоны	Алтынсарин ауданы	0,28	280
44	ҚТҚ полигоны	Амангелді ауданы	10	25 199,45
45	ҚТҚ полигоны	Амангелді ауданы	4	10 846,4
46	ҚТҚ полигоны	Амангелді ауданы	4	-
47	ҚТҚ полигоны	Амангелді ауданы	-	-
48	ҚТҚ полигоны	Амангелді ауданы	2	-
49	ҚТҚ полигоны	Амангелді ауданы	2,5	-
50	ҚТҚ полигоны	Амангелді ауданы	2,4	-
51	ҚТҚ полигоны	Амангелді ауданы	2,5	-
52	ҚТҚ полигоны	Амангелді ауданы	2	-
53	ҚТҚ полигоны	Амангелді ауданы	2,2	-
54	ҚТҚ полигоны	Амангелді ауданы	2,5	-
55	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	5	-
56	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	2	-
57	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	1,5451	1 500
58	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	2	-
59	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	9	1,5
60	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	4,8	-
61	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	10	66,25
62	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	6,0	15 818
63	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	1	22,2
64	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	0,5	1
65	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	2	-
66	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	2,999	жоқ
67	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	4,97	-
68	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	2	-
69	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	-	-
70	ҚТҚ полигоны	Әуликөл ауданы	-	-
71	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	2	57 000
72	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	1	45 000
73	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	1	32 000
74	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	1	38 000
75	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	1	12 000
76	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	1	22 000
77	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	1	91 000
78	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	4,84	47 000
79	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	2	350 000
80	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	2	78 000
81	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	1	22 000
82	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	1	11 000
83	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	2	715,386
84	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	1,3125	44 000
85	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	2	23 000

р/с №	Полигон	Орналасу орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, тонна
86	ҚТҚ полигоны	Денисов ауданы	1	33 000
87	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	10	5 152
88	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	2	5 152
89	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	2	5 152
90	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	2	5 152
91	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	2	5 152
92	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	2	5 152
93	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	2	5 152
94	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	2	5 152
95	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	2	5 152
96	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	2	5 152
97	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	2	5 152
98	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	2	5 152
99	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	2	5 152
100	ҚТҚ полигоны	Жангелді ауданы	2	5 152
101	ҚТҚ полигоны	Жетіқара ауданы	10	4 200 000
102	ҚТҚ полигоны	Жетіқара ауданы	10,5	5 000 000
103	ҚТҚ полигоны	Жетіқара ауданы	2	890 000
104	ҚТҚ полигоны	Жетіқара ауданы	3	1 350 000
105	ҚТҚ полигоны	Жетіқара ауданы	2,25	1 000 000
106	ҚТҚ полигоны	Жетіқара ауданы	3	1 350 000
107	ҚТҚ полигоны	Жетіқара ауданы	2	890 000
108	ҚТҚ полигоны	Жетіқара ауданы	2	890 000
109	ҚТҚ полигоны	Жетіқара ауданы	2	890 000
110	ҚТҚ полигоны	Жетіқара ауданы	2	890 000
111	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	3	70 000
112	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
113	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
114	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
115	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
116	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
117	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
118	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
119	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
120	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
121	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
122	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
123	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
124	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
125	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
126	ҚТҚ полигоны	Қамысты ауданы	1	-
127	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	3	5 001,57
128	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	1	986,7
129	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	1	2 011,56
130	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	3	-
131	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	3	-
132	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	3	4 303,31
133	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	3	1 981,21

р/с №	Полигон	Орналасу орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, тонна
134	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	3	1 250,75
135	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	3	3 870,31
136	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	3	2 322,13
137	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	3	1 681,82
138	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	3	2 185,48
139	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	3	3 983,86
140	ҚТҚ полигоны	Қарабалық ауданы	3	2 553,14
141	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	3,0	6 353
142	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	840,8
143	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	462
144	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	356
145	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	1 127
146	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	4 651,5
147	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	277
148	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	518,3
149	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	209
150	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	228
151	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	567
152	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	598
153	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	70 000
154	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	70 000
155	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	70 000
156	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	70 000
157	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	70 000
158	ҚТҚ полигоны	Қарасу ауданы	0,99	70 000
159	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	5	116 379
160	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	2	46 552
161	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	4	93 103
162	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	8	186 206
163	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	5	116 379
164	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	0,5	11 637
165	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	4	93 103
166	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	3	69 827
167	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	4	93 103
168	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	9	209 482
169	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	8,5	197 844
170	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	3	69 827
171	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	1,5	34 928
172	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	3	69 827
173	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	37	861 204
174	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	1,5	34 913
175	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	4	93 103
176	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	4	93 103
177	ҚТҚ полигоны	Қостанай ауданы	5	131 213,9
178	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	4	900
179	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	5	4 925,3
180	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1	2 325,79
181	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1	171,83

р/с №	Полигон	Орналасу орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, тонна
182	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1,5	3 083,24
183	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1,5	2 245,44
184	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1,5	1 666,14
185	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1,5	2 843,34
186	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1	3 950
187	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1,5	3 081,19
188	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1,5	3 672,7
189	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1	784,76
190	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1	2 718,28
191	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1,5	3 075,35
192	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1,5	2 996,44
193	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1	798,9
194	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1	927,3
195	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1	598,6
196	ҚТҚ полигоны	Меңдіқара ауданы	1,5	3 199,89
197	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	2	200
198	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
199	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
200	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
201	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
202	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
203	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
204	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
205	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
206	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
207	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
208	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
209	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
210	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
211	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
212	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
213	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
214	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
215	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
216	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
217	ҚТҚ полигоны	Сарыкөл ауданы	0,2	80
218	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	14,8679	1 900
219	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	1,9969	600
220	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	1,2753	600
221	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	3,04	600
222	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	2,997	600
223	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	1,13	600
224	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	5,17	500
225	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	1,44	600
226	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	2,236	700
227	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	3,643	600
228	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	2,1499	600
229	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	1,27	600

р/с №	Полигон	Орналасу орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, тонна
230	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	3,046	1 500
231	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,489	-
232	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,493	-
233	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,46	-
234	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,354	-
235	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,396	-
236	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	2,128	-
237	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,947	-
238	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,47	-
239	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,951	-
240	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	1,04	-
241	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,864	-
242	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,89	-
243	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,475	-
244	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,465	-
245	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,97	-
246	ҚТҚ полигоны	Федоров ауданы	0,478	-
247	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	1	2 384,1
248	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	1	3 499,2
249	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	1	2 384,1
250	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	0,5	557,5
251	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	1	2 941,7
252	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	1	2 384,1
253	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	1	2 384,1
254	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	0,5	557,5
255	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	3,5	9897
256	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	0,5	1 672,6
257	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	1	2 384,1
258	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	1	2 162,5
259	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	1	3 499,12
260	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	1	2 384,1
261	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	1	1 826,6
262	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	0,5	1 115,1
263	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	1	3 499,3
264	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	3	8 925
265	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	3	5 965,2
266	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	0,5	557,5
267	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	1	4 850,1
268	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	0,2	557,5
269	ҚТҚ полигоны	Ұзынкөл ауданы	0,5	5 557,5
270	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	1 842
271	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	1 950,3
272	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	2 503,5
273	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	853,5

р/с №	Полигон	Орналасу орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, тонна
274	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	417
275	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	175,53
276	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	283,5
277	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	602,6
278	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	866,3
279	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	545
280	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	1 163,6
281	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	806,5
282	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	2 086
283	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	396
284	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	72,133
285	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	2111,2
286	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	2 033
287	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	2 605,37
288	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	175,53
289	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	559
290	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	790
291	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	781,6
292	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	2 404
293	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	817,74
294	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	1 039,14
295	«Тарановец» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	937,4
296	«Тобыл» КММ ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2,5	6 458
297	«Содружество» ЖШС ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	50

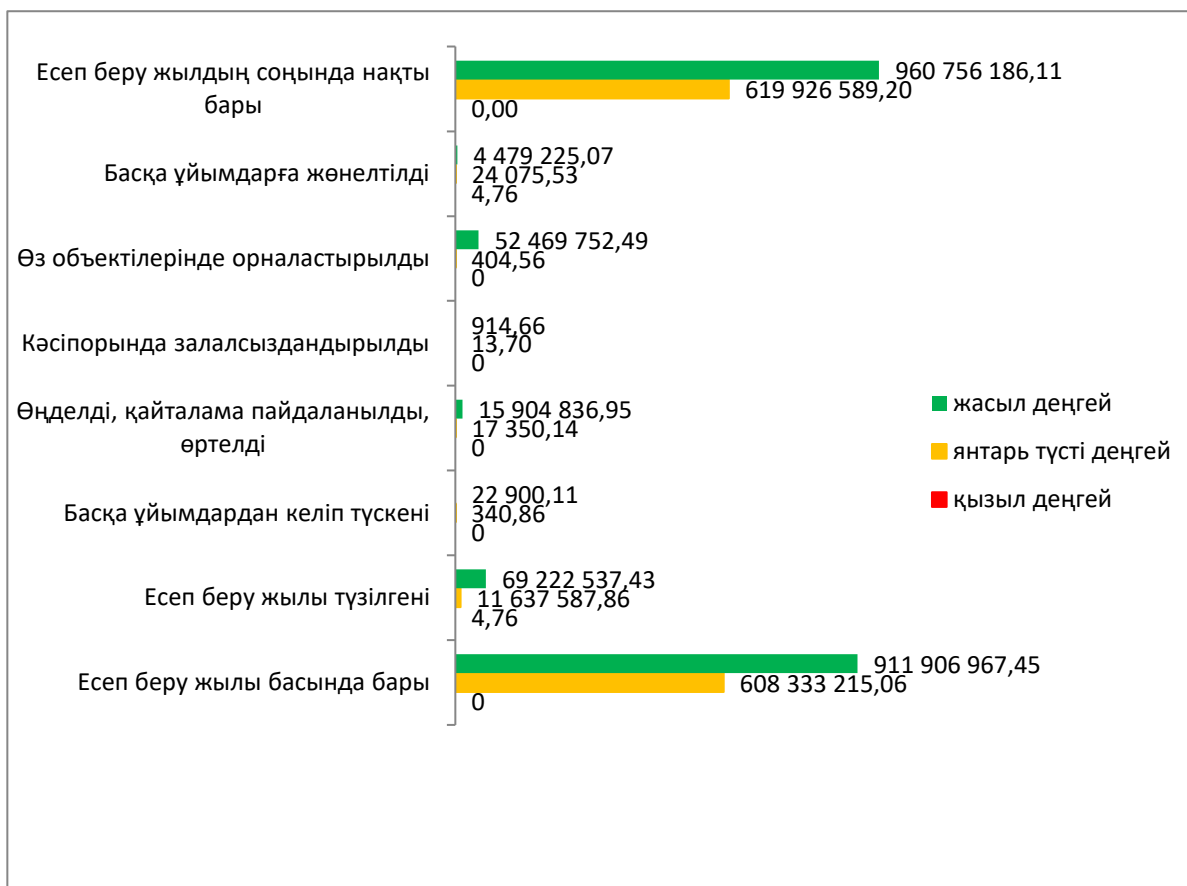
р/с №	Полигон	Орналасу орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы, тонна
298	«Жардем 2» ЖШС ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	1	20
299	«Алина-Т» ЖШС ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	2	118,6
300	«Алина-Т» ЖШС ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	1	17,4
301	«Алина-Т» ЖШС ҚТҚ полигоны	Таран ауданы	1	33,8
302	ҚТҚ полигоны	Наурызым ауданы	5	32
303	ҚТҚ полигоны	Наурызым ауданы	5	11
304	ҚТҚ полигоны	Наурызым ауданы	5	15
305	ҚТҚ полигоны	Наурызым ауданы	5	7
306	ҚТҚ полигоны	Наурызым ауданы	5	9
307	ҚТҚ полигоны	Наурызым ауданы	5	13,2
308	ҚТҚ полигоны	Наурызым ауданы	3	5,5
309	ҚТҚ полигоны	Наурызым ауданы	5	7
310	ҚТҚ полигоны	Наурызым ауданы	3	8

Қостанай облысы бойынша экология департаментінің деректері бойынша қатты қалдықтардың негізгі көлемі өзінің негізгі массасында түзілген техногенді-минералды қалдықтармен (аршылған жыныстар, кен байыту қалдықтары) және өнеркәсіп кәсіпорындарының күлқожы ұсынылған.

5.9.1.4-ші кесте. 2016 жылғы Қостанай облысында өндірістік қалдықтардың ең көп мөлшерін құрайтын кәсіпорындар

№ р/с	Кәсіпорын атауы	Өнеркәсіп салалары	Қалдықтардың түрі	Көлемі, тонна
1	КБРУ	Тау кен өндіру	аршылған жыныстар	67 617,9
2	ТБРУ	Тау кен өндіру	аршылған жыныстар	16 497,022
3	ССГПО	Тау кен металлургиялық сала	кен байыту қалдықтары	15 506,30
			аршылған жыныстар	100 626,77
			күлқожы	498,67
4	Троицкая ГРЭС	Жылу энергетикалық	күлқожы	520,825
5	«Қостанай минералдары» АҚ	Тау кен өндіру	аршылған жыныстар	6 138
			кен байыту қалдықтары	2 103,474
6	Бұрынғы «Орин Минералс» ЖШС «КГП» ЖШС	Тау кен өндіру	аршылған жыныстар	3 528,188
7	«Варваринское» АҚ	Тау кен өндіру	аршылған жыныстар	18 475,267

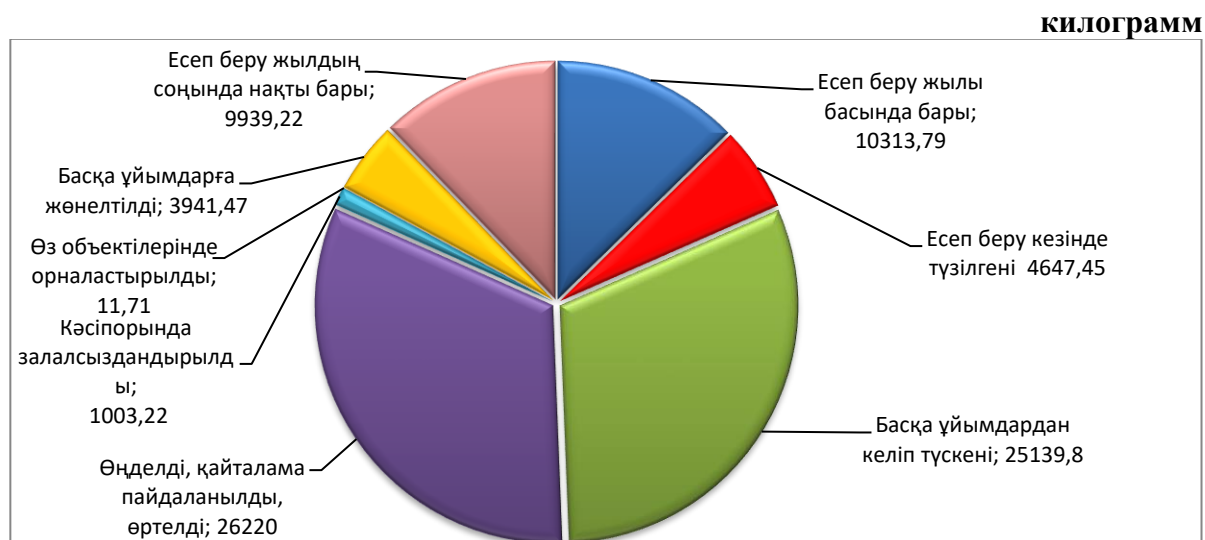
5.9.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы қауіпті қалдықтардың көлемі мен қозғалысы
МЫҢ ТОННА

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.9.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу бойынша есепте басқа бірлік өлшемдерде (кг, дана) көрсетілуіне байланысты құрамында сынабы бар шамдар, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен, радиоактивті қалдықтары бар приборлар қалдықтар, ампулалық көздердің көлемі енгізілмеген. Қостанай облысында құрамында сынабы бар шамдармен жұмысқа 5.2.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.9.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.9.2 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Алматы облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылғы сыныптар бойынша медицина қалдықтарының көлемі төменде кестеде көрсетілген.

5.9.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі

р/с №	Жылы	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	218 247 кг	171 851 кг	25 658 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 2672 сұйық (л) – 0	0 кг
2	2016	2 110 629 кг	946 209 кг	69 988 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг.) – 19383 сұйық (л) – 0	0 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы түзілген медициналық қалдықтардың көлемі ұлғайды.

Ескірген, тыйым салынған, пайдалануға жарамсыз пестицидтердің орналасқан жері ҚОҚ БАЖ-да үш ауданда белгіленген. Денисов (Некрасовка а.) ауданы, Алтынсарин ауданы (Докучаевка а), Жетіқара ауданы (Большевик а/о, Тургеневка а). Пестицидтер сонымен қатар полигон қорымдар бойынша толық ақпарат. 5.9.2.2 және 5.9.2.3-ші кестелерде ұсынылды.

5.9.2.2-ші кесте. Көмілген пестицидтер туралы ақпарат

р/с №	Пестицид атауы, препаратты пішін, өндіруші	Көмілу орны		Орналасуы (ауылдық округ, аудан, қала)		Пестицид мөлшері (кг/л)
		полигон (іесі)	қорым (іесі)	полигон	қорым	
1	2М4Х,70% с.п.		«Шаруа» ЖШС, Қостанай облысы		Қостанай облысы	2853
2	Эрадикан, 72% к.э.		«Шаруа» ЖШС, Қостанай облысы		Қостанай облысы	800
3	Пентатиурам, 50% с.п.		«Шаруа» ЖШС, Қостанай облысы		Қостанай облысы	130
4	Бетанал, 15,9% к.э.		«Шаруа» ЖШС, Қостанай облысы		Қостанай облысы	5
5	Лепидоцид		«Шаруа» ЖШС, Қостанай облысы		Қостанай облысы	150
6	Формалин, 40% в.р.		«Шаруа» ЖШС, Қостанай облысы		Қостанай облысы	27
7	Белгісіз пестицид		«Шаруа» ЖШС, Қостанай облысы		Қостанай облысы	1105
8	Гранозан		«Шаруа» ЖШС, Қостанай облысы		Қостанай облысы	300
9	Улы химикаттардың топырақпен аралас қоспасы		«Шаруа» ЖШС, Қостанай облысы		Қостанай облысы	46 000
10	Ескірген пестицидтер	«Шаруа» ЖШС		Дәмді ауылдық округі, Наурызым ауданы		1 479,74
11	Химиялық реактивтер	«Шаруа» ЖШС		Дәмді ауылдық округі, Наурызым ауданы		19,68
12	Пестицидтерден босаған ыдыстар	«Шаруа» ЖШС		Дәмді ауылдық округі, Наурызым ауданы		1 500,02796

р/с №	Пестицид атауы, препаратты пішін, өндіруші	Көмілу орны		Орналасуы (ауылдық округ, аудан, қала)		Пестицид мөлшері (кг/л)
		полигон (несі)	қорым (несі)	полигон	қорым	
13	Дәрілік препараттар	«Шаруа» ЖШС		Дәмді ауылдық округі, Наурызым ауданы		10,67
14	Демеркуризация қалдықтары	«Шаруа» ЖШС		Дәмді ауылдық округі, Наурызым ауданы		82
15	Басқалар	«Шаруа» ЖШС		Дәмді ауылдық округі, Наурызым ауданы		0,017
16	Пестицидтер мен минералды тыңайтқыштар қоспасы (жарамсыз, иесіз)	«Шаруа» ЖШС		Қостанай облысы, Наурызым ауданы		96
17	Пестицидтер мен минералды тыңайтқыштар қоспасы (жарамсыз, иесіз)	«Шаруа» ЖШС		Қостанай облысы, Наурызым ауданы		128

Көзі. ҚОҚ БАЖ

5.9.2.3-ші кесте. Пестицидтерден босаған ыдыстар бойынша ақпарат

р/с №	Ыдыстың орналасуы	Ыдыс түрі	Пестицидті өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс өндіруші	Ыдыс түрі бойынша саны, дана/кг
1	Краснознамен	пластикті		«Адина» Ш/Қ	9
2	Ленинград	пластикті		«Агайсін Есмағзұм Алжанович» Ш/Қ	50
3	Краснознамен	пластикті		«Алиев Мамедяр Аллаһяр Оғлы» Ш/Қ	10
4	Тимирязев	пластикті		«Абилов Серик Жақсултанович» Ш/Қ	20
5	Ленинград	пластикті		«Денисенко Александр Анатольевич» Ш/Қ	6
6	Веселоподоль	пластикті		«ДОС» Ш/Қ	13

2016 жылға арналған қалдықтардың мемлекеттік кадастрын жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолу

р/с №	Ыдыстың орналасуы	Ыдыс түрі	Пестицидті өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс өндіруші	Ыдыс түрі бойынша саны, дана/кг
7	Севастополь	пластикті		«Захарина Роза Владимировна» Ш/Қ	15
8	Тағыл	пластикті		«Кабенов Даулет Турсанович» Ш/Қ	11
9	Маяк	пластикті		«Капаназде Григол Леванович» Ш/Қ	106
10	Тимирязев	пластикті		«Кирик Улжан Рашитовна» Ш/Қ	3
11	Тағыл	пластикті		«Колодийчук Виталий Анатольевич» Ш/Қ	78
12	Маяк	пластикті		«Крайчак Сергей Анатольевич» Ш/Қ	14
13	Веселоподоль	пластикті		«Крыжановский Дмитрий Павлович» Ш/Қ	30
14	Тағыл	пластикті		«Курмангали» Ш/Қ	68
15	Тағыл	пластикті		«Маевский Василий Петрович» Ш/Қ	11
16	Лесной	пластикті		«Макеев Габиден Иванович» Ш/Қ	67
17	Краснознаменска	пластикті		«Мулдахметова Амина» Ш/Қ	34
18	Севастополь	пластикті		«Мусафинова А.Ш.» Ш/Қ	9
19	Веселоподольск	пластикті		«Нурпеисов Котей Ережепович» Ш/Қ	12
20	Сорочинский	пластикті		«НИК» Ш/Қ Ненашев В. Я.	39
21	Тағыл	пластикті		«Овчиников Николай Павлович» Ш/Қ	4
22	Чехов	пластикті		«Равинский Борис Евгеньевич» Ш/Қ	39
23	Тағыл	пластикті		«Ригерт Владимир Богданович» Ш/Қ	7
24	Тимирязев	пластикті		«Садинов Алебай Калаувич» Ш/Қ	10
25	Севастополь	пластикті		«Сатубалдин Джангельды Кужакович» Ш/Қ	8
26	Севастополь	пластикті		«Сатубалдин Сарсенбай Султанович» Ш/Қ	12
27	Севастополь	пластикті		«Смыков Анатолий Митрофанович» Ш/Қ	8
28	Тағыл	пластикті		«Старченко Сергей Викторович» Ш/Қ	26
29	Маяк	пластикті		«Сычев Борис Васильевич» Ш/Қ	22
30	Тағыл	пластикті		«Туганбаев Г.К.» Ш/Қ	6

2016 жылға арналған қалдықтардың мемлекеттік кадастрын жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолу

р/с №	Ыдыстың орналасуы	Ыдыс түрі	Пестицидті өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс өндіруші	Ыдыс түрі бойынша саны, дана/кг
31	Тағыл	пластикті		«Тулегенов Устемир Б.» Ш/Қ	13
32	Веселоподоль	пластикті		«Тукумбаева К.К.» Ш/Қ	27
33	Тағыл	пластикті		«Тугелова Ажар Карамырзавна» Ш/Қ	1
34	Тимирязев	пластикті		«Увалиева Орытай Жакиевна» Ш/Қ	31
35	Тағыл	пластикті		«Утетлеуова Гульшира Жараскановна» Ш/Қ	89
36	Ленинград	пластикті		«Утетлеуова Гани Казғалиевна» Ш/Қ	8
37	Лесной	пластикті		«Уразбекова» Ш/Қ	82
38	Тимирязев	пластикті		«Хажиев Бауржан Мағумович» Ш/Қ	34
39	Златоуст	пластикті		«Цыганок Анатолий Васильевич» Ш/Қ	39
40	Ленинград	пластикті		«Шағатаев А.Ш.» Ш/Қ	12
41	Тағыл	пластикті		«Шаяхметов Талгат Мухамбетович» Ш/Қ	6
42	Краснознаменска	пластикті		«Шериезданов Серик Рахимович» Ш/Қ	43
43	Тағыл	пластикті		«Эльдар» Ш/Қ	7
44	Тағыл	пластикті		«Токарев В.И.» Ш/Қ	1
45	Тағыл	пластикті		«Очеретянный В.И.» Ш/Қ	6
46	Тағыл	пластикті		«Сундеталин К.К.» Ш/Қ	2
47	Веселоподоль	пластикті		«Харченко В.И.» Ш/Қ	8
48	Веселоподоль	пластикті		«Мартыненко» Ш/Қ	8
49	Краснознаменска	пластикті		«Антихович С.Ф.» Ш/Қ	33
50	Краснознаменска	пластикті		«Захаров Ю.А.» Ш/Қ	8
51	Краснознаменска	пластикті		«Захаров А.К.» Ш/Қ	7
52	Тимирязев	пластикті		«Гуленков Ю.М.» Ш/Қ	7
53	Тимирязев	пластикті		«Гуленков Н. Ю.» Ш/Қ	7
54	Веселоподоль	пластикті		«Жилкайдаров В.А.» Ш/Қ	46
55	Тимирязев	пластикті		«Горбунов В.В.» Ш/Қ	3
56	Тимирязев	пластикті		«Горбунова Т.П.» Ш/Қ	6

2016 жылға арналған қалдықтардың мемлекеттік кадастрын жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолу

р/с №	Ыдыстың орналасуы	Ыдыс түрі	Пестицидті өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс өндіруші	Ыдыс түрі бойынша саны, дана/кг
57	Тимирязев	пластикті		«Жағпаров К.К.» Ш/Қ	2
58	Севастополь	пластикті		Дудка А.С.	8
59	Севастополь	пластикті		Дудка С.Г.	20
60	Чехов	пластикті		«Елсан-Агро» ЖШС	543
61	Чехов	пластикті		«КУАТ-Т1» ЖШС	283
62	Комсомол	пластикті		«КазПроИнвест» ЖШС	446
63	Чехов	пластикті		«Бидай Торг» ЖШС	225
64	Қарабалық а/о, Қособа а.	пластикті	Синтезия Кеми ГмбХ, Германия	«ISTITHMAR AGRO» ЖШС	82
65	Қарабалық а/о, Қособа а.	пластикті	Синтезия Кеми ГмбХ, Германия	«ISTITHMAR AGRO» ЖШС	7
66	Қарабалық а/о, Қособа а.	пластикті	Синтезия Кеми ГмбХ, Германия	«ISTITHMAR AGRO» ЖШС	121
67	Қарабалық а/о, Қособа а.	пластикті	Дзиянгу Сэвен континент Грин Кемикал Ко., Лтд., Қытай	«ISTITHMAR AGRO» ЖШС	121
68	Есенкол а/о, Лесное а.	пластикті	Шандонг Куиаошанг Кемикал Ко., Лтд, Қытай	«Манас» ЖШС	2
69	Қарабалық а.	пластикті	БАСФ СЕ, Германия	«Костан» Ш/Қ	4
70	Қарабалық а.	пластикті	Вилловоод Лтд., Қытай	«Костан» Ш/Қ	5
71	Михайлов а/о, Лесное а.	пластикті	Лейтон Агрио Лтд., Қытай	«Гайслер Ф.П.» Ш/Қ	6
72	Новотроицк а/о	пластикті	Шанхай МИО Кемикал Ко., ЛТД, Қытай	«Нуркин А.А.» Ш/Қ	4
73	Новотроицк а/о	пластикті	Цзянсу Агрокем Лаборатори Ко., Лтд, Қытай	«Нуркин А.А.» Ш/Қ	4
74	Қарабалық а.	пластикті	Монсанто, АҚШ	«NUR» Ш/Қ Уразбаева С.У.	2
75	Қармаенді	пластикті		«АҚҚОЙ» ЖШС	64
76	Шилі	пластикті		«Аман-Терсек» ЖШС	504

2016 жылға арналған қалдықтардың мемлекеттік кадастрын жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолу

р/с №	Ыдыстың орналасуы	Ыдыс түрі	Пестицидті өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс өндіруші	Ыдыс түрі бойынша саны, дана/кг
77	Буревестник	пластикті		«Буревестник-Агро» ЖШС	526
78	Шолақсай	пластикті		«Ветеран-1» ЖШС	150
79	Қожа	пластикті		«Қожа - 1» ЖШС	496
80	Буревестник	пластикті		«Рассвет+» ЖШС	220
81	Раздольный	пластикті		«СА Феникс» ЖШС	16
82	Шолақсай	пластикті		«Шолақсай-1» ЖШС	875
83	Өлеңді	пластикті		«Әділет» Ш/Қ	20
84	Өлеңді	пластикті		«АРНУР» Ш/Қ	38
85	Шолақсай	пластикті		«АБДРЕШ» Ш/Қ	26
86	Қожа	пластикті		«Әлімғазиев А.» Ш/Қ	300
87	Буревестник	пластикті		«Абилов» Ш/Қ	42
88	Буревестник	пластикті		«Анна» Ш/Қ	30
89	Раздольный	пластикті		«Абдуллаев Н.» Ш/Қ	11
90	Раздольный	пластикті		«Албастов» Ш/Қ	32
91	Шили	пластикті		«Бимағамбетов Т.Ш.» Ш/Қ	15
92	Буревестник	пластикті		«Буга» Ш/Қ	141
93	Раздольный	пластикті		«Барсақбаев А.» Ш/Қ	3
94	Буревестник	пластикті		«Газе Ю.А.» Ш/Қ	14
95	Шолақсай	пластикті		«Грищенко Т.Ф.» Ш/Қ	20
96	Раздольный	пластикті		«ЕҢБЕК» Ш/Қ	128
97	Өлеңді	пластикті		«Есімбеков Н.» Ш/Қ	12
98	Буревестник	пластикті		«Заморский» Ш/Қ	12
99	Дәмді	пластикті		«Исмадыров Б.» Ш/Қ	11
100	Буревестник	пластикті		«Кошкодан С.И.» Ш/Қ	157
101	Өлеңді	пластикті		«Қалдыбаев» Ш/Қ	26
102	Раздольный	пластикті		«Қадыржанов С.» Ш/Қ	7
103	Раздольный	пластикті		«Колос-1» Ш/Қ	44
104	Раздольный	пластикті		«Қуанышбаев Д.» Ш/Қ	251
105	Буревестник	пластикті		«Оджахвердиев М.М.» Ш/Қ	558
106	Буревестник	пластикті		«Рашевская НН» Ш/Қ	12
107	Қараменді	пластикті		«САМРЫК» Ш/Қ	295

2016 жылға арналған қалдықтардың мемлекеттік кадастрын жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолу

р/с №	Ыдыстың орналасуы	Ыдыс түрі	Пестицидті өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс өндіруші	Ыдыс түрі бойынша саны, дана/кг
108	Өлеңді	пластикті		«Сағитов Б.» Ш/Қ	53
109	Өлеңді	пластикті		«Талғат Б.» Ш/Қ	13
110	Раздольный	пластикті		«Умудов Г.Д.» Ш/Қ	9
111	Буревестник	пластикті		«Черномазов» Ш/Қ	31
112	Красноармейск а/о	пластикті		«Халитов Г.Г.» Ш/Қ	60
113	Денисов а/о	пластикті		«Лари» ЖШС	186
114	Денисов а/о	пластикті		«Борисов В.С.» Ш/Қ	10
115	Денисов а/о	пластикті		«Федотов В.П.» Ш/Қ	70
116	Федоров	пластикті		«Сельхозтехника» ЖШС	1450
117	Федоров	пластикті		«Акулов» ЖШС	36
118	Пешков	пластикті		«Трояна» ЖШС	30
119	Костряков	пластикті		«Гранд» ЖШС	4700
120	Қамысты	пластикті		«Тұрар» ЖШС	83
121	Ушаков	пластикті		«Санжар» Ш/Қ	20
122	Люблин	пластикті		«Баймурзинова М.М.» Ш/Қ	24
123	Қарамырза	пластикті		«Енбек-С» Ш/Қ	94
124	Ушаков	пластикті		«Дадаев Батырбек Сайдудович» Ш/Қ	42
125	Ильичев	пластикті		«Бекен» Ш/Қ	30
126	Ильичев	пластикті		«Даниил» Ш/Қ	31
127	Ушаков	пластикті		«Хасэ» Ш/Қ	70
128	Ушаков	пластикті		«Мият» Ш/Қ	159
129	Павлов а.	пластикті		«Арсен» Ш/Қ	184
130	Восточный	пластикті		«Ғасыр Қарасу» ЖШС	930
131	Новоселовка а.	пластикті		«Алабота» ЖШС	90
132	Қарамырза	пластикті		«Рамазан Қарасу» ЖШС	2781
133	Ершов ауылдық округі, Ұзынкөл ауданы	пластикті	АҚШ, Стоктон Кемикал Корпорейшн	«Жученко Сергей Васильевич» Қ/Ш	38
134	Ершов ауылдық округі, Ұзынкөл ауданы	пластикті	Қытай, Шанхай МИО Кемикал Ко., ЛТД	«Жученко Сергей Васильевич» Қ/Ш	7
135	Федоров ауылдық округі, Ұзынкөл ауданы	пластикті	Мажарстан, Лейтон Агрио Лтд	«НИВА Барановский» Қ/Ш	50

2016 жылға арналған қалдықтардың мемлекеттік кадастрын жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолу

р/с №	Ыдыстың орналасуы	Ыдыс түрі	Пестицидті өндіруші (мемлекет, фирма)	Ыдыс өндіруші	Ыдыс түрі бойынша саны, дана/кг
136		пластикті	Швейцария, Дюпон Интернэшнл Оперейшнз Сарл	«НИВА Барановский» Қ/Ш	15
137	Федоров ауылдық округі, Ұзынкөл ауданы	пластикті	АҚШ, Дау АгроСаенсес	«Байгонов Мурат Багтжанович» Қ/Ш	5
138	Бауман ауылдық округі, Ұзынкөл ауданы	пластикті	АҚШ, Стоктон Кемикал Корпорейшн	«Алиев М.Г.» Қ/Ш	25
139	Ұзынкөл ауылдық округі, Ұзынкөл ауданы	пластикті	Австрия, Нуфарм ГмбХ и Ко КГ	«Авраменко Н.Г.» Қ/Ш	8
140	Бауман ауылдық округі, Ұзынкөл ауданы	пластикті	Ресей, Щелково Агрохим АҚ	«Авраменко Н.Г.» Қ/Ш	5
141	Бауман ауылдық округі, Ұзынкөл ауданы	пластикті	АҚШ, Стоктон Кемикал Корпорейшн	«Бибулатов Хизри Гаджиевич» Қ/Ш	20

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.10. Қызылорда облысы

5.10.1 Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Қызылорда облысы Қазақстанның оңтүстік бөлігінде орналасқан. Солтүстігінде және солтүстік-батысында Ақтөбе облысымен, шығысында – Оңтүстік-Қазақстан облысымен, батысы мен оңтүстігінде Өзбекстанмен, солтүстік-шығысында – Қарағанды облысымен шектеседі.

Есепті кезеңде Қызылорда облысы бойынша ҚОҚ БАЖ-ге қауіпті және қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бойынша 143 есеп қалыптастырылды және қабылданды, оның ішінде 61 есепті «Қызылорда облысы бойынша экология департаменті» РММ енгізді, 82 есепті қалдықтарды жинау, әкету, кәдеге жарату, қайта өңдеу, сақтау, орналастыру және оларды жою жөніндегі операцияларды орындайтын табиғат пайдаланушылар мен субъектілер өздігінен енгізді. ҚОҚ БАЖ-нің 2016 жыл үшін ұсынған қалдықтарды түгендеу жөніндегі есептеріне сәйкес түзілген қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.10.1.1 және 5.10.1.2-ші кестелерде көрсетілген.

5.10.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтар көлемі

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Янтарь тізім қалдықтар	тонна	109 998,804
1.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	16 756,293
2	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	30 035,874
2.1	Пластмасса, полиэтилен қалдықтары	дана	7,727

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.10.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемі

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	566,681
2	Макулатура	тонна	21,52
3	Пластик қалдықтары	тонна	0,745
4	Электронды және электр жабдықтарының қалдықтары	тонна	0,858
6	Құрылыс қалдықтары	тонна	2004,7
8	Өзге де қалдықтар	тонна	108 89,109

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: Өзге де қалдықтар ұғымына ҚР Энергетика министрінің м.а. 29.07.2016 ж. № 352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес 1-40 жолдарда белгіленбеген қалдықтар алынады.

«Қызылорда облысы бойынша экология департаменті» РММ ұсынылған хатқа сәйкес (14.06.2017 ж. №1-03/1474 шығ. хат) Қызылорда облысының аумағында ҚТҚ 5 полигон және құқық беретін құжаттары бар қауіпті өндіріс қалдықтарын көму бойынша 8 полигон есепке алынған.

«Қызылорда облысы бойынша экология департаменті» РММ-нің деректері бойынша қауіпті қалдықтардың неғұрлым көп бөлігі өңдеу кәсіпорындарның үлесіне келеді.

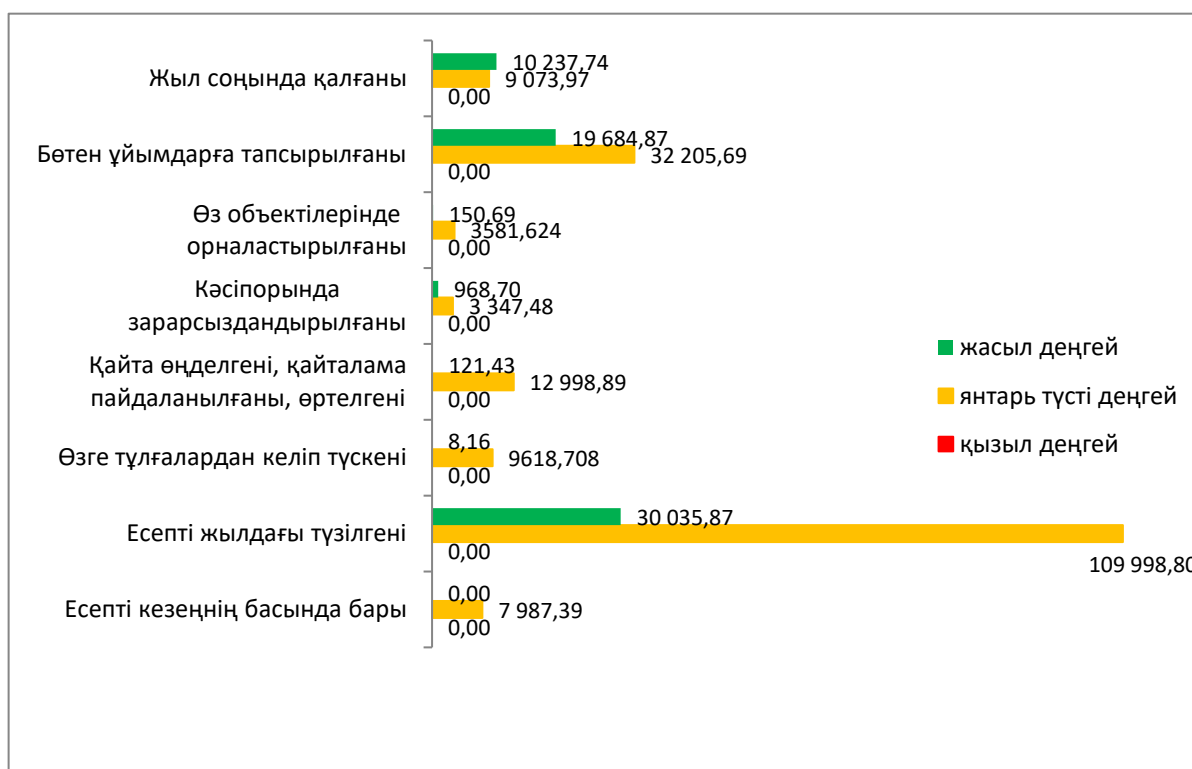
Экономикалық қызмет түрлері шегіндегі қауіпті қалдықтардың көлемдері жөніндегі ақпарат 5.10.1.3-ші кестеде көрсетілген.

5.10.1.3-ші кесте. Қызылорда облысының әртүрлі өндіріс салаларындағы кәсіпорындар арқылы түзілген қауіпті қалдықтар көлемі

р/с №	Экономикалық қызмет түрі	Қауіпті қалдықтар көлемі, мың т	%-бен алынған қалдықтар көлемі
1.	Тау-кен өнеркәсібі	223,21	0,20
2.	Жылу-энергетикалық пайдалы қазбаларды өндіру	139,14	0,10
3.	Өңдеу өнеркәсібі	56 257,95	51,10
4.	Целлюлозды-қағаз өнеркәсібі, баспа ісі	17 825,06	16,20
5.	Кокс, мұнай өнімдері мен ядролық материалдарды өндіру	35 478,22	32,20
6.	Металлургия өнеркәсібі және дайын металл бұйымдарын өндіру	60,66	0,05
7.	Құрылыс	15,66	0,01
Жиыны		109999,90	100,00

5.10.1.1-ші диаграммада 2016 жылдағы қауіптілік деңгейлері бойынша қауіпті қалдықтар бойынша деректер келтірілген.

5.10.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы қауіпті қалдықтар көлемі мен қозғалысы
МЫҢ ТОННА

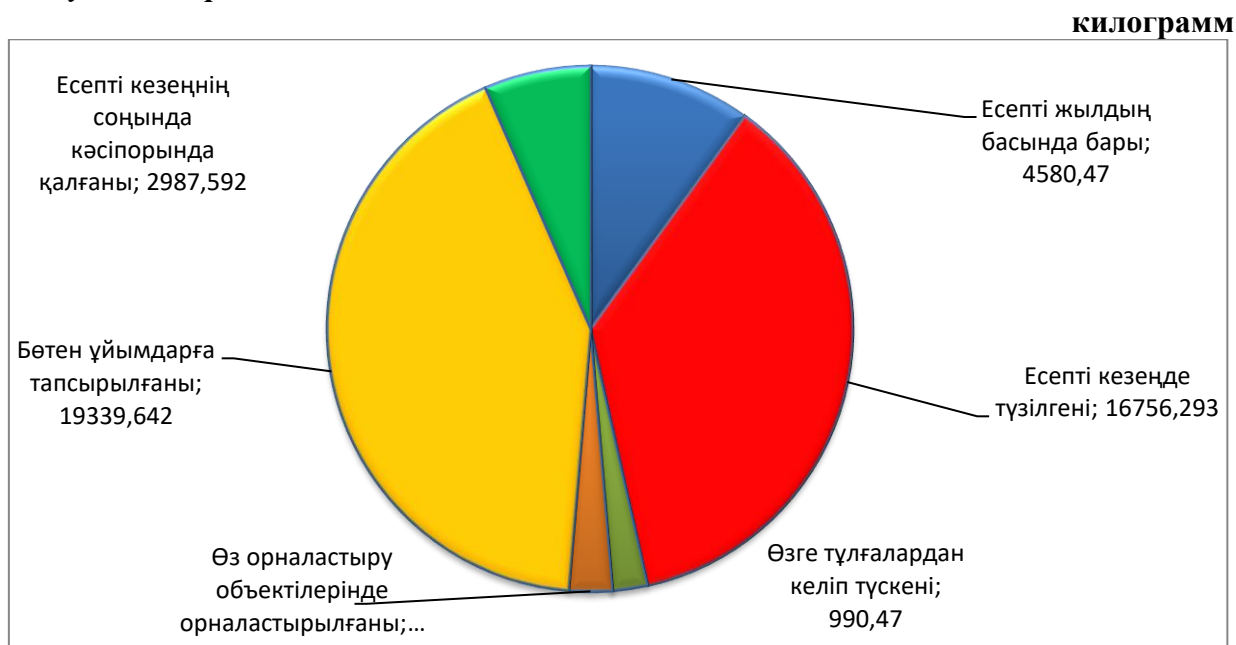
Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.10.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу жөніндегі есепте өзге өлшем бірліктерде (кг, дана) көрсетілгендіктен құрамында сынабы бар шамдар көлемі, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса,

полиэтилен қалдықтары, құрамында радиактивті қалдықтары бар приборлар, ампулалық көздер енгізілмеген. Қызылорда облысындағы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс істеу жөнінде 5.10.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.10.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс істеу көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.10.2 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Қызылорда облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. Төменде 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылғы сыныптар бойынша медицина қалдықтарының көлемі кестеде көрсетілген.

5.9.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медициналық қалдықтардың салыстырмалы кестесі

р/с №	жыл	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	252 439 кг	238 174 кг	20 364 кг	приборлар (дана.) – 0 қатты (кг) – 1143 сұйық (л) - 0	0 кг
2	2016	396 718 кг	233 531 кг	18 582 кг	приборлар (дана.) – 0 қатты (кг) – 909 сұйық (л) – 0	0 кг

2016 жылы пайда болған А сыныпты медициналық қалдықтардың көлемі 2015 жылмен салыстырғанда ұлғайды.

ҚОҚ БАЖ-дегі ЖҚОЛ бойынша қалдықтар кадастрының деректері бойынша облыс аумағындағы жинақталған ЖҚОЛ 20 кг құрайды. ЖҚОЛ-мен қозғалатын қалдық түрі ҚР АШМ АӨК-дегі МИК-нің Қызылорда облыстық «Фитосанитария» РМК-нің бөлімшесіне тиесілі.

ҚОҚ БАЖ-де Қызылорда бойынша 2016 жылдағы пестицидтер, полигондар/қорымдар, сондай-ақ пестицидтерден қалған ыдыстар бойынша ақпарат берілмеген.

5.11 Маңғыстау облысы

5.11.1 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

Маңғыстау облысы Қазақстанның оңтүстік-батыс бөлігінде орналасқан және Атырау мен Ақтөбе облыстарымен, Түрікмения мен Өзбекстанмен шектеседі. Аумағы 165,6 тыс. км² -ді құрайды.

Есепті кезеңде Маңғыстау облысы бойынша ҚОҚ БАЖ-ге қауіпті және қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бойынша 196 есеп қалыптастырылды және қабылданды, барлық 196 есепті қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру және оларды жою жөніндегі операцияларды орындайтын табиғат пайдаланушылар мен субъектілер өздігінен енгізді. ҚОҚ БАЖ-нің 2016 жыл үшін ұсынған қалдықтарды түгендеу жөніндегі есептеріне сәйкес түзілген қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.11.1.1 және 5.11.1.2-ші кестелерде көрініс табады.

5.11.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемі

р/с №	Қалдықтар түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	0,965
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	260 880,199
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	10 209,058
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	36 085,210

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.11.1.2-ші кесте 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемі

р/с №	Қалдықтар түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	357,258
2	Макулатура	тонна	566,041
3	Пластик қалдықтары	тонна	95,824
4	Электронды және электрлі жабдықтардың қалдықтары	тонна	10,936
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	0,000
6	Құрылыс қалдықтары	тонна	5 316,993
7	Қолданыстан шыққан автокөліктер	дана	0,00
8	Өзге қалдықтар	тонна	193 365,334

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ м.а. 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

«Маңғыстау облысы бойынша экология департаменті» РММ-нің деректері бойынша Маңғыстау облысы аумағында мүлік объектілеріне құқық беретін құжаттары бар ҚТҚ орналастыру бойынша 10 полигон есепке алынған, оның ішінде 2 полигон 01.01.2016 жылдан бастап қалдықтарды қабылдамайды.

Полигондар бойынша ақпарат ауданы, қуаттылығы және иесі көрсетіле отырып 5.11.1.3-ші кестеде берілген.

5.11.1.3-ші кесте. Маңғыстау облысы бойынша ҚТҚ полигондары

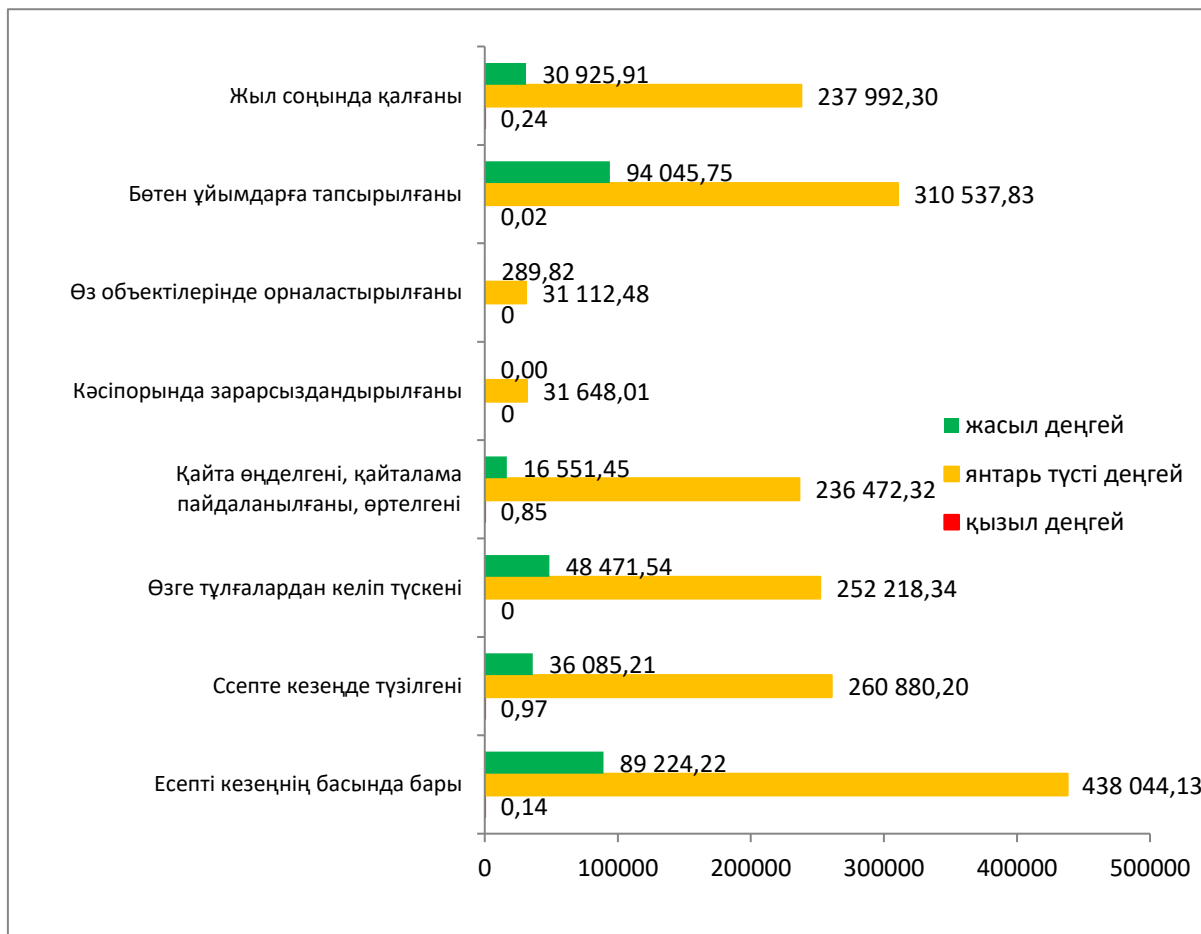
р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Полигонның қуаттылығы
1	«ММГ» АҚ «КМГ» ОБ ҚТҚ полигоны	Түпқараған ауданы	2 520 тонна
2	«Бейнеумехтрассервис» ЖШС ҚТҚ полигоны	Бейнеу ауданы	37 500 тонна
3	«Мұнайшы-сервис» МҚК «Тұрмыс Сервис» МҚК-ге берілді	Қарақиян ауданы Жетібай	71 740 тонна
4	«Каспий коммуналдық қызметі» МҚК	Түпқараған ауданы, Форт-Шевченко қ.	64 000 тонна
5	«Көктем» МҚК	Ақтау қ.	2 062 500 м3
6	«Тазалық» МҚК	Жаңаөзен қ.	252 185 тонна
7	«Маңғыстау Жылу Су» МҚК	Маңғыстау ауданы	8 200 тонна
8	«Тұрмыс Сервис» МҚК	Қарақиян ауданы	150 000 000 тонна
9	ҚТҚ қайта өңдеу, кәдеге жарату және көму бойынша комбинат	Жаңаөзен қ.	2241675 м3
10	«Маңғыстау Жылу» МҚК, ҚТҚ полигоны	Мұнайлы ауданы	2559538 м3

«Маңғыстау облысы бойынша экология департаменті» РММ-нің деректері (16.06.2017 ж. №03-18/1281 шығыс хат) бойынша қатты қалдықтардың негізгі бөлігі негізінен құрамында мұнай қалдықтары түрінде көрініс берген өндіріс қалдықтарынан тұрады.

5.11.1.4-ші кесте. 2016 жылғы Маңғыстау облысында өндірістік қалдықтардың ең көп мөлшерін құрайтын кәсіпорындар

р/с №	Кәсіпорын атауы	Қалдықтар түрі	Көлемі, тонна
1	«Бозащы» ЖШС	Мұнайшлам	5 081,229
		Бұрғылық шлам	3 802,12
		Ұңғымаларды қайта жуғандағы қалдықтар (ҰҚЖК)	639,560
2	«Емир Ойл» ЖШС	(Ұңғымаларды қайта жуғандағы қалдықтар (ҰҚЖК)	1 222,97
		Мұнайшлам	151,93
3	НКОК	Құрамында мұнайы бар қалдықтар	3 977,352
4	Өзенмұнайгаз	Мазутталған топырақ	280

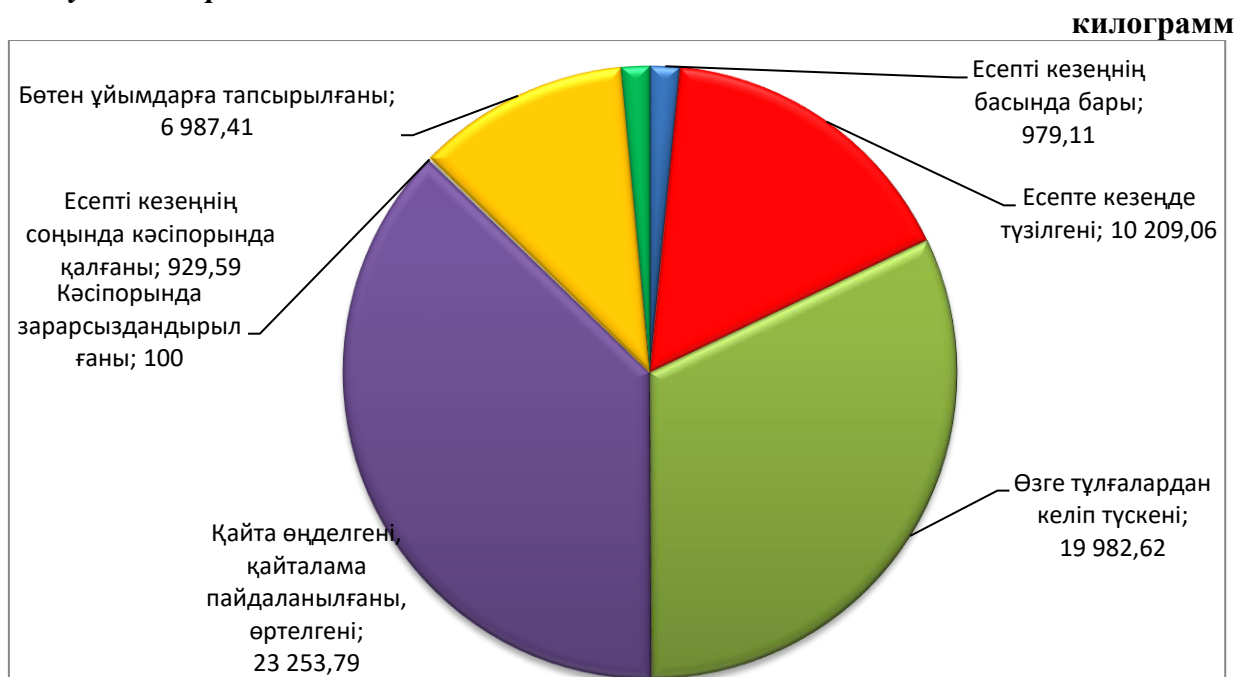
5.11.1.1-ші диаграмма. 2016 жылдағы қауіпті қалдықтар көлемі мен қозғалысы
МЫҢ ТОННА

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.11.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу жөніндегі есепте өзге өлшем бірліктерде (кг, дана) көрсетілгендіктен құрамында сынабы бар шамдардың көлемі, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен қалдықтары, құрамында радиактивті қалдықтары бар приборлар, ампулалық көздер енгізілмеген. Маңғыстау облысындағы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс істеу 5.11.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.11.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс істеу көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.11.2. Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Маңғыстау облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. Төменде 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылдағы сыныптар бойынша медициналық қалдықтар көлемдерінің салыстырмалы кестесі келтірілген.

5.11.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі

р/с №	жыл	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	408 291 кг	6 567 882 кг	7 758 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг) – 5242 сұйық (л) - 0	120 кг
2	2016	525 626 кг	268 750 кг	3 618 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг) – 4265 сұйық (л) - 0	0 кг

2016 жылы пайда болған А сыныпты медициналық қалдықтардың көлемі 2015 жылмен салыстырғанда ұлғайды.

ҚОҚ БАЖ-де Маңғыстау облысы бойынша ЖҚОЛ, ескірген, тыйым салынған, пайдалануға жарамсыз пестицидтер, полигондар/қорымдар жөнінде деректер берілмеген.

5.12. Павлодар облысы

5.12.1 Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Павлодар облысы республиканың солтүстік-шығысында орналасқан. Облыс аумағы 127,5 мың км²-ді құрайды. Облыс солтүстігі мен шығысында Ресей Федерациясымен, оңтүстігінде – Шығыс Қазақстан мен Қарағанды облыстарымен, батысында Ақмола мен Солтүстік Қазақстан облыстарымен шектеседі. Павлодар облысына 10 аудан, облысқа бағынатын 3 қала, 7 кент, 165 ауылдық округ және 408 ауыл кіреді.

Есепті кезеңде Павлодар облысы бойынша ҚОҚ БАЖ-ге қауіпті және қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бойынша 398 есеп қалыптастырылды және қабылданды, оның ішінде 296 есепті «Павлодар облысы бойынша экология департаменті» РММ енгізді, 102 қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру және оларды жою жөніндегі операцияларды орындайтын табиғат пайдаланушылар мен субъектілер өздігінен енгізді. ҚОҚ БАЖ-нің 2016 жыл үшін ұсынған қалдықтарды түгендеу жөніндегі есептеріне сәйкес түзілген қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.12.1.1 және 5.12.1.2. кестелерде көрініс табады.

5.12.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемі

№ р/с	Қалдықтар түрлері	Өлшем бірлігі	саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	609,840
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	1 765 928,443
2.1	Құрамында сынабы бар лампалар	кг	12 830,882
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	38 262 879,991

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.12.1.2-ші кесте 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемі

№ р/с	Қалдықтар түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	630,792
2	Макулатура	тонна	642,304
3	Пластик қалдықтары	тонна	48,556
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	40,131
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	25,684
6	Құрылыс қалдықтары	тонна	13 217,421
7	Қолданыстан шыққан автокөліктер	дана	6,00
8	Өзге қалдықтар	тонна	20 769 276,899

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ м.а. 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

«Павлодар облысы бойынша экология департаменті» РММ-нің деректері бойынша Павлодар облысы аумағында ҚТҚ 4 полигоны және 2 өндіріс қалдықтарының полигоны есепке алынған. ҚТҚ мен ӨҚ полигондары бойынша неғұрлым егжей-тегжейлі ақпарат атауы, орналасқан жері мен ауданы көрсетіле отырып 5.12.1.3 және 5.12.1.4-ші кестелерде берілген.

5.12.1.3-ші кесте. Павлодар облысының ҚТҚ полигондары

р/с №	Атауы	Орналасқан орны	Түрі	Ауданы
1	«Полигон-ПВ»	Павлодар қ.	ҚТҚ	100,00
2	«Виктория» ЖШС	Ақсу қ.	ҚТҚ	1,28
3	«Горкомхоз Ақсу» МҚК	Ақсу қ.	ҚТҚ	4,00
4	«Полигон» ШЖҚ МҚК	Екібастұз қ.	ҚТҚ	4,60

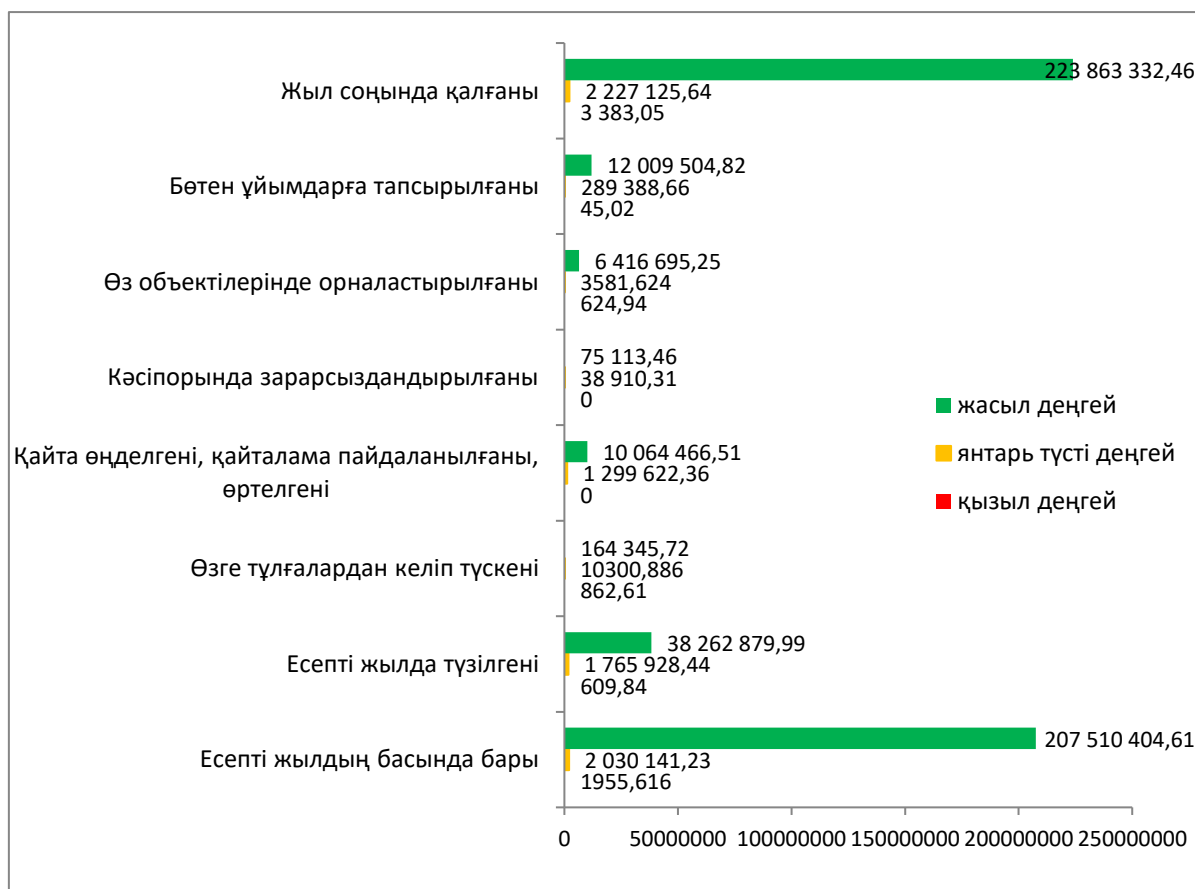
5.12.1.4-ші кесте. Павлодар облысының қауіпті ӨҚ полигондары

р/с №	Атауы	Орналасқан жері	Түрі	Ауданы
1	«Қазақстантрактор» ЖШС	Павлодар қ.	ӨҚ	18,50
2	«Виктория» ЖШС	Ақсу қ.	ӨҚ	1,28

«Павлодар облысы бойынша экология департаменті» РММ-нің деректері бойынша (19.06.2017 ж. №4-3/1246 шығыс хат) өндірістік қалдықтардың негізгі бөлігі өндірістік кәсіпорындардың техногенді-минералдық түзінділері мен күлқожы қалдықтары түрінде беріліп отыр.

5.12.1.1-ші диаграммада қалдықтардың қауіптілік деңгейлері бойынша көлемдері, сондай-ақ олардың қозғалысы келтірілген.

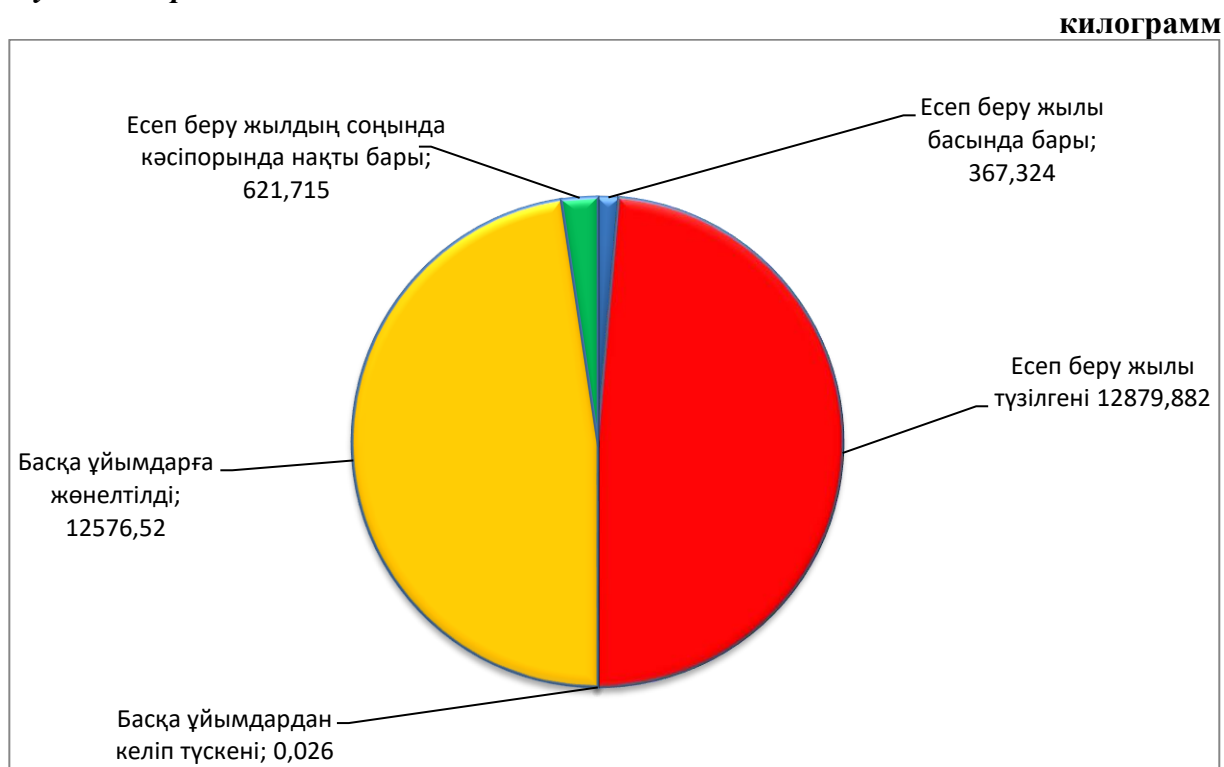
5.12.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы қауіпті қалдықтар көлемдері мен қозғалысы
МЫҢ ТОННА

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.12.1.-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу жөніндегі есепте өзге өлшем бірліктерде (кг, дана) көрсетілгендіктен құрамында сынабы бар шамдардың көлемі, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен қалдықтары, құрамында радиактивті қалдықтары бар приборлар, ампулалық көздер енгізілмеген. Павлодар облысындағы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс істеу жөнінде 5.12.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.12.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс істеу көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.12.2.2. Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Павлодар облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. Төменде 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылдағы сыныптар бойынша медициналық қалдықтар көлемдерінің салыстырмалы кестесі келтірілген.

5.12.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі

р/с №	жыл	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	1 547 500 кг	1 343 100 кг	99 800 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг) – 5242 сұйық (л) - 0	0 кг
2	2016	2 033 300 кг	1 412 700 кг	101 200 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг) – 4265 сұйық (л) - 0	0 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы А,Б,В сыныптағы түзілген медициналық қалдықтардың көлемі ұлғайды.

Құрамында ЖҚОЛ бар қалдықтар аймақта конденсаторлармен, ПХД ластанған топырақпен, күлқожымен ұсынылған. Облыс аумағында ҚМК мәліметтері бойынша ҚОҚ БАЖ-да ЖҚОЛ-дың 16 000 конденсаторы есептеледі, жинақталған ЖҚОЛ 960 000 кг құрайды. ПХД-мен ластанған грунт 595 000 кг. Күл үйінділерінде жинақталған ЖҚОЛ көлемі 82 908 512 кг. Конденсаторлар Ақсу ферробалқыту зауытына, ПХД-мен ластанған топырақ Екібастұз ГРЭС-2 станциясы» АҚ , күлқожы «Б.Нұржанов атындағы Екібастұз ГРЭС-1 станциясына» тиесілі.

Ескірген, тыйым салынған, пайдалануға жарамсыз пестицидтердің орналасқан жері ҚОҚ БАЖ-да Павлодар қаласының ауылдық аймағының Ленин кентінде белгіленген. Пестицидтер, сонымен қатар полигон қорымдар бойынша толық ақпарат 4.4.4 және 4.4.2-ші кестелерде ұсынылды. Төменде көмілген пестицидтер, пестицидтерден босаған ыдыстар бойынша ақпарат келесі 5.12.2.2 және 5.12.2.3-ші кестелерде ұсынылған.

5.12.2.2-ші кесте. Көмілген пестицидтер туралы ақпарат

р/с №	Пестицидтің атауы, препаратты пішіні, өндіруші	Иесі	Қорымның орналасқан орны	Пестицидтің көлемі (кг/л)
1	Пестицидтер қоспасы (гранозан, байтан, пентотурам, вофатокс, хлорофос, симазин, коллойд күкірті, ГМТД, эродикан, ГХЦГ дусты, алерокс, протразин)	Павлодар облысы, Павлодар қ. «Каустик» АҚ	Павлодар облысы, Павлодар қ.	40,0
2	Пестицидтер қоспасы (хлорофос, байтан, пентотурам, вофатокс, формалин, симазин, уныш, дост, вифатокс, гранозан, гербицид бутиловый эфир)	Павлодар облысы, Павлодар қ. «Кастинг» ЖШС	Павлодар облысы, Павлодар қ.	14,7

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.12.2.3-ші кесте. Пестицидтерден босаған ыдыстар туралы ақпарат

р/с №	Ыдыстың орналасқан орны	Ыдыстың түрі	Түрлері бойынша ыдыстың көлемі		Пестицид өндіруші (ел, фирмасы)	Ыдыс иесі	Бюджеттік ыдыс көлемі, дана/кг
			қағаз	пластикті			
1	Павлодар қ.Парковая 17 көшесі, Фитосанитария » ШЖҚ РМК	Қағаз, плсти кті	227	751	1. «Щелково Агрохим» ЖАҚ РФ 2. Моер Кемсайенс Ко фирмасы, Қытай 3. Дегта дегеш фирмасы, Германия 4. Байер Инвайронментал	ҚР АШМ АӨК МЖК АОАИ	978

р/с №	Ыдыстың орналасқан орны	Ыдыстың түрі	Түрлері бойынша ыдыстың көлемі		Пестицид өндіруші (ел, фирмасы)	Ыдыс иесі	Бюджеттік ыдыс көлемі, дана/кг
			қағаз	пластикті			
					сайенс СА Фирма, Франция 5. Агрохимия ЖШС, Қазақстан		

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.13 Солтүстік Қазақстан облысы

5.13.1 Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Солтүстік Қазақстан облысы республиканың солтүстік-шығысында орналасқан және Қостанай, Ақмола және Павлодар облыстарымен шектеседі. Облыс аумағы 98,0, мың км²-ді құрайды. Облыста облысқа бағынысты 1 қала – Петропавл қаласы, 12 ауылдық аудан, ауданға бағынысты 4 қала және 190 ауылдық округ бар.

Есепті кезеңде Солтүстік Қазақстан облысы бойынша ҚОҚ БАЖ-ге қауіпті және қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бойынша 1285 398 есеп қалыптастырылды және қабылданды, оның ішінде 337 есеп «Солтүстік Қазақстан облысы бойынша экология департаменті» РММ-мен енгізілді, 948 есеп қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру және оларды жою жөніндегі операцияларды орындайтын табиғат пайдаланушылар мен субъектілер өздігінен енгізді. ҚОҚ БАЖ-нің 2016 жыл үшін ұсынған қалдықтарды түгендеу жөніндегі есептеріне сәйкес түзілген қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.13.1.1 және 5.13.1.2. кестелерде көрініс табады.

5.13.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемі

р/с №	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	0,003
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	27 454,845
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	3 558,783
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	1 909 106,000

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.13.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемі

№ р/с	Қалдықтар түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	589,097
2	Макулатура	тонна	155,446
3	Пластик қалдықтары	тонна	121,610
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	5,557
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	0,119
6	Құрылыс қалдықтары	тонна	1 268,734
7	Қолданыстан шыққан автокөліктер	дана	5,000
8	Өзге қалдықтар	тонна	27 661,250

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ м.а. 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

«Солтүстік Қазақстан облысы бойынша экология департаменті» РММ ұсынған хатқа (16.06.2017 ж. 03-04/1048 шығыс хат) сәйкес Солтүстік Қазақстан облысының аумағында 14 полигоны және ҚТҚ үйінділері есептелген.

Аудан, қуаттылық және иелерін көрсету арқылы ҚТҚ және ӨҚ полигондар бойынша ақпарат 5.13.1.3-ші кестеде келтірілген.

5.13.1.3-ші кесте. Полигондар мен ҚТҚ үйінділер бойынша ақпарат

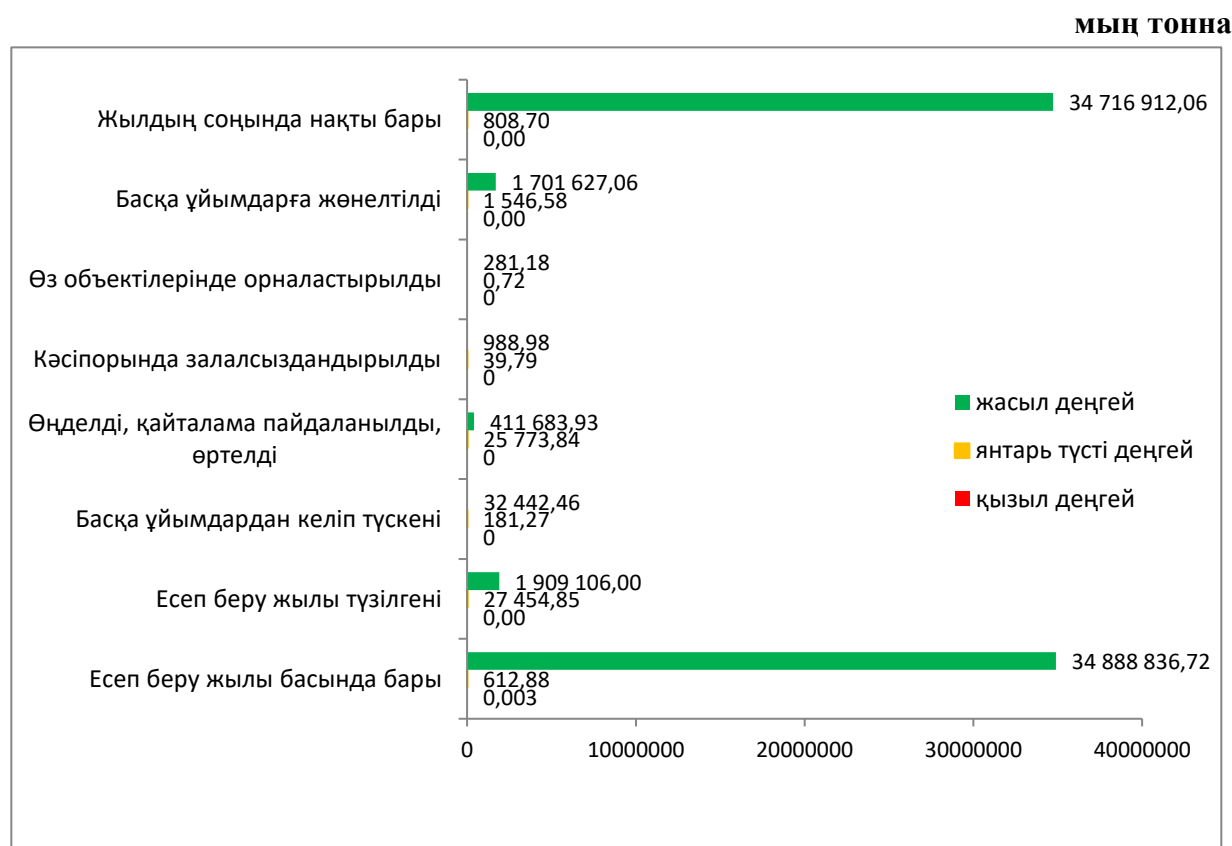
р/с №	Орналасқан орны	Полигондар немесе үйінділер саны	Қуаттылығы, тонна	ауданы, га
1	СҚО, Есіл ауданы, Корнеевка а.	1	10 894,1	1
2	СҚО, Жамбыл ауданы, Благовещенка а.	3	48 950	2
	СҚО, Жамбыл ауданы, Новорыбинка а.		15 313	1
	СҚО Жамбыл ауданы, Казанка а.		44 500	74
3	СҚО, М.Жұмабаев ауданы, Чистовское а. Украинка а., Урожайное а.	4	40 000	1,998
	СҚО, М.Жұмабаев ауданы, Ұзынкөл а.		15 000	1,06
4	СҚО Қызылжар ауданы, Шахавское а.	1	134 400	4
5	СҚО, Мамлют ауданы, Прогресс а.	1	578 513	6,8
6	СҚО, Ғ.Мүсірепов ауданы, Новоишимское а.	1	300 000	5
7	СҚО, Тайынша ауданы, Келлеровка а.	1	486 575	16,005
8	СҚО, Уәлиханов ауданы, Кішкенекөл а.	1	2 834	35
9	СҚО, Петропавл қ. (Петропавл қаласының оңтүстік шығыс бөлігі)	1	1 488 671	27,979

«Солтүстік Қазақстан облысы бойынша экология департаменті» РММ деректері бойынша қалдықтардың негізгі көлемі ауыл шаруашылығы және аграрлық шаруашылық қалдықтарымен ұсынылды.

5.13.1.4-ші кесте. 2016 жылғы Солтүстік Қазақстан облысында өндірістік қалдықтардың ең көп мөлшерін құрайтын кәсіпорындар

р/с №	Кәсіпорын атауы	Қалдықтардың түрлері	Көлемі, тонна
1	«СевКазЭнерго» АҚ	күлқож	1 134 195,8
2	«Зенченко и Компания» КТ	күлқож	973,00
		көң	91 922,145
3	«Червонное-Агро» ЖШС	көң	157,012
		шошқа нәжісі	366,458
		пестицидтер	1,0667
		күлқож	482,77
4	«Атай-СК» ЖШС	көң	17 042,00
5	«Фирма Бабык-Бурлук» ЖШС	көң	12 197,772
6	«Заградовское» ЖШС	астық қалдықтары	10 283,5
7	«Петерфельд – Агро» ЖШС	көң	13 687,00
8	«Полтавское» ЖШС	көң	15 232,32
9	«Вишневское» ЖШС	көң	20 538,9
10	«Солтүстік Қазақстан ауыл шаруашылық тәжірибе станциясы» ЖШС	көң	11636,809
11	«Нерудиндустрис» ЖШС	астық қалдықтары	14 012,5
12	«Жасыл-Есіл» ЖШС	күлқож	6 144,944

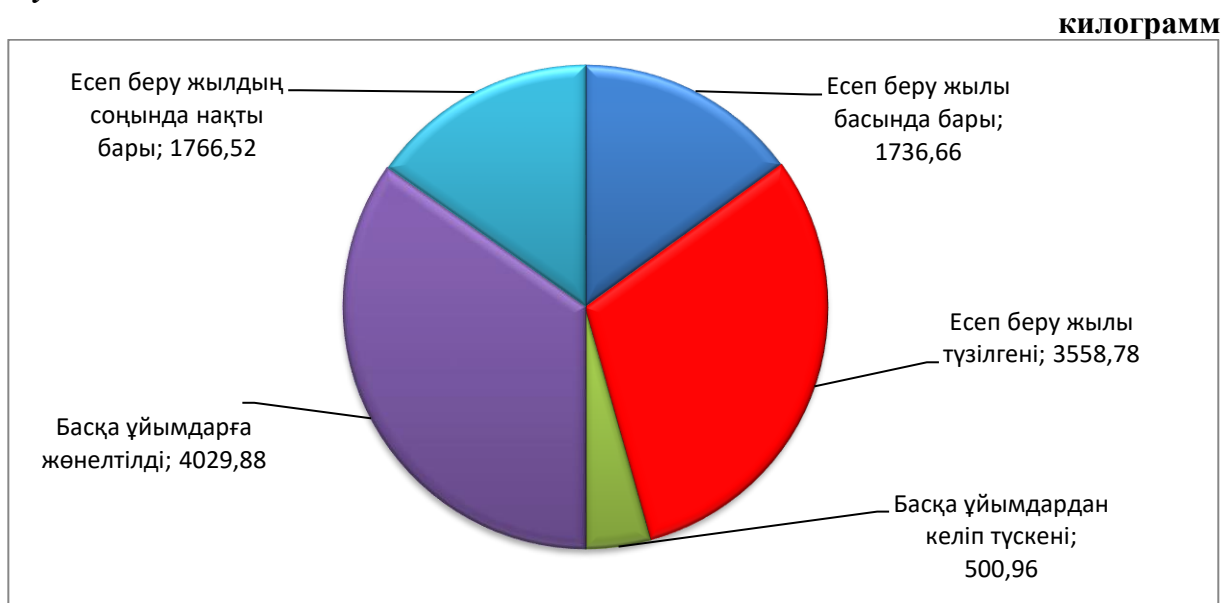
5.13.1.1-ші диаграмма 2016 жылғы қауіпті қалдықтардың көлемдері және қозғалысы

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.13.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу бойынша есепте басқа бірлік өлшемдерде (кг, дана) көрсетілуіне байланысты құрамында сынабы бар шамдар, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен, радиоактивті қалдықтары бар приборлар қалдықтар, ампулалық көздердің көлемі енгізілмеген. Солтүстік Қазақстан облысы құрамында сынабы бар шамдармен жұмысқа 5.13.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.13.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс істеу көлемі

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.13.2 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Солтүстік Қазақстан облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. Төменде 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылдағы сыныптар бойынша медициналық қалдықтар көлемдерінің салыстырмалы кестесі келтірілген.

5.12.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі

р/с №	жыл	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	1 084 928 кг	179 040 кг	11 638 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг) – 5242 сұйық (л) - 0	0 кг
2	2016	759 353 кг	186 218 кг	10 516 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг) – 4265 сұйық (л) - 0	0 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы А, В сыныптағы түзілген медициналық қалдықтардың көлемі төмендеді, Б,Г (приборлар, қатты) – ұлғайды. ҚОҚ БАЖ-да құрамында ЖҚОЛ бар қалдықтар бойынша деректер жоқ.

5.14 Оңтүстік Қазақстан облысы

5.14.1. Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Оңтүстік Қазақстан облысы республиканың оңтүстігінде Тянь-Шань батыс сілемдері мен Тұран ойпатының шығыс бөлігі шегінде орналасқан. Облыстың әкімшілік-аумақтық құрылымына облыс орталығы, облысқа бағынысты 3 қала және 11 аудан жатады, Облыс ауданы 117 249 км²-ді құрайды

Есепті кезеңде Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша ҚОҚ БАЖ-ге қауіпті және қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бойынша 150 есеп қалыптастырылды және қабылданды, оның ішінде 48 есеп «Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша экология департаменті» РММ-мен енгізілді, 948 есеп қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру және оларды жою жөніндегі операцияларды орындайтын табиғат пайдаланушылар мен субъектілер өздігінен енгізді. ҚОҚ БАЖ-нің 2016 жыл үшін ұсынған қалдықтарды түгендеу жөніндегі есептеріне сәйкес түзілген қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.14.1.1 және 5.14.1.2-ші кестелерде көрініс табады.

5.14.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемі

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	0
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	25 259,645
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	1 412,274
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	162 964,331

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.14.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемі

№ р/с	Қалдықтар түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	287,953
2	Макулатура	тонна	160,269
3	Пластик қалдықтары	тонна	7,800
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	9,695
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	97,872
6	Құрылыс қалдықтары	тонна	171,710
7	Қолданыстан шыққан автокөліктер	дана	0
8	Өзге қалдықтар	тонна	346 875,200

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ М.а. 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

«Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша экология департаменті» РММ ұсынған хатқа (16.06.2017 ж. №02-01/1486 шығыс хат) сәйкес Оңтүстік Қазақстан облысының аумағында 164 ҚТҚ полигоны есептелген. ҚТҚ полигондары бойынша ақпарат 5.14.1.3-ші кестеде келтірілген.

5.14.1.3-ші кесте. Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша ҚТҚ полигондары

р/с №	Иесі	Орналасқан орны	Ауданы, га	Полигонның қуаттылығы
1	«Таза қала» ШЖҚ МКК «Шымкент қаласының ТҮКШ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шымкент қ. Ақтас-1 к.	29	-
2	«Таза қала» ШЖҚ МКК «Шымкент қаласының ТҮКШ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шымкент қ.	5	200,0 т
3	«Таза қала» ШЖҚ МКК «Шымкент қаласының ТҮКШ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шымкент қ.	34,3	-
4	«Қызмет Сервис-Арыс» ЖШС	Оңтүстік Қазақстан облысы, Арыс қ, М Мақатаев к, 5а	15	70 408,0
5	«Қызмет Сервис-Арыс» ЖШС	Оңтүстік Қазақстан облысы, Арыс қ, Монтайтас а/о, Монтайтас а.	3	11 738,5
6	«Қызмет Сервис-Арыс» ЖШС	Оңтүстік Қазақстан облысы, Арыс қ, Дермене а/о, Дермене а.	3	2 316,0
7	«Қызмет Сервис-Арыс» ЖШС	Оңтүстік Қазақстан облысы, Арыс қ, Ақдала а/о, Ақдала а.	4	16 776,0
8	«Қызмет Сервис-Арыс» ЖШС	Оңтүстік Қазақстан облысы, Арыс қ, Байыркұм а/о, Байыркұм а.	5	12 720,8
9	«Қызмет Сервис-Арыс» ЖШС	Оңтүстік Қазақстан облысы, Арыс қ, Байыркұм а/о, Байыркұм а.	5	10 550,0
10	«Қызмет Сервис-Арыс» ЖШС	Оңтүстік Қазақстан облысы, Арыс қ, Қожатоғай а/о, Қожатоғай а.	5	6 676,0
11	«Ордабасы ауданының ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Ордабасы ауданы, Темірлан а.	5	6 398,0
12	«Отырар ауданы Шілік а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Шілік а/о	5	623,331
13	«Отырар ауданы Аққұм а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Аққұм а/о	5	12 м ³
14	«Отырар ауданы Талапты а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Талапты а/о, Шытты а.	5	1 065,84

15	СПК «Бирлик-1»	Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Қоғам а/о, Қоғам а.	4	2 790,5
16	Отырар ауданы әкімдігінің «Балтакөл а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Балтакөл а/о, Балтакөл а.	5	639,32
17		Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Ақкөл а/о,	5	128,02
18		Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Балтакөл а/о, Қолқұдық	5	233,65
19	Отырар ауданы «Көксарай а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Көксарай а/о, Көксарай а.	5	12м ³
20	Отырар ауданы «Көксарай а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Көксарай а/о, Ұзынқұдық а.	5	186,09
21	Отырар ауданы «Көксарай а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Көксарай а/о, Жанкел а.	5	12м ³
22	Отырар ауданы «Қарақоңыр а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Қарақоңыр а/о, Ш.Қалдаяқов а.	5	107,641
23		Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Қарақоңыр а/о, Қарақоңыр а.	5	12 м ³
24		Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Қарақоңыр а/о, Бесторанғыл а.	5	12 м ³
25		Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Қарақоңыр а/о, Арыс а.	5	12 м ³
26		Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Қарақоңыр а/о, Сырдария а.	5	107,641
27	Отырар ауданы «Ақтөбе а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Ақтөбе а/о, Ақтөбе а.	5	12 м ³

28	Отырар ауданы «Темір а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Отырар ауданы, Темір а/о, Темір а	8	-
29	Отырар ауданы «Қарғалы а/о әкімінің аппараты» ММ	Отырар е.м	5	591,01
30	Отырар ауданы «Маяқұм а/о әкімінің аппараты» ММ	Маяқұм е.м	5	12 м ³
31		Бестам е.м	5	59,65
32		Қостерек е.м	5	12 м ³
33	«Шаян-Қызмет» ЖШС	Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы, Шаян а.	5,0 га	5 157,9
34	Бәйдібек ауданы «Алғабас а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы, Алғабас а/о, 010 ор., 441 тел.	2	3 750 м ³
35	Бәйдібек ауданы «Алмалы а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы, Алмалы а/о, Бәйдібекката а. 001 ор.	3	4 500 м ³
36	«Ағыбет а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы, Ағыбет а/о	3	3 000 м ³
37	Бәйдібек ауданы әкімдігінің «Ақбастау а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы, Ақбастау а/о, 047 ор., 363 тел.	3	3 750 м ³
38	Бәйдібек ауданы әкімдігінің «Боралдай а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы, Боралдай а/о, Боралдай а., 056 ор., 701 тел.	5	28 071,5 м ³
39		Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы, Боралдай а/о, Боралдай а., 056 ор., 700 тел.	2	3 750 м ³
40		Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы, Боралдай а/о, Боралдай а., 056 ор., 702 тел.	2	3 750 м ³
41	Бәйдібек ауданы әкімдігінің «Борлысай а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы, Борлысай а/о	3	4 500 м ³
42	Бәйдібек ауданы әкімдігінің «Бөген а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы, Бөген а/о, 070 ор., 469 тел.	3	4 500 м ³

43	Бәйдібек ауданы әкімдігінің «Көктерек а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы, Көктерек а/о, Ынтымақ ауылы 033 ор.	2	3 000 м ³
44	Бәйдібек ауданы әкімдігінің «Жамбыл а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы, Жамбыл а/о, 028 ор., 308 тел.	4	3 000 м ³
45	Бәйдібек ауданы әкімдігінің «Мыңбұлақ а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Бәйдібек ауданы, Мыңбұлақ а/о, 020 ор., 423 тел.	3	3 000 м ³
46	«Тазалық-Кентау» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Кентау қ.	33	646 000,0
47	Кентау қаласы әкімдігінің «Қарнақ а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Кентау қ. Қарнақ а/о, Қарнақ а.	3	13 223,9
48	Кентау қаласы әкімдігінің «Ащысай а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Кентау қ. Ащысай а/о, Ащысай а.	2	
49	«Түркістан жарық-тазалық» ЖШС	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түркістан қ.	18	1 250 000,0
50	Түркістан қаласы әкімдігінің «Қарашық а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түркістан қ., Қарашық а/о, Қарашық а.	3	2 700,0
51	Түркістан қаласы әкімдігінің «Ұранғай а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түркістан қ., Ұранғай а/о, Ұранғай а.	3	107,0
52	Түркістан қаласы әкімдігінің «Сауран а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түркістан қ., Сауран а/о, Ынталы а.	2	2 000,0
53	Түркістан қаласы әкімдігінің «Бабайқорған а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түркістан қ., Бабайқорған а/о, Бабайқорған а.	1	350,0
54	Түркістан қаласы әкімдігінің «Жібек жолы а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түркістан қ., Жібек жолы а/о, Сауран а.	2	200,0
55	Түркістан қаласы әкімдігінің «Шорнақ а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түркістан қ., Шорнақ а/о, Қосмезіл а.	3	500,0
56	Түркістан қаласы әкімдігінің «Жаңа Иқан а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түркістан қ., Жаңа Иқан а/о, Ибаата а.	4	2 500,0
57	Түркістан қаласы әкімдігінің «Ескі Иқан а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түркістан қ., Ескі Иқан а/о, Ескі Иқан а.	1,5	2 100,0

58	Түркістан қаласы әкімдігінің «Үшқайық а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түркістан қ., Үшқайық а/о, Теке а.	1	250,0
59	Түркістан қаласы әкімдігінің «Жүйнек а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түркістан қ., Жүйнек а/о, Жүйнек а.	3	1 800,0
60	Түркістан қаласы әкімдігінің «Шаға а/о әкімінің аппараты» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түркістан қ., Шаға а/о, Шаға а.	4	2 765,0
61	Созақ ауданы әкімдігінің «Созақ сәулет» ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Созақ ауданы, Шолаққорған а/о	10	70 340,0
62	«Волковгеология» АҚ БЭ-№7	Оңтүстік Қазақстан облысы, Созақ ауданы, Тайқоңыр к.		-
63	«ТТХК» АҚ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Созақ ауданы, Тайқоңыр к.		-
64	«Орталықтандырылған автотасымалдау базасы» АҚ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Созақ ауданы, Қанжуған кеніші, Таукент к.		-
65	«Катко» ЖШС	Оңтүстік Қазақстан облысы, Созақ ауданы, Төртқұдық кеніші, Таукент к.		31 283,0
66	«Инкай»БК» ЖШС	Оңтүстік Қазақстан облысы, Созақ ауданы, «Инкай»БК» ЖШС кеніші, Тайқоңыр к.	1,035	1 200 тонн
67	«Төлеби көп салалы коммуналдық шаруашылық кәсіпорны» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Төлеби ауданы, Төлеби қ. Зертас е.м	15	12 334,0
68	«Төлеби көп салалы коммуналдық шаруашылық кәсіпорны» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Төлеби ауданы, Бірінші Мамыр е.м	2	7 032,0
69	«Төлеби көп салалы коммуналдық шаруашылық кәсіпорны» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Төлеби ауданы, Көксайек а/о	9,2	21 331,0
70	«Төлеби көп салалы коммуналдық шаруашылық кәсіпорны» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Төлеби ауданы, Қасқасу а/о	2	-
71	«Төлеби көп салалы коммуналдық шаруашылық кәсіпорны» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Төлеби ауданы, Қаратөбе а/о	2	-
72	«Төлеби көп салалы коммуналдық шаруашылық кәсіпорны» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Төлеби ауданы, Жоғарғы а/о, Ақсу а	0,7	-
73	«Төлеби көп салалы коммуналдық шаруашылық кәсіпорны» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Төлеби ауданы, Кемеқалған а/о	2	

74	«Төлеби көп салалы коммуналдық шаруашылық кәсіпорны» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Төлеби ауданы, Қоғалы а/о	2	
75	«Ақбұлақ тазалық-сервис» АТК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сайрам ауданы, Ақбұлақ а/о, Ақбұлақ а.	1	1 200,0
76	«Манкент» АТК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сайрам ауданы, Манкент а/о, Манкент а.	1,04	77 117,6
79	«Бірлік» АТК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сайрам ауданы, Жібек жолы а/о, Жібек жолы а.	2	9 344,5
80	«Кутарыс» АТК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сайрам ауданы, Құтарыс а/о, Құтарыс а.	2	788,4
81	«Қарамұрт» АТК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сайрам ауданы, Қарамұрт а/о, Қарамұрт а.	3,17	1 359,4
82	«Қазығұрт ауданы ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімінің «Қазығұрт ШМК ШҚ»ШЖҚ МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, Қазығұрт а.	3	1 014,2
83	«Қазығұрт ауданы ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, Қазығұрт а.	3	1 014,2
84	«Қазығұрт ауданы ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, Жаңабазар а/о	3	6 000 м ³
85	«Қазығұрт ауданы ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, Тұрбат а/о	1,5	6 000 м ³
86	«Қазығұрт ауданы ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, Жігерген а/о	1	3 600 м ³
87	«Қазығұрт ауданы ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, Шанақ а/о	1,5	3 300 м ³
88	«Қазығұрт ауданы ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, Қызылқия а/о	1,5	7 500 м ³
89	Қазығұрт ауданы ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімінің «Қазығұрт ШМК ШҚ»ШЖҚ МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, Шарапхана а/о	3	33 830,1 м ³
90	«Қазығұрт ауданы әкімдігінің ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, Шарбұлақ а/о	3	3 750 м ³

91	«Қазығұрт ауданы әкімдігіні ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, Қақпақ п/о	1	2 700 м ³
92	«Қазығұрт ауданы әкімдігіні ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, Қарабау а/о, Үшбұлақ е.м	1	2 700 м ³
93	«Қазығұрт ауданы әкімдігінің «Шардара аудандық ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, С. Рахымов а/о, Көкібел е.м	1	1 800 м ³
94	«Қазығұрт ауданы әкімдігінің «Шардара аудандық ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, Алтынтөбе а/о, Қаражан е.м	1,5	3 000 м ³
95	«Қазығұрт ауданы әкімдігінің «Шардара аудандық ТҮКШ, ЖК, және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Қазығұрт ауданы, Қ Абдалиев а/о, Атбұлақ е.м	1	4 500 м ³
96	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Ошақты а.	1	17 334,0
97	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Ата қоныс а.	1	
98	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Абай к.	4	37 858,0
99	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Жанадәуір е.м	2	7 198,0
100	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Бозсу е.м	2	
101	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Мұратбаев е.м	2	
102	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Көкбұлақ е.м	2	
103	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Сіргелі е.м	1	30 970,0
104	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Жібек жолы	1	33 164,0
105	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Қазақстан	1	8 492,0
106	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Жылға а.	3	18 456,0

107	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Бесқұбыр е.м.	1	19 190,0
108	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Қошқарата е.м.	0,5	
109	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Жаскешу е.м.	1	13 160,0
110	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Дарбаза е.м.	1	14 190,0
111	ШЖҚ «Сарыағаш ауыз суы» КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Мәдениет е.м.	2	131 44,0
112	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Бозай	1,5	4 808,0
113	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Дербісек	1,4	26 782,0
114	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Шырылдақ е.м.	2	23 176,0
115	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Жабайтөбе е.м.	4	
116	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Оразата е.м.	1,5	
117	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Ақжол е.м.	2	9 972,0
118	«Сарыағаш-Тазалық» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Сарыағаш қ.	9	319 657,8
119	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Біртілек а., Көктерек к.	3	-
120	«Сарыағаш ауыз суы» ШЖҚ КМК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Сарыағаш ауданы, Бекбота е.м.	2	6 894,0
121	«Мақтаарал-Жасыл желек» ШЖҚ МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Мақтаарал ауданы, Тыл е.м.	10	16 057,0
122	«Мақтаарал-Жасыл желек» ШЖҚ МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Мақтаарал ауданы, Амангелді е.м.	11	138 159,0
123	«Мақтаарал-Жасыл желек» ШЖҚ МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Мақтаарал ауданы, Бескетік е.м.	0,228	15 646,2

124	«Мақтаарал-Жасыл желек» ШЖҚ МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Мақтаарал ауданы, Арайлы е.м.	15	17 674,7
125	Шардара аудандық ШЖҚ "ТҮКШ, ЖК және АЖ «Шардара ауыл сервис"бөлімі» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шардара ауданы, Жаушықұм а/о	4	-
126	Шардара ауданы әкімдігінің «Шардара аудандық ТҮКШ, ЖК және АЖ бөлімі" ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шардара ауданы, Жаушықұм а/о	2	-
127	Шардара ауданы әкімдігінің «Шардара аудандық ТҮКШ, ЖК және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шардара ауданы, Шардара е.м.	2	-
128	Шардара ауданы әкімдігінің «Шардара аудандық ТҮКШ, ЖК және АЖ бөлім"» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шардара ауданы, Көксу а.	2	-
129	Шардара аудандық ШЖҚ "ТҮКШ, ЖК және АЖ «Шардара ауыл сервис»бөлімі» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шардара ауданы, Қоссейіт а/о	2	-
130	Шардара ауданы әкімдігінің «Шардара аудандық ТҮКШ, ЖК және АЖ бөлімі" ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шардара ауданы, Ұзыната а/о, Ұзыната а	2	-
131	Шардара аудандық ШЖҚ "ТҮКШ, ЖК және АЖ «Шардара ауыл сервис»бөлімі» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шардара ауданы, Өзаөстан а.	2	3 336,3
132	«Шардара аудандық ТҮКШ, ЖК және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шардара ауданы, Қызылқұм а/о	2	-
133	Шардара ауданы әкімдігінің «Шардара аудандық ТҮКШ, ЖК және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шардара ауданы, Сүткент а/о	2	-
134	Шардара аудандық ШЖҚ "ТҮКШ, ЖК және АЖ «Шардара ауыл сервис» бөлімі» МКК	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шардара ауданы, Ақалтын а/о	2	3 761,0
135		Оңтүстік Қазақстан облысы, Шардара ауданы, Егізқұм а/о	2	
136	Шардара ауданы әкімдігінің «Шардара аудандық ТҮКШ, ЖК және АЖ бөлімі» ММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Шардара ауданы, Достық а/о	2	
137	«Түлкібас ауданы әкімдігі Састөбе кенті әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түлкібас ауданы, Састөбе к.ә., Састөбе к.	3	9 402,6
138	«Түлкібас ауданы әкімдігі Майлықент ауыл округі әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түлкібас ауданы, Майлықент а/о., Тқрар Рысқұлов ат. а.	11,25	138 159,0

139	«Түлкібас ауданы әкімдігі Тастұмсық ауыл округі әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан облысы, Түлкібас ауданы, Тастұмсық а/о	0,33	400,0
140	«Түлкібас ауданы әкімдігінің «Арыс ауылдық округ әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Арыс а/о, Мақталы а.	1,07	0,3
141	«Түлкібас ауданы әкімдігінің «Машат ауылдық округ әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Машат а/о, Машат а.	0,15	
142		Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Машат а/о, Қызылбастау а.	0,15	
143	«Түлкібас ауданы әкімдігінің «Балықты ауылдық округ әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Балықты а/о, Балықты а.	1,5	14 331,8
144		Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Балықты а/о, Шарафкент а.	0,2	
145		Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Балықты а/о, Үрбұлақ а.	0,17	
146		Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Балықты а/о, Көкбұлақ а.	0,16	
147		Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Балықты а/о, Абай а.	0,12	2 691,86
148	«Түлкібас ауданы әкімдігінің «Жаскешу ауылдық округ әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Жаскешу а/о, Жаскешу а.	3,5	276 207,0
149		Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Жаскешу а/о, Рұсқыл а.	0,119	
150		Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Жаскешу а/о, Жанұзақ	0,045	
151	«Түлкібас ауданы әкімдігінің «Кемербастау ауылдық округ әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Кемербастау а/о, Кемербастау а.	1,5	
152		Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Кемербастау а/о, Алғабас а.	0,15	
153		Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы,	0,1	

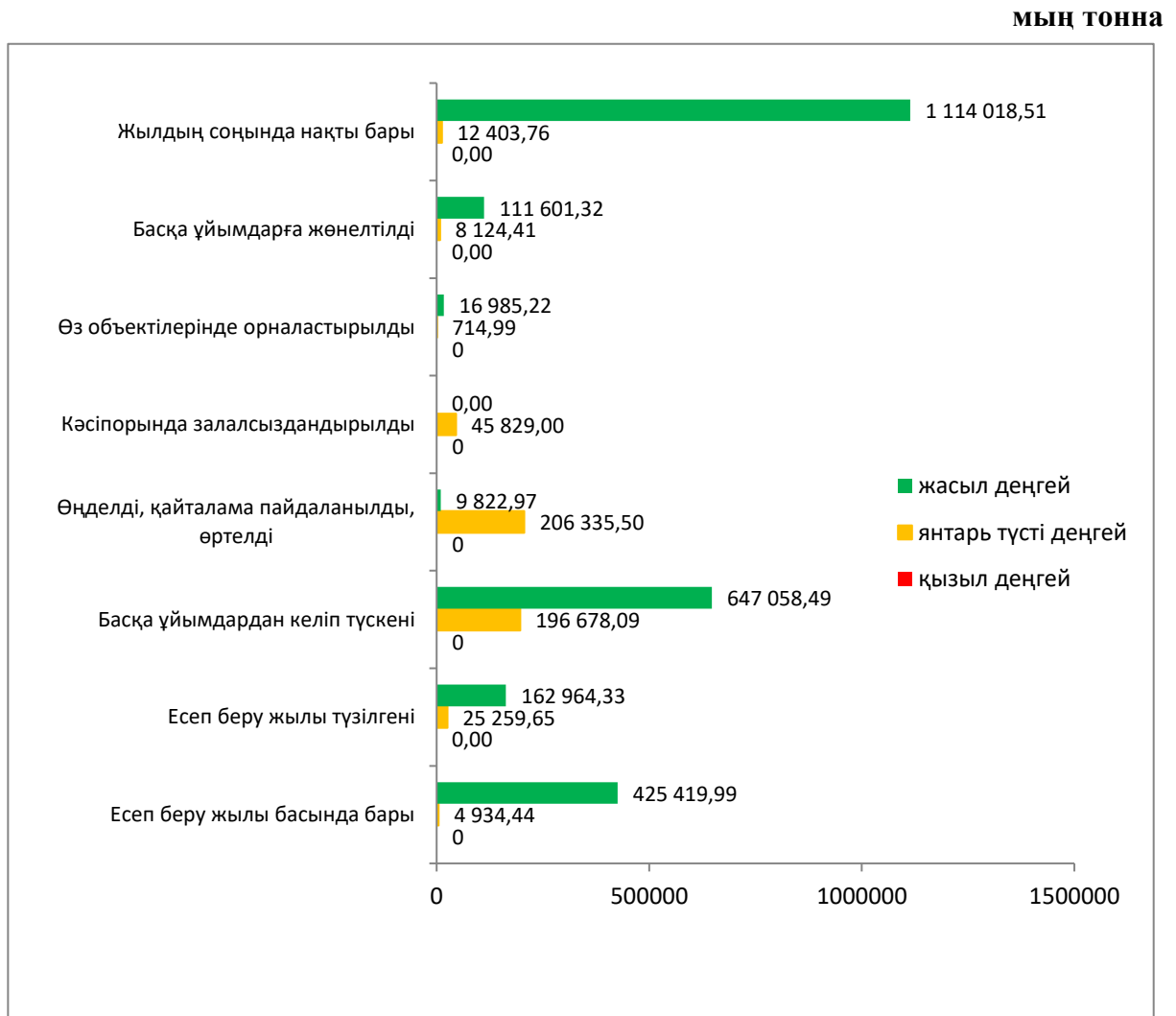
		Кемербастау а/о, М. Жарымбетов а.		
154	«Түлкібас ауданы әкімдігінің «Шақпақ ауылдық округ әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Шақпақ а/о, Шақпақбаба а.	1,25	926,6
155	«Түлкібас ауданы әкімдігінің «Түлкібас ауылдық округ әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Түлкібас а/о, Түлкібас а.	1,5	11 232,0
156	«Түлкібас ауданы әкімдігінің «Т. Рұсқылов ауылдық округ әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Рұсқұлов а/о, Азаттық а.	2	14 313,1
157		Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Рұсқұлов а/о, Шұқырбұлақ а.	1,5	110 046,0
158		Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Рұсқұлов а/о, Жаңаталап а.	1,5	2 746,9
159	«Түлкібас ауданы әкімдігінің «Мичурин ауылдық округ әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Мичурин а/о, Майтөбе а.	1,08	
160	«Түлкібас ауданы әкімдігінің «Келтемашат ауылдық округ әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Келтемашат а/о, Жиынбай а.	1	-
161	«Түлкібас ауданы әкімдігінің «Жабағалы ауылдық округ әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Жабағылы а/о, Жабағылы а.	1	14 034,3
162	«Түлкібас ауданы әкімдігінің «Ақбиік ауылдық округ әкімінің аппараты» КММ	Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Ақбиік а/о, Ақбиік а.	0,22	-
163		Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Ақбиік а/о, Сартөр а.	0,15	-
164		Оңтүстік Қазақстан обл., Түлкібас ауданы, Ақбиік а/о, Құлан а.	0,113	-

«Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша экология департаменті» РММ ұсынған хатқа (16.06.2017 ж. №02-01/1486 шығыс хат) сәйкес пайда болған өндірістік қауіпті қалдықтардың басым бөлігі тау кен өндіру өнеркәсібі қалдықтарының еншісінде.

5.14.1.5-ші кесте. 2016 жылы Оңтүстік Қазақстан облысының экономикалық қызмет түрлері бойынша түзілген қауіпті қалдықтарының көлемі

№ р/с	Экономикалық қызмет түрі	Қауіпті қалдықтар көлемі, мың тонна
1	Ауыл шаруашылығы, аңшылық және орман шаруашылығы	21,25
2	Тау кен байыту өнеркәсібі	151,357
3	Жылу-энергетикалық пайдалы қазбаларды өндіру	19,24
4	Өңдеу өнеркәсібі	-
5	Ағаш өндіру және ағаш бұйымдарын өндіру	-
6	Целлюлозды-қағаз өнеркәсібі, баспа ісі	-
7	Кокс, мұнай өнімдері мен ядролық материалдарды өндіру	0,715
8	Химия өнеркәсібі	-
9	Металлургия өнеркәсібі және дайын металл бұйымдарын өндіру	-
10	Құрылыс	593,4

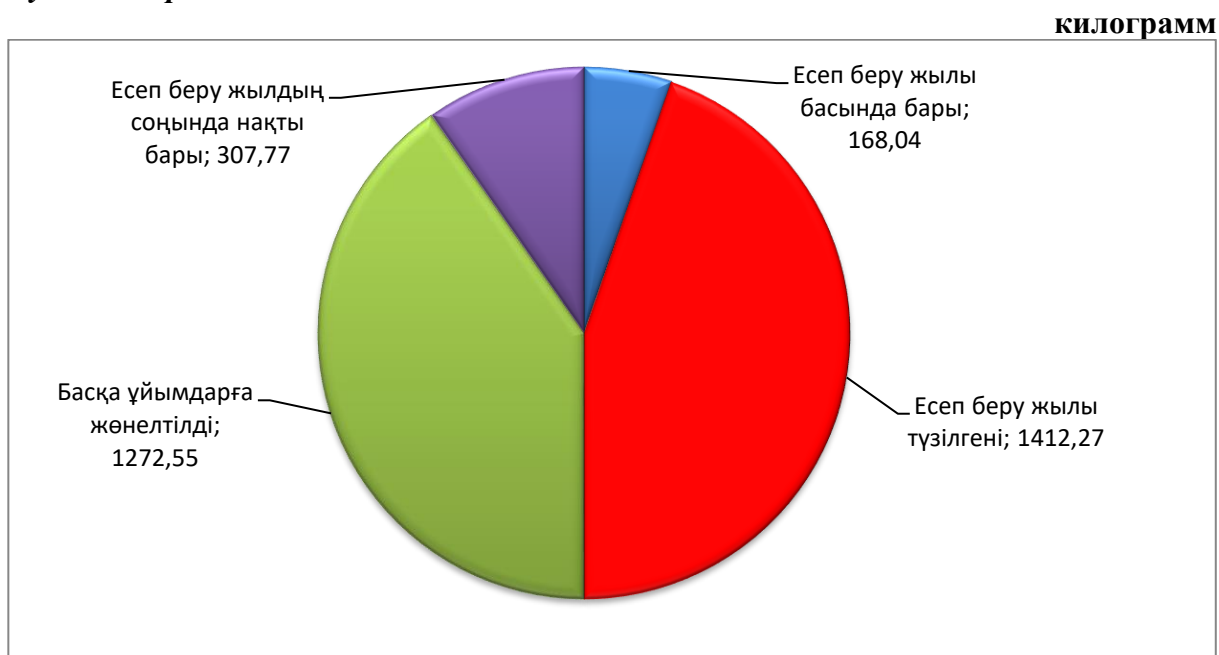
5.14.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы қауіпті қалдықтардың көлемдері және қозғалысы

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.14.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу бойынша есепте басқа бірлік өлшемдерде (кг, дана) көрсетілуіне байланысты құрамында сынабы бар шамдар, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен, радиоактивті қалдықтары бар приборлар қалдықтар, ампулалық көздердің көлемі енгізілмеген. Оңтүстік Қазақстан облысы құрамында сынабы бар шамдармен жұмысқа 5.14.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.14.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс істеу көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.14.1 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Оңтүстік Қазақстан облысында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылғы сыныптар бойынша медицина қалдықтарының көлемі төменде кестеде көрсетілген.

5.14.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. Медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі

р/с №	жыл	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	1 284 808 кг	221 010 кг	27 628 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг) – 5242 сұйық (л) - 0	120 кг
2	2016	25 596 013 кг	306 067 кг	18 820 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг) – 4265 сұйық (л) - 0	0 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы А, Б, Г сыныптағы (қатты) түзілген медициналық қалдықтардың көлемі ұлғайды, В; Г сыныбындағы (приборлар) – төмендеді.

Құрамында ЖҚОЛ бар қалдықтар аймақта пестицидтерден босаған ыдыстармен ұсынылған. Оңтүстік Қазақстан облысының аумағында ҚОҚ БАЖ-да ЖҚОЛ бойынша қалдықтар кадастрының деректері бойынша 727 қағаз және 873 пластик ыдыс есептелген. ҚОҚ БАЖ-да Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша ескірген, тыйым салынған, пайдалануға жарамсыз пестицидтердің көмілгені туралы, полигондар/қорымдар туралы ақпарат жоқ.

Төменде көмілген пестицидтер, пестицидтерден босаған ыдыстар бойынша ақпарат келесі 5.14.2.2-ші кестеде ұсынылған.

5.14.2.2-ші кесте. Пестицидтерден босаған ыдыстар бойынша ақпарат

р/с №	Ыдыстың орналасқан орны	Ыдыс түрі			Түрлері бойынша ыдыстың саны, дана./кг		Пестицидті өндіруші (ел, фирмасы)	Ыдыс иесі	Бюджеттік ыдыстың көлемі, дана/кг
		Қағаз	Металл	Пластикті	Қағаз	Пластикті			
1	Аудандық және қалалық аумақтық инспекциялар	+	-	+	727	873	ҚХР, ГФР	ҚР АШМ АӨК ММК Оңтүстік Қазақстан облыстық аумақтық инспекциясы	1 600

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.15. Республикалық маңыздағы қала – Алматы

5.15.1. Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Алматы қаласы Қазақстан Республикасының оңтүстік-шығысында орналасқан Қазақстанның ең ірі қаласы.

Есепті кезеңде Алматы қаласы бойынша ҚОҚ БАЖ-ге қауіпті және қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бойынша 290 есеп қалыптастырылды және қабылданды, оның ішінде 7 есеп «Алматы қаласы бойынша экология департаменті» РММ-мен енгізілді, 283 есеп қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру және оларды жою жөніндегі операцияларды орындайтын табиғат пайдаланушылар мен субъектілер өздігінен енгізді. ҚОҚ БАЖ-нің 2016 жыл үшін ұсынған қалдықтарды түгендеу жөніндегі есептеріне сәйкес түзілген қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.15.1.1 және 5.15.1.2. кестелерде көрініс табады.

5.15.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемі

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	0,12
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	417 172,789
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	64,022
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	2 281 664,49

Көзі: ҚОҚ БАЖ

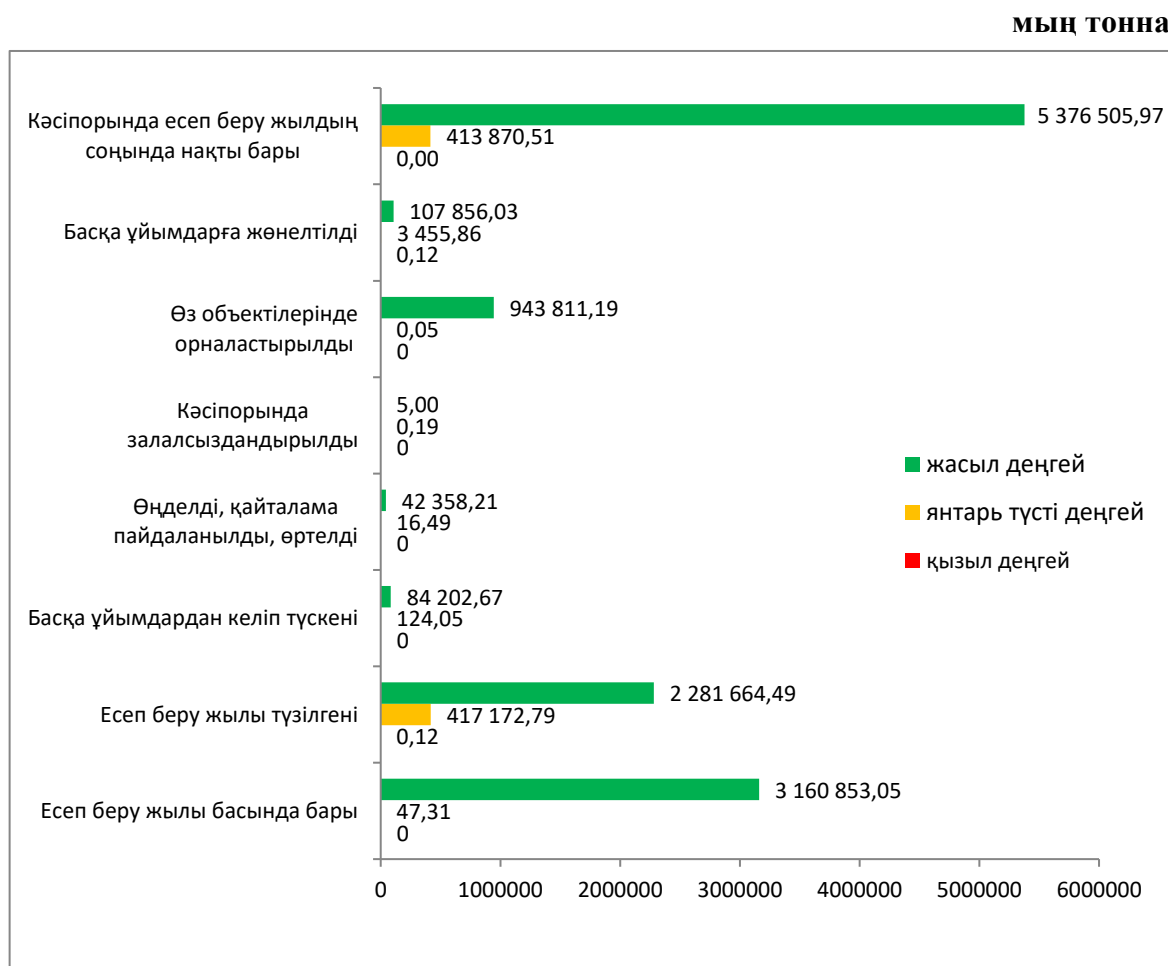
5.15.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемі

№ р/с	Қалдықтар түрлері	Бірлік өлшемі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	2 992,396
2	Макулатура	тонна	19 599,899
3	Пластик қалдықтары	тонна	205,054
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	63,607
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	12,018
6	Құрылыс қалдықтары	тонна	5 058,096
7	Қолданыстан шыққан автокөліктер	дана	5,000
8	Өзге қалдықтар	тонна	500,526

Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ м.а. 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

5.15.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы қауіпті қалдықтардың көлемдері және қозғалысы

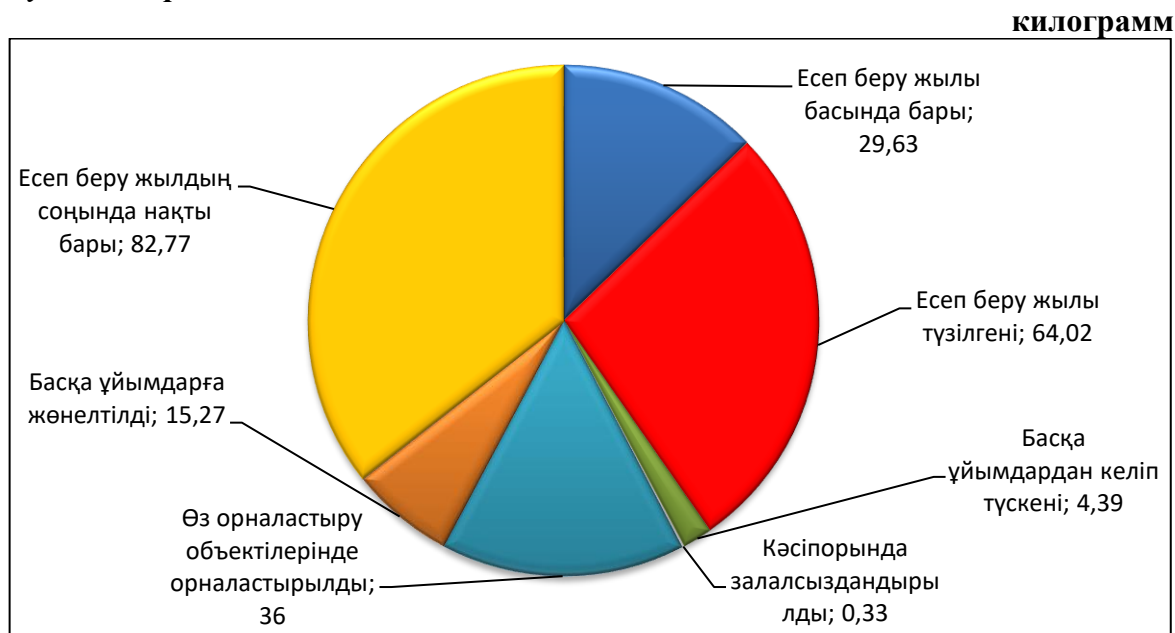

Көзі: ҚОҚ БАЖ

ҚОҚ БАЖ сәйкес Алматы қаласының аумағында ҚТҚ-ның 6 полигоны есептелген.

5.15.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу бойынша есепте басқа бірлік өлшемдерде (кг, дана) көрсетілуіне байланысты құрамында сынабы бар шамдар, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен, радиоактивті қалдықтары бар приборлар қалдықтар, ампулалық көздердің көлемі енгізілмеген. Алматы қаласының құрамында сынабы бар шамдармен жұмысына 5.15.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.15.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс істеу көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.15.2 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2017 жылы Алматы қаласында медициналық қалдықтардың 5 сыныбы түзілді. 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылғы сыныптар бойынша медицина қалдықтарының көлемі төменде кестеде көрсетілген.

5.15.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі.

р/с №	жыл	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	1 755 494 кг	410 025 кг	46 122 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг) – 5242 сұйық (л) - 0	0 кг
2	2016	731 051 кг	461 025 кг	24 382 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг) – 4265 сұйық (л) - 0	429 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы түзілген А, В сыныптары бойынша медициналық қалдықтардың көлемі төмендеді, Б, Г, Д сыныбы бойынша - ұлғайды.

Құрамында ЖҚОЛ қалдықтар аймақта конденсатормен, пестицидтердің ыдыстарымен, ескірген, пайдалануға жарамсыз пестицидтермен ұсынылған. Алматы қаласының аумағында ҚОҚ БАЖ ЖҚОЛ мәліметтері бойынша құрамында ПХД бар конденсаторлар мен трансформаторлардың 2174 бірлік жабдығы есептелген, ЖҚОЛ жинақталған көлеммен конденсаторлар және трансформаторлар 4 021 900 кг, 1028 трансформатордағы жинақталған ЖҚОЛ көлемі 702 100 кг құрайды. Барлық конденсаторлар пайдалануға берілген. Барлық трансформаторлар «Электр желілерін басқару бойынша Қазақстандық компания» АҚ, «Алматы жүйеаралық электр желілері» филиалына, «Ақсай нан тоқаш комбинаты» ЖШС, «Гелиос» АҚ ЖШС, «Карлсберг Қазақстан» ЖШС, «Global Oil LTD» ЖШС, «Алматы электр станциялары» АҚ, «Алматы су холдингі» ШЖҚ МКК тиесілі

5.16 Республикалық маңыздағы қала – Астана

5.16.1 Облыстың қауіпті және қауіпті емес қалдықтары бойынша шолу

Астана қаласы Солтүстік Қазақстанның Ақмола облысы аумағында орналасқан. Қала аумағының ауданы – 801,54 км².

Есепті кезеңде Астана қаласы бойынша ҚОҚ БАЖ-ге қауіпті және қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бойынша 380 есеп қалыптастырылды және қабылданды, оның ішінде 54 есеп «Астана қаласы бойынша экология департаменті» РММ-мен енгізілді, 283 есеп қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру және оларды жою жөніндегі операцияларды орындайтын табиғат пайдаланушылар мен субъектілер өздігінен енгізді. ҚОҚ БАЖ-нің 2016 жыл үшін ұсынған қалдықтарды түгендеу жөніндегі есептеріне сәйкес түзілген қауіпті және қауіпті емес қалдықтардың көлемі 5.16.1.1 және 5.16.1.2-ші кестелерде көрініс табады.

5.16.1.1-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті қалдықтардың көлемі

№ р/с	Қалдықтардың түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қызыл тізім қалдықтары	тонна	150,158
2	Янтарь тізім қалдықтары	тонна	17 503,171
2.1	Құрамында сынабы бар шамдар	кг	113 397,261
3	Жасыл тізім қалдықтары	тонна	1 295 149,763

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.16.1.2-ші кесте. 2016 жылы түзілген қауіпті емес қалдықтардың көлемі

№ р/с	Қалдықтар түрлері	Өлшем бірлігі	Саны
1	Қаптауыш материалдар	тонна	3 057,092
2	Макулатура	тонна	2 759,195
3	Пластик қалдықтары	тонна	586,049
4	Электронды және электрлі жабдықтар қалдықтары	тонна	115,838
5	Ірі габаритті қалдықтар	тонна	217,008
6	Құрылыс қалдықтары	тонна	65 656,850
7	Қолданыстан шыққан автокөліктер	дана	1,000
8	Өзге қалдықтар	тонна	11 162,660

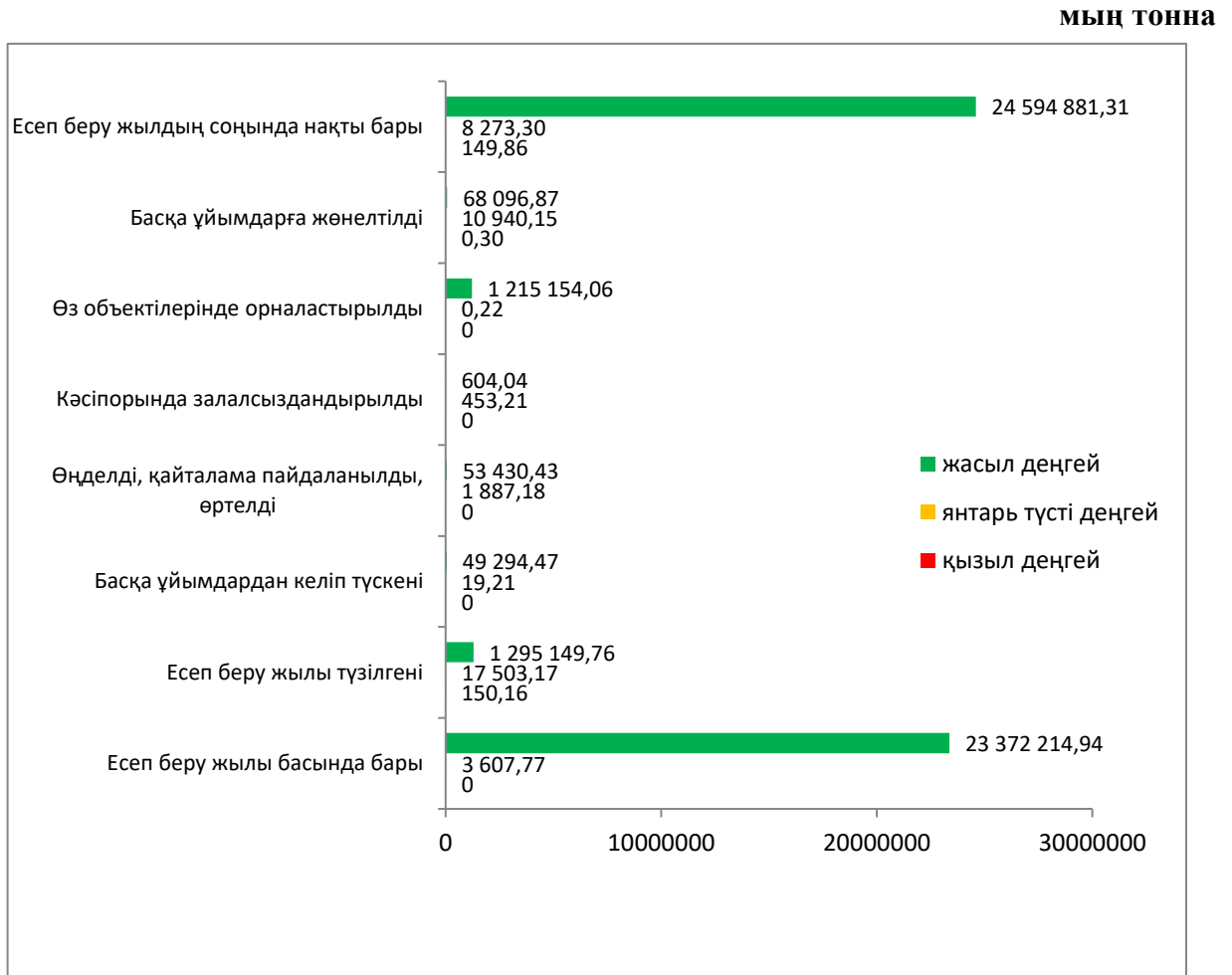
Көзі: ҚОҚ БАЖ

Ескерту: ҚР ЭМ м.а. 29.07.2016 ж. №352 бұйрығымен бекітілген қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісіне сәйкес басқа қалдықтарға деген түсінікпен қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің 1-40 жолдарында белгіленбеген қалдықтар түсіндіріледі.

ҚОҚ БАЖ-ға сәйкес Астана қаласының аумағында 94 полигон есептелген.

«Астана қаласының экология департаменті» РММ-ның хатына (15.06.2017 ж. №01-21/1560 шығыс хат) сәйкес өндірістік қалдықтардың негізгі бөлігі техногенді-минералды түзілулермен (аршылған жыныстар, кен байыту қалдықтары) және өнеркәсіп кәсіпорындарының күл қожымен ұсынылған.

5.16.1.1-ші диаграмма. 2016 жылғы қауіпті қалдықтардың көлемдері және қозғалысы

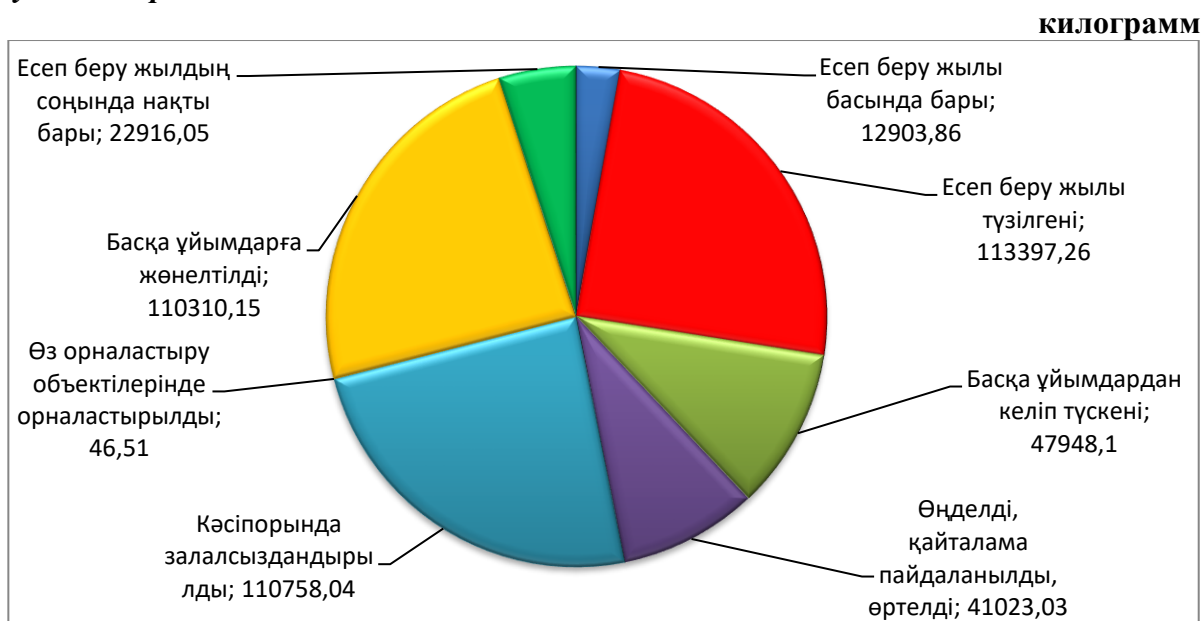

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.16.1.1-ші диаграммаға қалдықтарды түгендеу бойынша есепте басқа бірлік өлшемдерде (кг, дана) көрсетілуіне байланысты құрамында сынабы бар шамдар, мырыш қалдықтары мен сынықтары, марганец қалдықтары мен сынықтары, пластмасса, полиэтилен, радиоактивті қалдықтары бар приборлар қалдықтар, ампулалық көздердің көлемі енгізілмеген. Астана қаласының құрамында сынабы бар шамдармен жұмысына 5.16.1.2-ші диаграммада талдау жасалған.

5.16.1.2-ші диаграмма. 2016 жылғы құрамында сынабы бар шамдармен жұмыс істеу көлемдері

Көзі: ҚОҚ БАЖ

5.16.2 Облыстың медициналық қалдықтары мен ЖҚОЛ бойынша шолу

2016 жылы Астана қаласында медициналық қалдықтардың 4 сыныбы түзілді. 2015 жылмен салыстырғандағы 2016 жылғы сыныптар бойынша медицина қалдықтарының көлемі төменде кестеде көрсетілген.

5.16.2.1-ші кесте. 2015-2016 жж. медицина қалдықтарының салыстырмалы кестесі

р/с №	жыл	А сыныбы	Б сыныбы	В сыныбы	Г сыныбы	Д сыныбы
1	2015	58 451 кг	592 574 кг	24 431 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг) – 5242 сұйық (л) - 0	0 кг
2	2016	58 452 кг	597 349 кг	45 357 кг	приборлар (дана) – 0 қатты (кг) – 4265 сұйық (л) - 0	0 кг

2015 жылмен салыстырғанда 2016 жылы пайда болған медициналық қалдықтардың көлемі В, Г сыныптарында ұлғайғаны байқалады.

6. Қалдықтарды өңдеу секторының инвестициялық тартымсыздығы

ҚР ЭМ Қалдықтарды басқару департаментінің деректері бойынша (15.03.2017 ж. №21-02-972 шығыс хат) Қазақстандағы жинақталған өнеркәсіп қалдықтарының жалпы көлемі 28 млн. тоннаны құрайды. 2016 жылы кәдеге жаратылған өнеркәсіп қалдықтарының көлемі 26,80%-ды құрайды.

Қазақстанда жинақталған ҚТҚ жалпы көлемі 100 млн. тоннаны құрайды бұл ретте, жыл сайын 5-6 млн. тонна ҚТҚ пайда болады. Есептік деректер бойынша 2016 жылы пайда болған ҚТҚ республика бойынша 5 400,885 мың тоннаны оның ішінде, кәдеге жаратылғаны 140,29 мың тонна, яғни 2,6%, қалған көлемі полигондарға орналастырылды.

Қалдықтардың аздаған бөлігін шаруашылық айналымға тарту көп жағдайларда оларды жинауға және оларды өңдеуге дайындауға көп шығынмен түсіндіріледі. Бұл қалдықтарды өңдеудің рентабелділігін төмендетеді немесе кәсіпкерлер үшін тіпті шығыны болады. Бұл аталғандарға бірінші кезекте тұтыну қалдықтары жатады, сонымен қатар көбінесе олардың құрамында жақсы рециркуляцияланған қара және түсті металдар, термопласталар, резеңке, талшықты картон-қағаз шикізаты болады.

Сонымен қатар, ҚР ЭК 19,19-1,20 баптарына сәйкес жергілікті атқарушы органдардың тарапынан қалдықтарды тиімді өңдеу және сұрыптау үшін жүргізілген шаралар жеткіліксіз.

Технологияларды, инвестицияларды (оның ішінде шет елдік) тарту деңгейінің, жинау, кәдеге жарату және ҚТҚ өңдеу салаларын дамытудың төмен болуының себептері мынадай болып табылады:

1) халықтың аз қоныстану себебіне байланысты ҚТҚ өңдеу бойынша ірі зауыттардың құрылысы үшін аз көлемдегі түзіледі (жыл сайын халық тығыз қоныстанған Германияда 36 млн. тонна, Францияда, Италияда шамамен 30 млн. тонна, Ресейде 35-40 млн. тонна);

2) өңдеуге арналған шикізаттың жетімсіздігі (аралас қоқыстың тек 10-15%-ы өңдеуге жарамды, сонда сұрыпталған шикізаттың тек 10-15%-ы сақтағыш ретінде полигондарға орналастырылады, қалған барлық көлемі өңделеді. Сондықтан да максималды сапалы қайталама шикізатты шығару және алу үшін ҚТҚ бөлек жинауды енгізу қажет);

3) елді мекендер арасындағы ұзақ қашықтық, көп көлік құралдарына байланысты.

4) қалдықтармен жұмыс жасайтын саласындағы кәсіпорындарға арналған ынталандыру шараларының жеткіліксіздігі (салық жеңілдіктері, субсидиялар, гранттар және басқалар).

Соған байланысты ҚТҚ қалдықтарын бөлек жинау және сұрыптауды енгізу есебінен шағын және орта бизнес кәсіпорындарында ҚТҚ өңдеуді дамыту қажет. Қалдықтарды өңдеу және сұрыптау, полигондарды қалпына келтіру бойынша зауыттардың құрылысына қатысты жобалардың қымбат болуына, жергілікті атқарушы органдардың қаржысы есебінен жүзеге асыру қиындық туғызатындықтан ҚР Үкімет тарапынан ҚР Қаржы министрлігі тұлғасында субсидиялар, мемлекеттік кепілдер, қарыздар түрінде мемлекеттік қолдау талап етіледі.

7. ҚОҚ БАЖ АЖ талдау

7.1. Табиғат пайдаланушылардың санын талдау

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес 2016 жылы Қоршаған ортаны қорғаудың бірыңғай ақпараттық жүйесі құрылды. ҚОҚ БАЖ геоақпараттық жүйелер негізінде қалдықтардың жүйеленген жиынтығын ұсынады, құрамында әрбір объекті бойынша, түрлері бойынша, түзілуі және қасиеттері бойынша, сонымен қатар компонентті құрамымен, сондай-ақ компоненттік құрамы, сандық және сапалық көрсеткіштері бойынша қалдықтарды орналастыру туралы жалпы деректер болады. Сонымен қатар ҚОҚ БАЖ-да олардың нақты орналасқан орны, сонымен қатар өндіріс және тұтыну қалдықтары полигондары бойынша қажетті ақпаратты алу мүмкіндігімен қалдықтарды орналастыруда объектілердің картографиясын қарастырады.

ҚОҚ БАЖ құрудың негізгі мақсаты Қалдықтардың мемлекеттік кадастры мемлекеттік органдарды, мүдделі жеке және заңды тұлғаларды қоршаған ортаны қорғауға қатысты технологиялық, экономикалық, құқықтық және басқа да шешімдерді бағалау, болжау, әзірлеу үшін ақпаратпен қамтамасыз ету, сондай-ақ қалдықтардың жалпы мемлекеттік кешенді есебін жүргізу болып табылады.

ҚОҚ БАЖ негізгі міндеті жалпы мемлекеттік, өңірлік және салалық ақпараттық-сараптамалық жүйелерді және деректер банкі қалдықтар, оларды өңдеудің қасиеттері мен технологиялары бойынша ақпаратпен қамтамасыз ету болып табылады.

Қалдықтардың мемлекеттік кадастрын жүргізу үшін, сонымен қатар ҚР ЭК 154-бабының 1-тармағының талаптарына сәйкес табиғат пайдаланушылар қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға мына құжаттаманы ұсынады:

- қауіпті қалдықтардың паспортын;
- қалдықтарды түгендеу жөніндегі есепті;
- қалдықтарды орналастыру объектісі бойынша кадастрлық істер.

Қалдықтарды түгендеу бойынша есеп есепті жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша 1 наурызына дейін қағаз және (немесе) электрондық жеткізгіштерде ақпараттық жүйенің экрандық нысанын толтыру және ақпаратты беруге жауапты табиғат пайдаланушының лауазымды адамының электрондық цифрлық қолтаңба қоюы арқылы жыл сайын ұсынылады. Құжаттама өзгерген жағдайда, қауіпті қалдықтар паспорты, сонымен қатар қалдықтарды орналастыру объектісі бойынша кадастрлық іс қағаз және (немесе) электрондық жеткізгіштерде ақпараттық жүйенің экрандық нысанын толтыру және ақпаратты беруге жауапты табиғат пайдаланушының лауазымды адамының электрондық цифрлық қолтаңба қоюы арқылы қайтадан ұсынылады (ҚР ЭК 154-бабы, 2-тармағы).

30.06.2017 ж. жағдай бойынша ҚОҚ БАЖ-да тіркелген табиғат пайдаланушылар саны 6 474 құрайды. ҚОҚ БАЖ-ға салыстырмалы талдау табиғат пайдаланушылар саны бөлігіндегі ұсынылған есептермен, қалдықтарды орналастыру объектілері келесі кестелерде келтірілген:

7.1.1-ші кесте. ҚОҚ БАЖ-ға тіркелген табиғат пайдаланушылар кестесі

№ р/с	Кезең	Табиғат пайдаланушылар саны
1	01.01.2017 ж. дейін	2 846
2	с 01.01.2017 ж. бастап 30.06.2017 ж. дейін	6 474

7.1.2-ші кесте. Облыстар бойынша орналастырудың тіркелген объектілері

р/с №	Облыс	01.01.2017 ж. дейін объектілер саны	01.01.2017 ж. бастап 30.06.2017 ж. аралығындағы объектілер саны
1	Ақмола облысы	453	545
2	Ақтөбе облысы	162	151
3	Алматы облысы	144	299
4	Атырау облысы	183	229
5	Шығыс Қазақстан облысы	653	562
6	Алматы қ.	137	267
7	Астана қ.	263	328
8	Жамбыл облысы	295	175
9	Батыс Қазақстан облысы	422	642
10	Қарағанды облысы	317	399
11	Қостанай облысы	726	1303
12	Қызылорда облысы	226	215
13	Маңғыстау облысы	214	489
14	Павлодар облысы	403	337
15	Солтүстік Қазақстан облысы	680	1192
16	Оңтүстік Қазақстан облысы	274	151
ЖИЫНЫ:		5 552	7 284

7.1.3-ші кесте. Қауіпті қалдықтар мен қалдықтарды түгендеу бойынша есептердің салыстырмалы кестесі

р/с №	Облыстар	2015 жылғы қауіпті қалдықтар бойынша есептер саны	2016 жылғы қалдықтарды түгендеу бойынша есептер саны
1	Ақмола облысы	147	765
2	Ақтөбе облысы	78	208
3	Алматы облысы	35	280
4	Атырау облысы	114	203
5	Шығыс Қазақстан облысы	307	656
6	Алматы қ.	133	290
7	Астана қ.	193	380
8	Жамбыл облысы	73	193
9	Батыс Қазақстан облысы	73	521
10	Қарағанды облысы	229	487
11	Қостанай облысы	280	1361
12	Қызылорда облысы	62	143
13	Маңғыстау облысы	124	196
14	Павлодар облысы	126	398
15	Солтүстік Қазақстан облысы	576	1285
16	Оңтүстік Қазақстан облысы	18	150
ЖИЫНЫ:		2 568	7516

7.2 Полигондарды талдау және қалдықтарды орналастыру

Қалдықтарды уақытша сақтау орындары оларды кәдеге жарату, қайта өңдеу, сондай-ақ қайта өңдеуге немесе кәдеге жаратуға жатпайтын қалдықтарды жою жөніндегі операцияларды жүзеге асыратын үшінші тұлғаларға бергенге дейін алты айдан аспайтын мерзімде қалдықтарды қауіпсіз жинауға арналған (ҚР ЭК 288-бабы, 3-1 т.).

Қатты тұрмыстық қалдықтарға арналған полигондар - қатты тұрмыстық қалдықтарды оқшаулауға және залалсыздандыруға арналған арнайы құрылыстар (ҚР Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 28 ақпандағы «Өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинауға, пайдалануға, қолдануға, залалсыздандыруға, тасымалдауға, сақтауға және көмуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы № 176 бұйрығы).

ҚОҚ БАЖ қалдықтар кадастрының деректері бойынша Қазақстанда 30.06.2017 ж. жағдайы бойынша қалдықтарды орналастырудың 13 139 объектісі есептелген, оның ішінде:

- ҚТҚ 136 полигоны;
- ӨҚ 360 полигоны;
- Қалдықтарды орналастырудың 643 объектісі.

Талдау нәтижесінде кадастрлық істердің тек полигондарда емес, қалдықтарды уақытша орналастыру объектілерінде (мектептер, бала бақшалар және т.б.), сонымен қатар аудандар мен ауылдардағы қоқыс үйінділерінде жүргізілгендігі анықталды. ҚР ЭМ Қалдықтарды басқару департаментінің деректеріне сәйкес (15.03.2017 ж. №21-02-972 шығ.) 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстанда ҚТҚ-ның 3 943 объектісі есептелген, оның ішінде 590-інің тиісті жобалық және рұқсат ету құжаттары бар және олардың жалпы көлемінің 15%-ын құрайды.

7.2.1-ші кесте құрамында рұқсат беру құжаттар есебімен облыстар бойынша қалдықтарды орналастыру объектілерінің көлемі туралы ақпарат бар.

7.2.1-ші кесте. Облыстар бойынша қалдықтарды орналастыру объектілерінің саны

Облыс/қала	Объектілер				Кадастрлық істер				Оның ішінде ЖАО				Жер учаскесі шекараларын белгілеу туралы анықтама			
	барлығы	ҚТҚ	өндіріс	Қалдықтарды орналастыру объектісі	барлығы	ҚТҚ	Өндіріс	Қарлыұқтарды орналастыру объектісі	барлығы	ҚТҚ	өндіріс	Қалдықтарды орналастыру объектісі	барлығы	ҚТҚ	өндіріс	Қалдықтарды орналастыру объектісі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Ақмола	1064	92	51	921	47	19	14	14	0	0	0	0	0	0	0	0
Ақтөбе	314	20	23	271	29	14	15	0	26	11	15	0	0	0	0	0
Алматы	462	29	4	429	11	8	3	0	10	7	3	0	6	5	1	0
Атырау	414	71	15	328	59	44	11	4	52	41	11	0	0	0	0	0
Шығыс Қазақстан	1215	129	70	1016	162	117	28	17	129	109	14	6	1	1	0	0
Алматы қ.	404	6	4	394	2	0	2	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Астана қ.	598	89	5	504	3	1	0	2	0	0	0	0	1	1	0	0
Жамбыл	478	203	27	248	173	164	7	2	128	127	1	0	48	47	1	0
Батыс Қазақстан	1066	188	17	861	160	126	10	24	142	120	10	12	1	0	0	1
Қарағанды	807	168	24	615	71	40	2	29	16	1	0	15	17	1	1	15
Қостанай	2066	442	14	1610	336	298	10	28	224	216	0	8	0	0	0	0
Қызылорда	450	157	14	279	126	115	8	3	93	93	0	0	0	0	0	0
Маңғыстау	707	65	38	604	31	9	8	14	3	0	2	1	3	0	2	1
Павлодар	742	137	12	593	40	4	7	29	4	1	1	2	0	0	0	0
Солтүстік Қазақстан	1891	121	10	1760	11	1	9	1	9	1	7	1	1	0	0	1
Оңтүстік Қазақстан	461	219	32	210	178	156	21	1	15	8	7	0	11	8	3	0
ЖИЫНЫ	13 139	2 136	360	10 643	1 439	1 116	155	168	852	735	72	45	90	63	9	18

7.2.1-кестенің жалғасы

Облыстар	Қалдықтарды орналастыру объектісін құруға берілетін ЭН				Мемлекеттік оң қорытынды				е-лицензиялаудан алынған деректер			
	Барлығы	ҚТҚ	Өндірістер	Қалдықтарды орналастыру объектісі	Барлығы	ҚТҚ	Өндірістер	Қалдықтарды орналастыру объектісі	Барлығы	ҚТҚ	Өндірістер	Қалдықтарды орналастыру объектісі
1	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Ақмола	0	0	0	0	1	1	0	0	31	13	6	12
Ақтөбе	1	0	1	0	9	2	7	0	5	2	3	0
Алматы	9	6	3	0	2	2	0	0	1	1	0	0
Атырау	3	0	2	1	8	2	4	2	10	3	6	1
Шығыс Қазақстан	3	1	2	0	6	2	3	1	36	8	15	13
Алматы қ.	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Астана қ.	3	1	0	2	3	1	0	2	2	1	0	1
Жамбыл	6	5	1	0	137	132	5	0	147	141	5	1
Батыс Қазақстан	0	0	0	0	5	0	0	5	7	0	0	7
Қарағанды	6	1	0	5	15	0	1	14	39	31	0	8
Қостанай	0	0	0	0	273	252	8	13	152	125	5	22
Қызылорда	25	25	0	0	35	33	2	0	79	68	8	3
Маңғыстау	1	0	0	1	22	9	8	5	3	3	0	0
Павлодар	0	0	0	0	33	3	6	24	0	0	0	0
Солтүстік Қазақстан	1	1	0	0	7	1	5	1	8	1	7	0
Оңтүстік Қазақстан	6	4	2	0	82	68	14	0	106	101	5	0
ЖИЫНЫ	64	44	11	9	639	508	64	67	627	498	61	68

8 Қорытынды

8.1 Қалдықтарды бөлек жинауды енгізу

Бүгінде Қазақстанда қалдықтарды қайталама өңдеу мемлекеттік саясаттың басым бағыты болып табылады.

Бөлек жинаудың негізгі себептері:

- ел экономикасы үшін экономикалық пайда (көбінесе жиі жаңа ауыстырылмайтын табиғи шикізатқа деген сұраныс болады);

- рі қоқыс үйінділеріне жақын барлық жерде (топырақ суларын және су қоймаларын жер асты және жер үсті суларын, сонымен қатар қоршаған топыраққа кіру арқылы ауру тудырушы бактериялар таратумен және зиянды өнімдердің ыдырауымен шіру үдерісімен жүзеге асырылады) туындайтын экологиялық проблемаларды шешу;

- бизнесті, әлеуметтік тарапты дамыту (халықтың қамтылуы, жаңа жұмыс орындары, бюджетке салық төлемдерінің түсуі).

Нақты аумақта бөлек жинауды енгізуді дамытуда қалдықтардың пайда болу көзінен бастау қажет:

- бөлек көліктік логистика зерттеуден кейін үй шаруашылықтарында арнайы контейнерлерді орнатуда әртүрлі түсті гамманы анықтау;

- макулатура, шыны, металл, пластмасса сияқты жеке фракцияларды бөлуде қайталама шикізат үшін әрбір түрін сату нарығын анықтау;

- кейіннен сұрыптау және брикеттеу орындарын ұйымдастыру, қайталама шикізатты дайындауды алдын ала дайындау қажет.

Бөлек жинаудың өміршендігі туралы басты мәселе оны бастапқы кезеңде халықтың қолдауы болып табылады. Арнайы контейнерлерді орнатумен қатар, плакаттар, баннерлерді ілу және әлеуметтік желілер арқылы ақпаратпен қамтамасыз ету қажет. Бөлек жинауға халықтың толық қатысуына мектептер мен бала-бақшалардан бастап ұзақ ақпараттандыру және тәрбие жұмысы арқылы бірте-бірте қол жеткізуге болады.

Бөлек жинау кезінде контейнерлерді ашық күйде қалдырса, олар халықтың бөлек санатының білімсіздігі салдарынан аралас қоқыспен өте жылдам толтырылады. Осыған байланысты бөлек жинауға арналған контейнерлер аралас қалдықтар салынған пакетті лақтыру мүмкін болмайтын қоқыс тастауға арналған арнайы тесіктері бар жабық күйінде орнатылуы қажет. Контейнерлердің қақпақтарынан қандай да бір тиектер жасауға талпынбау қажет бұл – вандализм кателеріне алып келеді.

Ұсынылған құрылымдардың кемшілігі контейнерлерге үлкен кортон қорапты жинау мүмкіндігінің болмауынан қағазға арналған контейнерге салуға болады. Мұндай сызба Еуропаның, Оңтүстік Корея және Солтүстік Американың көптеген қалаларында қабылданған.

Бөлек жинауды табысты дамыту сөзсіз ақпараттық-түсіндіру жұмысының сапасымен анықталады. Сонымен қатар жақсы ұйымдастырылған үдеріс - әдемі бақтар мен контейнерлі алаңдар, уақытылы шығару, контейнерлердің дұрыс қойылуы – осының барлығы халықтың белсенді қатысуына ерекше ықпал етеді. Керісінше халықтың жағымсыз мол ықпалы ҚТҚ бөлек жиналған қалдықтарын кәдімгі қоқыспен бірге шығарылуына алып келеді. Осылайша ақпараттандыру-түсіндіру жұмыстары алдымен КПИ, аула сыпырушылар мен қоқыс шығаратын машина жүргізушілері арасында жүргізілуі қажет.

Бөлек жинауға көшу – бұл түрлі-түсті контейнерлерді орнатумен қатар, барлық деңгейлерде қалдықтармен жұмыс істеуге байланысты яғни, жинаудан бастап соңғы өнім дайындауға дейінгі кезеңдегі тарифтік және ақпараттық саясатты және

құрылымның күрделілігін қарастыру. Бөлек жинаудың жаңа жүйесіне көшу қалдықтармен жұмыс істейтін, көлік компанияларының және халықпен жұмыс жасайтын халыққа қызмет көрсететін ұйымдардың «өмірлерін қиындатты». Бұл ретте жергілікті атқарушы органдармен, коммерциялық ұйымдармен және халық арасындағы өзара сауатты сызба бөлек жинауға көшуде өз жемісін береді.

8.2 ҚТҚ кәдеге жарату және өңдеу бойынша кәсіпорынды дамыту жағдайлары

Жыл сайын ҚР 5-6 млн. тонна ҚТҚ пайда болады. 2016 жылы пайда болған ҚТҚ кәдеге жаратылған үлесі 2,6%-ды құрайды.

Қалдықтарды шаруашылық айналымға жеткіліксіз тарту себептері «Қалдықтарды өңдеу секторының инвестициялық тартымсыздығы» атты 6 бөлімде сипатталады.

Елімізде қалдықтарды жинау және өңдеу үдерісін ынталандыруда екі нұсқа ұсынылады:

1. Ерекше назарды айыппұл санкцияларына, шаруашылық айналымына қалдықтарды тартудың әрекет ететін ұйымдастырушылық-экономикалық механизмін құруға, қалдықтарды кәдеге жаратудың жаңа технологияларын енгізуге аударту жөн болады. Жоғарыда көрсетілген мақсаттарға жету үшін қалдықтармен жұмыс істеуге жауапты лауазымды тұлғаға айыппұл санкциялар мөлшерін арттыру арқылы әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекске өзгерістер енгізу және қоршаған ортаға ҚТҚ жағымсыз әсерінің алдын алуға қатысты салық кодексіне өзгерістер енгізуді қарастыру қажет. Сонымен қатар қалдықтармен дұрыс жұмыс істемегені үшін төленген айыппұл санкцияларынан, белгіленген нормативтерден жоғары өндіріс және тұтыну қалдықтарын орналастырудың экономикалық шығыны төлемінен келіп түскен қаражатты нысаналы және тиімді пайдалану үшін Мемлекеттік бюджеттің арнайы қорын құру және ҚТҚ бөлек жинауды қамтамасыз етуге қордан қаражат алу ұсынылады.

2. Аталған салада кәсіпкерлік қызметті мемлекеттік реттеудің дәстүрлі әдістерін қолдану үшін ерекше нормативтік-құқықтық жағдайлар жасау қажет. Сондай-ақ бірқатар жеңілдіктер жасау қажет:

- ҚТҚ өңдеу бойынша өндірісті құруды инвестициялауға немесе осы саланы техникалық жабдықтауға табыс салығына жеңілдіктер;
- бекеттерде қайталама шикізаттың біршама кең тараған түрлерін жинау және өндірістік-дайындаушы кәсіпорындар жерлеріне салық бойынша жеңілдіктер;
- қайталама шикізатты жинауды және өңдеуді жүзеге асыратын кәсіпорындар үшін өндіріс орынжайын жалдау төлемі бойынша жеңілдіктер;
- қайталама шикізат ретінде пайдалануға арналған көп тонналы қалдық түрлерін теміржолда тасымалдау тарифтері бойынша жеңілдіктер.

Осы салада жеңілдіктер нормативтері, олардың негіздеме тәртібі мен құрылуы салық заңнамасымен реттелуі қажет.

Ұсынылған шаралар ерекше ұйымдастыру-өндірістік инфрақұрылымын қалыптастыруда өздігінен реттелуге қабілетті болуы қажет. Мұндай жүйенің тұрақтылығы өңдеу кезіндегі талап етілетін шығындар қалдықтарды жинау және өңдеуді ұйымдастырудан шығындарды жабу арқылы қамтамасыз етілуі қажет.

8.3. ҚМК жүйесін жетілдіру бойынша қорытындылар мен ұсыныстар

8.3.1 Қорытынды

Өндіріс және тұтыну қалдықтарының ҚМК құрылымының деректер базасына қалдықтарды орналастыру объектілері мен қалдықтар қозғалысы, картографиялық деректер, кадастрлық істер, ЖҚОЛ және медициналық қалдықтар туралы деректер жатады.

Қалдықтар қозғалысының деректер базасы

Қалдықтар қозғалысының деректер базасы кадастрдың бөлігі болып табылады және құрамында білім, пайдалану, залалсыздандыру, орналастыру және нақты кәсіпорын, сала, қала, әкімшілік аудан бүтіндей республикалық деңгейде жеке қалдық түрлері туралы ақпарат бар. Қалдықтар қозғалысы деректер базасының есептік пішіні ҚР Энергетика министрінің м.а. 2016 жылғы 29 шілдедегі №352 бұйрығымен бекітілген қалдықтарды түгендеу есебі болып табылады. Қалдықтар қозғалысының деректер базасы есепті жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша 1 наурызына дейін қағаз және (немесе) электрондық жеткізгіштерде ақпараттық жүйенің экрандық нысанын толтыру және ақпаратты беруге жауапты табиғат пайдаланушының лауазымды адамының электрондық цифрлық қолтаңба қоюы арқылы жыл сайын ұсынылады. Құжаттама өзгерген жағдайда, ол қағаз және (немесе) электрондық жеткізгіштерде ақпараттық жүйенің экрандық нысанын толтыру және ақпаратты беруге жауапты табиғат пайдаланушының лауазымды адамының электрондық цифрлық қолтаңба қоюы арқылы қайтадан ұсынылады. Есеп табиғат пайдаланушылар мен қалдықтарды жинау, шығару, кәдеге жарату, өңдеу, сақтау, орналастыру немесе жою бойынша операцияларды орындайтын субъектілермен енгізіледі. Есепті жылдың өтіп кетуі бойынша табиғат пайдаланушылармен қалдықтарды түгендеу жүргізу және материалдарды дайындау мерзімдері белгіленеді.

Қалдықтарды орналастыру объектілерінің деректер базасы

Объектілердің деректер базасы Қазақстан Республикасы аумағында орналасқан қалдықтарды орналастырудың санкцияланған объектілері туралы жүйеленген және жалпыланған деректер құрамындағы қалдықтар орналастырылған.

Қалдықтарды орналастырудың деректер базасына қалдықтарды орналастыру объектісінің түрі, кәсіпорын атауы, учаскенің орналасқан орны жатады.

Картография

Картографиялық базасында қалдықтарды орналастыру объектілерінің түрі, саны, және деңгейін көрсету арқылы кеңістікті орналасуы көрініс табады. Картография құрамында полигондар саны, полигондарда орналасқан қалдықтардың көлемі, сонымен қатар қалдықтардың көлемін көрсету арқылы қалдықтарды уақытша сақтау объектілері болып табылатын кәсіпорындар туралы деректер бар.

Кадастрлық іс

Кадастрлық іс құрамында олардың түрлерін көрсету арқылы объектілерді орналастыру саны туралы, сонымен қатар келесі құжаттардың болуы туралы деректер болуы қажет: жер учаскесінің шекараларын белгілеу туралы анықтама, жергілікті атқарушы органның шешімі, қалдықтарды орналастыру объектілерін құрудың ТЭН-і, мемлекеттік экологиялық сараптаманың оң қорытындысы, санитарлы-эпидемиологиялық сараптама және және Қазақстан Республикасының қалдықтарды орналастыру объектілерінде қойнаулар мен қойнауларды пайдалануды құру туралы заңнамасына сәйкес жүргізілген сараптама.

ЖҚОЛ және медициналық қалдықтар туралы деректер

Аталған бөлімде облыстар бойынша сыныптарға қатысты пайда болған медициналық қалдықтардың ауданы бойынша ақпарат бар. Ескірген, тыйым салынған, пайдалануға жарамсыз пестицидтер, полигондар мен қорымдар туралы, пестицидтерден босаған ыдыстар, олардың орналасқан орнын көрсету арқылы көмілген пестицидтер туралы деректер базасы жүргізіледі.

8.3.2 Ұсыныстар

ҚМК жүйесін жетілдіру үшін қолданыстағы құрылымға келесі бөлімдерді қосу ұсынылады:

1. Қалдықтарды түгендеу есебіне (бұдан әрі – Есеп) объектілердің техникалық жағдайы, оларды пайдалану қағидаларын сақтау, орналастырылған қалдықтардың көлемдері және түрлері туралы ақпаратты, салмақты және қоқыс сұрыптайтын желілердің болуы, пайдаланылған жерлерді қалпына келтіру туралы деректер, сонымен қатар қалдықтарды орналастыру орындарындағы қоршаған ортаны қорғау жағдайы мониторингінің мәліметтерін енгізу қажет. Есеп құрамында мыналар болуы қажет: тағайындау туралы деректер, орналастыру объектісінің орналасқан орны және жағдайы; географиялық үйлесімдер, жер бөлу туралы деректер, санитарлы-қорғау аймағының ені, пайдалануға берілген жылы және аяқталған жылы; қалдықтарды орналастыруға рұқсат берілген түрлері, жинақталған қалдықтардың сыйымдылығы, қуаттылығы және көлемі; қалдықтарды өңдеу және сақтау тәсілдері, қалдықтармен жұмыс істеу үшін қолданылатын технологиялар; қоршаған ортаны қорғау жүйесі және қоршаған ортаның мониторинг жүйесі туралы деректер; жақын су объектілері, жақын елді мекендер, полигонның қауіптілік санаты.

2. ҚОҚ БАЖ деректер базасына технологиялық прогрестің жүйеленген қысқаша сипаттамасын ұсынатын қалдықтарды пайдалану және залалсыздандырудың технологиясын енгізу.

3. Экономикалық қызмет түрлері бойынша пайда болған қалдықтардың көлеміне талдау жасау мақсатында қалдықтарды түгендеу бойынша есеп пішініне «ЭҚЖК» (экономикалық қызметтің жалпы классификаторы) кодын енгізу қажет.

4. ҚР Энергетика министрінің м.а. 2016 жылғы 29 шілдедегі Қалдықтарды түгендеу жөніндегі есеп нысанын және оны толтыру жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы №352 бұйрығымен бекітілген (бұдан әрі –Нұсқаулық) Қалдықтарды түгендеу бойынша есеп пішінін толтыру бойынша нұсқаулықтың арифметико-логистикалық бақылауға сәйкес, есепті дұрыс толтыруды қамтамасыз ету мақсатында деректерді енгізуде арифметико-логикалық бақылау функционалын кеңейту (жағымсыз мәнді енгізуде; «Барлығы» жолының мәні «Оның ішінде» жолының мәні артқан жағдайда қате туралы ескерту) және ҚОҚ БАЖ есеп жолдары мен кестелерін автоматтандырылған тексеруді енгізу қажет. Сонымен қатар ҚОҚ БАЖ-да Нұсқаулықтың арифметико-логистикалық бақылауында сәйкессіздік болған жағдайда Есепті қабылдамайтын автоматтандырылған функцияны енгізу қажет.

5. Аумақтық органдармен есептерді тексеру және қабылдау мерзімдерін белгілеу қажет. ҚОҚ БАЖ-да қабылданбаған есептер бар. Нұсқаулықтың 1-тарауының 2 т. сәйкес Есеп есепті жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша 1 наурызына дейін жыл сайын ұсынылуы қажет. Сәйкесінше, пайда болған қалдықтардың қорытынды көлемін қалыптастыруда қалдықтардың көлемі бойынша қабылданбаған Есептерді ҚОҚ БАЖ есептемейді.

6. Нұсқаулықтың 2-тарауының 5 т. сәйкес қауіпті қалдықтарды түгендеу бланкісінің 38, 39, 40 жолдарында белгіленген қалдықтар үшін дана килограмм өлшем бірлігіне өзгерту бөлігінде өзгерістер енгізу.

7. ҚОҚ БАЖ-дың кадастрлық істер жүргізілген кадастрлық іс бөліміне қалдықтарды уақытша сақтау объектілерінен (мектептер, бала бақшалар және басқа) басқа бөлігінде түзету енгізу қажет.

8. Қазақстан Республикасының Мемлекет басшысының Қазақстан халқына 2017 жылғы 31 қаңтардағы «Қазақстанның үшінші жаңғыруы: жаһандық бәсекеге қабілеттілік» атты Жолдау шеңберінде Үкіметтің алдында IT- саланы дамыту және заңнаманы жаңа жағдайға бейімдеу міндеттері тұр. Осыған байланысты өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастрын цифрлау мәселелерін пысықтау және қалдықтардың (оның ішінде қауіпті) барлық тіршілік ету циклдарын онлайн арқылы қадағалау бойынша ГЛОНАСС/GPS жүйесінің спутниктік навигацияны тұтыну талап етіледі: қалдықтардың пайда болуынан бастап, есебі және бақылау, жинақталуы, өңделуі, кәдеге жаратылуы, залалсыздандырылуы, тасымалдануы, сақталуы (қоймалануы), жойылуына дейін.